01-OIK_COVER_OIK_01 20/02/18 23:37 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 21 Φεβρουαρίου 2018 • Ετος 3ο • Αρ. φύλλου 168* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Private Banking

ΡΕΪ ΝΤΑΛΙΟ

Ποντάρει πολλά στην πτώση

Οι επενδυτές, συνήθως, ποντάρουν στην άνοδο των χρηματιστηρίων. Ο 68χρονος ιδρυτής του hedge fund Bridgewater Associates, Ρέι Ντάλιο, ποντάρει στην πτώση. Στο στόχαστρό του έχουν βρεθεί μερικές εκ των ισχυρότερων εταιρειών –Enel, Eni, Adidas, Siemens, Airbus, Nokia– με στόχο την αποκόμιση κερδών από το «σορτάρισμα» στις μετοχές τους. **Σελ. 12**

ΕΛΛΑΔΑ

Προοπτικές σε τουρισμό και ναυτιλία

Ο τουρισμός, η ναυτιλία, η ενέργεια και η τεχνολογία είναι κλάδοι στους οποίους εντοπίζει μεγαλύτερη προοπτική ο διευθύνων σύμβουλος της Deloitte Ελλάδος Δημήτρης Κουτσόπουλος. Σε συνέντευξη στην «Κ» επισημαίνει επίσης τις προϋποθέσεις τόσο για την προσέλκυση επενδύσεων όσο και για τη διατηρήσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. **Σελ. 18**

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΔΝΤ

Ανισότητα στην κατανομή πλούτου

Η ανισότητα στην κατανομή του μεγάλου πλούτου είναι έντονη. Η φορολόγηση του πλούτου, και ειδικότερα του μεγάλου πλούτου, θα μπορούσε να αποτελέσει εξισορροπητικό παράγοντα, πλην όμως παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη. Σε αυτήν τη διαπίστωση καταλήγουν σε σχετική έκθεσή τους οι Τζέιμς Μπράμπι και Μάικλ Κιν, συνεργάτες του ΔΝΤ. **Σελ. 10**

Με Exxon συνεχίζεται το πρόγραμμα

Ερχονται δύο σκάφη της εταιρείας για εργασίες στο τεμάχιο 10 - Διπλωματική αντεπίθεση της Λευκωσίας

Η επόμενη μέρα της ανανέωσης της τουρκικής Navtex βρίσκει Λευκωσία και εταιρείες αποφασισμένες να συνεχίσουν τις εργασίες εντός της ΑΟΖ. Σε περίπτωση κατά την οποία η ερευνητική γεώτρηση στο τεμάχιο 3 αναβληθεί, η προσοχή της Λευκωσίας επικεντρώνεται στις υπόλοιπες προγραμματισμένες γεωτρήσεις για το 2018. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις δυο γεωτρήσεις της Exxon, τον ερχόμενο Οκτώβριο αλλά και σε μια ακόμη στο τεμάχιο 3 που χρονικά δεν έχει προσδιοριστεί. Ο αμερικανικός κολοσσός φαίνεται να έχει διαβεβαιώσει τη Λευκωσία ότι, ανεξάρτητα από τις κινήσεις των Τούρκων, οι δυο ερευνητικές γεωτρήσεις στο τεμάχιο 10 θα πραγματοποιηθούν κανονικά. Στην Κύπρο αναμένεται στα τέλη Φεβρουαρίου η άφιξη δυο σκαφών της εταιρείας, τα οποία θα πραγματοποιήσουν προκαταρκτικές εργασίες στο τεμάχιο 10. Οσον αφορά την ΕΝΙ, μέχρι αργά χθες βράδυ, δεν είχε παρατηρηθεί μετακίνηση του γεωτρύπανου από τη θέση στην οποία βρίσκεται τις τελευταίες μέρες. Την ίδια ώρα η ιταλική εταιρεία φαίνεται να έχει δώσει διαβεβαιώσεις στην κυβέρνηση πως η εξέλιξη στο τεμάχιο 3 δεν επηρεάζει το υπόλοιπο πρόγραμμα εργασιών εντός της ΑΟΖ. Στο μεταξύ σε διπλωματική αντεπίθεση περνά η Λευκωσία, με πρώτη την αξιοποίηση της παρουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας στο άτυπο συμβούλιο στις Βρυξέλλες. Αυτό πρόκρινε μαραθώνια σύσκεψη στο Προεδρικό. Ταυτόχρονα μελετούνται και άλλες κινήσεις. **Σελ. 6**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

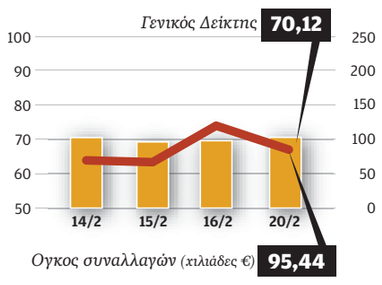

Στεγαστικό δάνειο με ανταγωνιστικό σταθερό επιτόκιο για τα πρώτα 3 χρόνια!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

www.hellenicbank.com/housingoffer

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Αρωμα γυναίκας έχουν τα supercars

Στη Σαουδική Αραβία οι γυναίκες απέκτησαν, επιτέλους, το δικαίωμα να οδηγούν αυτοκίνητο. Η εξέλιξη αυτή δεν πέρασε απαρατήρητη στη διεθνή αυτοκινητοβιομηχανία που βλέπει μια νέα αγορά με εύπορους δυνητικούς αγοραστές να δημιουργείται. Ετσι, η Lamborghini κατασκεύασε πρόσφατα το πρώτο της SUV ενώ οι Ferrari και Aston Martin Lagonda θα ακολουθήσουν, καθώς οι έρευνες δείχνουν ότι οι γυναίκες αγοράζουν πιο εύκολα μεσαίου μεγέθους πολυτελή οχήματα SUV, αφού τα κλασικά supercars δείχνουν, προς το παρόν, να τις φοβίζουν. **Σελ. 9**

Η μετάβαση στην ψηφιακή εποχή πρόκληση για τις τράπεζες

Αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός

Πρόκληση για τις τράπεζες αποτελεί η μετάβαση στον ψηφιακό τρόπο λειτουργίας . Ο εκσυγχρονισμός θα είναι ο μεγάλος αντίπαλός τους τα επόμενα χρόνια και όσες δεν τον επιτύχουν θα κινδυνεύσουν. Ανταγωνιστές τους είναι πλέον εταιρείες, όπως η Google και η Amazon. Ηδη στην Ευρώπη κερδίζουν έδαφος οι άυλες τράπεζες. **Σελ. 3**

Ανοδικά κινούνται οι τιμές ακινήτων και ενοικίων

Πιο ακριβή η Λεμεσός

Αύξηση που αγγίζει το 1,7% σημείωσαν οι τιμές των ακινήτων το τρίτο τρίμηνο του 2017. Πιο ακριβά είναι τα σπίτια και τα διαμερίσματα στη Λεμεσό καθώς η τριμηνιαία αύξηση άγγιξε το 5,5% για τα σπίτια και το 4,1% για τα διαμερίσματα. Φθηνότερες παρουσιάζονται οι τιμές στην Πάφο και το Παραλίμνι. Ανοδικά κινούνται και τα ενοίκια. **Σελ. 4**

Καθαρά κέρδη 120 εκ. από ΕΕ είχε η Κύπρος

Σε διάστημα τριών χρόνων

Από το 2014 έως το 2016 η Κύπρος είχε καθαρά κέρδη από την Ε.Ε. 120 εκατ. ευρώ. Δηλαδή από τις χρηματοδοτήσεις τις οποίες είχε και τη συνεισφορά της στον προϋπολογισμό της Ένωσης, η Κύπρος είχε καθαρό κέρδος κατά μέσον όρο 40 εκατ. το χρόνο. Στις 23 Φεβρουαρίου η άτυπη σύνοδος των ηγετών για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ μετά το 2020. **Σελ. 5**

ΣΗΜΕΡΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ρεκόρ επισκεψιμότητας σημείωσε ο Ιανουάριος

Αύξηση 21,2% κατέγραψαν οι αφίξεις τον Ιανουάριο, διατηρώντας το σερί των ρεκόρ στην τουριστική βιομηχανία. Τα στοιχεία κάνουν λόγο για 75.867 τουρίστες. Διπλασιάστηκαν οι τουρίστες από Ισραήλ, ενώ αυξάνεται η προτίμηση των τουριστών από Ελβετία, Λίβανο και Πολωνία. Μειώθηκε όμως ο αριθμός των Ρώσων. **Σελ. 8**

ΑΥΡΙΟ ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΟΕΛΜΕΚ και γονείς κατά των εξετάσεων τεραμήνων

Αύριο διεξάγεται το δημοψήφισμα της ΟΕΛΜΕΚ, με το οποίο οι καθηγητές θα απαντήσουν εάν συμφωνούν με τη διεξαγωγή εξετάσεων στο τέλος κάθε τετραμήνου. Η οργάνωση θεωρεί ότι η εφαρμογή του μέτρου δεν θα είναι προς όφελος του δημόσιου σχολείου και των μαθητών, ενώ θα ενισχύσει την παραπαιδεία. Διαφωνούν και οι γονείς. **Σελ. 4**

Μειώθηκαν τα κόκκινα δάνεια στην Ελλάδα

Ξεπέρασαν το στόχο

Την καλύτερη επίδοση από το ξεκίνημα της κρίσης στο μέτωπο της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών ανοιγμάτων (NPEs) είχαν οι τράπεζες κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2017, ξεπερνώντας το στόχο που είχε τεθεί από τον SSM. Εκτιμάται ότι το απόθεμα των NPEs στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 περιορίστηκε στα 95 δισ. ευρώ έναντι στόχου 95,9 δισ. ευρώ. **Σελ. 16**

«Θερμαίνει» οικονομικά η Amazon

Οσοι προβλέπουν ότι η Amazon θα κυβερνήσει τον κόσμο εισβάλλοντας σταδιακά σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, ίσως να δικαιωθούν. Η κεφαλαιοποίησή της έφτασε τα 702,46 δισ. δολ.Στην πρώτη θέση παραμένει η Apple και ακολουθεί η Alphabet. **Σελ. 12**

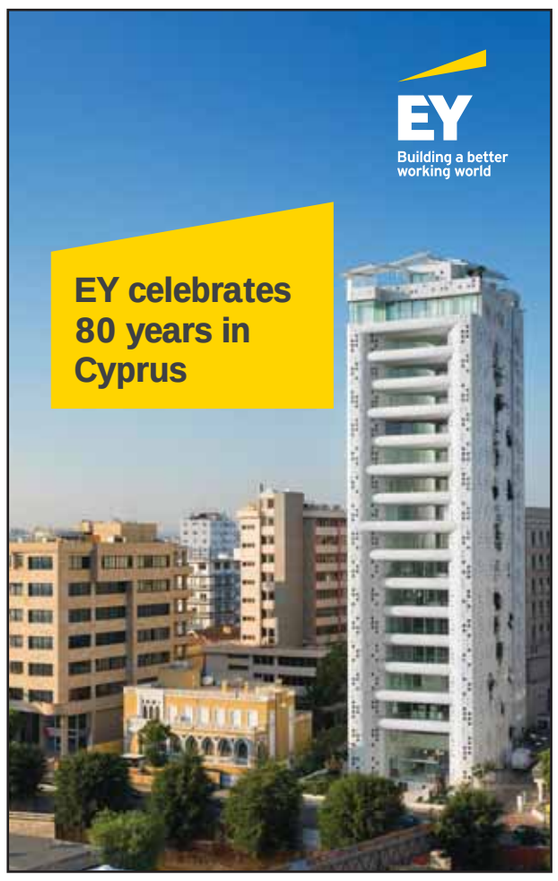

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**

Αλήθειες, συμφέροντα και χρονοδιαγράμματα στην ΑΟΖ

Το γεγονός ότι η Λευκωσία κατελήφθη εξαπίνης την Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου όταν τουρκικά πλοία είχαν παρεμποδίσει το γεωτρύπανο της ιταλικής ΕΝΙ να προσεγγίσει τον γεωτρητικό στόχο «Σουπιά», στο τεμάχιο 3 της κυπριακής ΑΟΖ, δεν ήταν μυστικό. Δυο μέρες προηγουμένως, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακκοτρύπης είχε δηλώσει ότι το γεωτρύπανο θα έφτανε στον προορισμό του την Παρασκευή, αν όχι νωρίτερα. Εξαπίνης κατελήφθη και η ΕΝΙ, η οποία μάλλον δεν ανέμενε ότι η Ρώμη δεν θα έστελνε ούτε μια φρεγάδα συνοδεία στο Saipem 12000 που πήγαινε στο τεμάχιο 3 ασυνόδευτο. Η ΕΝΙ απογοητεύθηκε, σύμφωνα με πληροφορίες μας, και από τη χλιαρή αντίδραση της ιταλικής κυβέρνησης προς την τουρκική. Με αυτά ως δεδομένα, η Λευκωσία αμέσως είχε αντιληφθεί ότι θα έπρεπε να αναλάβει δράση η ίδια. Φυσικά ήταν αυτονόητο ότι η δυναμική αντίδραση στη θάλασσα ήταν εκτός συζήτησης. Η αποστολή ελληνικής φρεγάδας στην κυπριακή ΑΟΖ αποκλείστηκε καθώς Αθήνα και Λευκωσία απέκλεισαν ευθύς εξαρχής στρατιωτικοποίηση της κρίσης. Η μόνη οδός που έμεινε στον Πρόεδρο Αναστασιάδη ήταν η διπλωματική και αυτήν ακολούθησε. Όταν όμως είσαι μικρό κράτος τότε δεν μπορείς να αναμένεις μεγάλες αντιδράσεις άλλων κρατών, ακόμα και εταίρων, (βλ. χλιαρή αντίδραση Βρυξελλών) διότι τα συμφέροντα μεγάλων εταίρων σου, ενδεχομένως να συμπίπτουν με αυτά του αντιπάλου σου, στην προκειμένη της Τουρκίας (βλ. Ιταλία). Οι ΗΠΑ είχαν άλλες έννοιες στο μπρα ντε φερ με την Άγκυρα (Συρία, Κούρδοι, Γκιουλέν) οι Γερμανοί είχαν να φτιάξουν κυβέρνηση και να συγκολλήσουν τις σχέσεις τους με την Άγκυρα, παρά να την επιπλήξουν κι έμεναν οι Γάλλοι. Το Παρίσι κινήθηκε και συνεχίζει να το πράττει, σύμφωνα με πληροφορίες, στο παρασκήνιο ως ηγέτιδα χώρα της ΕΕ και με το επιχείρημα ότι η Λευκωσία θα μπορούσε να εγείρει εμπόδια στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, τα οποία θα τα κάνουν ακόμα πιο μεγάλα χώρες που είναι κάθετα εναντίον της εισόδου της χώρας στην Ένωση. Ακόμα όμως κι αυτό δεν πιάνει όπως θα εξηγήσουμε παρακάτω. Στο άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την Παρασκευή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα ενημερώσει τους ομολόγους του για την κατάσταση χωρίς ωστόσο να αναμένεται οτιδήποτε πέραν αυτού. Κι αυτό διότι σύμφωνα με διπλωματική πηγή, η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας είναι στην ουσία παγωμένη, η τελωνειακή ένωση επίσης, για το θέμα της θεώρησης βίζας σε Τούρκους υπηκόους ενίστανται Βερολίνο, Παρίσι και άλλοι, ενώ για την επιβολή κυρώσεων από τους 28 χρειάζεται ομοφωνία. Ωστόσο, όπως μας ελέχθη, οι 28 της ΕΕ έχουν «άλλες έγνοιες» (βλ. συμφέροντα) που σχετίζονται με την Τουρκία. Πάντως η Λευκωσία θα συνεχίσει τηρώντας χαμηλό προφίλ διότι εκτός των άλλων η 22 Φεβρουαρίου, δηλαδή η αυριανή μέρα, εξακολουθεί να είναι ένα χρονοδιάγραμμα, ενώ η Exxon θα είναι εδώ σε μερικές μέρες.

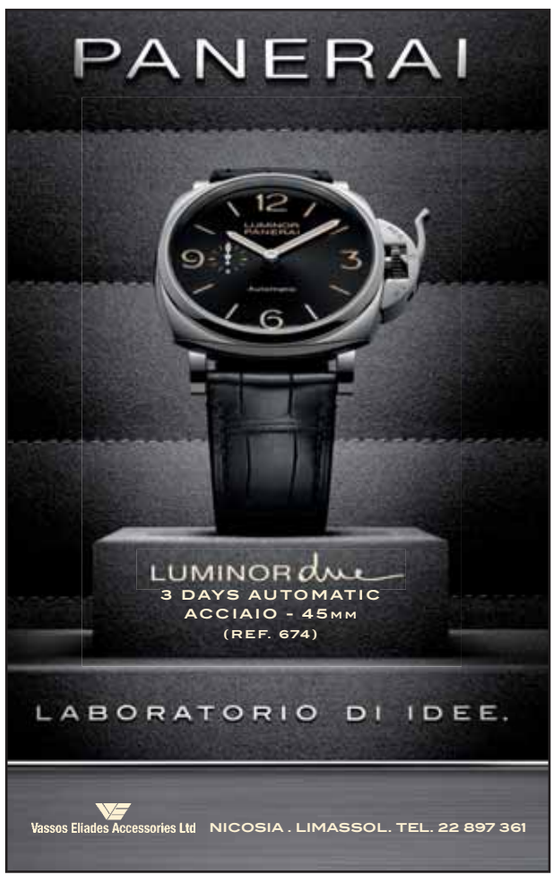

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 20/02/18 23:34 Page 2

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ ΓΕΩΡΓΑΛΛΗ**

Bad Bank εδώ και τώρα!

Αναμφισβήτητα το μεγαλύτερο αγκάθι στην πορεία ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας είναι το υπερβολικό και δυσανάλογο για την οικονομία του τόπου ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων (στο 125% περίπου του ΑΕΠ). Η συσσώρευση μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) ένεκα της βαθιάς οικονομικής κρίσης που κτύπησε την χώρα μας και των λανθασμένων πρακτικών του παρελθόντος από μέρους των τραπεζών με την (αλόγιστη) χορήγηση δανείων, εμποδίζει την αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας των τραπεζών, κρατώντας καθηλωμένα σημαντικά κεφάλαια για τη χρηματοδότηση της οικονομικής δραστηριότητας.

Παρά την εντατικοποίηση των προσπαθειών εκ μέρους των τραπεζών στο πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το πρόβλημα παραμένει. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ) στις κυπριακές τράπεζες βρίσκεται σήμερα στο 44,2%, που είναι ο δεύτερος υψηλότερος στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την Ελλάδα και σχεδόν 10 φορές μεγαλύτερος σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 4,6%.

Την ίδια ώρα πρέπει να σημειωθεί και να πιστωθεί στις τράπεζες ότι από το Δεκέμβριο του 2014 μέχρι το Σεπτέμβριο του 2017, σημειώθηκε συνολική πτώση στα ΜΕΧ ύψους €5,9 δισ. ή 21,4%. Η πιο πάνω μείωση οφείλεται σε αναδιαρθρώσεις που ολοκληρώθηκαν με επιτυχία με το πέρας της περιόδου παρακολούθησης και επανεντάχθηκαν στην κατηγορία των εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, σε αποπληρωμές, σε διευθετήσεις χρέους μέσω ανταλλαγής με ακίνητη περιουσία, καθώς και σε διαγραφές. Παρόλα ταύτα και ενώ το συνολικό ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένει πολύ υψηλό, σημειώνεται συνεχής επιβράδυνση του ρυθμού αναδιάρθρωσης των δανείων, αφού τα μεγάλα και σχετικά "εύκολα" επιχειρηματικά δάνεια έχουν εν πολλοίς αναδιαρθρωθεί και ενώπιον των νομικών τμημάτων των τραπεζών βρίσκονται τα τερματισμένα ΜΕΔ, που ανέρχονται περίπου στο 50% των συνολικών ΜΕΧ. Είναι σαφές από τα παραπάνω ότι στο θέμα της διαχείρισης των κόκκινων δανείων, απαιτούνται δραστικότερες ενέργειες. Όσο οι κυπριακές τράπεζες εξακολουθούν να σηκώνουν μόνες τους αυτό το βάρος, η αβεβαιότητα για την κεφαλαιουχική τους ισχύ θα διατηρείται, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η αποκατάσταση εμπιστοσύνης επενδυτών και καταθετών. Η οικονομία της Κύπρου είναι μικρή και ευάλωτη σε εξωγενείς παράγοντες που σε συνάρτηση με το υψηλό δημόσιο και ιδιωτικό χρέος, αλλά και με το μέγεθος των ΜΕΔ, αποτελούν απειλή για την πορεία ανάκαμψης που σημειώνει σήμερα η κυπριακή οικονομία. Στο πλαίσιο αυτό, είναι επιτακτική ανάγκη η σύσταση ενός οργανισμού διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, γνωστής και ως "κακής τράπεζας", που θα αποκτούσε τα προβληματικά δάνεια των τραπεζών. Έχουν ωριμάσει πλέον οι συνθήκες για τη δημιουργία τέτοιου οργανισμού γιατί αφενός οι τράπεζες έχουν προβεί τα τελευταία χρόνια σε σημαντική αύξηση στις προβλέψεις τους και γιατί αφετέρου η βελτίωση των δημοσίων οικονομικών καθώς και ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, επιτρέπουν την εμπλοκή του κράτους μέσω απευθείας χρηματοδοτόδότησης ή παραχώρησης κυβερνητικών εγγυήσεων. Στο όλο εγχείρημα απαιτείται η συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων που μπορούν να προέλθουν από επενδυτές αλλά και από τις ίδιες τις τράπεζες. Η σύσταση οργανισμού διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων θα δώσει στις τράπεζες τη δυνατότητα να απελευθερωθούν από ένα μεγάλο βάρος και να επικεντρωθούν ξανά στη χορήγηση δανείων, κάτι που θα επιταχύνει την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα, θα έχει άμεση και θετική επίπτωση στην αγορά και θα ενισχύσει την πορεία ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας.

Ο Ανδρέας Γεωργαλλής είναι Εκτελεστικός Σύμβουλος Elements Capital Management

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ**

Τάμπλετ, γόμα και παπαγαλία

Πειράματα που εκπονήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Πρίνστον και στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στις ΗΠΑ έδειξαν ότι οι φοιτητές που χρησιμοποιούν φορητούς υπολογιστές ή ταμπλέτες, κατά τη διάρκεια της διάλεξης ενός καθηγητή, μαθαίνουν λιγότερα σε σχέση με εκείνους που ακούν τον διδάσκοντα και κρατούν σημειώσεις. Και αυτό διότι αποδείχθηκε πως τα λόγια του διδάσκοντος περνούσαν μηχανικά στα δάχτυλα του φοιτητή, σε αντίθεση με τις σημειώσεις που «ανάγκαζαν» τους φοιτητές να προχωρούν σε μία πρώτη, γρήγορη αξιολόγηση όσων έλεγε ο καθηγητής ώστε να καταγράψουν –έστω στενογραφημένα– εκείνα που θεωρούσαν πιο σημαντικά. Μάλιστα, την πρόσληψη της γνώσης επηρεάζει και η ταχύτητα της πληκτρολόγησης από κάθε φοιτητή. Δηλαδή, οι γρήγοροι φοιτητές ενίσχυαν τη μηχανιστική πρόσληψη της διάλεξης του καθηγητή, η οποία ουσιαστικά κατέληγε σε παπαγαλία. Βέβαια και οι δύο περιπτώσεις φοιτητών μπορούν αργότερα να καταφύγουν στη βιβλιογραφία του μαθήματος, ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του καθηγητή.

Οι έρευνες στις ΗΠΑ φέρνουν νέα δεδομένα στην εκπαίδευση. Εως τώρα θεωρείται άνευ όρων ότι η χρήση της τεχνολογίας επιτρέπει το μάθημα να γίνει πιο ελκυστικό για τον μαθητή, ο οποίος θα χρησιμοποιεί εργαλεία της καθημερινότητάς του (π.χ. το τάμπλετ του) για να μελετήσει τα μαθήματά του. Με τις έρευνες σε Πρίνστον και Καλιφόρνια, αποδεικνύεται ότι είτε πρόκειται για μηχανιστικό διάβασμα είτε μέσω της τεχνολογικής καταγραφής, η παπαγαλία θα βρει τις ρωγμές εκείνες να εισχωρήσει στις μαθησιακές πρακτικές. Αρα, επιστρέφουμε στο μολύβι και χαρτί; Εάν κρίνω από τη γοητεία που ακόμη προκαλεί η μυρωδιά του χαρτιού και της γραφικής ύλης και κυρίως αυτή που αφήνει πίσω της η γόμα που αναλώνεται στην επιδιόρθωση των μαθητικών λαθών, πολλοί θα συμφωνούσαν.

Η ουσία του θέματος παραμένει διαχρονικά ίδια. Ενα παιδί αποκτά κριτική σκέψη και στέρεα γνώση εάν μπορεί να παρατηρεί τον κόσμο, να ακούει ιστορίες, να συνδυάζει τις γνώσεις, να οδηγείται σε συμπεράσματα, να φτιάχνει τις δικές του ιστορίες και να τις ακολουθεί. Η γνωσιακή ωριμότητα είναι αποτέλεσμα μακράς παιδαγωγικής διαδικασίας, που ξεκινά από τα πρώτα παιδικά χρόνια, με ένα χαρτί, ένα μολύβι και μια γόμα.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η μουρμούρα του Νίκαρου, οι ατσαλάκωτοι και μια συμφωνία που δεν τηρήθηκε

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

«Είναι πολλοί μπαρμπέρηδες για του σπανού τα γένια» - Ελληνική παροιμία

Χθες και ψες στο Προεδρικό ήρθαν τα πάνω κάτω. Ο πολύξερος κύριος Πάμπος, που δεν του φεύγει τίποτα απ' όσα λέγονται και γίνονται στο Μέγαρο, μου είπε πως "όλοι ανέμεναν πως η Τρίτη θα ήταν δύσκολη αλλά αυτό που συνέβη ήταν από τα άγραφα. Ακόμα και ο Κωστάκης ήρθε πάνω για το θέμα της Navtex".

Σύμφωνα πάντα με τον κύριο Πάμπο, κατά τη διάρκεια του τελευταίου Υπουργικού Συμβουλίου "ο Αναστασιάδης βρέθηκε ξαφνικά στην αίθουσα του Υπουργικού με περίπου 20 υπουργούς και υφυπουργούς! Παραβίασε κανονικά το Σύνταγμα που προβλέπει μόνο 11 υπουργούς και μάλιστα χωρίς να κάνει πραξικόπημα, ούτε καν βελούδινο. Και ήταν όλοι μέσα στην τρελή χαρά", όπως μου είπε. Συμπλήρωσε ωστόσο με νόημα πως τα γαλάζια ντοσιέ που παρέλαβαν οι νέοι υπουργοί και υφυπουργοί "ήταν πολύ βαριά για κάποιους".

Ο κύριος Πάμπος με ενημέρωσε και για την μουρμούρα που έχει καταλάβει τελευταία τον Νίκαρο: "παραπονιέται συνέχεια και μονολογεί μέρα-νύχτα πως όποτε αναλαμβάνει αυτός την Προεδρία έρχονται τα ύστερα του κόσμου και οι μεγαλύτερες καταστροφές.Την μια το κούρεμα και το Eurogroup, τώρα οι τουρκικές απειλές, η Navtex και το ακίνητο τρυπάνι..."

Μου αποκάλυψε ακόμα πως τα παράπονα του Νίκαρου δεν σταματούν εδώ: "Παραπονιέται πως όλοι, ακόμα και ο Νικόλας πήγαν διακοπές και ξεκουράστηκαν μετά τον προεκλογικό, εκτός από τον ίδιο". "Πώς γίνεται να είμαι κερδισμένος και να μην μπορώ να πνάσω;" μονολογεί.

Ο κύριος Πάμπος που ήταν όλο αποκαλύψεις χθες μου επιβεβαίωσε πως η μάχη μεταξύ των φυλών του Προεδρικού όχι μόνο δεν τελείωσε αλλά συνεχίζεται με αμείωτη ένταση. "Μπορεί όλοι σας να βλέπετε το Μέγαρο ως μια ειδυλλιακή εικόνα μέσα στο πράσινο και την ηρεμία αλλά κάποιες φορές η κατάσταση εδώ πάνω θυμίζει Αφρίν. Τόση είναι η ένταση που συσσωρεύεται, κυρίως ψυχολογική, που νιώθεις πως βρίσκεται σε εξέλιξη ένας πόλεμος".

Ο κύριος Πάμπος επιμένει πως οι φυλές του Προεδρικού βρίσκονται σε διαρκή κατάσταση σύγκρουσης: "Η ψυχρότητα μεταξύ των φυλάρχων είναι δεδομένη παρά τις ελάχιστες στιγμές χαλάρωσης και ανταλλαγής φιλοφρονήσεων μετά την ανακοίνωση των ονομάτων του νέου Υπουργικού", μου είπε.

Καπάκι στις επισημάνσεις του κυρίου Πάμπου ήρθε και η συνέντευξη του Χάρη την Κυριακή στην "Κ". Ο ΥΠΟΙΚ μίλησε για τους ατσαλάκωτους ("άτομα που δεν έχουν ποτέ τσαλακωθεί, ποτέ δεν έχουν οι ίδιοι αντιμετωπίσει ή χειριστεί τις δύσκολες καταστάσεις που εδώ και πέντε χρόνια διαχειρίζομαι") που τον πείσμωσαν και έμεινε τελικά στην κυβέρνηση και στο υπουργείο του.

"Ποιοι είναι οι ατσαλάκωτοι;" ρώτησα τον κύριο Πάμπο κι αυτός μου απάντησε: "Όλοι γνωρίζουν ποιους εννοεί και κυρίως το γνωρίζουν και αυτοί στους οποίους αναφέρεται" και μου έδωσε και μια σημαντική είδηση:
"Το ξέρεις ότι ο Χάρης είχε συμφωνήσει με τον Αναστασιάδη την μετακίνησή του στο υπουργείο Ενέργειας αλλά την τελευταία στιγμή ο Πρόεδρος έκανε πίσω;" Στην ερώτησή μου γιατί το έκανε αυτό, αφού ο Χάρης είναι από τα παιδιά του;" μου απάντησε:
"Για δύο λόγους: ο πρώτος και πιο σημαντικός είναι ότι δεν έβρισκε άλλον καταλληλότερο για Τσάρο της οικονομίας και ο δεύτερος ότι δεν ήθελε να στεναχωρήσει τον Λακκοτρύπη".

Πάντως στη συνέντευξή του στην "Κ" ο Χάρης έριξε και μια άλλη βραδυφλεγή βόμβα: Δήλωσε πως τον ενδιαφέρει ο ΔΗΣΥ και επιβεβαίωσε πως δέχθηκε παραινέσεις από τη βάση και στελέχη για να διεκδικήσει την προεδρία του κόμματος. Ήταν μια αναφορά που συζητήθηκε και συζητείται πολύ και στον Συναγερμό και αλλού.

Από την άλλη ο Αβέρωφ δήλωσε την Κυριακή στον Φιλελεύθερο πως είναι ευπρόσδεκτος όποιος θέλει να κατέβει υποψήφιος στις εσωκομματικές εκλογές. Μιλούσε βεβαίως εκ του ασφαλούς και από θέση ισχύος μετά την μεγάλη του επιτυχία ως επιτελάρχης στις εκλογές.

Η Μάνταμ του Φούλη με ενημερώνει πως "ούτε με το τηλεσκόπιο, ούτε με το μικροσκόπιο μπορεί να δει κάποιος να τίθεται θέμα ηγέτη στον ΔΗΣΥ".

Στους διαδρόμους του ΔΗΣΥ τώρα, ακούγεται όλο και περισσότερες φορές την ημέρα η παροιμία "καλόμαθε η γριά στα σύκα κι όλη μέρα τ' αναζήτα". Γιατί;
Όπως με ενημερώνει η Μάνταμ του Φούλη που όλα τα ξέρει, "πριν καλά, καλά αναλάβει η νέα κυβέρνηση κάποιοι άρχισαν να συζητούν και μάλιστα σοβαρά για το ποιον θα βάλουν ως υποψήφιο Πρόεδρο το 2023!". "Κάποιοι νομίζουν πως μας εκοτσιαννιάσαν το Προεδρικό" κατέληξε με γλαφυρή, παφίτικη προφορά.

ΚΟΥΪΖ: Ποιον από την κυβέρνηση δείχνουν όσοι αναλύουν τα προβλήματα με την Navtex και τα τερτίπια του Ερντογάν; Τα ερωτήματα που τίθενται είναι δύο: α) Ποιος διαχειρίστηκε τον σχεδιασμό για την έλευση του τρυπανιού στο οικόπεδο 3 και γιατί αυτό αφέθηκε να αρμενίζει χωρίς συνοδεία έστω μιας φρεγάτας όπως στο παρελθόν; β) Γιατί επιλέγηκε να προχωρήσουμε με τα "επικίνδυνα" οικόπεδα στα οποία γνωρίζαμε ότι η Τουρκία απειλούσε να επέμβει και τελικά μας έπιασε όλους στον ύπνο, και εμάς και τους Γάλλους και τους Ιταλούς;

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποσταίνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά.Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

ΤΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Η επανάσταση του Latte

Γράφει ο **ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ**

Στο δρόμο που χάραξε ο Μάριος θα βαδίσει η Βασιλική;

Ο Θωμάς είναι «κάπως» πλέον. Δεν ξέρει πού θα πάνε τα πράγματα. Θα έχουμε ανατροπές ή θα συνεχισθεί το status quo; Βέβαια δεν αναφέρεται ούτε σε αλλαγές στον ΔΗΣΥ, ούτε σε αλλαγές στο Υπουργικό. Ούτε βέβαια σε αλλαγές στα ενεργειακά πλάνα της Δημοκρατίας.

Ο επιχειρηματικός κόσμος, μετά την κατάπαυση πυρός μεταξύ τσαλακωμένου και ατσαλάκωτου, έχει στην κορυφή των συζητήσεών του τι θα γίνει με την ταβέρνα του Θωμά. Θα παραμείνει στο ιστορικό της κτίριο; Θα μετακομίσει; Θα μετακομίσει και πού; Πόσο κοντά θα είναι σε ποια κυβερνητικά κτίρια; Αν είναι κοντά στον ΔΗΣΥ, όπως φημολογείται, αυτό σημαίνει και πως έχουν αλλάξει οι ισορροπίες της εξουσίας; Αν είναι κοντά στο ΥΠΕΞ σημαίνει πως ο διάσημος ταβερνιάρης απομακρύνεται από το τσαλακωμένο ΥΠΟΙΚ και κατευθύνεται προς τους ατσαλάκωτους;

Ατσαλάκωτη πάντως παραμένει τελικά η Χριστίνα Γιαννάκη, αφού μετά τη φυγή του επαναστάτη του twitter Παμπορίδη, μάλλον θα έχει πιο εύκολο έργο απέναντι από τον ίλαρο επαναστάτη του καφέ Κωνσταντίνο Ιωάννου. Ο νέος υπουργός Υγείας είναι ο άνθρωπος που είχε φέρει πρώτος διεθνή αλυσίδα καφέ και ακολούθησε η γνωστή επανάσταση το latte με καραμέλα. Για να έχετε όλη την εικόνα, σας ενημερώνω πως συνέταιρος του νέου Υπουργού ήταν ο νυν Δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης. Σύμφωνα με τον αστικό μύθο ο Δήμαρχος μετά την εκλογή του μετέφερε τις μετοχές του στην αδερφή του Μαρία Γιωρκάτζη. Όλα αυτά σύμφωνα με τον Θωμά.

Ερωτηματικό επίσης παραμένει ποιος θα λάβει τις μετοχές του Υπουργού στην εταιρεία συνεδρίων ΙΜΗ, η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, διοργανώνει και ιατρικά συνέδρια. Λέτε να τις λάβει ο Δήμαρχος ή ο πρώην υπουργός Υγείας; Πάντως ο Θωμάς έχει να λέει πως και οι τρεις είναι κύριοι με «Κ» κεφαλαίο.

Ο Θωμάς πάντως αλλάζει το μενού και προσθέτει νηστίσιμα μιας και ολοένα και περισσότερο η επιχειρηματική τάξη στρέφεται προς τον Θεό και την νηστεία.

Η ατάκα «μόνο ο Θεός θα μας σώσει» πλανιέται πλέον πάνω από τη φάβα και το καθιστό χταπόδι. Αντίστοιχα πάντως στο νέο Υπουργικό η νηστεία και η προσευχή αναμένεται να καθιερωθεί ως ο κανόνας, αφού μετά τον νέο ΥΠΕΞ ο οποίος προσεύχεται και νηστεύει τακτικά, ο νέος υπουργός Παιδείας φαίνεται να μην σηκώνει πολλά - πολλά σ' αυτό το θέμα. Γι΄ αυτό και άγιες επενδύσεις προχωρούν, είπε στο Θωμά ένας νεωτεριστής θαμώνας.

Σε ένα άλλο σκηνικό πάντως αεροπορικές εταιρείες, λιμάνια, δρόμοι και λοιπές μεταφορές φαίνεται να έχουν μια έγνοια πώς η κατά τα άλλα συμπαθής Βασιλική θα φορέσει τα αεικίνητα παπούτσια του Μάριου Δημητριάδη.

Πρώτη πρόκληση είναι βέβαια ο δρόμος Πάφος – Στρουμπί, όπου ο Γενικός Ελεγκτής έκανε εκ νέου έφοδο για να πιάσει τον φάκελο. Θυμίζω πως ο Πρόεδρος εξήγγειλε έργα πολλών δισ. (μουσείο, δρόμους, λιμάνια, αναπλάσεις, επεκτάσεις κ.α) τα οποία αν περνούν από τον Ελεγκτή για έγκριση προβλέπω να τα εξαγγέλλουμε και το 2023 αλλά και το 2028 τουλάχιστον. Εκτός κι αν βρεθεί κάποιος να τον χρίσει για υποψήφιο Πρόεδρο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κώστας Ιορδανίδης · Διευθύνων Σύμβουλος: Δημήτρης Λοττίδης · Διευθυντής: Ανδρέας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας · Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: Αλεξης Παπαχελας ■ Διεύθυνση συντάξεως: Κωστης Φαφουτης - Νωτης Παπαδοπουλος

03-OIK_POLITIKI_KATHI 20/02/18 23:34 Page 3

Η ψηφιακή εποχή, πρόκληση για τις τράπεζες

Ο εκσυγχρονισμός τους θα είναι ο μεγάλος αντίπαλός τους τα επόμενα χρόνια - Κερδίζουν έδαφος οι άυλες στην Ευρώπη

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Πολύς λόγος γίνεται για το επίπεδο των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, το οποίο έχει χαρακτηριστεί αρκετές φορές τοξικό και ο μεγαλύτερος κίνδυνος που έχει να αντιμετωπίσουν τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα. Και ενώ δικαίως ασχολούνται Κυβέρνηση, φορείς, θεσμοί, επόπτες και τράπεζες με τα ΜΕΔ, ένα άλλο ζήτημα καραδοκεί για τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα και δεν είναι άλλο από την αλλαγή και τη μετάβαση στον ψηφιακό τρόπο λειτουργίας τους. Είναι η «κρυφή» πρόκληση που έχουν να αντιμετωπίσουν όλες οι τράπεζες και δίχως να κερδίσουν το στοίχημα, εντός της τρίτης δεκαετίας του 21ου αιώνα θα κινδυνεύσουν. Τραπεζικές πηγές θεωρούν πως οι τράπεζες της Κύπρου έχουν αργήσει ήδη να μεταβούν αποτελεσματικά στην ψηφιακή εποχή, καθώς οι πρώτοι σχεδιασμοί είχαν γίνει γύρω στο 2012. Όμως, η οικονομική κρίση, το κούρεμα, το κλείσιμο της Λαϊκής Τράπεζας, το μνημόνιο και όλα τα προβλήματα που προέκυψαν «άφησαν στα ράφια» αυτό το «πρότζεκτ» που έπρεπε να είχε αρχίσει ήδη για να συνάδουν με το τεχνολογικό ρεύμα των ξένων τραπεζών, επί της ουσίας, πέντε χρόνια πριν. Η τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα της Γερμανίας αυτή τη στιγμή είναι η ING Digital Banking, η οποία δεν έχει ούτε ένα κατάστημα με φυσική υπόσταση στη χώρα, μόνο άυλες υπηρεσίες. Επί της ουσίας δηλαδή η Deutche Bank και η Commerzbank, δύο από τις μεγαλύτερες τράπεζες της Γερμανίας, «έμειναν πίσω» από τον όμιλο που προσφέρει τραπεζικές υπηρεσίες και κερδίζει συνεχώς μερίδια αγοράς. Με μία επίσκεψη στο σάιτ της ING –και αυτό δεν είναι διαφήμιση, κάθε άλλο- μπορείς να ανοίξεις ένα λογαριασμό συμπληρώνοντας τα προσωπικά σου στοιχεία και μέσω videochat επικυρώνεις την αίτησή σου από το σπίτι σου.

Υπάρχουν οι προειδοποιητικές βολές από την αγορά, με επιχειρήσεις όπως Amazon, Paypal, ApplePay και άλλες, να γίνονται πλέον οι κύριοι ανταγωνιστές των κυπριακών τραπεζών.

Προς καταστήματα που οι πελάτες θα διεκπεραιώνουν τις εργασίες μόνοι τους, οδηγούνται και τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα, αφού εντός του 2018 θα ανοίξουν έστω και πιλοτικά.

Οι ανταγωνιστές είναι πλέον εταιρείες, όπως η Google και η Amazon, επισημαίνουν οι ίδιες πηγές. Τρανό παράδειγμα η δημιουργία του πρώτου σουπερμάρκετ που δεν έχει υπαλλήλους και που οι πελάτες χρησιμοποιούν το λογαριασμό που έχουν φτιάξει στο «AmazonGo», πληρώνοντας μέσω πιστωτικής κάρτας ό,τι ψωνίσουν, δίχως υπαλλήλους. Επίσης παράδειγμα είναι η Kodak, που ενόσω ήταν ο πρωταγωνιστής της φωτογραφίας όλα τα προηγούμενα χρόνια, πλέον με τα δεδομένα ως έχουν, που κάθε ένα κινητό τηλέφωνο διαθέτει λειτουργία φωτογραφικής μηχανής, από εκεί που ήταν κολοσσός, τώρα είναι μια εταιρεία 300 ατόμων. Άλλη βιομηχανία, η οποία έχει πληγεί λόγω της ψηφιακής στροφής, είναι η τουριστική. Οι ταξιδιωτικοί πράκτορες πλέον δεν έχουν το μερίδιο αγοράς το οποίο απολάμβαναν στα προηγούμενα χρόνια, με τους πελάτες να αναζητούν μόνοι τους - διαδικτυακά - τα πακέτα διακοπών.

Έτσι λοιπόν, υπάρχουν οι προειδοποιητικές βολές από την αγορά γενικότερα, σημειώνουν οι τραπεζικές πηγές και δηλώνουν ότι οι επιχειρήσεις όπως Amazon, Paypal, ApplePay και άλλες πρέπει πλέον να είναι οι κύριοι ανταγωνιστές τους και όχι οι αντίστοιχες κυπριακές τράπεζες. Δηλαδή, όπως εξηγούν, χρειάζεται να περάσουν από το μικρόκοσμο στον μακρόκοσμο, πρώτα να ανταγωνιστούν τις μεγάλες τράπεζες του εξωτερικού που έχουν ψηφιοποιηθεί επαρκώς και σε κατοπινό στάδιο τις επιχειρήσεις που έχουν μπει στα «χωράφια» τους. Ήδη οι ψηφιακές τράπεζες έχουν κάνει κινήσεις και επί κυπριακού εδάφους, αποκτώντας σιγά - σιγά μερίδιο αγοράς από τις υφιστάμενες, όπως η Revolut, έναντι των παραδοσιακών που δραστηριοποιούνται στο νησί για χρόνια. Μπορεί να μην υπάρχουν δεδομένα προς δημοσιοποίηση που να δείχνουν ότι μπορούν να συγκριθούν έστω και με τη μικρότερη τράπεζα του νησιού μέχρι στιγμής, αλλά οι ίδιες πηγές που θίγουν το ζήτημα της ψηφιοποίησης των τραπεζών αναφέρουν ότι δεν βρίσκονται πολλά βήματα μακριά.

Αλλο μοντέλο και οι κυπριακές

Προς καταστήματα που οι πελάτες θα διεκπεραιώνουν τις εργασίες μόνοι τους, οδηγούνται και τα κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα, αφού εντός του 2018 όπως ξανάγραψε η Οικονομική «Κ» θα ανοίξουν έστω και πιλοτικά. Θα ακολουθήσουν τα πρότυπα μεγάλων βρετανικών τραπεζών όπως της HSBC και της Barclays, που τα καταστήματα έχουν πολλές ταμειακές μηχανές ΑΤΜ και μέσα οι λιγοστοί υπάλληλοι βοηθούν τους πολίτες να διεκπεραιώσουν τις εργασίες που θέλουν, ενώ με τον παραδοσιακό τρόπο θα απασχολούσαν το εργατικό δυναμικό της τράπεζας και θα στήνονταν στην ουρά. Σε αυτό το μοντέλο, οι τραπεζικοί υπάλληλοι κατευθύνουν τους πελάτες στο πώς θα χειριστούν το ΑΤΜ, δίχως να μπαίνουν στην διαδικασία να διεκπεραιώνουν τις εργασίες που θέλουν. Σαφώς, αυτό ανοίγει και άλλες πόρτες, όπως της ασφάλειας αλλά και της διευρυμένης εξυπηρέτησης σε θέμα ωρών που λειτουργεί το κάθε κατάστημα. Το τραπεζικό μοντέλο της Κύπρου δηλαδή είναι εκ διαμέτρου αντίθετο αυτή τη στιγμή με αυτό που αναμένεται να προχωρήσει στα επόμενα χρόνια, με το γνωστό ωράριο των 7.30 – 2.30. "Οσον αφορά στην ασφάλεια, αφού τα ΑΤΜ βρίσκονται σε στεγασμένο χώρο στον οποίο μπαίνεις μόνο με την κάρτα σου που θα χρησιμοποιήσεις και στο ΑΤΜ, αυτομάτως δημιουργείται μια δικλείδα ασφαλείας από τα γνωστά ΑΤΜ που βρίσκονται απέξω από τις τράπεζες και μπορεί να καραδοκεί ο όποιος επιτήδειος. Βέβαια, ενώ τα καταστήματα αυτά θα είναι διαθέσιμα 24 ώρες το 24ωρο όπως τα παραδοσιακά ΑΤΜ, δεν θα έχει και τις 24 ώρες κάποιον υπάλληλο για να καθοδηγεί τους πελάτες. Σε κατοπινό στάδιο όπως σχολιάζουν τραπεζικοί, ο πελάτης θα μπορεί να επικοινωνεί με το callcentre της εκάστοτε τράπεζας, το οποίο όμως θα είναι με βίντεο κλήση και θα εξυπηρετεί τις ανάγκες του.

Οι λόγοι αλλαγής

Τα δεδομένα της ψηφιακής αλλαγής και πού μπορεί να την επιβάλλει είναι τρία. Πρώτον, η τεχνολογία αλλάζει με γοργούς ρυθμούς και μπορεί να δώσει την δυνατότητα στις τράπεζες να υποστηρίξουν την όποια στροφή σε αυτή. Η Wells Fargo προχωρά στην αξιοποίηση των επιταγών με μία μόνο φωτογραφία. Δηλαδή σε αυτό το πρότυπο, ο πελάτης μπορεί να βγάλει φωτογραφία μια επιταγή με το κινητό του, τη στέλνει στην Wells Fargo, εκείνη κατατίθεται ή εξαργυρώνεται και έπειτα ζητά να καταστραφεί η συγκεκριμένη φωτογραφία. Δεύτερον, οι τράπεζες είναι στενά ρυθμισμένες και έχουν πλαίσια τα οποία δεν έχουν άλλες επιχειρήσεις που μπορούν να παράσχουν παραπλήσιες υπηρεσίες, διότι πολύ απλά δεν έχουν να διαχειριστούν καταθέσεις πελατών όπως οι τράπεζες. Άρα, όπως προαναφέρθηκε, οι κυπριακές τράπεζες δεν έχουν να ανταγωνιστούν μόνο τις τράπεζες του εξωτερικού, αλλά και επιχειρήσεις που προσφέρουν αντίστοιχες υπηρεσίες πληρωμών.

Τρίτον, είναι ότι οι καταναλωτικές συνήθειες αλλάζουν. Η ποιότητα και η εξυπηρέτηση είναι το κλειδί όπως επισημαίνουν οι ίδιες πηγές που μιλούν στην «Κ», για να έχουν οι τράπεζες να προσφέρουν προϊόν το οποίο είναι καλύτερο από τις ανταγωνίστριες και που μπαίνουν «σφήνα» στα χωράφια των τραπεζών.

Τα εμπόδια

Βασικά εμπόδια στην τεχνολογική εξέλιξη των τραπεζών και των εργασιών που μπορούν να γίνουν μέσω των mobile APPS, του διαδικτύου και άλλων ιδεών που ενδεχομένως θέλουν να εισάγουν, είναι η μη αναγνώριση της ηλεκτρονικής υπογραφής. Δίχως την ηλεκτρονική υπογραφή κάποιες από τις τραπεζικές εργασίες είναι αδύνατον να επιτευχθούν, κάτι που οι τράπεζες τάσσονται υπέρ και θέλουν να γίνει για τον ιδιωτικό, αλλά και για το δημόσιο τομέα.

SPP MEDIA
MAN MAGAZINE

Οι υποψηφιότητες

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ – MANAGER
Πάνος Παναή
Παπαχριστοφόρου Χριστόφορος
Θάνος Μιχαηλίδης
Χριστόφορος Χατζηκυπριανού

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ
Δρ Κωνσταντίνος Τζελεπής - Γιώργος Βασιλείου
Ντέμης Χασάπης
Δρ Βασίλης Χάρη
Δρ Γιάννης Ιερόπουλος

ΑΘΛΗΤΗΣ
Παύλος Κοντίδης
Γιώργος Αχιλλέως
Απόστολος Παρέλης
Ανδρέας Τρικωμίτης
Μίλαν Τραϊκοβιτς

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ
Μιχάλης Χριστοδουλίδης
Προκόπης Αγαθοκλέους
Χάρης Ζαμπαρλούκος
Μάριος Μιλτιάδους

ΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
INNOVATION AWARD BY CYTAMOBILE VODAFONE
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Επισκεφθείτε το www.kathimerini.com.cy και γνωρίστε τους υποψηφίους

17η ΑΠΟΝΟΜΗ
Τράπεζα Κύπρου
MAN
OF THE YEAR
2018
27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018
Royal Hall

Όπου άμιλλα, ενταύθα και νίκη εστίν
Αριστοτέλης

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

Σπρίζουν
Carlsberg Classic | cytamobile vodafone | Char. Pilakoutas Ltd | S.PELLEGRINO | ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ | NAVY & GREEN BRAND OF QUALITY | Deloitte.
Ελεγκτές της διαδικασίας

© Η διοργάνωση και το λογότυπο «Man of the Year» είναι πνευματική ιδιοκτησία του ομίλου SPPMEDIA

04-OIK_POLITIKH_KATHI 20/02/18 23:35 Page 4

Την ανιούσα πήραν για καλά τα ακίνητα

Κατακόρυφα αυξάνονται οι τιμές κατοικιών και διαμερισμάτων στην Λεμεσό - Πιο ακριβά τα γραφεία στη Λευκωσία

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Όταν η αύξηση στις τιμές των ακινήτων αγγίζει το 1,7%, δύο τινά συμβαίνουν. Ότι η αγορά των ακινήτων έχει ανοίξει, και ότι όσοι επιλέξουν αυτή την περίοδο να κάνουν το μεγάλο βήμα της αγοράς είτε κατοικίας είτε διαμερίσματος, το σίγουρο είναι ότι θα το πληρώσουν πιο ακριβά απ' όσο θα πλήρωναν τα προηγούμενα δύο χρόνια. Οι αυξήσεις στις τιμές των ακινήτων δεν είναι άσχετες από την γενικότερη βελτίωση της εικόνας της οικονομίας, η οποία κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017, έδειξε κάποια σημάδια σταθερότητας, με το ΑΕΠ να παρουσιάζει τριμηνιαία αύξηση 0,9% και ετήσια αύξηση κατά 3,9%.

Αυτό καταδεικνύει ο δείκτης Τιμών Ακινήτων του RICS για το τρίτο τρίμηνο 2017. Στο πλαίσιο της 32ης έκθεσής του, κάνει λόγο για τριμηνιαία αύξηση των τιμών κατά 1,7% στα σπίτια και 0,5% στα διαμερίσματα. Αν δε το ακίνητο που επιθυμεί ο επίδοξος αγοραστής είναι στη Λεμεσό τότε θα πρέπει να θεωρείται ως δεδομένο ότι θα το πληρώσει πολύ ακριβότερα παρά σε οποιαδήποτε άλλη πόλη, καθώς η τριμηνιαία αύξηση άγγιξε το 5,5% για τα σπίτια και το 4,1% για τα διαμερίσματα. Αν εξετάσει κανείς τις τιμές σε ετήσια βάση, θα διαπιστώσει ότι η αύξηση στα διαμερίσματα άγγιξε το 13,2% και στα σπίτια το 14,3%. Παρά το γεγονός ότι η έκθεση καταγράφει σημαντικές ετήσιες αυξήσεις σχεδόν σε όλες τις μεγάλες αστικές περιοχές, φθηνότερες περιοχές παρουσιάζονται η Πάφος και το Παραλίμνι.Σε σύγκριση τώρα με το αντίστοιχο τρίτο τρίμηνο του 2016, οι τιμές των διαμερισμάτων αυξήθηκαν κατά 7,4%, των σπιτιών κατά 4,2%, των γραφείων κατά 8,8%, των αποθηκών κατά 4,4% και των καταστημάτων κατά 4,5%. Πιο ακριβή και στα εξοχικά η Λεμεσός καθώς η αύξηση στα διαμερίσματα είναι η υψηλότερη παγκύπρια και φτάνει στο 4%, ενώ στο 2,9% έφτασε η αύξηση στις εξοχικές κατοικίες στην περιοχή Παραλιμνίου. Σε παγκύπρια τριμηνιαία βάση οι τιμές των εξοχικών διαμερισμάτων παρουσίασαν αύξηση κατά 2,5% και 1,8% για τα σπίτια.

Σταθεροποίηση των τιμών στα ακίνητα από το 2019 βλέπει ο σύνδεσμος κτηματομεσιτών.

Ολοένα και περισσότεροι ιδιοκτήτες ακινήτων ενοικιάζουν σπίτια και διαμερίσματα με την μέρα και αυτό αυξάνει και τον μέσο όρο του ύψους των ενοικίων, αναφέρει ο Μιχάλης Κυναιγείρου των κτηματομεσιτών.

Στην περίπτωση της επαγγελματικής στέγης, η μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές των γραφείων παρουσιάζεται στη Λευκωσία,με την αύξηση να φτάνει το 19,5%, ενώ στις αποθήκες και στα καταστήματα οι τιμές αυξήθηκαν κατά 7%. Για τα γραφεία σε ολόκληρη την Κύπρο παρατηρήθηκε ετήσια αύξηση της αγοραίας αξίας της τάξης του 8,8%, ενώ οι τιμές ενοικίασης σημείωσαν ετήσια αύξηση 22,4%.

Στα ύψη και τα ενοίκια

Στον χορό των αυξήσεων μπήκαν και τα ενοίκια, μετά από μια περίοδο σχετικής ύφεσης, η οποία ακολούθησε την οικονομική κρίση, όταν οι ιδιοκτήτες είτε μείωναν είτε διατηρούσαν τα ενοίκια στα ίδια επίπεδα προκειμένου να κρατήσουν τους ενοικιαστές τους. Τακτική που αποτελεί πλέον παρελθόν και καταδεικνύεται από τα στοιχεία του Δείκτη τιμών Ακινήτων του RICS Κύπρου, που δείχνουν την μέση τιμή ενοικίασης σε ολόκληρη την Κύπρο να παρουσιάζει τριμηνιαία αύξηση 4,6% στα διαμερίσματα, 2,5% στα σπίτια, 1,5% στα καταστήματα και 5,7% στα γραφεία, και 0,9% τις αποθήκες. Σε σύγκριση με τα ενοίκια του αντίστοιχου τριμήνου του 2016, οι τιμές ενοικίασης αυξήθηκαν κατά 12,5% για τα διαμερίσματα, 9,2 % για τα σπίτια, 6,1% για τα καταστήματα, 22,4% για τα γραφεία και 1,6% για τις αποθήκες.

Ενοικιάζονται με την ημέρα

Είτε περισσότερο είτε λιγότερο καμία πόλη δεν εξαιρείται της γενικότερης τάσης για αύξηση των τιμών και αυτό διαμορφώνεται και από τον νόμο την προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά. Θέση την οποία εκφράζει ο πρόεδρος του συνδέσμου κτηματομεσιτών Μιχάλης Κυναιγείρου, ο οποίος μιλώντας στην «Κ» απέδωσε τις ψηλές τιμές τόσο σε ενοίκια όσο και σε αγορά ακινήτων, στην αυξημένη ζήτηση που σημειώθηκε κατά το 2017 κυρίως από ξένους αγοραστές. Κατά τον κ. Κυναιγείρου σημαντική άνοδο έχει σημειώσει και ο αριθμός των Κύπριων αγοραστών. Ακόμη περισσότερη είναι η ζήτηση για ενοικίαση ακινήτων, η οποία ωστόσο είναι δυσανάλογη της προσφοράς. Ως παράγοντας που συντείνει στην αύξηση των τιμών καταγράφεται και η αύξηση στην ημερήσια ενοικίαση των ακινήτων. Αυτό σημαίνει ότι οι ιδιοκτήτες ενός καταλύματος, διαμερίσματος ή κατοικίας προτιμούν να προχωρούν στην ημερήσια ενοικίαση παρά στην ενοικίαση με ετήσιο συμβόλαιο καθώς αυτό είναι και πιο προσοδοφόρο. Το marketgroup αυτού του είδους είναι ξένοι ενοικιαστές, οι οποίοι είναι ως επί το πλείστον τουρίστες. Συνειρμικά η πρώτη σκέψη είναι η πλατφόρμα Airbnb, ωστόσο ο κ. Κυναιγείρου διευκρινίζει ότι δεν σχετίζεται με κάτι τέτοιο, ούτε με το booking.com.

Πιο ψηλά και οι τιμές των εξοχικών διαμερισμάτων και σπιτιών παγκύπρια, ενώ πιο τσιμπημένες παρουσιάζονται και πάλι στην επαρχία Λεμεσού.

Σταθεροποίηση από το '19

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του κ. Κυναιγείρου, οι τιμές σε αγορά και ενοικίαση των ακινήτων θα συνεχίσουν να αυξάνονται μέσα στο 2018, ενώ η όποια σταθεροποίηση των τιμών δεν πρέπει να αναμένεται πριν το 2019, οπότε και θα ολοκληρωθεί η ανέγερση νέων οικιστικών μονάδων και διαμερισμάτων, έτσι θα αυξηθεί και ο αριθμός των προσφερόμενων ακινήτων και διαμερισμάτων. Σύμφωνα πάντως με τις εκτιμήσεις του κ. Κυναιγείρου, σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά, τα ενοίκια έχουν αυξηθεί σε κάποιες περιπτώσεις μέχρι και 20%. Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας από τον Δεκέμβριο μέχρι τον Νοέμβριο του 2017 είχαν εκδοθεί 5.291 άδειες οικοδομής σε σύγκριση με 4.900 την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η συνολική αξία των αδειών αυτών αυξήθηκε κατά 52,6% και το συνολικό εμβαδόν κατά 45,1%. Την ίδια ώρα ο αριθμός των οικιστικών μονάδων παρουσίασε αύξηση της τάξης του 41,9%.

Ο δείκτης τιμών ακινήτων του RICS

Τα στοιχεία προκύπτουν από τα αποτελέσματα του δείκτη τιμών ακινήτων του RICS, τα οποία εκδίδονται κάθε τρεις μήνες. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση των επιπέδων των τιμών διεξάγεται από διαπιστευμένους επαγγελματίες ακινήτων, μέλη του RICS, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στις σχετικές αγορές. Το RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors) που δραστηριοποιείται και στην Κύπρο, είναι ο μεγαλύτερος σε αριθμό μελών διεθνής οργανισμός για επαγγελματίες της βιομηχανίας ακινήτων, οικοδομών και σχετικών περιβαλλοντικών θεμάτων, με 140.000 μέλη σε 140 χώρες και προσφέρει ανεξάρτητες και αντικειμενικές συμβουλές σε κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς.
Ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Επιμετρητών Οικονομολόγων Κατασκευών Κύπρου (ΣΕΕΟΚΚ) εκπροσωπεί τους Chartered Quantity Surveyors and Quantity Surveyors, οι οποίοι δραστηριοποιούνται και έχουν ως μόνιμη βάση την Κύπρο. Ο Σύνδεσμος Επιστημόνων Εκτιμητών Ακινήτων Κύπρου (ΣΕΕΑΚ) είναι το αρμόδιο επιστημονικό σώμα το οποίο ασχολείται με την εκτίμηση και διαχείριση της γης και έχει, ως εγγεγραμμένα μέλη, πραγματογνώμονες οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.

Μέτωπο γονέων - καθηγητών για τις εξετάσεις τετραμήνων

Διαφωνούν στην εφαρμογή του μέτρου από τη νέα σχολική χρονιά

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Κανονικά, όπως είχε προαναγγελθεί από τις 14 Δεκεμβρίου μετά και την παγκύπρια συνδιάσκεψη γενικών αντιπροσώπων, θα διεξαχθεί αύριο το δημοψήφισμα της ΟΕΛΜΕΚ, μέσα από το οποίο θα ζητηθεί από τους καθηγητές να απαντήσουν εάν τους βρίσκει σύμφωνους η διεξαγωγή εξετάσεων στο τέλος κάθε τετραμήνου ή όχι. Όπως τόνισε στην «Κ» ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ Γιάννος Σωκράτους, στην προσπάθειά της να μην υπάρξει πρόβλημα στην ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων και σε μια κίνηση καλής θέλησης, αποφάσισε όπως το δημοψήφισμα διεξαχθεί κατά την διάρκεια του δεύτερου διαλλείματος. Επισήμανε παράλληλα ότι δεν θα δημιουργηθεί το παραμικρό προβλήματα ασφαλείας στα σχολεία καθώς καθηγητές θα βρίσκονται συνεχώς ως επιτηρητές εκτός του χώρου που θα πραγματοποιείται το δημοψήφισμα. Ο κύριος Σωκράτους σημείωσε ότι η ΟΕΛΜΕΚ μέσα από τις ενέργειες αυτές επιθυμεί να προσδώσει ρόλο στα μέλη της ώστε οι όποιες αποφάσεις ληφθούν να είναι όσο πιο δημοκρατικές γίνεται. Αναμένουμε, είπε, ότι τα μέλη μας θα συμμετάσχουν στην ψηφοφορία και μέσα από το αποτέλεσμα, το οποίο πιστεύουμε ότι θα ανταποκρίνεται και στα θέλω της παγκύπριας συνδιάσκεψης, να ενδυναμώσουν την φωνή μας στις περαιτέρω συζητήσεις τόσο με το νέο υπουργό Παιδείας όσο και με τα κοινοβουλευτικά κόμματα.

Το δημοψήφισμα της ΟΕΛΜΕΚ θα διεξαχθεί αύριο κατά την διάρκεια του δεύτερου διαλείμματος.

Παράλληλα, ο πρόεδρος της ΟΕΛΜΕΚ εξέφρασε και την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι φαίνεται να βρίσκουν και σύμμαχους στην όλη προσπάθεια τους οργανωμένους γονείς, οι οποίοι ζητούν την αναστολή των εξετάσεων στο τέλος των τετραμήνων. Σε αντίθεση με την στήριξη από τους οργανωμένους γονείς, η ΟΕΛΜΕΚ φαίνεται να μην κατάφερε να πάει ενωμένη στην όλη διαδικασία, καθώς υπάρχουν κινήσεις καθηγητών που αντιδρούν, υποστηρίζοντας ότι μέσα από την εφαρμογή των εξετάσεων μπορούν να εντοπιστούν και να επιλυθούν οι παραλείψεις.

Γιατί ζητούν ακύρωση

Παρά τις όποιες αντιδράσεις από μερίδα εκπαιδευτικών αλλά εν μέρει και από το υπουργείο Παιδείας, το δημοψήφισμα είναι προ των πυλών. Η ΟΕΛΜΕΚ επισημαίνει ότι μέσα από την διαδικασία αυτή θέλει να ξανανοίξει το θέμα, αφού, όπως υποστηρίζει, τυχόν υλοποίησή του δεν θα είναι προς όφελος του δημόσιου σχολείου και των μαθητών.Ο επικεφαλής της οργάνωσης δήλωσε ότι το όποιο αποτέλεσμα προκύψει θα γίνει σεβαστό, αν και η θέση της είναι καθαρά υπέρ της μη διεξαγωγής εξετάσεων στο τέλος κάθε τετραμήνου. Κληθείς να σχολιάσει τους λόγους για τους οποίους είναι ενάντια στην εφαρμογή των εξετάσεων τετραμήνων, σημείωσε ότι ο θεσμός έρχεται σε σύγκρουση με τη φιλοσοφία των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Παράλληλα, όπως υποστήριξε, η εφαρμογή του συστήματος των εξετάσεων ανά τετράμηνο δεν θα οδηγήσει στη μείωση των διαγωνισμάτων, στη μείωση του άγχους και της πίεσης των μαθητών. Πρόσθεσε ότι εκπαιδευτικοί, κατά την συζήτηση του θέματος σε επίπεδο παγκύπριας συνδιάσκεψης, τόνισαν ότι αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της παραπαιδείας, επιβαρύνοντας σημαντικά τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Παράλληλα, εκφράστηκε και η άποψη ότι μέσω του νέου συστήματος εξετάσεων θα δημιουργηθεί ένα εξαιρετικά πιεστικό και βεβαρημένο σχολικό πρόγραμμα, που εκ των πραγμάτων θα έχει αρνητικό αντίκτυπο τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στους μαθητές. Οι εκπαιδευτικοί τονίζουν ότι διαπίστωσαν πως μέσα από την εφαρμογή των εξετάσεων μειώνεται δραματικά ο διδακτικός χρόνος, μετατρέποντας ουσιαστικά τα τετράμηνα σε τρίμηνα, καθώς ο όγκος της διδακτέας ύλης παραμένει τεράστιος. Αυτό, όπως αναφέρουν, θα «αναγκάσει» τους εκπαιδευτικούς να εφαρμόζουν στην διδασκαλία της ύλης παραδοσιακά δασκαλοκεντρικά μοντέλα, αφού δεν θα υπάρχει ο χρόνος για καινοτόμες μαθητοκεντρικές προσεγγίσεις.

Διαφωνούν και οι γονείς

Παράλληλα με τις ενέργειες της ΟΕΛΜΕΚ, τις δικές της διαφωνίες και τρόπους αντίδρασης στο νέο σύστημα εκφράζει και η παγκύπρια συνομοσπονδία γονέων μέσης εκπαίδευσης.

Θεωρούν ότι η εφαρμογή του μέτρου δεν θα είναι προς όφελος του δημόσιου σχολείου και των μαθητών, ενώ θα ενισχύσει την παραπαιδεία.

Όπως επισημαίνουν οι οργανωμένοι γονείς είχαν διαφωνήσει εξ αρχής με την πρόταση για τις εξετάσεις τετραμήνων, όπως αυτή παρουσιάστηκε. Επισημαίνουν ότι για να πετύχει ο θεσμός των εξετάσεων ανά τετράμηνο πρέπει να προηγηθούν πολλά άλλα, όπως η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η απομάκρυνση των ανεπαρκών από την έδρα, δύο πτυχές οι οποίες ακόμα δεν έχουν προχωρήσει σε κανένα σημείο. Σημειώνουν δε ότι θα πρέπει πρώτα να γίνει ουσιαστική και πραγματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες μορφές αξιολόγησης του μαθητή, όπως προνοούνται στους νέους κανονισμούς. Παράλληλα, οι γονείς υποστηρίζουν ότι οι εξετάσεις τετραμήνων, αν και εφόσον εφαρμοστούν, πρέπει να είναι καθορισμένες κεντρικά και ενιαίες για όλα τα σχολεία για να υπάρχει η ισότητα και η δικαιοσύνη μεταξύ των μαθητών, αλλά συνάμα το Υπουργείο Παιδείας να μπορεί να εξάγει συμπεράσματα και να μπορεί να προβαίνει σε διορθωτικές κινήσεις εκεί όπου χρειάζεται. Εκφράζουν παράλληλα την ανησυχία τους ότι τα σχολεία κατά τους μήνες Νοέμβριο-Δεκέμβριο και Απρίλιο-Μάιο θα μετατραπούν σε εξεταστικά κέντρα και αυτό θα τα απομακρύνει από τον στόχο του δημόσιου σχολείου που είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων και ικανοτήτων στους μαθητές και η ανάδειξη σωστών και ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων.Για τους πιο πάνω λόγους, όπως τονίζουν οι οργανωμένοι γονείς, απέστειλαν επιστολή προς τους αρμόδιους φορείς στις 29 Ιανουαρίου, καταθέτοντας τις δικές τους εισηγήσεις, και ζητώντας όπως ανασταλεί η εφαρμογή των εξετάσεων ούτως ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την επιτυχημένη εφαρμογή τους.

05-OIK_POLITIKI_KATHI 20/02/18 23:35 Page 5

Η Κύπρος έλαβε 120 εκατ. ευρώ από την ΕΕ σε τρία χρόνια

Στις 23 Φεβρουαρίου η άτυπη σύνοδος των ηγετών για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της μετά το 2020

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Μέχρι τις αρχές Μαΐου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει υποβάλει την επίσημη πρότασή της για τον επόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμμετέχουν στον καθορισμό του μεγέθους του προϋπολογισμού και του τρόπου κατανομής των δαπανών, ωστόσο, υπεύθυνη για τις δαπάνες είναι η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μοιράζονται την ευθύνη για το 80% περίπου του προϋπολογισμού. Σήμερα το μεγαλύτερο μερίδιο αναλογεί στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας και στη μείωση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των διάφορων περιφερειών της ΕΕ.

Σημαντικό μερίδιο διατίθεται επίσης για τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη, την αλιεία και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλες δαπάνες αφορούν την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης μετανάστευσης. Η Κύπρος, σύμφωνα με στοιχεία της «Κ», έλαβε περί τα 40 εκατ. ευρώ ετησίως από καθαρές εισφορές την περίοδο 2014 -2016. Ταυτόχρονα, όμως, σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του 2015 αναφορικά με τις ευρωπαικές

Οι προϋπολογισμοί δεν είναι λογιστικές ασκήσεις, αλλά πρέπει να ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες και τις φιλοδοξίες, αναφέρει ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ.

χρηματοδοτήσεις ανά χώρα, το ποσό που εισέπραξε η Κύπρος από την ΕΕ ανήλθε σε 203 εκατ. ευρώ. Από αυτά διέθεσε 62 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 31%, για την περιφερειακή πολιτική, ποσοστό μικρότερο από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο, που είναι στο 39%. Οι δαπάνες για τον αγροτικό τομέα ανήλθαν στα 83 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 41%, ενώ οι δαπάνες για την έρευνα ανήλθαν στα 37 εκατ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 18%, ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ο μέσος όρος για την έρευνα είναι στο 10%.

Από την αντίπερα όχθη, η Κύπρος το 2015 συνεισέφερε στον προϋπολογισμό της ΕΕ 212 εκατ. ευρώ και εισέπραξε για λογαριασμό της ΕΕ, 24 εκατ. ευρώ από τελωνειακούς δασμούς και γεωργικές εισφορές, εκ των οποίων κράτησε το 25% ως διοικητικό τέλος.

Σημειώνεται πως το 25% του συνόλου παρακρατείται από τα κράτη μέλη για την κάλυψη του κόστους συλλογής, ενώ η Ολλανδία και η Σουηδία για παράδειγμα λαμβάνουν σταθερό ποσό ως επιστροφή από τη συνεισφορά τους. Η συνεισφορά της Δανίας, της Ιρλανδίας και της Βρετανίας είναι μειωμένες, όπως σημειώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς δε συμμετέχουν σε ορισμένες πολιτικές που σχετίζονται με τον τομέα των Εσωτερικών και της Δικαιοσύνης.

Προϋπολογισμός μετά το 2020

Ενόψει της άτυπης συνόδου των ηγετών στις 23 Φεβρουαρίου 2018, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε διάφορες επιλογές και τις δημοσιονομικές τους επιπτώσεις, όπως αναφέρει το σχετικό δελτίο της Επιτροπής, για έναν νέο και σύγχρονο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ, που θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις προτεραιότητές της μετά το 2020.Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ δήλωσε:

«Οι προϋπολογισμοί δεν είναι λογιστικές ασκήσεις, αλλά πρέπει να ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες και τις φιλοδοξίες. Αποτυπώνουν το μέλλον μας σε αριθμούς. Πρώτα λοιπόν πρέπει να συζητήσουμε τι είδους Ευρώπη θέλουμε, στη συνέχεια, τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέσουν τα χρήματα που απαιτούνται για τους φιλόδοξους στόχους τους. Και ενώ όλοι οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι η συνέχιση της συνήθους πρακτικής δεν αποτελεί επιλογή για την επικείμενη συζήτηση, πιστεύω ακράδαντα ότι μπορούμε να τετραγωνίσουμε τον κύκλο και να συμφωνήσουμε σε έναν προϋπολογισμό από τον οποίο όλοι θα είναι κερδισμένοι».

Στη σύνοδό τους στις 23 Φεβρουαρίου, αναφέρει η Επιτροπή, οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συζητήσουν σχετικά με το πώς μπορεί να διασφαλιστεί ότι οι προτεραιότητες που έθεσαν για την Ένωση - στις 16 Σεπτεμβρίου 2016 στην Μπρατισλάβα και στις 25 Μαρτίου 2017 στη δήλωση της Ρώμης – για να χρηματοδοτηθούν επαρκώς και να γίνουν πράξη. Οι δύο αυτές πτυχές, τονίζει, ο καθορισμός κοινών προτεραιοτήτων και ο εξοπλισμός της Ένωσης με τα αναγκαία μέσα για την εφαρμογή τους, είναι άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους. Αξίζει να σημειωθεί πως η Επιτροπή συμβάλλει σε αυτή τη σημαντική συζήτηση με τρεις τρόπους.

Πρώτον, παρέχοντας τα αναγκαία στοιχεία για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και για τα οφέλη, τα επιτεύγματα και την προστιθέμενη αξία του.

Δεύτερον, καταρτίζοντας σενάρια που αποτυπώνουν τον δημοσιονομικό αντίκτυπο των διαφόρων πιθανών επιλογών πολιτικής. Τρίτον, υπογραμμίζοντας τις συνέπειες που θα είχε η καθυστερημένη έγκριση του νέου προϋπολογισμού της ΕΕ για τους φοιτητές, τους ερευνητές, τα έργα υποδομής και άλλα.

Οι επιλογές

Κατά τη συζήτηση σχετικά με το πόσο φιλόδοξη μπορεί να είναι η δράση της ΕΕ σε τομείς όπως η προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, η στήριξη μιας πραγματικής Ευρωπαϊκής Αμυντικής Ένωσης, η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ευρώπης και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή και της γεωργικής πολιτικής της ΕΕ, στο δελτίο αναφέρεται πως οι ηγέτες θα πρέπει να προσδιορίσουν τον ακριβή αντίκτυπο των επιλογών τους από την άποψη της χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ. Δηλαδή, η επιτροπή αναμένεται να ποσοτικοποιήσει τον δημοσιονομικό αντίκτυπο των διαφόρων πιθανών επιλογών πολιτικής.

Το παράδειγμα που δίδεται, είναι το εξής; Εάν οι ηγέτες συμφωνήσουν να τηρήσουν τη δέσμευση που διατυπώνεται συχνά για βελτίωση της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, αυτό θα κοστίσει από 20 έως 25 δισ. ευρώ σε διάστημα επτά ετών και έως 150 δισ. ευρώ εάν θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ. Πράγματι, κάθε πολιτική προτεραιότητα, όπως η Ευρωπαϊκή Αμυντική Ένωση, η στήριξη της κινητικότητας των νέων, η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ευρώπης, η τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και η υποστήριξη μιας ουσιαστικής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, χρειάζεται επαρκή χρηματοδότηση για να γίνει πράξη.

Σημαντικό το χρονοδιάγραμμα

Ο αρμόδιος επίτροπος για τον Προϋπολογισμό και τους Ανθρώπινους Πόρους Γκίντερ Έτινγκερ δήλωσε: «Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να επαναληφθεί η ατυχής εμπειρία του 2013 όταν ο τρέχων προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίθηκε με σημαντική καθυστέρηση. Εάν επαναληφθεί μια τέτοια καθυστέρηση, περισσότερα από 100.000 έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ – σε σημαντικούς τομείς, όπως η στήριξη επιχειρήσεων, η ενεργειακή απόδοση, η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η κοινωνική ένταξη - δεν θα είναι δυνατόν να ξεκινήσουν εγκαίρως, και εκατοντάδες χιλιάδες νέοι δεν θα μπορέσουν να ωφεληθούν από το πρόγραμμα ανταλλαγών του Erasmus+ το 2021».

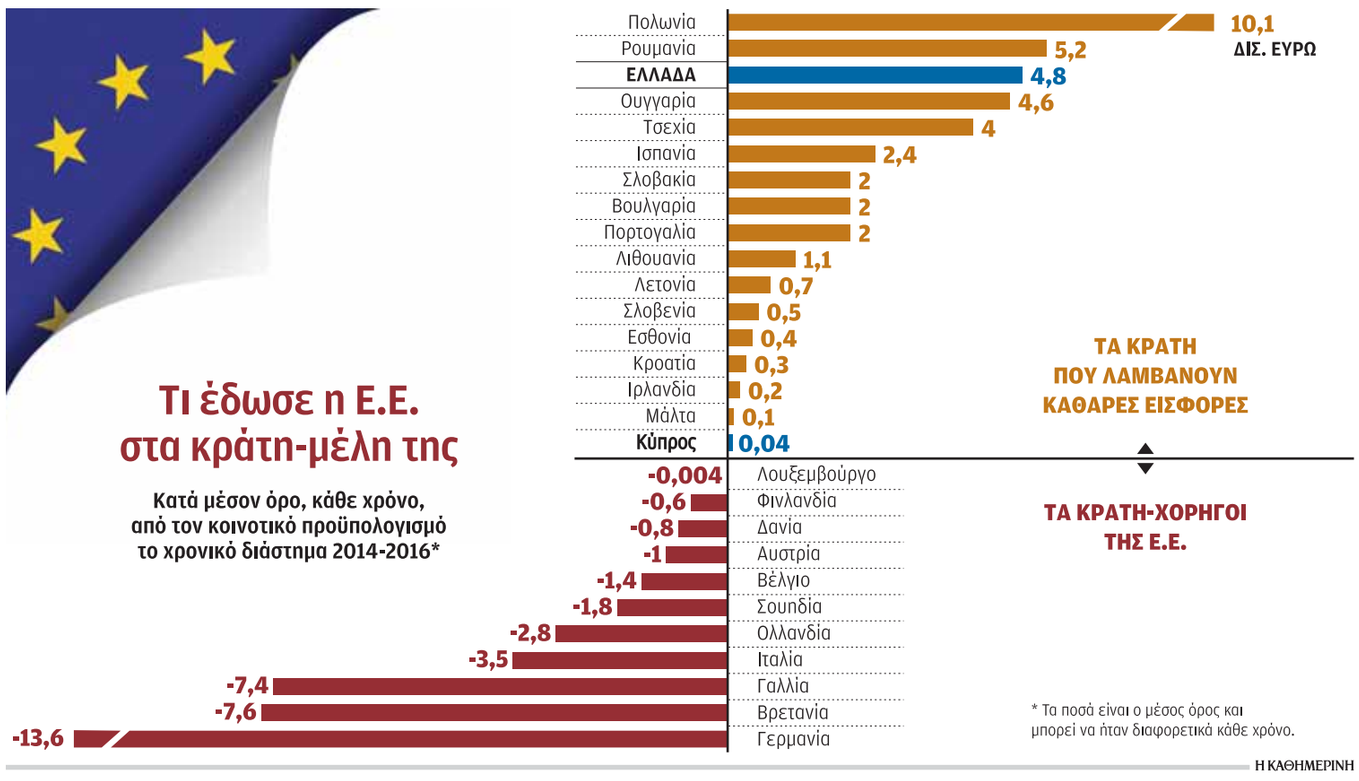

ΑΠΟΨΗ *Του* **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Εχει χρήμα το Διάστημα;

Εχει χρήμα το Διάστημα; Την περασμένη εβδομάδα, η εταιρεία SpaceX του Νοτιοαφρικανού επιχειρηματία Ελον Μασκ προκάλεσε αίσθηση με την επιτυχή εκτόξευση του πιο ισχυρού πυραύλου έως σήμερα, στέλνοντας έξω από τη Γη ένα... αυτοκίνητο: οι εικόνες του κόκκινου καμπριολέ Tesla Roadster, που σχεδίασε η Tesla, η άλλη εταιρεία του Μασκ, με αστροναύτη-ανδρείκελο στη θέση του οδηγού, έκαναν τον γύρο του κόσμου. Το πρότζεκτ αποτελεί μέρος του προσωπικού οράματος του Μασκ να στείλει πρώτος επανδρωμένες αποστολές στον Αρη. Εχει όμως χρήμα το Διάστημα; Φαίνεται πως έχει· έχει όμως και γραφειοκρατία.

Να σας συστήσω την Planetary Resources, μικρή αμερικανική εταιρεία με έδρα το Σιάτλ και επενδυτές από την Google και τη Microsoft, κυρίως όμως από την κυβέρνηση του Λουξεμβούργου.

Η Planetary Resources έχει στόχο την εξόρυξη και εκμετάλλευση των ορυκτών πετρωμάτων που απαντούν πάνω σε αστεροειδείς του ηλιακού μας συστήματος.

Οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν ότι το μικρό Λουξεμβούργο έχει μακρά παράδοση στα ορυχεία και γι' αυτό έχει επενδύσει 200 εκατομμύρια ευρώ πάνω σε μια βιομηχανία που δεν υπάρχει, κατέχοντας το 10% των μετοχών της Planetary Resources, κατά δήλωση του πρωθυπουργού Ετιέν Σνάιντερ στους New York Times (NYT).

Πρίγκιπες και κυβερνητικά στελέχη επισκέφθηκαν επισήμως τα γραφεία της Planetary Resources μέσα στο 2017, συμμετέχοντας και σε μεγάλα συνέδρια με θέμα τα διαστημικά ορυχεία. Οι NYT παραθέτουν και αναφορά της Γκόλντμαν Σακς, σύμφωνα με την οποία «τα διαστημικά ορυχεία θα μπορούσαν να είναι κάτι πολύ ρεαλιστικό».

Το αρχικό σχέδιο της Planetary Resources είναι ρομποτική διαστημοσυσκευή η οποία θα πλησιάσει έναν κοντινό στη Γη αστεροειδή το 2020. Η εταιρεία στοχεύει στην εξόρυξη πλατίνας (900 δολάρια η ουγγιά είναι η κοστολόγησή της) και άλλων πολύτιμων πετρωμάτων, καθώς και την άντληση νερού, το οποίο απαντά στην επιφάνεια τέτοιων ουράνιων σωμάτων υπό τη μορφή πάγου. Η εταιρεία φιλοδοξεί ότι η NASA θα ενδιαφερθεί να αγοράσει νερό αλλά και υδρογόνο και οξυγόνο ειδικά για τους αστροναύτες της.

Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα: η γραφειοκρατία. Μια διεθνής συμφωνία, η Συνθήκη του Απώτερου Διαστήματος, η οποία υπεγράφη το 1967, προβλέπει τι δεν μπορούν να κάνουν το κράτη στο Διάστημα (π.χ. οι Αμερικανοί δεν μπορούν να ονομάσουν αποικία τους τη Σελήνη), όχι όμως και οι ιδιώτες. Ουσιαστικά, οραματιστές όπως ο Ελον Μασκ ή ο Τζεφ Μπέζος ή η Planetary Resources κ.ά. κινούνται σε αχαρτογράφητα νομικά νερά και όχι μόνο στο άγνωστο του Διαστήματος. Ορισμένα άρθρα της συμφωνίας προβλέπουν αδιάλειπτη κρατική επίβλεψη και έλεγχο απέναντι σε πρωτοβουλίες ιδιωτών στο Διάστημα.

Το αμερικανικό Κογκρέσο βρίσκεται σε διαβουλεύσεις για ενημέρωση της Συνθήκης ειδικά μετά την έκρηξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στο διάστημα. Ακούγεται σαν επιστημονική φαντασία· κι όμως είναι η πεζή πραγματικότητα: ο ουρανός είναι το όριο.

ΑΠΟΨΗ *Του* **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Και μετά τις τράπεζες, το πολιτικό αγκάθι

Με το 7ετές ομόλογο, που είχε θετική αποδοχή από τις αγορές, συνεχίστηκε η δημιουργία του γνωστού κουμπαρά που πρέπει να σχηματιστεί μέχρι τον ερχόμενο Ιούλιο. Είναι η δεύτερη φορά που η Ελλάδα αντλεί νέα κεφάλαια από τις αγορές. Μαζί με το 1,4 δισ. νέα λεφτά που είχαν αντληθεί τον περασμένο Ιούλιο (τα υπόλοιπα ήταν για την ανανέωση παλαιότερου ομολόγου...), αυτή τη στιγμή ο κουμπαράς έχει 4,4 δισ. ευρώ. Μέχρι τον Ιούλιο, μαζί με τα 9 δισ. ευρώ που θα διαθέσουν οι Ευρωπαίοι εταίροι (εντός του Φεβρουαρίου θα καταβάλουν τα πρώτα 1,9 δισ.) προβλέπεται ότι ο κουμπαράς θα περιέχει περί τα 17 δισ. ευρώ πριν από τον Αύγουστο, αρκετά για την ασφαλή χρηματοδότηση της χώρας έως τέλη 2019.

Με αυτόν τον τρόπο, πιστοληπτική γραμμή δεν θα χρειαστεί. Οσον αφορά την απώλεια του waiver που απολαμβάνουν οι τράπεζες (της ευχέρειας δηλαδή να δανείζονται φθηνά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με ενέχυρο ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου), στη χειρότερη περίπτωση θα έχει πολύ μικρό κόστος (περί τα 50 εκατ. ευρώ...) ενώ, πρακτικά, θα μηδενιστεί αν το κράτος καταθέτει σε αυτές μέρος του νέου δανεισμού του αντί να το καταθέτει στον ειδικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδας. Εξάλλου, εφόσον δεν υπάρξουν πισωγυρίσματα, η χώρα στα τέλη του 2019 μπορεί να έχει κερδίσει 5 βαθμίδες από τους οίκους αξιολόγησης, ώστε τα ομόλογά της να είναι αποδεκτά «με τον νόμο» – όχι κατ' εξαίρεση.

Η υπονόμευση της υλοποίησης δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί είναι μια επικίνδυνη ανοησία.

Οι τράπεζες πρέπει να αφυπνιστούν, να τρέξουν τα κόκκινα δάνειά τους (επί των οποίων περίπου στρογγυλοκάθονται από το 2012...) και να αναζητήσουν κεφάλαια από τις αγορές – όσοι τραπεζίτες τα περιμένουν όλα από τον φορολογούμενο, ας αλλάξουν δουλειά. Εφόσον από τα stress tests δεν προκύψει ευρύτερο πρόβλημα, ένα μεγάλο αγκάθι εξαφανίζεται.

Παραμένει ένα άλλο, πολιτικό. Αναφέρομαι στην άρνηση υλοποίησης αρκετών από όσα έχουν συμφωνηθεί. Ενώ η τρόικα ζητεί να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για την 4η αξιολόγηση τώρα, ορισμένοι υπουργοί καθυστερούν και παράγοντες του ευρύτερου Δημοσίου υπονομεύουν την υλοποίηση δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί από την 3η ή προηγούμενες αξιολογήσεις.

Αφελώς θεωρώντας ως μη ανατρέψιμη την έξοδο της χώρας από το μνημόνιο τον Αύγουστο, επιδιώκουν να σπρώξουν πέρα από τον Αύγουστο την υλοποίηση υποχρεώσεων, με την ψευδαίσθηση ότι, όταν η χώρα θα έχει βγει, θα πετύχουν να τις ακυρώσουν ολωσδιόλου. Πρόκειται για επικίνδυνη ανοησία. Γιατί: (α) Η αθέτηση δεσμεύσεων θα δημιουργήσει κακό κλίμα στις αγορές, από τις οποίες πρέπει να μαζέψουμε κεφάλαια για τον κουμπαρά, στους επόμενους μήνες. Αρα, οι «συνεπείς αριστεροί» υπονομεύουν την έξοδο της χώρας από το μνημόνιο χωρίς πιστοληπτική γραμμή. (β) Οσες υποχρεώσεις παραμείνουν σε εκκρεμότητα, θα περιληφθούν σε νέα λίστα δεσμεύσεων προς υλοποίηση, μετά τη λήξη του 3ου μνημονίου. Αρα, οι «συνεπείς αριστεροί» κάνουν ό,τι πρέπει για να δικαιώσουν τους ισχυρισμούς της αντιπολίτευσης ότι ο κ. Τσίπρας δεν έβγαλε τη χώρα από τα μνημόνια, απλώς την έβαλε και σε 4ο...

kallitsiskostas@yahoo.com

06-OIK_POLITIKH_KATHI 20/02/18 23:36 Page 6

Ο ενεργειακός σχεδιασμός συνεχίζεται με Exxon

Δυο σκάφη της αμερικανικής εταιρείας έρχονται τέλη Φεβρουαρίου για να πραγματοποιήσουν προκαταρκτικές εργασίες στο τεμάχιο 10

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Στην επόμενη μέρα της ανανέωσης της τουρκικής Navtex εντός της ΑΟΖ, επικεντρώνεται η κυβέρνηση η οποία υπό τις περιστάσεις θέτει ως προτεραιότητα την προστασία του συνόλου των ερευνητικών εργασιών εντός της ΑΟΖ. Σε περίπτωση κατά την οποία η ερευνητική γεώτρηση στο τεμάχιο 3 αναβληθεί, η προσοχή της Λευκωσίας επικεντρώνεται στις υπόλοιπες προγραμματισμένες γεωτρήσεις για το 2018. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις δυο γεωτρήσεις της Exxon, τον ερχόμενο Οκτώβριο αλλά και σε μια ακόμη στο τεμάχιο 3 που χρονικά δεν έχει προσδιοριστεί. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχει στην διάθεσή της η «Κ», ο αμερικανικός κολοσσός φαίνεται να έχει διαβεβαιώσει τη Λευκωσία ότι, ανεξάρτητα από τις κινήσεις των Τούρκων στην περιοχή, οι δυο ερευνητικές γεωτρήσεις στο τεμάχιο 10 θα πραγματοποιηθούν όπως έχουν προγραμματιστεί. Ενδεικτικό των προθέσεων της εταιρείας είναι και η διαρροή -μεσούσης της κρίσης στο τεμάχιο 3- ότι στην Κύπρο αναμένεται η άφιξη δυο σκαφών της εταιρείας τα οποία θα πραγματοποιήσουν προκαταρκτικές εργασίες στο τεμάχιο 10. Η άφιξη των δυο ερευνητικών σκαφών είναι προγραμματισμένη για τα τέλη Φεβρουαρίου, κάτι που επιβεβαίωσε και η ίδια η εταιρεία. Τα δυο σκάφη με τον εξοπλισμό που φέρουν θα καθορίσουν τους στόχους γεώτρησης εντός του τεμαχίου 10. Η αποφασιστικότητα που δείχνει η Exxon στις παρασκηνιακές επαφές με αξιωματούχους στη Λευκωσία θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο στα χέρια της κυβέρνησης για διαχείριση της όλης κατάστασης, υπό το πρίσμα του ότι σε καμία περίπτωση δεν τίθεται υπό την αίρεση των τουρκικών απειλών το σύνολο του ενεργειακού σχεδιασμού εντός της ΑΟΖ.

Η επόμενη μέρα της ανανέωσης της τουρκικής Navtex βρίσκει Λευκωσία και εταιρείες αποφασισμένες να συνεχίσουν τις εργασίες εντός της ΑΟΖ.

Η ExxonMobil φαίνεται ότι έχει ξεκαθαρίσει στην κυβέρνηση πως, ανεξάρτητα από τις τουρκικές κινήσεις στην περιοχή, το πρόγραμμα που ανακοίνωσε για το τεμάχιο 10 θα πραγματοποιηθεί κανονικά, θέμα που απασχόλησε την συνάντηση του Νίκου Αναστασιάδη με τον πρόεδρο του αμερικανικού πετρελαϊκού κολοσσού Exxon Mobil Στέφεν Γκρίνλι στις ΗΠΑ.

Συνάντηση με Ντόχερτι

Πέρα από τις διαβεβαιώσεις που φέρεται να έχει από την Exxon η Λευκωσία, στα θετικά συγκαταλέγεται και η στάση της Ουάσιγκτον στο ευρύτερο θέμα των ενεργειακών της ΚΔ, τόσο δημόσια όσο και στις επαφές με αμερικανούς αξιωματούχους. Τα ζητήματα με τις τουρκικές προκλήσεις φαίνεται ότι απασχόλησαν, κατά διαστήματα, και τις επαφές που είχε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επί αμερικάνικου εδάφους. Τα ζητήματα αυτά αναμένεται ότι θα τεθούν και στη συνάντηση με την πρέσβειρα των ΗΠΑ στη Λευκωσία Αν Ντόχερτι η οποία θα γίνει δεκτή από τον Νίκο Αναστασιάδη σήμερα.

Τετελεσμένα στην ΑΟΖ

Η επικράτηση του χειρότερου σεναρίου, αυτό της ανανέωσης της παράτυπης Navtex, ουσιαστικά επιβεβαιώνει τις επιδιώξεις της Τουρκίας για δημιουργία τετελεσμένων εντός της ΑΟΖ. Τετελεσμένα που θα ακυρώνουν το ερευνητικό πρόγραμμα, στην προκειμένη περίπτωση στο τεμάχιο 3, ανοίγοντας συνάμα το σύνολο των τουρκικών διεκδικήσεων στην περιοχή. Νοουμένου ότι η ανανέωση της Navtex δεν θα σημαδευτεί με αποχώρηση των πολεμικών πλοίων, όπως συνέβη στο παρελθόν σε άλλες περιοχές της ΑΟΖ, το πρώτο θέμα που προκύπτει αφορά την εδώ παρουσία του γεωτρύπανου που χρησιμοποιεί η ΕΝΙ για τις έρευνές της. Χωρίς να έχει ανακοινωθεί επίσημα, η εταιρεία στην ιδιοκτησία της οποίας είναι το γεωτρύπανο, έχει δώσει παράταση μέχρι αύριο Πέμπτη που ολοκληρώνεται η αρχική τουρκική Navtex. Ωστόσο, μέχρι αργά το βράδυ της Τρίτης, δεν είχε παρατηρηθεί μετακίνηση του γεωτρύπανου από τη θέση στην οποία βρίσκεται τις τελευταίες μέρες, με αρμόδιες πηγές να λένε στην «Κ» ότι η εταιρεία δεν ενημέρωσε για μετακίνηση του γεωτρύπανου. Την ίδια ώρα η ιταλική εταιρεία φαίνεται να έχει δώσει διαβεβαιώσεις στην κυβέρνηση πως η εξέλιξη στο τεμάχιο 3 δεν επηρεάζει το υπόλοιπο πρόγραμμα εργασιών εντός της ΑΟΖ.

Η ΕΝΙ στην ΑΟΖ

Η κρατική εταιρεία της Ιταλίας κατέχει το μερίδιο του λέοντος στα τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ που έχουν αδειοδοτηθεί στους τρεις γύρους. Από τα οκτώ τεμάχια (2, 3, 6, 8, 9, 10, 11, και 12) που έχουν δοθεί άδειες για έρευνα και εξόρυξη, ο ιταλικός ενεργειακός κολοσσός, μόνος του ή με κοινοπραξίες, δραστηριοποιείται στα 6 (2, 3 και 9 με την Kogas, 6 και 11 με την γαλλική TOTAL και στο 8 αυτόνομα). Μέχρι τέλος του 2018 οι προγραμματισμένες εργασίες της εταιρείας ήταν η γεώτρηση στο τεμάχιο 6, που ολοκληρώθηκε με επιτυχία, και στο τεμάχιο 3. Μετέωρη βρίσκεται και μια τρίτη γεώτρηση χωρίς να έχει διευκρινιστεί το τεμάχιο που θα πραγματοποιηθεί. Στο πρόγραμμα της εταιρείας θα πρέπει να συμπεριληφθεί και μια επιβεβαιωτική γεώτρηση στο τεμάχιο 6.

Οι δυο γεωτρήσεις που έχει προγραμματίσει η ExxonMobil για τον ερχόμενο Οκτώβριο θα πραγματοποιηθούν κανονικά με την εταιρεία να φέρνει στην Κύπρο δυο σκάφη που θα πραγματοποιήσουν έρευνες στο τεμάχιο 10.

Κραδασμοί στη μετοχή

Η παρουσία της ΕΝΙ στην περιοχή της κυπριακής ΑΟΖ, φαίνεται να επηρεάζει και την πορεία της μετοχής της στο Χρηματιστήριο του Μιλάνου. Από την Πρωτοχρονιά που το γεωτρύπανο της ΕΝΙ ξεκίνησε εργασίες στο τεμάχιο 6 μέχρι και σήμερα, η μετοχή παρουσιάζει μεταβολές. Συγκεκριμένα στις 29 Δεκεμβρίου 2017, τρεις μέρες πριν από την έναρξη εργασιών στο 6, η αξία της μετοχής ήταν στα 13,80 ευρώ. Από τότε η μετοχή της εταιρείας κατέγραψε μια συνεχή άνοδο μέχρι και τις 23 Ιανουαρίου φθάνοντας στα 14,96 ευρώ. Από τις 26 Ιανουαρίου και μετά εμφανίζεται να υποχωρεί συνεχώς με την μετοχή την περίοδο της κρίσης εντός της ΑΟΖ να πέφτει κάτω από το μέσο όρο των τελευταίων έξι μηνών που είναι 13,64 ευρώ. Την περασμένη Τρίτη η μετοχή της εταιρείας ήταν στα 13,35 ευρώ.

Διπλωματική αντεπίθεση της Λευκωσίας

Την αξιοποίηση της παρουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας στο άτυπο συμβούλιο στις Βρυξέλλες πρόκρινε μαραθώνια σύσκεψη στο Προεδρικό προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συνεχιζόμενες τουρκικές προκλήσεις εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Σύμφωνα με ανεπίσημες πηγές, οι κινήσεις που αποφασίσθηκαν στην σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο είναι διπλωματικής υφής. Παράλληλα, όπως πληροφορείται η «Κ», συνέχεια θα δοθεί και στο έντονο διπλωματικό παρασκήνιο που λαμβάνει χώρα το τελευταίο δεκαήμερο προκειμένου να καμφθούν οι τουρκικές προκλήσεις εντός της ΑΟΖ. Μένει να διαφανεί αν στην άτυπη σύνοδο στις Βρυξέλλες θα προκύψει κάτι απτό για την Κυπριακή Δημοκρατία, εφόσον οι μέχρι τώρα παράλληλες διπλωματικές προσπάθειες δεν είχαν αποφέρει αποτέλεσμα στην συμπεριφορά της Τουρκίας.

Τα «όπλα» της Κύπρου

Τα όποια μέτρα έχουν ακουστεί το τελευταίο διάστημα αναφορικά με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας και εν γένει τον ευρωτουρκικό διάλογο φαίνεται πάντως πως κερδίζουν έδαφος. Η Κύπρος, σε συστοιχία με την Ελλάδα, θα επιδιώξει στον ανώτερο βαθμό να προασπίσει τα συμφέροντά της διά της νομίμου οδού. Τη δική τους βαρύτητα ειδικά στη διάσκεψη Τουρκίας-ΕΕ στο τέλος Μαρτίου αναμένεται να έχουν και χώρες που αντιτάσσονται στην ευρωπαϊκή προϊστορική της Τουρκίας. Χαρτί στο οποίο ποντάρει πολλά η Κυπριακή Δημοκρατία.

Με το βλέμμα στην Πέμπτη

Στη σύσκεψη λήφθηκαν και άλλες αποφάσεις που αφορούν στον χειρισμό του όλου θέματος επί της θαλάσσης.

Χωρίς να γίνουν γνωστές λεπτομέρειες, το όλο θέμα με τη γεώτρηση δεν έχει κλείσει τόσο για την Κυπριακή Δημοκρατία όσο και την ιταλική εταιρεία. Και όλα αυτά ανεξάρτητα από τις κινήσεις των Τούρκων στην περιοχή με την παράτυπη ανανέωση της Navtex μέχρι και τις 10 Μαρτίου. Το γεωτρύπανο της ΕΝΙ μέχρι αργά το βράδυ Τρίτης παρέμενε στην θέση που βρίσκεται αδρανοποιημένο το τελευταίο δεκαήμερο.

Το ΦΑ ζεσταίνει τις σχέσεις Αιγύπτου-Ισραήλ

Από την πρόθεση να συνεργαστούν στον τομέα του Φυσικού Αερίου, Ισραήλ και Αίγυπτος πέρασαν στην πράξη. Η συμφωνία στην οποία κατέληξαν οι εταιρείες Delek και NobleEnergy από πλευράς Ισραήλ, καθώς και Dolphinus Holdings Ltd από αιγυπτιακής πλευράς, αναβιώνει τη συνεργασία που είχαν στο παρελθόν οι δυο χώρες με την εξαγωγή ΦΑ προς την εσωτερική αγορά του Ισραήλ. Οι δυο πλευρές που βρισκόντουσαν σε διαβουλεύσεις από το Μάρτιο του 2015, με την υπογραφή τότε μνημονίου συναντίληψης, κατέληξαν στην υπογραφή δυο δεσμευτικών συμφωνιών αυτή την φορά για εξαγωγή ΦΑ από τα ισραηλινά κοιτάσματα (Ταμάρ και Λεβιάθαν) προς την εσωτερική αγορά της Αιγύπτου. Σύμφωνα με τις επίσημες ανακοινώσεις, από πλευράς των εταιρειών που διαχειρίζονται τα δυο ισραηλινά κοιτάσματα, για τα επόμενα 10 χρόνια θα εξαχθούν προς την Αίγυπτο 64 δισ. κ.μ (BCM) Φυσικού Αερίου. Η εξαγώγιμη ποσότητα κοστολογείται από τους εξαγωγείς στα 15 δισ. δολάρια. Με βάση τα όσα ανακοινώθηκαν η συμφωνία προβλέπει εξαγωγή συνολικής ποσότητας 64 BCM ΦΑ μέχρι το 2030. Οι εξαγωγές ΦΑ από το Ισραήλ προς την Αίγυπτο θα ξεκινήσουν όταν ολοκληρωθεί η κατασκευή της απαιτούμενης υποδομής μεταφοράς του ΦΑ προς την Αίγυπτο. Για το κομμάτι αυτό στο τραπέζι βρίσκονται τρεις επιλογές οι οποίες έχουν να κάνουν με χερσαίες υποδομές. Η πρώτη που εξετάζεται είναι του υφιστάμενου αγωγού EMG, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν για την εξαγωγή ΦΑ από την Αίγυπτο προς την Ιορδανία και το Ισραήλ. Ο συγκεκριμένος αγωγός είχε αποτελέσει στόχο βομβιστικών επιθέσεων. Μια δεύτερη επιλογή είναι η εξαγωγή προς Ιορδανία και από εκεί στην Αίγυπτο. Η τρίτη επιλογή που εξετάζεται είναι η κατασκευή ενός νέου αγωγού ΦΑ που θα συνδέει απευθείας το Ισραήλ με την Αίγυπτο.

Ευφορία στο Ισραήλ

Η συμφωνία ήλθε σε μια περίοδο που στο γειτονικό Ισραήλ υπήρχαν έντονες ανησυχίες για την τύχη των ισραηλινών κοιτασμάτων, στις γειτονικές αγορές από τις ανακαλύψεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Ανησυχίες που πήγαζαν από τα ενθαρρυντικά ευρήματα στο τεμάχιο 6 και τις εκτιμήσεις εντός Ισραήλ περί συγκριτικού πλεονεκτήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η συμφωνία εξαγωγής ΦΑ έρχεται επίσης σε μια χρονική περίοδο όπου υπήρχαν έντονες πληροφορίες για περιορισμένη οικονομική ρευστότητα των εταιρειών που διαχειρίζονται τα δυο ισραηλινά κοιτάσματα. Από πλευράς Delek Group Ltd, η συμφωνία χαιρετίστηκε με διθυραμβικές αναφορές. Η εταιρεία θεωρεί τη συμφωνία ένα σημαντικό ορόσημο στην πραγματοποίηση του οράματος, το Ισραήλ να καταστεί παραγωγός χώρα με εξαγωγές ΦΑ, ενισχύοντας έτσι τις περιφερειακές σχέσεις. Το ισραηλινό ΦΑ θα διοχετευθεί στην εσωτερική αγορά της Αιγύπτου. Ο δρόμος για σύναψη συμφωνίας άνοιξε ουσιαστικά τον περασμένο Φεβρουάριο όταν το Υπουργείο Πετρελαίου της Αιγύπτου ανακοίνωσε ότι θα επιτρέψει τις εισαγωγές ΦΑ από ιδιώτες για ιδία χρήση ή για εμπορικούς σκοπούς εφόσον δεν επηρεάζεται η εθνική ασφάλεια της Αιγύπτου.

Η Dolphinus Holdings

Η Dolphinus Holdings, εταιρεία η οποία θα εισάγει 64 BCM ΦΑ από το Ισραήλ, είναι ιδιωτική εταιρεία αιγυπτιακών συμφερόντων και σύμφωνα με την Delek μια κοινοπραξία βιομηχανικών και εμπορικών καταναλωτών ΦΑ. Το ΦΑ που θα εισαχθεί θα διοχετευθεί στην εσωτερική αγορά της Αιγύπτου. Το Ισραήλ πέρα από την συμφωνία με την Αίγυπτο εξάγει ΦΑ από το κοίτασμα Ταμάρ στην Ιορδανία για σκοπούς παραγωγής . Η συμφωνία υπεγράφη τον περασμένο Σεπτέμβριο και είναι αξίας 10 δισ. δολαρίων.

Συμβούλιο αρχηγών υπό τον Αναστασιάδη για ΑΟΖ

Ενημέρωση για τις εξελίξεις και επόμενα βήματα στο επίκεντρο μετά την ανανέωση της τουρκικής Navtex

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ**

Ενώ έως και νωρίς το πρωινό της Τρίτης ήταν δεδομένο πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα είχε τις πρώτες με τους πολιτικούς αρχηγούς συναντήσεις, μετά την επανεκλογή του στην Προεδρία της Δημοκρατίας, εντούτοις, η ανανέωση της τουρκικής Navtex στο τεμάχιο της κυπριακής ΑΟΖ, άλλαξε τα δεδομένα.

Βασική θεματική του Συμβουλίου των πολιτικών αρχηγών αναμένεται να είναι οι κινήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας απέναντι στην παραβατική συμπεριφορά της Τουρκίας, η οποία συνεχίζεται στην κυπριακή ΑΟΖ. Ο συντονισμός άλλωστε όλων των πολιτικών δυνάμεων μπροστά στις εξελίξεις, είναι ως και δεδομένος, εφόσον κατά τη διάρκεια της χθεσινής μέρας όλες οι τοποθετήσεις των κομμάτων άπτονταν της προάσπισης των συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Την ίδια ώρα, όλες οι πληροφορίες συντείνουν πως σκοπός είναι να διατηρηθούν χαμηλοί τόνοι στο ζήτημα και να υπάρξει κινητικότητα στο ανώτατο διπλωματικό επίπεδο. Η πληροφορία ότι και η Γαλλία ήταν ανάμεσα στις χώρες εκείνες που εμπλέκονται στον διπλωματικό μαραθώνιο προς την Τουρκία ήταν γνωστή στο παρασκήνιο, ωστόσο, για λόγους εθνικού συμφέροντος, αρμόδιες πηγές δεν θέλησαν να δώσουν μεγαλύτερη προέκταση στο ζήτημα.

«Απειλές και ενέργειες που είναι αντίθετες με το διεθνές δίκαιο και το πνεύμα καλής γειτονίας δεν μπορούν να οδηγήσουν σε λύση».

Ευκαιρία η Σύνοδος Κορυφής

Το θέμα συζήτησαν, μεταξύ άλλων, ο Έλληνας Πρωθυπουργός και η Γερμανίδα Καγκελάριος Άνγκελα Μέρκελ, με τον Αλέξη Τσίπρα να τονίζει πως ο σεβασμός του διεθνούς δικαίου σε Αιγαίο και Μεσόγειο από την Τουρκία αποτελεί προϋπόθεση για την προώθηση των ευρωτουρκικών σχέσεων. Η Σύνοδος Κορυφής στις 23 του μήνα αναμένεται να αποτελέσει ευκαιρία για τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να ενημερώσει τους ομολόγους του για τις κινήσεις της Τουρκίας, ενώ ήδη τα πρώτα μηνύματα από πλευράς ΕΕ, μετά την ανανέωση της τουρκικής Navtex, είναι προς την πλευρά της τήρησης του διεθνούς δικαίου.

Διπλωματικές πηγές τόνιζαν χθες πως σκοπός είναι να μην υπάρχουν απειλές που να στρέφονται κατά του διεθνούς δικαίου, φωτογραφίζοντας την Τουρκία, ενώ την ίδια ώρα και η πρέσβειρα της Αυστρίας που είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, κινήθηκε στο ίδιο επίπεδο, κάνοντας αναφορά και στο Κυπριακό. «Απειλές και ενέργειες που είναι αντίθετες με το διεθνές δίκαιο και το πνεύμα καλής γειτονίας δεν μπορούν να οδηγήσουν σε λύση», δήλωσε η Πρέσβειρα της Αυστρίας στη Λευκωσία, Δρ Εύα Μαρία Τζίγκλερ.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, όπως είναι ήδη προγραμματισμένο, θα δεχθεί την Πρέσβειρα των ΗΠΑ Κάθλιν Ντόχερτι στο Προεδρικό, ενώ η τελευταία χθες είχε και συνάντηση με τον Πρόεδρο του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου.

07-OIK_POLITIKI_KATHI 20/02/18 23:36 Page 7

Σε ρυθμούς εκλογών ο ΔΗΣΥ

Στις 28 Απριλίου οι εκλογές για την ανώτατη πυραμίδα - 12 Μαΐου το Πολιτικό Γραφείο

Από τις 28 Απριλίου μέχρι και τις 12 Μαΐου θα ολοκληρωθούν οι εκλογικές διαδικασίες εντός του Δημοκρατικού Συναγερμού μέσω των οποίων θα εκλεγεί η ανώτατη ηγεσία του κόμματος, το νέο 20μελές Πολιτικό Γραφείο αλλά και η πρόεδρος της γυναικείας οργάνωσης του ΔΗΣΥ (ΓΟΔΗΣΥ). Αυτό αποφασίστηκε κατά τη συνεδρία του Πολιτικού Γραφείου του κόμματος το απόγευμα της Τρίτης. Αν και οι υποψηφιότητες θα υποβληθούν το επόμενο διάστημα, το σίγουρο είναι πως αναμένονται λίγες αλλαγές στην ανώτατη πυραμίδα του κόμματος με τον πρόεδρο και τον αναπληρωτή πρόεδρο να επαναδιεκδικούν χωρίς αμφισβήτηση.

Στις 28 Απριλίου, θα πραγματοποιηθεί η Εκλογική Συνέλευση για την ανώτατη ηγεσία του κόμματος και την εκλογή του προέδρου, αναπληρωτή προέδρου και των τριών αντιπροέδρων. Δικαίωμα ψήφου έχουν μέλη και οι «φίλοι του ΔΗΣΥ».

Στις 16 Μαρτίου θα υποβληθούν οι υποψηφιότητες για τις πέντε θέσεις της ηγεσίας του κόμματος. Στις 12 Μαΐου αναμένεται να πραγματοποιηθεί το Εκλογικό Παγκύπριο Συνέδριο του ΔΗΣΥ, το οποίο θα αποτελείται από δύο μέρη: Το Πανηγυρικό Μέρος του Συνεδρίου κατά το οποίο αναμένεται ότι θα παραστεί και ο Νίκος Αναστασιάδης και το Εκλογικό Μέρος, κατά το οποίο θα εκλεγούν τα 20 μέλη του Πολιτικού Γραφείου και η πρόεδρος της ΓΟΔΗΣΥ.

Στο πολιτικό γραφείο, έγινε απολογισμός των εκλογών με τον Αβέρωφ Νεοφύτου να υπογραμμίζει πως θα πρέπει το κόμμα να λάβει το μήνυμα του α' γύρου.

Οι ενδιαφερόμενοι

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου θα διεκδικήσει επανεκλογή με απίθανο πλέον το σενάριο αμφισβήτησής του. Αν και δεν αποκλείεται την υστάτη να εμφανιστεί ανθυποψήφιος, συναγερμικές πηγές σημειώνουν πως κανένας δεν είναι σε θέση να αμφισβητήσει τον συναγερμικό πρόεδρο ιδιαίτερα μετά και την νίκη στις προεδρικές εκλογές. Νίκη την οποία καρπώνεται και ο ίδιος τόσο ως επιτελάρχης του ΔΗΣΥ όσο και ως πρόεδρος του κόμματος.

Έτοιμος για να επαναδιεκδικήσει είναι και ο αναπληρωτής πρόεδρος του κόμματος Λευτέρης Χριστοφόρου με απίθανο το σενάριο να έχει ανθυποψήφιο. Αν και αρκετά είναι τα στελέχη που θα έβλεπαν με ενδιαφέρον μία τέτοια θέση, δεν αναμένεται κανείς να εμφανιστεί ως ανθυποψήφιός του. Όχι μόνο για λόγους αβρότητας αλλά και επειδή έχει μεγάλο έρεισμα στη βάση του κόμματος. Γενικότερα, πάντως, στόχος της Πινδάρου είναι να αποφευχθούν οι εκλογές για τις πέντε θέσεις της ηγεσίας. Το αν θα υπάρξει ενδιαφέρον περισσότερων προσώπων για τις εν λόγω θέσεις θα διαφανεί το επόμενο διάστημα. Πάντως, συνωστισμός ενδέχεται να υπάρξει για τις θέσεις των τριών αντιπροέδρων. Για μία θέση στην τριάδα ενδιαφέρονται οι υφιστάμενοι αντιπροέδροι Γιώργος Γεωργίου –καθώς δεν θα διεκδικήσει τελικώς τη θέση του αναπληρωτή- ο Σωτήρης Σαμψών όπως όλα δείχνουν καθώς πέρα από την επανεμφάνισή του τη νύχτα των εκλογών έκανε την εμφάνισή του το απόγευμα της Τρίτης στο Πολιτικό Γραφείο του κόμματος, και ίσως η Στέλλα Κυριακίδου. Αντρέας Κυπριανού και Ευθύμιος Δίπλαρος ενδιαφέρονται ενώ έντονα ακούγεται και το όνομα του Ζαχαρία Ζαχαρίου. Από την ονοματολογία δεν πρέπει να παραλείπονται στελέχη όπως οι Χριστόφορος Φωκαΐδης και Μιχάλης Σοφοκλέους ως μία μορφή ανανέωσης του κόμματος. Χωρίς ανθυποψήφια φαίνεται πως θα είναι και η νυν πρόεδρος της ΓΟΔΗΣΥ, Ξένια Κωνσταντίνου.

Το στίγμα Αβέρωφ

Το μεγάλο ερώτημα είναι το τι θα κάνει ο Αβέρωφ Νεοφύτου για να δώσει το δικό του στίγμα στο κόμμα. Σημειώνεται πως ο Συναγερμικός Πρόεδρος πέντε χρόνια πριν είχε να διαχειριστεί την αποψίλωση του κόμματος καθώς μία σειρά πρωτοκλασάτων στελεχών είχαν μετακινηθεί σε Υπουργικό Συμβούλιο και Προεδρικό. Αν και ο ίδιος είχε δηλώσει την ετοιμότητά του να προχωρήσει σε αλλαγές και εκσυγχρονισμό του κόμματος, τόσο το μνημόνιο όσο και οι εξελίξεις στο Κυπριακό, αναχαίτισαν τις όποιες επιδιώξεις του. Αυτή θεωρείται πάντως η πενταετία όπου ο Αβέρωφ Νεοφύτου θα δώσει το δικό του χρώμα. Αλλαγές αναμένονται στην διοίκηση του κόμματος με τον Γιώργο Λυσανδρίδη εκτελούντα σήμερα χρέη οργανωτικού, να διορίζεται γενικός διευθυντής του κόμματος, ενώ ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής Δημήτρης Στυλιανού, όπως ενημέρωσε, θα αφυπηρετήσει μετά και το εκλογικό συνέδριο.

Το μεγάλο ερώτημα είναι τι θα γίνει με την θέση του εκπροσώπου τύπου, καθώς ο Πρόδρομος Προδρόμου έχει μετακινηθεί στο Προεδρικό. Η απόφαση θα παρθεί από τον Αβέρωφ Νεοφύτου μετά το εκλογικό συνέδριο ενώ μέχρι τότε όλοι οι κομματικοί αξιωματούχοι θα εκτελούν χρέη εκπροσώπου τύπου. Κομματικές πηγές επισημαίνουν πως πολύ πιθανός είναι ο διορισμός του βουλευτή Λευκωσίας Δημήτρη Δημητρίου, ο οποίος εκτός από πολύ στενός συνεργάτης του κ. Νεοφύτου θα αποτελέσει και μορφή ανανέωσης.

Να πάρουμε το μήνυμα του α' γύρου

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας του Πολιτικού Γραφείου έγινε απολογισμός των προεδρικών εκλογών, με τον Αβέρωφ Νεοφύτου, πέραν της καλής πορείας χωρίς συμμαχίες, να υπογραμμίζει πως το κόμμα θα πρέπει να λάβει το μήνυμα που έστειλαν οι ψηφοφόροι την α' Κυριακή και να τίθεται ζήτημα για τη συμμετοχή των νέων. Σημειώθηκε πως θα πρέπει να δοθεί έμφαση για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, που δεν είναι άλλη από την ενδυνάμωση του ΕΛΑΜ αλλά και να διαφανεί πως θα μεγαλώσει και θα δυναμώσει το κόμμα. Κατά τη συνεδρία, ο Αβέρωφ Νεοφύτου, αναφερόμενος στη συνέντευξη της «Κ» με τον Γιαννάκη Κασουλίδη υπό τον τίτλο «Ήρθε ως Κύριος φεύγει ως Sir» επεσήμανε πως ο κ. Κασουλίδης παραμένει Sir και υπογράμμισε την ανάγκη αξιοποίησής του και διοργάνωσης εκδήλωσης προς τιμή του.

Απομακρύνει τις συνομιλίες η ένταση στην ΑΟΖ

Η δουλειά που λαμβάνει χώρα σε διπλωματικό, εκτός Κύπρου επίπεδο, τα τελευταία 24ωρα αφορά εν πρώτοις την καταγγελία της παραβατικής συμπεριφοράς της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ. Σε αυτό το πλαίσιο κινήθηκε ήδη ο πρέσβης στον ΟΗΕ κ. Κορνηλίου, που ήδη προέβη εκ μέρους της Δημοκρατίας σε διάβημα, ωστόσο ο ίδιος είχε την ευκαιρία να συζητήσει και για το Κυπριακό. Διαφαίνεται έτσι πως ο ΓΓ είναι στο περίμενε για το κοινό «σήμα» από τις πλευρές, ωστόσο τα όσα διαδραματίζονται στην κυπριακή ΑΟΖ απομακρύνουν το momentum της επανέναρξης των συνομιλιών. Αυτό όμως, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», δεν σημαίνει πως το Κυπριακό έχει φύγει από το τραπέζι και δη, από την ώρα που η Λευκωσία δεν ανεβάζει τους τόνους προτάσσοντας τα της ΑΟΖ. Με αυτό τον τρόπο, λένε διπλωματικές πηγές, αποφεύγεται και η σύνδεση σε μια εκτός πλαισίου συζήτηση για τους ενεργειακούς σχεδιασμούς της Λευκωσίας με το Κυπριακό, τη στιγμή που όπως τονίζεται το πλαίσιο Γκουτέρες είναι ο μπούσουλας για την όποια συνέχεια.

Χάνεται όλο και περισσότερο το νέο momentum, στο περίμενε ο ΓΓ για το «σήμα» από τις πλευρές.

Και η ρητορική Ακιντζί-Τ/κ

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, διατυπώνονται και δηλώσεις εκ μέρους όχι μόνο του Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί, ο οποίος μέσα από συνέντευξή του σε τουρκικά ΜΜΕ συνέδεσε το Κυπριακό με τις εξελίξεις στο ενεργειακό μέτωπο, αλλά και Τ/κ αξιωματούχων που κινούνται στο ίδιο τέμπο. «Η ελληνοκυπριακή πλευρά και οι εταιρείες, που πραγματοποιούν γεωτρήσεις στην ΑΟΖ, πρέπει να μιλήσουν και με τους Τουρκοκυπρίους, δήλωσε ο «ΥΠΕΞ» Κουντρέτ Οζερσάι. Η δήλωση αυτή καταδεικνύει πως η Τ/κ πλευρά διαπερνάται ενιαία από το ίδιο μήνυμα όσον αφορά την κυπριακή ΑΟΖ, με ή χωρίς λύση στο Κυπριακό, κάτι που βρίσκει κάθετα αντίθετη τη Λευκωσία. Πολιτικές πηγές τόνιζαν στην «Κ» πως τα κατεχόμενα είναι ένα παράνομο μόρφωμα και δεν δύναται να ζητούν διαχείριση από κοινού στο ΦΑ.

Ακόμη και τώρα συζήτηση

Ένα άλλο στοιχείο, που προκρίνεται βάσει των τελευταίων εξελίξεων και το οποίο θέλει να επαναφέρει η Λευκωσία, είναι η δική της δέσμευση στην επίλυση του Κυπριακού. Όλες οι πληροφορίες συντείνουν πως το θέμα μπορεί να τύχει διαβούλευσης από το σημείο που έχουν σταματήσει οι συνομιλίες και πως μέσα στο πλαίσιο των ΗΕ, όπως αναδείχθηκε στο Κραν Μοντάνα, μπορεί να γίνει εποικοδομητική συζήτηση. Αυτή όμως δεν είναι η γραμμή που βγαίνει από την πλευρά των κατεχομένων, κάτι που αναμένεται να επιβεβαιωθεί και αύριο. Από το πρωί ο Μουσταφά Ακιντζί θα έχει συναντήσεις με όλα τα κόμματα και τις ηγεσίες τους, με βασικό θέμα συζήτησης όχι μόνο το Κυπριακό, αλλά κυρίως οι εξελίξεις στο φυσικό αέριο.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

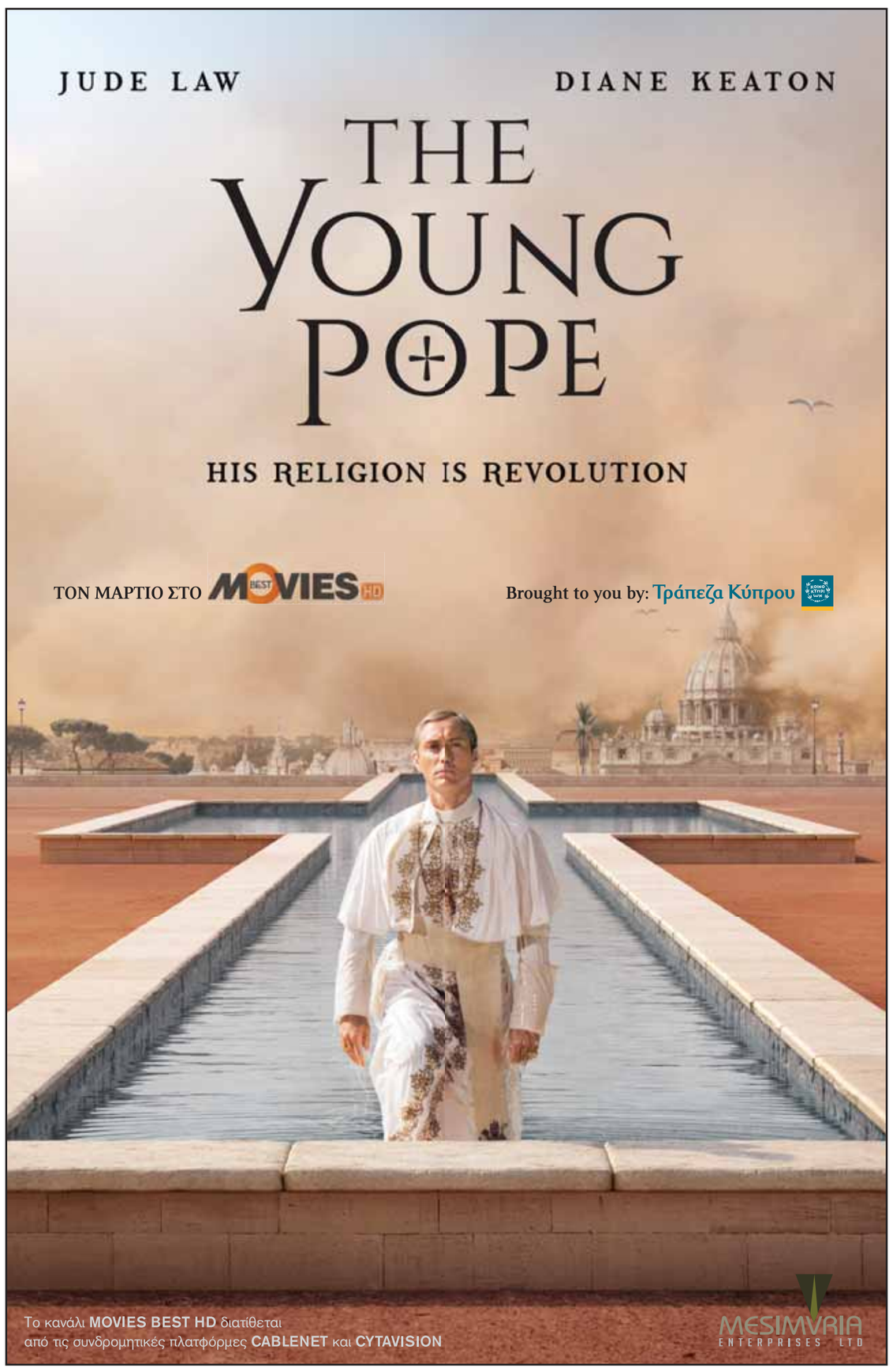

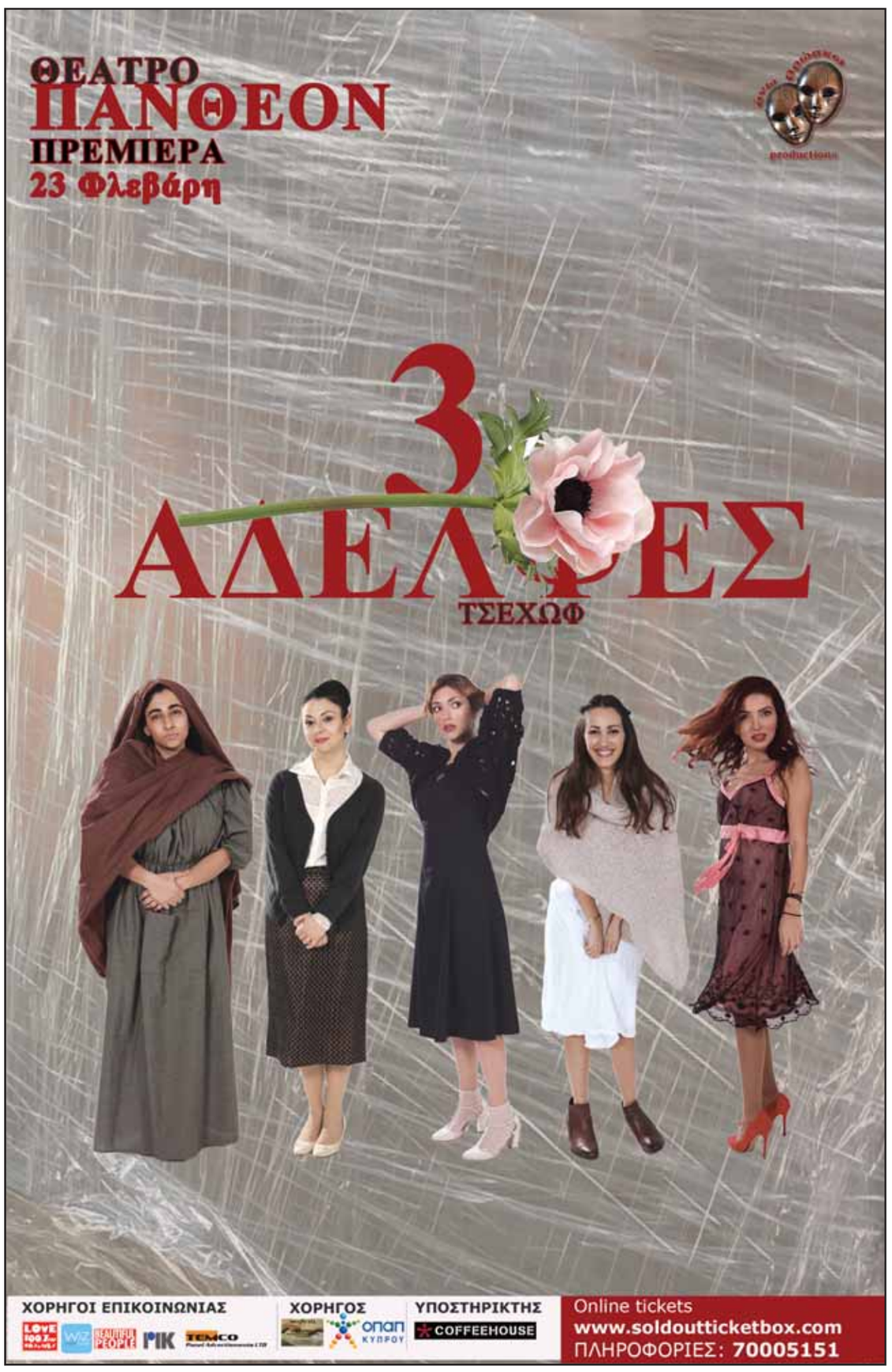

08-ΟΙΚ_ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ_ΚΑΤΗΙ 20/02/18 23:37 Page 8

Λιγότεροι οι Ρώσοι τουρίστες τον Ιανουάριο

Καλύτερος μήνας όλων των εποχών - Πιο «σπάταλοι» οι Ελβετοί τουρίστες, λιγότερα ξόδεψαν Ελλαδίτες και Βρετανοί

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η άνοδος την οποία κατέγραψαν οι τουριστικές αφίξεις για τον πρώτο μήνα του 2018, δεν αποτέλεσαν έκπληξη καθώς ακολούθησαν το σερί των επιτυχιών σε αφίξεις και έσοδα στην τουριστική βιομηχανία. Στην περίπτωση του Ιανουαρίου τα στοιχεία κάνουν λόγο για 75.867 τουρίστες, οι οποίοι επισκέφθηκαν το νησί μας στην καρδιά του χειμώνα και εκτόξευσαν τον μήνα στα ύψη από πλευράς επισκεψιμότητας, αποδεικνύοντας ότι βήμα- βήμα κερδίζεται το στοίχημα κατά της εποχικότητας του τουριστικού προϊόντος.

Τα αποτελέσματα της έρευνας ταξιδιωτών κάνουν λόγο για αύξηση 21,2% και τον καλύτερο Ιανουάριο όλων των εποχών. Την ίδια ώρα στα πλην καταγράφεται η μείωση από πλευράς Ρώσων τουριστών που έφτασε το 20,8% ενώ και κατά τον τελευταίο μήνα του 2017, οι αφίξεις από την ρωσική αγορά είχαν σημειώσει ελάχιστη αύξηση της τάξης μόλις του 1%. Ωστόσο, τα ίδια στοιχεία καταγράφουν αύξηση κατά 21,4% για τον Νοέμβριο του 2017

Αύξηση 21,2% κατέγραψαν οι τουριστικές αφίξεις τον Ιανουάριο, διατηρώντας το σερί των ρεκόρ στην τουριστική βιομηχανία.

Διπλασιάστηκαν οι τουρίστες από Ισραήλ, ενώ αυξάνεται η προτίμηση των τουριστών από Ελβετία, Λίβανο και Πολωνία.

σε σχέση με τον Νοέμβριο του 2016, ενώ σε καλά επίπεδα κινήθηκε η αγορά των Ρώσων και για τον Οκτώβριο. Ως εκ τούτου, η μείωση Ιανουαρίου δεν ανησυχεί ιδιαίτερα τους τουριστικούς φορείς.

Το προφίλ των τουριστών

Τα νούμερα στον τουρισμό καταγράφουν σε κάθε μέτρηση ρεκόρ. Ωστόσο, η μερίδα του λέοντος της τουριστικής πίτας προέρχεται από τέσσερις συγκεκριμένες αγορές.

Πρώτοι οι τουρίστες από Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίοι αποτελούν κάτι περισσότερο από το 1/4 του συνόλου των τουριστών για τον μήνα Ιανουάριο (19.945). Ακολουθεί η Ελλάδα με 11.436 τουρίστες, η Ρωσία με 10.832 και το Ισραήλ με 8.240, το οποίο σημειώνει και την μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με τον Ιανουάριο του προηγούμενου έτους. Γενικότερα στις αφίξεις τουριστών από Ισραήλ καταγράφεται κατακόρυφη αύξηση καθώς μόλις πριν από δύο χρόνια ο αριθμός αφίξεων για τον Ιανουάριο ήταν 3.374 ενώ ένα χρόνο μετά έγινε 5.241.

Η γερμανική αγορά τροφοδότησε την Κύπρο με 2.431 τουρίστες τον Ιανουάριο, και καταγράφει μικρή αύξηση της τάξης του 10,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2017. Σημειώνεται ότι οι αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν κατά 14,6% τον Ιανουάριο του 2018 σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2017, ενώ παρατηρήθηκε αύξηση 35,2% στις αφίξεις από την Ελλάδα. Αυξήσεις σημειώθηκαν από την αγορά του Ισραήλ κατά 57,2%, τη Γερμανία κατά 10,2% και την Πολωνία κατά 77,2%.

Οι περισσότεροι (55%) επισκέφθηκαν το νησί μας καθαρά για αναψυχή και χαλάρωση ενώ το 24,3% επισκέφθηκαν το νησί με σκοπό να επισκεφθούν φίλους ή συγγενείς ενώ σημαντικό ποσοστό, της τάξης του 20,4%, ήρθαν στην Κύπρο για επαγγελματικούς λόγους.

Το τουριστικό κοινό της Κύπρου είναι ως επί το πλείστον νεαρά άτομα, με τις ηλικίες τους να κυμαίνονται από 20-44 χρόνων, ενώ μόλις 10% είναι συνταξιούχοι.

Οι τουρίστες από τις βασικότερες αγορές είναι αυτοί που αφήνουν και τα λιγότερα έσοδα κατά την διάρκεια των διακοπών τους.

Αυτό είναι το συμπέρασμα που εξάγεται μελετώντας τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας. Έτσι, μπορεί οι Βρετανοί να μας προτιμούν για τις διακοπές τους, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι είναι διατεθειμένοι να ξοδέψουν κατά την παραμονή τους στο νησί. Βρίσκονται μάλιστα στις τελευταίες θέσεις στην κατά κεφαλήν δαπάνη τουριστών, αφού τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι ξοδεύουν 57,45 ευρώ την μέρα.

Ποιοι ξοδεύουν περισσότερο

Ακόμα πιο φειδωλοί στις δαπάνες τους είναι οι τουρίστες εξ Ελλάδος, με 45,56 ευρώ την μέρα και βρίσκονται μία θέση πριν την τελευταία σε δαπάνες Ουκρανία. Θα περίμενε κανείς ότι οι Ρώσοι τουρίστες θα ήταν πιο «σπάταλοι», όμως ξοδεύουν μόνο 66,41 ευρώ/μέρα. Την ίδια ώρα χρυσάφι θα πρέπει να θεωρούνται οι τουρίστες από την Ελβετία καθώς ξοδεύουν 113,95 ευρώ την μέρα. Λίγο πιο κάτω, αλλά επίσης ικανοποιητικά, είναι τα έσοδα από τους Ισραηλίτες (στα 111,32 ευρώ/μέρα) και τους Αμερικανούς (111,47 ευρώ/μέρα).

Σημειώνεται ότι η έρευνα θεωρεί τουρίστες τους επισκέπτες οι οποίοι έμειναν στην Κύπρο τουλάχιστον μια νύχτα, ενώ τα στοιχεία προκύπτουν από την έρευνα ταξιδιωτών η οποία διεξάγεται στις αφίξεις και τις αναχωρήσεις των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου καθώς και από διοικητικές πηγές όπως τις μηνιαίες αφίξεις από τα λιμάνια.

Η έρευνα καλύπτει όλα τα άτομα που περνούν από έλεγχο διαβατηρίων στα λιμάνια και τα αεροδρόμια της Κύπρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Ιανουάριο επισκέφθηκαν την χώρα μας 2.135 τουρίστες από Ηνωμένες Πολιτείες, και Καναδά.

Ταξίδεψαν λιγότερο οι Κύπριοι

Με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Ταξιδιωτών, τα ταξίδια κατοίκων Κύπρου στο εξωτερικό τον Ιανουάριο 2018 ανήλθαν στις 107.759 σε σύγκριση με 108.981 τον Ιανουάριο 2017, σημειώνοντας μείωση 1,1%. Οι δημοφιλέστεροι προορισμοί θεωρούνται η Ελλάδα, Μεγάλη Βρετανία, Ρωσία, Γερμανία, Ρουμανία και Βουλγαρία. Λιγότερα ήταν τα ταξίδια των κατοίκων Κύπρου σε Ελλάδα, Βρετανία, Ρωσία και Γαλλία ενώ περισσότεροι ήταν αυτοί που επέλεξαν να ταξιδεύσουν σε Γερμανία, Ρουμανία και Βουλγαρία.

«Τσιμπημένο» το υγραέριο κίνησης στην Κύπρο

Κατά 21 σεντ ακριβότερο το συγκεκριμένο καύσιμο στην Κύπρο από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ενωσης

Κατά €0,21 ακριβότερο πληρώνουν στην Κύπρο οι καταναλωτές το υγραέριο κίνησης σε σχέση με τον μέσο όρο στην ΕΕ, όπως διαφάνηκε από τη σημερινή συζήτηση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας σχετικά με την πορεία υλοποίησης της απόφασης για εισαγωγή υγραερίου στην αυτοκίνηση.

Σύμφωνα με δηλώσεις βουλευτών η τιμή του υγραερίου κίνησης στην Κύπρο ανέρχεται στα €0,78/λίτρο ενώ ο μέσος όρος στην ΕΕ ανέρχεται στα €0,57/λίτρο.

Όπως δήλωσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Άγγελος Βότσης, παρά το ότι τα πρατήρια άρχισαν να υλοποιούνται, η τιμή του υγραερίου κίνησης εξακολουθεί να παραμένει ένα πρόβλημα. Η τιμή στην Κύπρο €0,78/λίτρο είναι αρκετά ψηλή σε σχέση με τιμές άλλων χωρών της ΕΕ. Όπως ανέφερε, το πρόβλημα το μεγάλο είναι στην αρχική τιμή πριν μπουν οι φόροι και σημείωσε πως η Επιτροπή έχει ζητήσει να πληροφορηθεί σε σχέση με το ύψος του κέρδους των εταιρειών καθώς «φαίνεται ότι μεγάλο μέρος αυτού του ποσού είναι από το γεγονός ότι οι εταιρείες ζητούν να κάνουν απόσβεση των επενδύσεων που έχουν κάνει».

Ο κ. Βότσης ανέφερε ότι μετά από πίεση ακόμη ένα πρατήριο έχει αδειοδοτηθεί στη Λεμεσό και εντός των ημερών θα ξεκινήσει τη λειτουργία του και πως πλέον τα αδειοδοτημένα πρατήρια είναι πλέον 4, δύο στη Λευκωσία, ένα στη Λεμεσό και ένα στην Πάφο και πολύ σύντομα αναμένεται η έκδοση άλλων δύο αδειών για Αμμόχωστο και Λάρνακα.

Η τιμή στην Κύπρο €0,78/λίτρο είναι αρκετά ψηλή σε σχέση με τιμές άλλων χωρών της ΕΕ.

Είπε ακόμη ότι έχουν υποβληθεί περίπου 30 αιτήσεις με κάποιες από αυτές να έχουν απορριφθεί και αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των άλλων αιτήσεων έτσι ώστε να λειτουργήσουν περισσότερα πρατήρια στις πόλεις και να μπορέσει να εξυπηρετηθεί ο κόσμος.

Δήλωσε επίσης ότι η Επιτροπή θα ζητήσει από τα Υπουργεία Οικονομικών και Εμπορίου να εξετάσουν κατά πόσο μπορεί ο φόρος κατανάλωσης και ο ΦΠΑ να μειωθούν με έγκριση της ΕΕ και την ίδια ώρα θα ζητήσει όπως εξεταστεί η δυνατότητα παροχής κινήτρων για μετατροπή αυτοκινήτων.

«Είναι η στιγμή που το κράτος θα πρέπει με κίνητρα να στηρίξει αυτή τη διαδικασία ώστε να αυξηθεί η ζήτηση, να αρχίσουν να λειτουργούν τα πρατήρια για να κάνουν απόσβεση των επενδύσεων τους και να αρχίσουν σιγά σιγά και οι τιμές να πέφτουν», είπε.

Απαντώντας σε ερώτηση είπε ότι οι εταιρείες έχουν κάνει επενδύσεις και θα πρέπει να χρησιμοποιεί ο κόσμος το προϊόν για να μπορέσουν να κάνουν απόσβεση των εξόδων που έχουν κάνει, εξηγώντας παράλληλα πως επειδή είναι ψηλή η τιμή αυτή τη στιγμή ο κόσμος δεν χρησιμοποιεί το προϊόν καθώς ο χρόνος απόσβεσης του κόστους μετατροπής ενός οχήματος μπορεί να ανέρχεται και στα 10 χρόνια.

«Αν καταφέρουμε να μειώσουμε αυτό τον χρονικό ορίζοντα επιχορηγώντας την αλλαγή αυτή στα οχήματα τότε ενδεχομένως να βοηθήσουμε να αυξηθεί η κατανάλωση» εξήγησε, υποδεικνύοντας πως κάτι τέτοιο, ενδεχομένως να οδηγήσει σε μείωση των τιμών.

Από την πλευρά του ο βουλευτής του ΔΗΣΥ Αντρέας Κυπριανού είπε ότι δεν φαίνεται να υπάρχει ζήτηση για υγραεριοκίνηση αφού τα νόμιμα αυτοκίνητα που κυκλοφορούν με υγραέριο στους κυπριακούς δρόμους ανέρχονται στα 400, κάτι το οποίο απέδωσε στην τιμή του υγραερίου κίνησης.

Ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Κώστας Κώστα είπε ότι από τον περασμένο Σεπτέμβριο που ξανασυζητήθηκε το θέμα μόνο ένα πιστοποιητικό τελικής έγκρισης έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές, για πρατήριο στη Λεμεσό, και κάλεσε εκ νέου τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους αλλά και τους Δήμους όπως επισπεύσουν τις διαδικασίες εξέτασης των 26 συνολικά αιτήσεων που εκκρεμούν.

Ο βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών Γιώργος Περδίκης είπε ότι είναι καθήκον της Κυβέρνησης και της Βουλής να πάρουν τολμηρά μέτρα προώθησης της υγραεριοκίνησης, υποδεικνύοντας ότι μέχρι σήμερα έχουν γίνει πολύ δειλά βήματα με αποτέλεσμα να έχει ουσιαστικά αυτή η προσπάθεια στραγγαλιστεί εν τη γενέσει της.

Πηγή: ΚΥΠΕ

09-OIK_DIETHNH_KATHI 20/02/18 19:50 Page 9

Η αγορά πολυτελών οχημάτων έχει έντονο γυναικείο άρωμα

Οι κατασκευαστές προσαρμόζονται πλέον στις ανάγκες των γυναικών οδηγών

Ο κλάδος των αυτοκινήτων πολυτελείας θα πρέπει να αρχίσει πολύ σοβαρά να σκέφτεται τις νέες ευκαιρίες που έχει με το να απευθυνθεί στις γυναίκες οδηγούς της Μέσης Ανατολής. Και για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, εννοούμε την αγορά της Σαουδικής Αραβίας. Στη χώρα, αρχής γενομένης από τις 24 Ιουνίου 2018, οι γυναίκες μπορούν νομίμως να οδηγούν και να καθορίζουν τις αγοραστικές τους επιλογές. Μέχρι πρότινος, δεδομένου ότι κυκλοφορούσαν αποκλειστικά με άνδρα οδηγό στο τιμόνι, προτιμούσαν πραγματικά τεράστια αυτοκίνητα. Ενα από τα πιο δημοφιλή είναι το μοντέλο Phantom της Rolls Royce, μια λιμουζίνα έξι μέτρων, βάρους τριών τόνων και με 12βάλβιδο κινητήρα, η οποία κοστίζει 450.000 δολάρια. Το συγκεκριμένο όχημα ανταποκρινόταν στις προδιαγραφές που θέτει ο νόμος της σαρίας, δηλαδή ότι οι γυναίκες πρέπει να βρίσκονται σε απόσταση από τους άνδρες.

Η Lamborghini κατασκεύασε πρόσφατα το πρώτο της SUV, ενώ η Ferrari και η Aston Martin Lagonda θα ακολουθήσουν. Σύμφωνα με έρευνα της IHS Markit, οι γυναίκες αγοράζουν κυρίως μεσαίου μεγέθους πολυτελή οχήματα SUV.

Αλλαγές

Οι επαναστατικές αλλαγές, όμως, που συντελούνται στη χώρα υπό την ηγεσία του νεαρού πρίγκιπα Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν επηρεάζουν και τις αυτοκινητοβιομηχανίες. Αναλαμβάνοντας ρόλο οδηγού, οι γυναίκες αναμένεται να στραφούν σε πιο μικρά, σπορ και χαριτωμένα αυτοκίνητα. Ενα από αυτά είναι και το δίπορτο μοντέλο Wraith της Rolls Royce, το οποίο είναι κατά τι φθηνότερο από τη λιμουζίνα – κοστίζει 320.500 δολάρια. Ουδείς, πάντως, περιμένει από τις νέες οδηγούς να τσιγκουνευτούν. «Τώρα πλέον είναι πολύ προσωπικό το ζήτημα», επισημαίνει η Ρεμπέκα Λίντλαντ, εκτελεστική αναλύτρια της Kelley Blue Book, η οποία διέμεινε δύο χρόνια στη Σαουδική Αραβία για να μελετήσει τις οδηγικές συνήθειες εκεί. «Τα προηγούμενα χρόνια τα τεράστια αμάξια είχαν κάποια πρακτική χρησιμότητα. Σήμερα, όμως, οι γυναίκες πλέον οδηγούν, και μπορώ να πω ότι οι αγορές που θα κάνουν θα φέρουν τη δική τους προσωπική σφραγίδα».

Επί πολλές δεκαετίες έδωσαν μάχες για τα ατομικά τους δικαιώματα οι γυναίκες και τώρα θα δείξουν τι κέρδισαν. «Δεν μπορούν να περιμένουν άλλο και θα σπεύσουν να αποκτήσουν αμέσως αυτοκίνητα», προσθέτει η κ. Λίντλαντ. Η αλλαγή στη νομοθεσία ανακοινώθηκε πέρυσι τον Σεπτέμβριο και μέσα σε μια νύχτα κυκλοφόρησαν ολοσέλιδες καταχωρίσεις αυτοκινήτων στον Τύπο και παίχτηκαν διαφημίσεις στην τηλεόραση. Τα νέα δεδομένα στη Σαουδική Αραβία συμπίπτουν με την ολοένα και μεγαλύτερη προσοχή που δίνουν οι εταιρείες στις γυναίκες οδηγούς διεθνώς. Εξ ου και η Lamborghini κατασκεύασε πρόσφατα το πρώτο εντελώς καινούργιο της SUV (όχημα πολλαπλών χρήσεων), ενώ οι Ferrari και Aston Martin Lagonda θα ακολουθήσουν. Σύμφωνα με έρευνα της IHS Markit, οι γυναίκες αγοράζουν πολύ περισσότερο μεσαίου μεγέθους πολυτελή οχήματα SUV παρά άλλα μοντέλα. «Στον κλάδο των πολυτελών αυτοκινήτων οι γυναίκες είναι εκείνες που διαμορφώνουν τις τάσεις», παρατηρεί ο Μαρκ Μπλαντ, αντιπρόεδρος της IHS Markit στο τμήμα που αφορά το πώς οι εταιρείες φτιάχνουν τα προϊόντα τους ώστε να απευθύνονται σε όλες τις επιμέρους κοινωνικές ομάδες. «Τα SUV έχουν τις μεγαλύτερες πωλήσεις στο πεδίο των πολυτελών οχημάτων από το 1998, που λάνσαρε το μεσαίου μεγέθους RX η Lexus».

Στη Σαουδική Αραβία, αρχής γενομένης από τις 24 Ιουνίου 2018, οι γυναίκες θα μπορούν να οδηγούν και να καθορίζουν τις αγοραστικές τους επιλογές.

Η Aston Martin από το 2015 θεωρούσε ότι οι γυναίκες οδηγοί θα τη βοηθούσαν να τονώσει τις πωλήσεις της. Πέρυσι συγκρότησε επιτροπή για να μελετήσει τα υπάρχοντα και τα μελλοντικά προϊόντα της και με γνώμονα το γυναικείο κοινό να προσφέρει σχετικές πληροφορίες στους σχεδιαστές. Η υποθετική πελάτισσα ονόματι Σαρλότ, μια πλούσια και ελκυστική Αμερικανίδα κοντά στα 40, είναι εκείνη στην οποία απευθύνεται το DB11 Volante, το οποίο κοστίζει 216.495 δολάρια. Ο αντιπρόσωπος της Lamborghini στο Μαϊάμι Μπρεντ Ντέιβιντ παρατηρεί ότι «οι γυναίκες που έρχονται να αγοράσουν ένα ιδιαίτερο αυτοκίνητο, είναι διατεθειμένες να ξοδέψουν πιο πολλά απ' ό,τι στο παρελθόν». Τα τελευταία τρία χρόνια οι Alfa Romeo, Jaguar και Maserati κατασκεύασαν τα νέα δικά τους SUV. Ειδικά σε μία τηλεοπτική διαφήμιση του μοντέλου Giulia της Alfa Romeo την αφήγηση κάνει μια γυναίκα. Σε μια άλλη για το Infiniti Q50, μια κυρία αρπάζει τα κλειδιά του αυτοκινήτου από τον σύζυγο, βρίσκει μια δικαιολογία και φεύγει από το σπίτι για να το οδηγήσει. «Το να προσελκύσεις γυναίκες οδηγούς δεν αρκεί να βάψεις το αμάξι με ειδικό χρώμα ή να φτιάξεις θήκη για τσάντα. Οι γυναίκες θέλουν ένα αυτοκίνητο με χαρακτήρα», λέει ο Μπρεντ Ντέιβιντ.

BLOOMBERG

Οι Γερμανοί αρχίζουν να χρησιμοποιούν λιγότερο τα μετρητά

Για πρώτη φορά, η χρήση μετρητών στη Γερμανία πέφτει κάτω από το 50% του συνολικού όγκου συναλλαγών. Σύμφωνα με έρευνα της Bundesbank, τα μετρητά αντιστοιχούν στο 47,6% του συνολικού όγκου συναλλαγών που έγιναν στη Γερμανία το 2017, από 53,2% το 2014. Οι συναλλαγές με κάρτες αντιστοιχούν στο 39,4% από 33,4% προ τριετίας, γεγονός που αντανακλά την παγκόσμια τάση αύξησης της χρήσης πλαστικού χρήματος. Οι διαδικτυακές πληρωμές αυξήθηκαν επίσης αλλά παραμένουν πολύ χαμηλές, μόλις στο 3,7% του συνολικού όγκου των συναλλαγών. Οι Γερμανοί και οι Αυστριακοί είναι οι πιο ένθερμοι χρήστες μετρητών στη Βόρεια Ευρώπη. Αυτή η προτίμηση έχει συνδεθεί με τη ναζιστική περίοδο στη Γερμανία και την κομμουνιστική περίοδο στην Ανατολική Γερμανία. Σύμφωνα με την έρευνα, οι περισσότεροι Γερμανοί θεωρούν ότι τα μετρητά είναι χρήσιμα για την εκπαίδευση των παιδιών σχετικά με τη χρήση του χρήματος αλλά και για να ελέγχει κανείς καλύτερα τα έξοδά του. Πριν από δύο χρόνια, η γερμανική κυβέρνηση σχεδίαζε να επιβάλει όριο 5.000 ευρώ για τις πληρωμές με μετρητά, αλλά ήρθε αντιμέτωπη με μαζική εναντίωση στο μέτρο, μεταξύ άλλων και από την ίδια την κεντρική της τράπεζα.

Υπενθυμίζεται ότι η Bundesbank ήταν η μόνη κεντρική τράπεζα που προέβαλε ενστάσεις όταν το 2016 η ΕΚΤ είχε εισηγηθεί την κατάργηση του χαρτονομίσματος των 500 ευρώ, με το σκεπτικό ότι ένα χαρτονόμισμα με τόση υψηλή αξία διευκόλυνε εγκληματικές οργανώσεις στη μεταφορά και στο ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος. Οπως δήλωσε χθες ο Γερμανός κεντρικός τραπεζίτης Γενς Βάιντμαν κατά την παρουσίαση της έρευνας, η κατάργηση των μετρητών ή η αντικατάστασή τους με ψηφιακό χρήμα θα ήταν η «λάθος απάντηση» στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κεντρικές τράπεζες σε περιόδους χαμηλού πληθωρισμού. Η ιδέα να κυκλοφορούν οι τράπεζες ψηφιακό χρήμα είναι υπό διερεύνηση από τη σουηδική κεντρική τράπεζα. Ορισμένοι πανεπιστημιακοί υποστηρίζουν ότι το ψηφιακό χρήμα θα καθιστούσε πιο αποτελεσματική τη νομισματική πολιτική σε περίοδο κρίσης, διότι θα επέτρεπε την επιβολή αρνητικών επιτοκίων στις καταθέσεις. Ωστόσο, ο Βάιντμαν απέρριψε την ιδέα και υπερασπίσθηκε τη χρήση μετρητών και γενικότερα τα μέσα πληρωμής που διακινούνται μέσα από τις εμπορικές τράπεζες.

Γερμανοί και Αυστριακοί είναι μέχρι στιγμής οι πιο ένθερμοι χρήστες των μετρητών στη Βόρεια Ευρώπη.

REUTERS

Σύμφωνα με έρευνα της Bundesbank, τα μετρητά αντιστοιχούν στο 47,6% του όγκου συναλλαγών που έγιναν στη Γερμανία το 2017, από 53,2% το 2014.

Σε φάση διάλυσης η αλιεία στη Βενεζουέλα

Η φτώχεια αναγκάζει πολλούς ψαράδες να κάνουν λαθρεμπόριο για να ζήσουν

Πριν από είκοσι χρόνια, ο κλάδος της αλιείας στη Βενεζουέλα ήκμαζε και εξασφάλιζε τα προς το ζην, και όχι μόνο, στους ψαράδες. Σήμερα, όμως, πολλοί από αυτούς έχουν μεταμορφωθεί σε λαθρέμπορους για να μπορέσουν να επιβιώσουν. Οι εμπορικές τους συναλλαγές διεξάγονται 10 μίλια από τις ακτές της Βενεζουέλας κοντά στο Τρινιντάντ. Από τη μία πλευρά, λοιπόν, βρίσκονται οι απελπισμένοι Βενεζουελανοί που μεταφέρουν στις βάρκες τους ψάρια, βενζίνη, βότκα, κοκαΐνη και τσιγάρα. Από την άλλη, είναι όσοι ελέγχουν το λαθρεμπόριο στο Τρινιντάντ. Αυτοί παραλαμβάνουν τα παραπάνω εμπορεύματα και δίνουν στους Βενεζουελανούς τρόφιμα, πάνες, όπλα και φάρμακα.

Επιστρέφοντας στη χώρα τους, όμως, οι ψαράδες-μικρολαθρέμποροι μπορεί να βρεθούν αντιμέτωποι με συμπατριώτες τους πειρατές. Αυτοί κάνουν έφοδο στις βάρκες και κλέβουν ό,τι βρουν, ενώ δεν διστάζουν να δολοφονήσουν και ψαράδες, όπως αναφέρει εκτεταμένο ρεπορτάζ στο Bloomberg. Μεταξύ αυτών δεν συγκαταλέγονται μόνο πολίτες αλλά και δημόσιοι λειτουργοί. Τα δύο τελευταία χρόνια δεκάδες αξιωματικοί της εθνοφυλακής και της ακτοφυλακής της Βενεζουέλας συνελήφθησαν για συνεργασία με τους εγκεφάλους του λαθρεμπορίου. Χαρακτηριστικά τον Σεπτέμβριο του 2015 είχαν συλληφθεί μαζικά 50 αξιωματικοί.

Είκοσι χρόνια πριν, τα ψαροχώρια στην ανατολική Βενεζουέλα ήταν η έδρα μιας τεράστιας και δυναμικής βιομηχανίας. Διέθεταν τον τέταρτο μεγαλύτερο στόλο για την αλίευση τόνου στον κόσμο. Το 1998, επί Τσάβες, ο κλάδος εθνικοποιήθηκε. Επτά εργοστάσια επεξεργασίας έκλεισαν και 3.000 εργάτες απολύθηκαν.

Κίνδυνοι

Σύμφωνα με τον Τζόναθαν Φράνκλιν, ρεπόρτερ του Bloomberg, το λαθρεμπόριο ενέχει σοβαρούς κινδύνους που πολλοί έγιναν αντιληπτοί μετά τις δολοφονίες ψαράδων το καλοκαίρι του 2016. Ομως, οι επιλογές τους είναι οικτρά περιορισμένες. Στη Βενεζουέλα για πολύ καιρό οι άνθρωποι λόγω του υπερπληθωρισμού και των ελλείψεων εισβάλλουν στα σούπερ μάρκετ, διότι δεν έχουν βασικά αγαθά. «Είμαι ο κύριος "Αλεύρι" και είναι ο κύριος "Ρύζι"», λέει στον δημοσιογράφο ο οδηγός φορτηγού Κάρλος, συστήνοντάς του κι έναν φίλο του. Βρίσκονται στο παραθαλάσσιο χωριό Σέδρος του Τρινιντάντ, που απέχει ελάχιστα από τα ανατολικά παράλια της Βενεζουέλας. Ανοίγει την πίσω πόρτα ενός φορτηγού και του δείχνει σακιά με αλεύρι, έτοιμα να μεταφερθούν απέναντι. Το αλεύρι που κοστίζει 5 δολάρια στο Τρινιντάντ, κάνει 20 δολάρια στη Βενεζουέλα. Η τιμή της βενζίνης, που επιδοτείται από την κυβέρνηση, παραμένει πολύ φθηνή. Το γαλόνι κοστίζει 40 σεντς στη Βενεζουέλα και 2,4 δολ. στο Τρινιντάντ.

Δίνουν ψάρια, βενζίνη, βότκα, κοκαΐνη και παίρνουν πάνες, όπλα και φάρμακα.

«Μπορώ να ανταλλάξω πάνες με φάρμακα», λέει η Κάρεν Κουμπίγιαν, μία Βενεζουελανή που μετακινείται μεταξύ της χώρας της και του Τρινιντάντ, διεκπεραιώνοντας το ανταλλακτικό εμπόριο ηλεκτρονικά. «Οι πάνες και τα τρόφιμα έχουν αναχθεί σε ράβδους χρυσού και χρησιμοποιούνται ως νομίσματα», προσθέτει. Ο 30χρονος Βενεζουελανός ψαράς Γκάμπριελ κάνει λαθρεμπόριο πρώτη φορά και είναι τρομοκρατημένος. Ψάρεψε γαρίδες στην πατρίδα του, τις μετέφερε στο Τρινιντάντ, τις πούλησε και αγόρασε πάνες και βρεφικό γάλα. «Οι πειρατές παίρνουν τις βάρκες και κλέβουν τα τρόφιμα από όσους πηγαίνουμε από τη Βενεζουέλα στο Τρινιντάντ, για να μπορέσουμε να θρέψουμε τις οικογένειές μας». Πριν από 20 χρόνια, τα ψαροχώρια στην ανατολική Βενεζουέλα ήταν η έδρα μιας τεράστιας και δυναμικής βιομηχανίας. Διέθεταν τον τέταρτο μεγαλύτερο στόλο για την αλίευση τόνου στον κόσμο. Επίσης, οι ψαράδες αλίευαν σαρδέλες, καρχαρίες και χταπόδια. Αλιευτικά από την Ασία μετέφεραν στη Βενεζουέλα εκατοντάδες τόνους αλιεύματα και εκεί αυτά καταψύχονταν και αποθηκεύονταν. Το 1998, επί Τσάβες, ο κλάδος εθνικοποιήθηκε. Το 2015 η ετήσια ψαριά σε τόνο από 554.000 τόνους έφθασε τις 226.600 τόνους, επτά εργοστάσια επεξεργασίας έκλεισαν και 3.000 εργάτες απολύθηκαν.

BLOOMBERG

Αναδιάρθρωση χρέους 7 δισ. δολ. ζητεί ο όμιλος Yildiz στην Τουρκία

Σημαντικές αλλαγές συντελούνται στο επιχειρηματικό και οικονομικό τοπίο της Τουρκίας, οι οποίες γίνονται ολοένα και πιο ορατές μετά την απροσδόκητη απόφαση της εταιρείας ειδών ζαχαροπλαστικής και επεξεργασίας τροφίμων Yildiz Holding για αναδιάρθρωση του χρέους της. Ο συνολικός δανεισμός σε ξένο νόμισμα των τουρκικών εταιρειών έχει ανέλθει στο επίπεδα-ρεκόρ των 326 δισ. δολαρίων, οι τράπεζες κάνουν διαρκώς αναδιάρθρωση δανείων, αλλά η κυβέρνηση τις πιέζει να εξακολουθήσουν να δίνουν πιστώσεις.

Ειδικότερα, ο όμιλος Yildiz ζήτησε από δέκα πιστώτριες τράπεζες την αναδιαπραγμάτευση χρέους 7 δισ. δολαρίων και ίσως αυτή η αιφνιδιαστική εξέλιξη να σημαίνει ότι η εποχή του ξέφρενου δανεισμού φθάνει στο τέλος της. Αυτός ο δανεισμός θα πρέπει να επισημανθεί πως ήταν και ένας από τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης της οικονομίας της γειτονικής χώρας. Δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρεία είναι από τις ισχυρότερες στην Τουρκία, με 83 εργοστάσια και 56.000 άτομα προσωπικό, το επιχειρηματικό κατεστημένο έχει θορυβηθεί. Οι εκπρόσωποι των δέκα πιστωτριών τραπεζών βρίσκονται σε συζητήσεις με την Yildiz Holding για να εκδοθεί νέο δάνειο, το οποίο, αν εγκριθεί, θα είναι και το μεγαλύτερο στην ιστορία της χώρας.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι όσοι γνωρίζουν καλά την υπόθεση επισημαίνουν ότι η καλύτερη λύση για όλους τους εμπλεκομένους είναι η αναδιάρθρωση. «Νομίζω πως πολλοί συμφωνούν σε αυτό», παρατηρεί ο Ιναν Ντεμίρ, οικονομολόγος της Nomura International στο Λονδίνο. «Ωστόσο, ακόμα κι αν η αναδιαπραγμάτευση του χρέους της Yildiz, καθώς και του αντίστοιχου του τηλεπικοινωνιακού ομίλου Otas, εξελιχθεί ομαλά και χωρίς απώλειες για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Τουρκίας, οι τράπεζες της πλέον θα τείνουν να αποφεύγουν το ρίσκο που σχετίζεται με τη χορήγηση νέων δανείων». Αξίζει να αναφερθεί ότι ο όμιλος Yildiz θεωρείται από τους ισχυρότερους στην Τουρκία. Η ιστορία του ξεκινά το 1944 από ένα μικρό κατάστημα στην Κωνσταντινούπολη, ενώ σήμερα έχει υπό την αιγίδα του περισσότερες από 20 εταιρείες σε διαφόρους κλάδους. Μεταξύ άλλων, έχει και τα διεθνούς βεληνεκούς εμπορικά σήματα της σοκολάτας Godiva και των μπισκότων United Buscuits. Αναφορικά με το αίτημά του για το χρέος του, ο όμιλος επικαλέστηκε τις δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζει με το υπάρχον πρόγραμμα αποπληρωμής των οφειλών του. Σύμφωνα με αυτό, θα πρέπει να καταβάλει σε μηνιαία δόση άνω του 1 δισ. δολαρίων.

Είναι μία από τις ισχυρότερες εταιρείες στην Τουρκία, με 83 εργοστάσια και 56.000 άτομα προσωπικό.

Αυτήν τη στιγμή, οι επιχειρήσεις της Τουρκίας θα πρέπει να αποπληρώσουν δάνεια σε ξένο νόμισμα τα οποία ανέρχονται στα επίπεδα-ρεκόρ των 326 δισ. δολαρίων. Οι τράπεζες οι οποίες τα έχουν χορηγήσει αγωνίζονται πυρετωδώς να τα αναδιαρθρώσουν, ενώ η τουρκική λίρα έχει καταβαραθρωθεί λόγω της πολιτικής αναταραχής στη χώρα και έχει εξασθενήσει δραματικά προς το δολάριο και τα άλλα νομίσματα. Συν τοις άλλοις, η κυβέρνηση Ερντογάν ασκεί πιέσεις στις τράπεζες για να διαθέτουν δάνεια σε επιχειρήσεις και καταναλωτές, φέρνοντας τες στα όριά τους. Τέλος, σήμερα για τα τουρκικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα η αναλογία χορηγήσεων προς αποθεματικά έχει εκτιναχθεί στο 127%.

10-OIK_DIETHNH_KATHI 20/02/18 20:04 Page 10

Διευρύνεται συνεχώς η ανισότητα στην κατανομή του πλούτου

Το ΔΝΤ προτείνει μέτρα για τη συστηματικότερη φορολόγηση της περιουσίας

Μολονότι η μεγάλη ανισότητα στην κατανομή του εισοδήματος αποτελεί αντικείμενο έντονου προβληματισμού για πολλούς διεθνείς οργανισμούς, η ανισότητα στην κατανομή του μεγάλου πλούτου είναι σαφώς εντονότερη. Η φορολόγηση του πλούτου, και ειδικότερα του μεγάλου πλούτου, θα μπορούσε να αποτελέσει εξισορροπητικό παράγοντα, πλην όμως παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη. Σε αυτήν τη διαπίστωση καταλήγουν σε σχετική έκθεσή τους οι Τζέιμς Μπράμπι και Μάικλ Κιν, συνεργάτες του ΔΝΤ, που προτείνουν στις αρμόδιες αρχές να δημιουργήσουν ειδικές μονάδες στο πλαίσιο των φορολογικών αρχών, να καταβάλουν επιστάμενες προσπάθειες για τον εντοπισμό και τη φορολόγηση του μεγάλου πλούτου, να επανασχεδιάσουν τη φορολογική νομοθεσία, αλλά και να συνεργαστούν με τους διαχειριστές κεφαλαίων.

Οπως επισημαίνουν οι δύο διαπρεπείς οικονομολόγοι, περίπου το 8% του πλούτου των νοικοκυριών ανά τον κόσμο, ή αλλιώς το 10% του παγκόσμιου ΑΕΠ, ουσιαστικά δεν φορολογείται, διότι βρίσκεται σε χώρες με χαμηλή φορολογία και συχνά σε φορολογικούς παραδείσους. Τα αντίστοιχα ποσοστά είναι σαφώς χειρότερα στον αναπτυσσόμενο κόσμο, καθώς οι ίδιες έρευνες φέρουν τον πλούτο των χωρών της Λατινικής Αμερικής να βρίσκεται σε ποσοστό 22% στο εξωτερικό. Στις χώρες της Αφρικής, άλλωστε, το αντίστοιχο ποσοστό έχει εκτιναχθεί στο 30%.

Οι δύο συνεργάτες του ΔΝΤ υπενθυμίζουν ότι ο Γάλλος οικονομολόγος Τομά Πικετί έχει προτείνει να επιβληθεί παγκοσμίως ενιαίος φόρος 2% στον μεγάλο πλούτο, αλλά ελάχιστοι φόροι αυτού του είδους εφαρμόζονται τελικά. Η εικόνα είναι ενιαία τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις ανεπτυγμένες χώρες. Οι δύο οικονομολόγοι παραθέτουν στοιχεία του ΟΟΣΑ που δείχνουν ότι από το 1985 έως το 2007 μειώθηκε ο αριθμός των χωρών που φορολογούν τον μεγάλο πλούτο, από 12 σε μόλις 4.

Ενδεικτική περίπτωση αποτελεί η Ινδία, η οποία αφαίρεσε από τον πρόσφατο προϋπολογισμό της τη φορολόγηση του μεγάλου πλούτου. Οπως τονίζουν οι Μπράμπι και Κιν, είναι κοινό μυστικό ότι η φορολογική νομοθεσία αποτελεί συχνά αντικείμενο πιέσεων από ομάδες συμφερόντων που κατορθώνουν να διασφαλίσουν διαφόρων ειδών εξαιρέσεις και απαλλαγές για το πλουσιότερο τμήμα του πληθυσμού. Επιπλέον, υπογραμμίζουν ότι οι πλούσιοι έχουν επιδείξει εξαιρετική ικανότητα να ελίσσονται και να φοροδιαφεύγουν. Το ερώτημα πώς η φορολόγηση του μεγάλου πλούτου μπορεί να περιορίσει την ανισότητα στην κατανομή του πλούτου απασχόλησε το ετήσιο συνέδριο του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας τον Οκτώβριο. Ενόψει συζήτησης που θα γίνει σήμερα με θέμα τον πλούτο και τη φορολογία σε συνέδριο του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, οι συνεργάτες του ΔΝΤ καλούν τις φορολογικές αρχές να στελεχώσουν ειδικές μονάδες που θα επικεντρωθούν στη φορολογία του μεγάλου πλούτου και όταν χρειάζεται θα καταφεύγουν σε πειθαρχικά μέσα.

Παράλληλα, υπογραμμίζουν πόσο καθοριστικός μπορεί να είναι ο σχεδιασμός της φορολόγησης του πλούτου. Τονίζουν ότι δεν είναι αναγκαίος ο ετήσιος φόρος στον πλούτο όταν φορολογείται δεόντως το εισόδημα που παράγει, καθώς και η μεταβίβασή του από τη μια γενιά στην άλλη. Εφιστούν, άλλωστε, την προσοχή των Αρχών στο πόσο σημαντικό είναι να φορολογούνται με διαφορετικό τρόπο τα διαφορετικά είδη πλούτου. Αναφέρουν ως χρήσιμο εργαλείο για τη φορολόγηση του πλούτου τον φόρο ακίνητης περιουσίας, αν και παραδέχονται ότι συχνά δεν κατορθώνει να αγγίξει τους ζάπλουτους. Επισημαίνουν, επιπλέον, ότι οι διαχειριστές κεφαλαίων σε πολλές περιπτώσεις μεσολαβούν για να διευκολύνουν τους πελάτες τους να κρύψουν τον πλούτο τους, αλλά επίσης ενδιαφέρονται και για τη φήμη τους. Ως εκ τούτου, προτείνουν στις αρμόδιες αρχές να επιδιώξουν τη συνεργασία μαζί τους, καθιστώντας τους ακόμη και πληροφοριοδότες τους όταν χρειάζεται έναντι χρηματικού τιμήματος.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνουν οι δύο προαναφερθέντες οικονομολόγοι στη διαφάνεια και στην καλή συνεργασία μεταξύ χωρών. Οπως τονίζουν, έχει δρομολογηθεί η συνεργασία μεταξύ χωρών και αποτελεί πανίσχυρο εργαλείο για τον εντοπισμό εισοδημάτων και περιουσιακών στοιχείων που αποκρύπτουν οι κάτοχοί τους. Επικροτούν τις πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια σε επίπεδο G20. Εκφράζουν την εκτίμηση ότι μπορούν πράγματι οι πρωτοβουλίες αυτές να αποτελέσουν τον καθοριστικό παράγοντα που θα διευκολύνει τη φορολογία των πλουσίων, αδιακρίτως του τόπου όπου βρίσκεται ο πλούτος τους.

Ο πλούτος είναι στα χέρια λίγων

Η κατανομή του πλούτου, όπως και των συντάξεων και των επενδύσεων, είναι πολύ πιο άνιση συγκριτικά με την ανισοκατανομή του εισοδήματος

ΠΗΓΗ: ΟΟΣΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο λαϊκισμός στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ ανθεί όπου διευρύνονται οι ανισότητες, είτε αφορούν τον πλούτο είτε το εισόδημα.

Αυτοκίνητα χωρίς οδηγό δοκιμάζονται ήδη σε πραγματικές συνθήκες και σε μερικά χρόνια αναμένεται να βρίσκονται παντού.

Τα αυτόνομα οχήματα θα αλλάξουν το τοπίο στις μεταφορές

Μεγάλες αλλαγές στον τρόπο ζωής μας θα φέρουν τα επόμενα χρόνια τα λεγόμενα «αυτόνομα αυτοκίνητα». Αφενός θα αλλάξουν τον τρόπο μετακίνησής μας εντός των πόλεων αλλά και μεταξύ αυτών και αφετέρου αναμένεται να αλλάξουν την κοινωνία, σύμφωνα με ρεπορτάζ του Bloomberg. Η μαζική έλευση των αυτόνομων αυτοκινήτων, που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη και σε σειρά αισθητήρων που τους επιτρέπουν να αντιλαμβάνονται το περιβάλλον που κινούνται, απέχει λιγότερο απ' όσο φαντάζονται οι περισσότεροι.

Ηδη αυτοκίνητα χωρίς οδηγό δοκιμάζονται σε πραγματικές συνθήκες και σε έξι χρόνια αναμένεται να βρίσκονται, κυριολεκτικά, παντού, σύμφωνα με τον Κάρλος Γκοσν, διευθύνοντα σύμβουλο της Renault-Nissan. Μια τόσο μεγάλη αλλαγή, και μάλιστα σε τόσο μεγάλη κλίμακα, δεν θα επηρεάσει μόνο την αυτοκινητοβιομηχανία, αλλά θα αλλάξει ριζικά και τις πόλεις όπου ζούμε οι περισσότεροι καθώς και τον τρόπο ζωής μας, σύμφωνα με το Bloomberg. Στο άμεσο μέλλον, όταν οι περισσότεροι θα μπορούν να καλούν ένα φθηνό αυτόνομο ταξί με το πάτημα ενός κουμπιού στο κινητό τους, το σύστημα των μέσων μαζικής μεταφοράς θα δεχθεί ισχυρότατες πιέσεις. Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Ντέιβις, η χρήση υπηρεσιών μετακίνησης, όπως η Uber και η Lyft, έχει περιορίσει τις μετακινήσεις με τα μέσα μαζικής μεταφοράς στις ΗΠΑ αλλά και τη χρήση ποδηλάτων και ιδιωτικών αυτοκινήτων, και έχει οδηγήσει πολλούς ανθρώπους να περιορίσουν ακόμη και το βάδισμα. Αν αυτά τα ταξί (με την ευρεία έννοια) έχουν ως οδηγό ένα ρομπότ, η προσφερόμενη υπηρεσία θα γίνει ακόμα φθηνότερη και πιο άνετη σε σχέση με τρένα και λεωφορεία, ενώ η μείωση του επιβατικού κοινού θα αποδειχθεί αρνητικός παράγοντας για τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Εξίσου πιθανό είναι να περιοριστεί και η ζήτηση για κοντινά σχετικά αεροπορικά ταξίδια. Μια άλλη θετική εξέλιξη προβλέπεται ότι θα είναι η μείωση των τροχαίων ατυχημάτων μέχρι και 90% έως το 2050, χάρη στη χρήση ενός προηγμένου λογισμικού, γεγονός που αναμένεται να οδηγήσει και στη μείωση των ασφαλίστρων,

Αναμένεται μείωση των τροχαίων ατυχημάτων μέχρι και 90% έως το 2050 χάρη στη χρήση ενός προηγμένου λογισμικού.

κυρίως για τα ρομποτικά αυτοκίνητα. Ιδιαίτερα ελκυστική φαντάζει η προοπτική να μειωθεί η συμφόρηση στους δρόμους. Συνδεδεμένα μεταξύ τους αυτοκίνητα με εξελιγμένο λογισμικό και υπολογιστές θα μπορούν να ενημερώνονται για τα σημεία όπου παρατηρείται κυκλοφοριακή συμφόρηση και να ακολουθούν εναλλακτικές διαδρομές. Ολες αυτές οι εξελίξεις θα είναι αρνητικές για τους μηχανικούς αυτοκινήτων, διότι τα νέα ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχουν πολύ λιγότερα κινούμενα μέρη και, φυσικά, δεν διαθέτουν κινητήρα εσωτερικής καύσης, στοιχεία που περιορίζουν τις βλάβες και την ανάγκη για επισκευή. Τέλος, η ταχεία αύξηση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων θα πλήξει και την πετρελαιοβιομηχανία.

Λονδίνο - Αμστερνταμ με τρένο, «πόλεμος» για τις τιμές πτήσεων

Τα απευθείας δρομολόγια ανάμεσα σε Λονδίνο και Αμστερνταμ πρόκειται να ξεκινήσουν με το Eurostar στις 4 Απριλίου, όπως ανακοίνωσε η εταιρεία, σε μια κίνηση η οποία αναμένεται να πυροδοτήσει έναν πόλεμο για τις τιμές των φθηνότερων εισιτηρίων με τις αεροπορικές εταιρείες.

Τα εισιτήρια για τα δύο καθημερινά τρένα θα κοστίζουν περίπου 35 λίρες για απλή μετάβαση και θα αρχίσουν να πωλούνται στις 20 Φεβρουαρίου. Η νέα υπηρεσία θα επιτρέπει στους ταξιδιώτες να ταξιδεύουν από τον σταθμό του Σεντ Πάνκρας στο κεντρικό Λονδίνο απευθείας στην Ολλανδία σε τρεις με τέσσερις ώρες.

Περισσότερα από τέσσερα εκατομμύρια επιβάτες πετούν κάθε χρόνο από το Λονδίνο στο Αμστερνταμ καθιστώντας το δρομολόγιο ένα από τα δημοφιλέστερα στην Ευρώπη καθώς η Ολλανδία γίνεται πόλος έλξης τουριστών αλλά και επιχειρηματιών.

Τα δρομολόγια, που θα διαρκούν τρεις με τέσσερις ώρες, θα ξεκινήσουν στις 4 Απριλίου.

Ο διαχειριστής των τρένων που διέρχονται κάτω από το κανάλι της Μάγχης πρόκειται να δημιουργήσει μια πρόκληση για τις αεροπορικές εταιρείες που πετούν στο συγκεκριμένο δρομολόγιο, ανάμεσα στις οποίες οι British Airways, easyJet και Ryanair. Στοχεύει δε να προσελκύσει επιβάτες, επισημαίνοντας ότι κατά τη διαδρομή Λονδίνο - Αμστερνταμ το Eurostar απελευθερώνει στην ατμόσφαιρα 80% λιγότερο άνθρακα από ό,τι η αντίστοιχη πτήση. Τα σχέδια για το νέο δρομολόγιο ανακοινώθηκαν αρχικά τον Σεπτέμβριο του 2013, αλλά η επίσημη έναρξη των δρομολογίων καθυστέρησε πολλές φορές ενώ επιλύθηκαν θέματα μετανάστευσης και ελέγχου διαβατηρίων. Αυτά τα θέματα σημαίνουν ότι απευθείας δρομολόγια επιστροφής στο Λονδίνο θα καθυστερήσουν τουλάχιστον ώς τα τέλη της επόμενης χρονιάς. Μέχρι τότε οι επιβάτες που ταξιδεύουν από το Αμστερνταμ και το Ρότερνταμ θα πρέπει να μεταβαίνουν στις Βρυξέλλες για έλεγχο διαβατηρίων και ελέγχους ασφαλείας μέχρις ότου οι δύο κυβερνήσεις να ολοκληρώσουν κάποια συμφωνία η οποία θα επιτρέπει να γίνονται οι έλεγχοι διαβατηρίων στην Ολλανδία.

Ο Νίκολας Πέτροβιτς, ο απερχόμενος διευθύνων σύμβουλος του Eurostar, τόνισε ότι το νέο δρομολόγιο σηματοδοτεί μια νέα εποχή στους σιδηροδρόμους υψηλής ταχύτητας. «Με τα απευθείας δρομολόγια από τη Βρετανία στην Ολλανδία, στη Γαλλία και στο Βέλγιο μεταμορφώνουμε τη διασύνδεση ανάμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και στους τρεις εμπορικούς του εταίρους».

Η έναρξη των δρομολογίων ακολουθεί την ολοκλήρωση των δοκιμών στο ολλανδικό δίκτυο σιδηροδρόμων υψηλής ταχύτητας και την κατασκευή δύο τερματικών σταθμών στο Αμστερνταμ και το Ρότερνταμ. Η διαδρομή θα χρειάζεται τρεις ώρες και ένα λεπτό από το Λονδίνο στο Ρότερνταμ και τρεις ώρες και 41 λεπτά από το Λονδίνο στο Αμστερνταμ.

Νέοι συρμοί e320 πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά την εκτέλεση των νέων δρομολογίων, καθώς είναι συμβατοί με το ολλανδικό σύστημα σιδηροδρόμων.

Μέσα σε λίγες ώρες, οι ταξιδιώτες θα μπορούν να πηγαίνουν από το Λονδίνο στο Αμστερνταμ και το Ρότερνταμ, με κόστος 35 λίρες για απλή μετάβαση.

Grant Thornton
An instinct for growth™

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com

Audit | Tax | Advisory

© 2017 Grant Thornton (Cyprus) Ltd. All rights reserved. Grant Thornton (Cyprus) Ltd is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.gtcyprus.com for further details.

11-OIK_DIETHNH_KATHI 20/02/18 19:53 Page 11

Η Γαλλία απορρίπτει τον μηχανισμό ρύθμισης χρέους

Το Παρίσι πιέζει το Βερολίνο για ολοκλήρωση τραπεζικής ένωσης

Μιλώντας σε συνέδριο στο Παρίσι, ο κ. Μπρινό Λε Μερ τόνισε ότι θέτει ως στόχο την επίτευξη έως τον Ιούνιο της «σύγκλισης απόψεων με τους φίλους Γερμανούς σε ό,τι αφορά την τραπεζική ένωση, την ενοποίηση των ευρωπαϊκών αγορών κεφαλαίου και τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογίζεται η εταιρική φορολογία στην Ευρωζώνη».

Εκμεταλλευόμενος την καλή συγκυρία που προσφέρει ο σχηματισμός ακόμα ενός μεγάλου κυβερνητικού συνασπισμού στη Γερμανία, ο Μπρινό Λε Μερ, ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών, επιχειρεί να κάμψει τις αντιστάσεις του Βερολίνου σε ό,τι αφορά την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης στην Ευρωζώνη. Δράττεται παράλληλα της ευκαιρίας για να προειδοποιήσει ότι η Γαλλία δεν πρόκειται να υποχωρήσει στη γερμανική πρόταση για αυτόματο μηχανισμό αναδιάρθρωσης χρέους όσων χωρών αποκλείονται από τις αγορές.

Μιλώντας σε συνέδριο στο Παρίσι, ο κ. Λε Μερ επισήμανε ότι η σύναψη συμφωνίας ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα της Γερμανίας ανοίγει τον δρόμο για τη σύγκλιση των γαλλικών και των γερμανικών θέσεων σχετικά με την αναμόρφωση της Ευρωζώνης. Τόνισε ότι θέτει στόχο να επιτύχει έως τον Ιούνιο «σύγκλιση απόψεων με τους φίλους Γερμανούς σε ό,τι αφορά την τραπεζική ένωση, την ενοποίηση των ευρωπαϊκών αγορών κεφαλαίου και τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογίζεται η εταιρική φορολογία» στην Ευρωζώνη. Δεν παρέλειψε, όμως, μια αιχμηρή έκκληση προς «τους Γερμανούς φίλους, να κατανοήσουν ότι δεν θα υπάρξει τραπεζική ένωση χωρίς ένα μίνιμουμ αλληλεγγύης ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης». Με αυτήν την αποστροφή του λόγου του, ο Γάλλος υπουργός έθιξε το ακανθώδες ζήτημα στο οποίο προσκρούει η υλοποίηση της τραπεζικής ένωσης: τις αντιρρήσεις της Γερμανίας στη θέσπιση ενιαίου μηχανισμού ασφάλισης καταθέσεων. Το Βερολίνο εναντιώνεται θέλοντας να αποφύγει ζημίες για τους Γερμανούς φορολογουμένους από τη διάσωση προβληματικών τραπεζών του ευρωπαϊκού Νότου, όπως των ιταλικών τραπεζών που βαρύνονται με τεράστιο όγκο μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Ο Γάλλος υπουργός χαρακτήρισε, άλλωστε, «κόκκινη γραμμή» για τη Γαλλία την άρνησή της να δεχθεί αυτόματη αναδιάρθρωση χρέους όσων χωρών αποκλείονται από τις αγορές. Ενας αυτόματος μηχανισμός αναδιάρθρωσης χρέους θα επέφερε ζημίες στους κατόχους κρατικών ομολόγων της χώρας που αποκλείεται από τις αγορές. Πέρυσι, σχετικό έγγραφο εργασίας του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι μια τέτοια πρόβλεψη θα καθιστούσε πιο υπεύθυνους τους επενδυτές όταν αγοράζουν κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωζώνης και θα περιόριζε τον κίνδυνο και την ανάγκη για νέα προγράμματα στήριξης με χρήματα των φορολογουμένων.

> *Ενας μηχανισμός που θα επιφέρει άμεσα ζημίες στους κατόχους κρατικών ομολόγων θα ενισχύσει τους λαϊκιστές της Ευρωζώνης.*

Οπως, όμως, διεφάνη και από την τοποθέτηση του κ. Λε Μερ, η Γαλλία έχει την αντίθετη συλλογιστική. Το Παρίσι εκτιμά ότι ένας μηχανισμός που θα επιφέρει αυτομάτως ζημίες στους κατόχους κρατικών ομολόγων, χωρίς να μπορούν να παρέμβουν οι πολιτικοί, θα καταστήσει ευάλωτη την Ευρωζώνη και θα ενισχύσει τον λαϊκισμό και τα πολιτικά μορφώματα με αντιευρωπαϊκή ατζέντα. Οπως τόνισε χαρακτηριστικά, ο Γάλλος υπουργός πιστεύει στην πολιτική, στη δημοκρατία και στην υπεύθυνη στάση των εκλεγμένων κυβερνήσεων. Προειδοποίησε, τέλος, το Βερολίνο ότι στην περίπτωση υιοθέτησης αυτόματου μηχανισμού αναδιάρθρωσης, «σας διαβεβαιώ ότι θα κάνετε ένα πολύ ωραίο δώρο σε όσους απεργάζονται τη διάλυση της Ευρώπης».

Μύδροι Σαλβίνι για το ευρώ

Καθώς η Ιταλία εισέρχεται στην τελευταία φάση της προεκλογικής περιόδου, ο Ματέο Σαλβίνι, επικεφαλής του ακροδεξιού κόμματος της Λέγκας του Βορρά, δήλωσε χθες ότι το κόμμα του προλειαίνει το έδαφος για να εγκαταλείψει η Ιταλία το ευρώ. Αποκάλεσε, άλλωστε, το ευρώ «γερμανικό νόμισμα», που έχει καταστρέψει την ιταλική οικονομία. «Είναι σαφές σε όλους ότι το ευρώ είναι λάθος για την οικονομία μας», τόνισε ο κ. Σαλβίνι και προσέθεσε πως οι Ιταλοί δεν έχουν ευρώ στις τσέπες τους, αλλά «το γερμανικό μάρκο που αποκαλείται ευρώ». Προέβλεψε ότι είναι θέμα χρόνου να καταρρεύσει το ευρώ και ισχυρίστηκε ότι ετοιμάζει «έξοδο κινδύνου για τους Ιταλούς». Τον περασμένο μήνα παρουσίασε μεταξύ άλλων υποψηφίων της Λέγκας του Βορρά δύο επιφανείς οικονομολόγους, πολέμιους του ευρώ. Στο πρόγραμμα της Λέγκας αναφέρεται ότι η Ιταλία θα παραμείνει στην Ε.Ε. «μόνον αν μπορούμε να επαναδιαπραγματευθούμε όσες συνθήκες περιορίζουν τη νόμιμη εθνική μας κυριαρχία, πρακτικά μόνον αν μπορούμε να επιστρέψουμε στην Ε.Ε. όπως ήταν πριν από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ». Τα δημοσκοπικά ποσοστά της Λέγκας του Βορρά κυμαίνονται στο 14%, περίπου δύο εκατοστιαίες μονάδες πίσω από το κόμμα Forza Italia του Μπερλουσκόνι.

Κατάργηση ευρωπαϊκών κανόνων μετά το Brexit

Την αυτόματη κατάργηση των ευρωπαϊκών κανόνων στον χρηματοοικονομικό και στον αγροτικό κλάδο αλλά και την αποχώρηση της Βρετανίας από την τελωνειακή ένωση αμέσως μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου για το Brexit σχεδιάζει η Τερέζα Μέι. Η Βρετανή πρωθυπουργός θέλει να δώσει ηχηρή απάντηση σε όσους την κατηγορούν για ελλιπή προετοιμασία της χώρας για τη μετά Brexit εποχή, καθώς και για υποχωρητικότητα στις διαβουλεύσεις της κυβέρνησης με την Ε.Ε.

Εδώ και αρκετό καιρό, η κ. Μέι έχει τεθεί στο στόχαστρο αρκετών μελών του Συντηρητικού Κόμματος, που θέλουν η Βρετανία να υιοθετήσει σκληρή στάση απέναντι στους Ευρωπαίους εταίρους της, προχωρώντας στην πλήρη απόσχιση της χώρας από την Ε.Ε. Είναι οι υποστηρικτές του «σκληρού» Brexit. Σύμφωνα με τα σχέδια της κ. Μέι, που διέρρευσαν χθες στον Τύπο, η Βρετανία θα καταργήσει τους ευρωπαϊκούς κανόνες που είναι ανεπιθύμητοι από τον χρηματοοικονομικό κλάδο, μόλις παρέλθει η μεταβατική περίοδος για το Brexit, πιθανότατα, το 2021. Συζητείται, παράλληλα, η απόσχιση της Βρετανίας από την τελωνειακή ένωση για να μπορεί η χώρα να συνάπτει εμπορικές συμφωνίες με κράτη εκτός της Ε.Ε., σύμφωνα με ανώνυμες πηγές του πρακτορείου Bloomberg και της ειδησεογραφικής ιστοσελίδας Politico.

> *Η Βρετανία θα καταργήσει άμεσα τους ευρωπαϊκούς κανόνες που είναι ανεπιθύμητοι από τον χρηματοοικονομικό κλάδο της χώρας.*

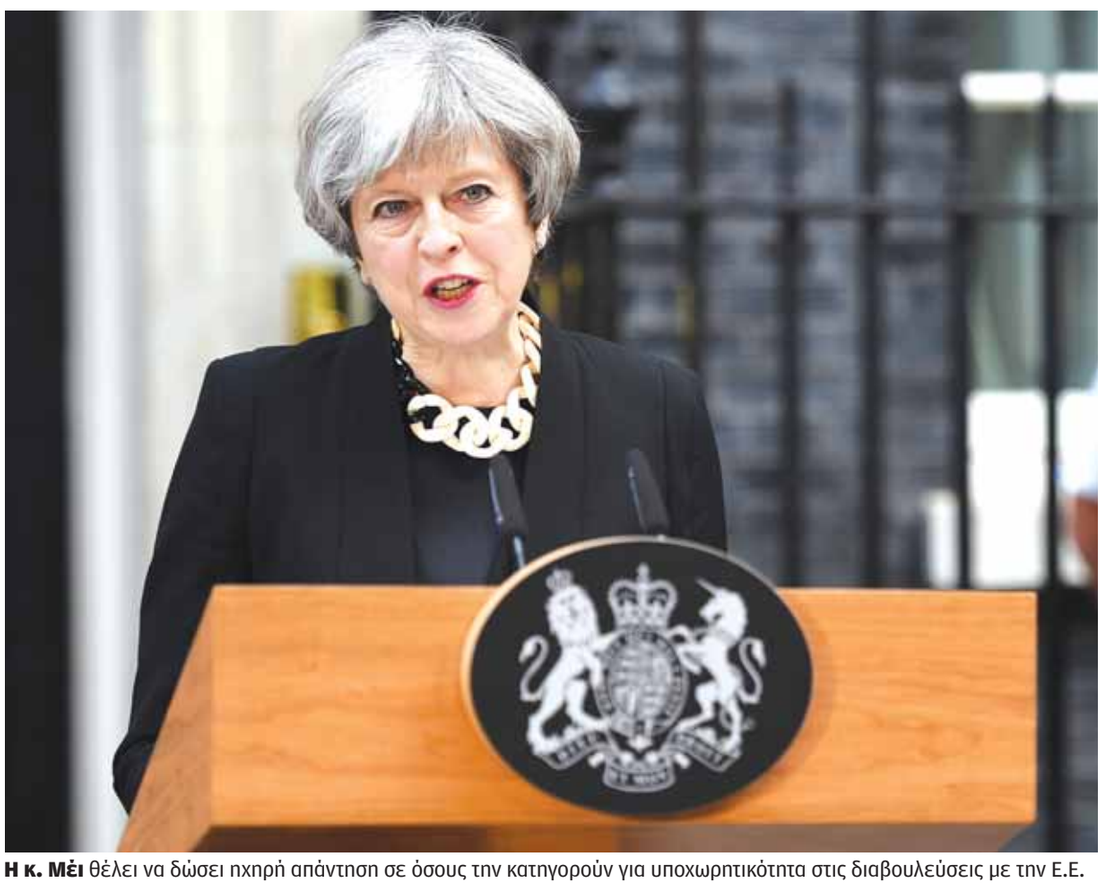

Η κ. Μέι θέλει να δώσει ηχηρή απάντηση σε όσους την κατηγορούν για υποχωρητικότητα στις διαβουλεύσεις με την Ε.Ε.

Αυτή η διαρροή έρχεται μία ημέρα έπειτα από δημοσίευμα των Financial Times, σύμφωνα με το οποίο οι Βρυξέλλες εξετάζουν τον αποκλεισμό της Βρετανίας από τμήματα της ενιαίας αγοράς, όταν δεν θα συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου για το Brexit. Η καταληκτική ημερομηνία για το Brexit είναι τέλη Μαρτίου του 2019 και η μεταβατική περίοδος για την προσαρμογή της εκτός Ε.Ε αναμένεται να κρατήσει δύο χρόνια. Σύμφωνα με το δημοσίευμα των Financial Times, η Κομισιόν δεν αφήνει κανένα περιθώριο στη Βρετανία να μη συμμορφωθεί με την κοινοτική νομοθεσία μέχρι να αποχωρίσει οριστικά από την Ε.Ε., στερώντας από το Λονδίνο το δικαίωμα προσφυγής στη Δικαιοσύνη. Προβλέπονται, μάλιστα, κυρώσεις, όπως η διακοπή της πρόσβασης του Σίτι του Λονδίνου στην ενιαία αγορά ή η αναστολή στα δικαιώματα λειτουργίας των αεροπορικών εταιρειών.

Οι προτάσεις της κ. Μέι αναμένεται να συμπεριληφθούν στις συζητήσεις για τους στόχους που θα πρέπει να τεθούν όσον αφορά τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας με την Ε.Ε. Το σχέδιο της κ. Μέι για την αυτόματη κατάργηση της κοινής αγροτικής πολιτικής, των ευρωπαϊκών κανόνων στον χρηματοοικονομικό κλάδο και στο εμπόριο θα μπορούσε για γεφυρώσει το χάσμα που έχει δημιουργηθεί με τους υπέρμαχους του «σκληρού» Brexit. Τα πιο γνωστά μέλη αυτής της «ομάδας» είναι ο υπουργός Εξωτερικών Μπόρις Τζόνσον, ο υπουργός Περιβάλλοντος Μάικλ Γκρόουβ και ο υπουργός Εμπορίου Λιαμ Φοξ.

Τον Μάιο αναμένεται να αυξήσει τα επιτόκια η BoE

Η Τράπεζα της Αγγλίας σκοπεύει να προχωρήσει νωρίτερα απ' ό,τι αναμενόταν σε αύξηση του βασικού επιτοκίου της Βρετανίας, σύμφωνα με δηλώσεις του επικεφαλής της Μαρκ Κάρνεϊ, στη χθεσινή συνέντευξη Τύπου που έδωσε στους οικονομικούς συντάκτες. Κάποιοι πιστεύουν ότι η Τράπεζα της Αγγλίας θα αυξήσει το κόστος δανεισμού της βρετανικής οικονομίας έπειτα από τρεις μήνες, δηλαδή τον Μάιο, ακολουθώντας τον δρόμο που έχει χαράξει η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ. Μετά τη συνέντευξη Τύπου που έδωσε ο κ. Κάρνεϊ, η στερλίνα ενισχύθηκε κατά 1,4016 δολάριο, σημειώνοντας άνοδο 1%.

Από την περασμένη εβδομάδα επικρατεί νευρικότητα στις αγορές, διότι οι κεντρικές τράπεζες ένθεν κακείθεν του Ατλαντικού αφήνουν σταδιακά πίσω την επεκτατική νομισματική πολιτική που εφαρμόζουν τα τελευταία χρόνια. Μεγαλύτερη αύξηση των επιτοκίων αναμένεται στις ΗΠΑ σε σχέση με προηγούμενες εκτιμήσεις, ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δέχεται πιέσεις από μέλη του διοικητικού συμβουλίου της για τον τερματισμό του προγράμματος αγοράς ομολόγων τον Σεπτέμβριο και όχι αργότερα.

Ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας δήλωσε ότι πιθανότατα να είναι αναγκαία μια μετριοπαθής αύξηση των επιτοκίων, αλλά νωρίτερα από τον Νοέμβριο.

Προς το παρόν, το βασικό επιτόκιο στη Βρετανία βρίσκεται στο 0,5%, ωστόσο αναλυτές της αγοράς εκτιμούν ότι θα αυξηθεί κατά 0,25% τον Μάιο. Αναμένουν, επίσης, μια αύξηση τον Αύγουστο και ακόμη μία τον Μάιο του 2019.

Κορυφαίος παραγωγός πετρελαίου οι ΗΠΑ από 2019

Το 2019, οι ΗΠΑ θα είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στον κόσμο, προέβλεψε χθες η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας (ΙΕΑ), προσθέτοντας ότι η αλματώδης αύξηση της παραγωγής στις ΗΠΑ θα αντισταθμίσει τη μείωση της παραγωγής από τον ΟΠΕΚ και θα πιέσει τις τιμές του πετρελαίου. Στη διάρκεια του 2018, η αμερικανική παραγωγή πετρελαίου, η οποία έχει ήδη αυξηθεί κατά 1,3 εκατ. βαρέλια την ημέρα σε σύγκριση με το 2017, θα υπερβεί αυτήν της Σαουδικής Αραβίας και έως τα τέλη του 2018 είναι πιθανό να είναι υψηλότερη και από την παραγωγή της Ρωσίας, ανέφερε χθες η ΙΕΑ στη μηνιαία έκθεσή της. Η κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου στα μέσα του 2014 είχε αναγκάσει τις αμερικανικές εταιρείες να μειώσουν δραστικά τις σπατάλες αλλά και το κόστος λειτουργίας τους, και τώρα με τις τιμές να έχουν ανακάμψει κατά περίπου 50% σε σχέση με τα μέσα του 2017, οι Αμερικανοί παραγωγοί ανοίγουν περισσότερες πετρελαιοπηγές και η παραγωγή έχει αυξηθεί πάρα πολύ. Ωστόσο, η αύξηση είναι τόσο μεγάλη, ώστε θα αντισταθμίσει την προβλεπόμενη παγκόσμια αύξηση της ζήτησης πετρελαίου το 2018. Η ΙΕΑ προβλέπει πως οι τιμές του πετρελαίου θα δεχθούν ισχυρές πιέσεις. Τις τελευταίες εβδομάδες, η τιμή του Brent έχει μειωθεί από τα 70 δολάρια το βαρέλι στα 62,50 δολάρια το βαρέλι, εξαιτίας της ανησυχίας για αύξηση των αποθεμάτων πετρελαίου.

Μειώθηκε το εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας έπειτα από οκτώ χρόνια

Το εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας, το οικονομικό μέγεθος της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας που έχει δεχθεί τις περισσότερες επικρίσεις, συρρικνώθηκε την περασμένη χρονιά για πρώτη φορά μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση του 2009. Η εξέλιξη προδίδει ότι ενισχύεται η εγχώρια ζήτηση στη Γερμανία, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι εισαγωγές και να διαμορφώνεται μια νέα ισορροπία. Την ίδια στιγμή, μεγάλα εργατικά συνδικάτα της Γερμανίας διεκδικούν αυξήσεις μισθών που μπορούν να οδηγήσουν σε περαιτέρω αύξηση της κατανάλωσης.

Τα τελευταία στοιχεία φέρουν το εμπορικό πλεόνασμα να συρρικνώνεται το 2017 στα 244,9 δισ. ευρώ από το ιστορικό ρεκόρ των 248,9 δισ. ευρώ το 2016. «Η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών και όχι στη μείωση των εξαγωγών», επισημαίνει ο Αντρέας Σόιρλε της Dekabank, ο οποίος, ερμηνεύοντας αυτήν την εξέλιξη, τονίζει ότι «δεν χρειάζεται, επομένως, να μπει φρένο στις εξαγωγές της μεγαλύτερης ευρωπαϊκής οικονομίας».

> *Συρρικνώθηκε το 2017 στα 244,9 δισ. από 248,9 δισ. το 2016.*

Εξαγωγές

Πράγματι οι εξαγωγές της Γερμανίας αυξήθηκαν το 2017 κατά 6,3%, φθάνοντας στο επίπεδο ρεκόρ του 1,28 τρισ. ευρώ. Παράλληλα, όμως, αυξήθηκαν οι εισαγωγές κατά 8,3% στο 1,03 τρισ. ευρώ, καταγράφοντας, επίσης, ιστορικό ρεκόρ. «Η ζήτηση για τα γερμανικά προϊόντα έχει σημειώσει αύξηση σε όλον τον πλανήτη», σχολίασε ο Χόλγκερ Μπίνγκμαν, επικεφαλής της Ενωσης Εμπορικών Επιχειρήσεων (BGA), που δηλώνει ικανοποιημένος για την οικονομική ανάκαμψη στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ο ίδιος προσέθεσε ότι η πρόσφατη ενίσχυση του ευρώ δεν έχει έως τώρα επηρεάσει τις γερμανικές εξαγωγές.

Η βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου οφείλεται στην αύξηση των εισαγωγών.

Τραμπ

Το δυσθεώρητο εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας έχει βρεθεί επανειλημμένως στο στόχαστρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ. Επίσης, προβληματίζει ιδιαίτερα τις φτωχότερες χώρες της Ευρωζώνης.

Εξάλλου, η επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ έχει επανειλημμένα καλέσει το Βερολίνο να δώσει ώθηση στην εγχώρια ζήτηση και στις εισαγωγές, ενώ έχει ενοχοποιήσει το γερμανικό εμπορικό πλεόνασμα για τη στροφή άλλων χωρών στον προστατευτισμό. Χθες το εργατικό συνδικάτο Verdi των εργαζομένων στο γερμανικό Δημόσιο ανακοίνωσε ότι θα διεκδικήσει αυξήσεις μισθών 6% για τα 2 εκατ. μέλη του.

Οι σχετικές συνομιλίες αναμένεται να αρχίσουν στα τέλη του μήνα. Εχει προηγηθεί η επιτυχία του ισχυρότερου εργατικού συνδικάτου της Γερμανίας, της IG Metall, των εργαζομένων στη βιομηχανία μετάλλου, που πέτυχαν αυξήσεις μισθών 4,3%.

12-OIK_DIETHNH_KATHI 20/02/18 18:44 Page 12

Η Amazon έγινε η 3η εταιρεία στις ΗΠΑ βάσει κεφαλαιοποίησης

Ξεπέρασε τη Microsoft – Στην 1η και τη 2η θέση βρίσκονται Apple και Google

Οσοι προβλέπουν ότι η Amazon θα κυβερνήσει τον κόσμο εισβάλλοντας σταδιακά σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, ίσως να δικαιωθούν. Χθες η κεφαλαιοποίηση του κολοσσού του ηλεκτρονικού εμπορίου έφτασε τα 702,46 δισ. δολάρια. Ετσι, η Amazon ξεπέρασε τη Microsoft (702,22 δισ. δολ.) και την εκθρόνισε από την τρίτη θέση. Επειτα από αυτήν την αλλαγή, η εταιρεία που ίδρυσε και διοικεί ο Τζεφ Μπέζος κατατάσσεται μετά την Apple και την Alphabet (μητρική της Google) στη λίστα με τους δέκα μεγαλύτερους αμερικανικούς ομίλους. Και αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά στην πρόσφατη ιστορία.

Είναι ενδιαφέρον να δει κανείς πόσο διαφορετική είναι η εικόνα στην κατάταξη το 2008. Τότε στις εταιρείες με τη μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρχαν εκπρόσωποι της «παλαιάς» οικονομίας, όπως οι πετρελαϊκές και μεγάλοι όμιλοι από τον χώρο της τεχνολογίας και των τηλεπικοινωνιών. Στην πρώτη θέση εμφανιζόταν η πετρελαϊκή Exxon Mobil, με κεφαλαιοποίηση σχεδόν 500 δισ. δολαρίων, στη δεύτερη ο όμιλος της General Electric, με δραστηριότητες από την τεχνολογία μέχρι τις υποδομές και κεφαλαιοποίηση 321,41 δισ. δολαρίων, και στην τρίτη θέση η Microsoft, με 269,71 δισ. δολάρια.

Η εταιρεία αυτή μαζί με την Exxon Mobil, τη Microsoft, την εταιρεία συμμετοχών του Γουόρεν Μπάφετ (Hathaway Berkshire) και την Johnson & Johnson, που δραστηριοποιείται στα καταναλωτικά είδη προσωπικής φροντίδας, στις ιατρικές συσκευές και στα φάρμακα, παρέμειναν σταθερά στη λίστα των δέκα εταιρειών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση στις Ηνωμένες Πολιτείες στη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας.

Επανερχόμενοι στο σήμερα, θα διαπιστώσουμε ότι στις συναλλαγές της Τετάρτης η τιμή της μετοχής της Amazon ενισχύθηκε 2,6%, στα 1.451,05 δολάρια, δηλαδή πέτυχε κλείσιμο ρεκόρ και κεφαλαιοποίηση 702,46 δισ. δολάρια. Η τιμή της μετοχής της Microsoft ανήλθε κατά 1,6%, στα 90,81 δολ. και κεφαλαιοποίηση 702,2 δισ. δολάρια. Στα τέλη Ιανουαρίου το προβάδισμα είχε η Microsoft, με κεφαλαιοποίηση 731,56 δισ. δολ., λόγω ανόδου της μετοχής της σε επίπεδα ρεκόρ, ενώ η Amazon είχε κεφαλαιοποίηση στα 702,39 δισ. δολάρια. Εκτοτε, η μετοχή της Amazon είχε λιγότερες απώλειες από εκείνες της Microsoft και τις κάλυψε περισσότερο από εκείνην.

Οι 10 μεγαλύτερες αμερικανικές εταιρείες

2008

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΔΟΛ.

1	Exxon Mobil	499,21
2	General Electric	321,41
3	Microsoft	269,71
4	AT&T	225,43
5	Wal - Mart Stores	223,11
6	Procter & Gamble	208,10
7	Berkshire Hathaway	199,43
8	Chevron	191,86
9	Johnson & Johnson	185,98
10	IBM	170,69

2018

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΔΟΛ.

1	Apple	849,24
2	Alphabet	745,47
3	Amazon	702,46
4	Microsoft	702,22
5	Facebook	523,31
6	Berkshire Hathaway	495,09
7	JP Morgan Chase	389,45
8	Johnson & Johnson	356,71
9	Exxon Mobil	319,86
10	Bank of America	318,20

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κεφαλαιοποίηση του κολοσσού του ηλεκτρονικού εμπορίου έφτασε τα 702,46 δισ. δολάρια.

Υπερδραστηριότητα

Στις αρχές του μήνα, η Amazon ανακοίνωσε αποτελέσματα του τελευταίου τριμήνου του 2017, τα οποία αποδείχθηκαν καλύτερα από τα αναμενόμενα. Συν τοις άλλοις, από κοινού με την επενδυτική τράπεζα JPMorgan Chase και την Berkshire Hathaway ανακοίνωσαν ότι θα συνεργαστούν για να βελτιώσουν τις παρεχόμενες προς τους χιλιάδες εργαζομένους τους υπηρεσίες υγείας. Στόχος τους είναι να συγκροτήσουν έναν όμιλο, ο οποίος με καινοτόμους τρόπους θα διαμεσολαβεί μεταξύ ασθενών και νοσοκομείων, γιατρών και διαγνωστικών κέντρων. Υπ' αυτό το πρίσμα, η Amazon δήλωσε έτοιμη να δραστηριοποιηθεί και στην αγορά ιατρικού εξοπλισμού και υλικού. Η Microsoft ανακοίνωσε καλύτερα των αναμενόμενων τριμηνιαία κέρδη. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι ο ιδρυτής της Amazon Τζεφ Μπέζος έχει ξεπεράσει σε πλούτο τον ιδρυτή της Microsoft, Μπιλ Γκέιτς. Ο πρώτος έχει 118 δισ. δολ. και ο δεύτερος 90,3 δισ. δολ., βάσει του δείκτη του Bloomberg που μετράει την περιουσία των δισεκατομμυριούχων.

REUTERS, BLOOMBERG

Για τον Ρέι Ντάλιο, οι ιδανικές συνθήκες για το σορτάρισμα μετοχών υφίστανται όταν η οικονομία είναι ισχυρή και αναμένεται αύξηση των επιτοκίων. Οπότε οι οικονομικές συνθήκες στην Ευρώπη ταιριάζουν με τις προδιαγραφές που θέτει για να μπει στο παιχνίδι.

Ο Ντάλιο επένδυσε €18 δισ. στην πτώση ευρωπαϊκών μετοχών

Siemens, Eni, Adidas έχουν μπει στο στόχαστρο του γκουρού των hedge funds

Κάποιες από τις ισχυρότερες εταιρείες της Ευρώπης σορτάρει ο 68χρονος Ρέι Ντάλιο, ο δισεκατομμυριούχος επενδυτής που έχει ιδρύσει την Bridgewater Associates, έναν κολοσσό στον κλάδο των κεφαλαίων αντιστάθμισης κινδύνου, με ενεργητικό 150 δισ. δολαρίων. Τα συνολικά στοιχήματα στην πτώση των ευρωπαϊκών μετοχών ανέρχονται σε 18 δισ. ευρώ. Στη λίστα του κ. Ντάλιο περιλαμβάνονται οι ιταλικοί ενεργειακοί κολοσσοί Enel και Eni, ο όμιλος αθλητικών ειδών Adidas και η Siemens στη Γερμανία, η φαρμακοβιομηχανία Sanofi και ο όμιλος αεροναυπηγικής Airbus στη Γαλλία και η φινλανδική Nokia, σύμφωνα με το πρακτορείο Bloomberg.

Για τον κ. Ντάλιο, οι ιδανικές συνθήκες για το σορτάρισμα μετοχών υπάρχουν όταν η οικονομία είναι ισχυρή (προσεγγίζει την πλήρη απασχόληση) και αναμένεται αύξηση των επιτοκίων. Οπότε οι οικονομικές συνθήκες στην Ευρώπη ταιριάζουν στις προδιαγραφές του για το σορτάρισμα μετοχών. Πέρυσι η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη κινήθηκε στους υψηλότερους ρυθμούς της τελευταίας δεκαετίας. Γι' αυτόν τον λόγο ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Μάριο Ντράγκι υπέδειξε πως θα υπάρξει αργότερα αύξηση των επιτοκίων, όσο εξακολουθούν να αναπτύσσονται οι οικονομίες της Ευρωζώνης.

Οι θέσεις πώλησης, δηλαδή τα στοιχήματα στην πτώση των μετοχών, της Bridgewater Associates στηρίζονται, επίσης, στις συνθήκες που επικρατούν σε συγκεκριμένα κράτη-μέλη. Το περασμένο φθινόπωρο, για παράδειγμα, η Bridgewater Associates εστίασε στον χρηματοοικονομικό κλάδο της Ιταλίας, ποντάροντας 770 εκατ. δολάρια ή 616 εκατ. ευρώ στην πτώση των μετοχών του.

Οι ιταλικές τράπεζες πάσχουν από τεράστιο όγκο επισφαλών δανείων που βαραίνουν τους ισολογισμούς τους λόγω της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη. Πρόσφατα, όμως, ο επενδυτικός κολοσσός αύξησε τις θέσεις πώλησης στα 3 δισ. δολάρια ή 2,4 δισ. ευρώ και συμπεριέλαβε συνολικά 18 ιταλικές εταιρείες στη λίστα του, καθώς η οικονομία της χώρας είναι ευάλωτη, ενόψει των εκλογών που θα γίνουν τον Μάρτιο. Τα περισσότερα κόμματα υπόσχονται την κατάργηση των μεταρρυθμίσεων που προωθήθηκαν μετά την κρίση δημόσιου χρέους στην Ευρωζώνη και εν μέσω της πολυετούς ύφεσης στην οικονομία. Οπως επισημαίνει ο Κάρστεν Χέσε, οικονομολόγος της Berenberg Bank για την Ευρώπη, ορισμένα κόμματα έχουν επίσης υποσχεθεί τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για την παραμονή της Ιταλίας στην Ευρωζώνη.

Η Bridgewater Associates έχει αναπροσαρμόσει κάποια στοιχήματα, μειώνοντας τις θέσεις πώλησης στην Ολλανδία, στην Ισπανία και στην Ιρλανδία, και αυξάνοντάς τες στη Γερμανία και στην Ιταλία. Στο στόχαστρό της μπήκαν η Siemens και η Deutsche Bank, έχοντας σορτάρει γερμανικές μετοχές με 7,3 δισ. δολάρια ή 5,8 δισ. ευρώ, συνολικά. Δίχως αμφιβολία, η γερμανική οικονομία είναι ο πυρήνας της Ευρωζώνης, με ισχυρή ανάπτυξη και χαμηλή ανεργία εδώ και χρόνια. Στο αντίποδα της Γερμανίας βρίσκεται ο ευρωπαϊκός Νότος, που επιτάχυνε όσον αφορά τον ρυθμό ανάπτυξης από τα τέλη του 2016. Οι θέσεις πώλησης της Bridgewater Associates σε γαλλικές μετοχές ανέρχονται σε 4,5 δισ. δολάρια ή 3,6 δισ. ευρώ, και στην Ισπανία φθάνουν τα 1,74 δισ. δολάρια 1,4 δισ. ευρώ. Ανάλογα στοιχήματα από ανταγωνιστές της Bridgewater Associates είναι πολύ μικρότερα. Για παράδειγμα, η Citadel έχει επενδύσει σε θέσεις πώλησης ευρωπαϊκών μετοχών περίπου 2 δισ. δολ., ενώ η Renaissance Technologies μόνον 42 εκατ. δολάρια.

Η Bridgewater Associates εστίασε στον χρηματοοικονομικό κλάδο της Ιταλίας, ποντάροντας 770 εκατ. δολάρια ή 616 εκατ. ευρώ στην πτώση των μετοχών του.

Οι πληροφορίες για το σορτάρισμα των ευρωπαϊκών μετοχών από την Bridgewater Associaties είναι διαθέσιμες επειδή το ρυθμιστικό πλαίσιο της Ευρώπης αναγκάζει τις επενδυτικές εταιρείες να δημοσιοποιούν τις θέσεις πώλησης, σε αντίθεση με τις ΗΠΑ. Οι θέσεις πώλησης σε αμερικανικές εταιρείες είναι χαμηλότερες περισσότερο από 5 δισ. δολάρια, όπως επισημαίνει το πρακτορείο Bloomberg.

Η Κομισιόν θέλει να βάλει τάξη στα social media

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει ακόμα μία φορά στο στόχαστρό της τους αμερικανικούς κολοσσούς υψηλής τεχνολογίας και κοινωνικής δικτύωσης Facebook και Twitter, και τους επικρίνει για ολιγωρία στην προστασία των χρηστών. Σύμφωνα με τους Financial Times, εκπρόσωποι της αρμόδιας διεύθυνσης της Κομισιόν προειδοποίησαν τους δύο ομίλους ότι δεν ενημερώνουν με επάρκεια και σαφήνεια τους χρήστες σχετικά με το πότε αποσύρουν περιεχόμενο και πότε διαγράφουν λογαριασμούς από τις πλατφόρμες τους. Κι αυτό σημαίνει πως αν ένας χρήστης κάνει μια ανάρτηση και χωρίς προειδοποίηση και βάσιμη αιτιολογία το Facebook την αποσύρει, τότε παραβιάζει την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών.

Δεν ενημερώνουν με σαφήνεια τους χρήστες σχετικά με το πότε αποσύρουν περιεχόμενο και πότε διαγράφουν λογαριασμούς από τις πλατφόρμες τους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε εντολή σε Facebook και Twitter να αλλάξουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν όταν οι χρήστες αναφέρουν περιστατικά απάτης (αγορές, ψευδείς λογαριασμούς κ.λπ.).

Περίπτωση Google+

Πέρυσι τον Μάρτιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε εντολή στις προαναφερθείσες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης αλλά και στην Google+ να αλλάξουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν όταν οι χρήστες αναφέρουν περιστατικά απάτης (αγορές, ψευδείς λογαριασμούς κ.λπ.). Αλλιώς η Κομισιόν έχει το δικαίωμα να προσφύγει στη Δικαιοσύνη κατά των ομίλων και να ζητήσει να διευκρινιστούν οι όροι, βάσει των οποίων αποσύρουν επίμαχο περιεχόμενο. Χθες οι Βρυξέλλες δήλωσαν ότι η Google+ συμμορφώθηκε προς όλες τις απαιτούμενες αλλαγές, ενώ οι εταιρείες των δικτύων Facebook και Twitter έχουν ακόμα αρκετά να κάνουν. Η Ευρωπαία επίτροπος Δικαιοσύνης Βέρα Γιουρόβα χαρακτήρισε απαράδεκτο το γεγονός ότι έχουν ακόμα να γίνουν πολλές τροποποιήσεις και οι όμιλοι δεν κινούνται όσο γρήγορα θα έπρεπε.

Οι δηλώσεις Γιουρόβα γίνονται ενώ παράλληλα η Κομισιόν έχει εντείνει τις πιέσεις της προς τους αμερικανικούς κολοσσούς της υψηλής τεχνολογίας να αντιμετωπίσουν τις περιπτώσεις χρηστών, που μέσω των ιδεών τους υποδαυλίζουν το μίσος καθώς και τη διασπορά ψευδών ειδήσεων. Βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, οι ψηφιακές πλατφόρμες δεν μπορούν να αποσύρουν περιεχόμενο που δημιουργούν οι χρήστες, χωρίς να τους έχουν ενημερώσει με σαφήνεια για τον λόγο. Επιπλέον, θα πρέπει να τους δίνεται η δυνατότητα να στρέφονται κατά των εταιρειών για τη συγκεκριμένη απόφαση. Ειδικότερα, η Κομισιόν τόνισε ότι η Facebook θα πρέπει να δώσει ξεκάθαρα πληροφορίες για το πώς κάποιος μπορεί να διατυπώνει τις αντιρρήσεις του σε περίπτωση απόσυρσης περιεχομένου. Η δε Twitter θα πρέπει να παραιτηθεί του δικαιώματός της να έχει «απεριόριστη εξουσία στο να διαγράφει κατά το δοκούν περιεχόμενο», όπως θεωρεί η ίδια.

Αρχής γενομένης από φέτος τον Μάρτιο, η εταιρεία που διαχειρίζεται το κοινωνικό δίκτυο Twitter, όταν θα αλλάζει τους όρους και τις προϋποθέσεις των υπηρεσιών της θα πρέπει να ενημερώνει τους χρήστες της 30 ημέρες νωρίτερα. Ωστόσο, όπως αναφέρουν οι FT, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από τον αμερικανικό όμιλο να κάνει ένα βήμα παραπέρα και να υπενθυμίσει στους χρήστες του το εξής: εάν δεν συμφωνούν με τις αλλαγές που θα κάνει, τότε έχουν το δικαίωμα να κλείσουν τον λογαριασμό τους. Πάντως, και η Google+ και η Twitter και η Facebook έχουν κάνει όλες τις αναγκαίες προσαρμογές και δίνουν τη δυνατότητα στους Ευρωπαίους χρήστες τους να προσφεύγουν κατά των ιδίων στα ευρωπαϊκά δικαστήρια και όχι στα αμερικανικά, αλλά και να ακυρώνουν ηλεκτρονικές αγορές.

REUTERS, A.P., BLOOMBERG

13-OIK_DIETHNH_KATHI 21/02/18 00:14 Page 13

Προστασία από Ασαντ στους Κούρδους

Συριακά στρατεύματα στο Αφρίν, έναντι της τουρκικής εισβολής

Αμεσος διαγραφόταν χθες το βράδυ ο κίνδυνος ανοικτής ρήξης μεταξύ Τουρκίας και Συρίας. Την επικίνδυνη κλιμάκωση της έντασης προκάλεσε η είσοδος συριακής πολιτοφυλακής στον κουρδικό θύλακο του Αφρίν, που πολιορκείται εδώ και 33 ημέρες από τους Τούρκους, και ο συνακόλουθος βομβαρδισμός των Σύρων από το τουρκικό πυροβολικό.

Η δημόσια τηλεόραση της Συρίας έδειξε αυτοκινητοπομπή περίπου 20 οχημάτων με βαριά πολυβόλα και συριακές σημαίες να μπαίνουν στο κουρδικό καντόνι του Αφρίν. Οι ένοπλοι ανήκαν στις λεγόμενες «Λαϊκές Δυνάμεις», πολιτοφυλακή που πολεμά στο πλευρό του προέδρου Μπασάρ αλ Ασαντ, χωρίς να ανήκει στον κυβερνητικό στρατό.

Σύμφωνα με το συριακό πρακτορείο ειδήσεων SANA, οι κυβερνητικές δυνάμεις μπήκαν στο Αφρίν για να βοηθήσουν τον ντόπιο (κουρδικό) πληθυσμό να αντιμετωπίσει την τουρκική «επίθεση». Από την πλευρά του, ο Νούρι Μαχμούντ, εκπρόσωπος της κουρδικής πολιτοφυλακής YPG, δήλωσε ότι «η συριακή κυβέρνηση απάντησε στη φωνή του καθήκοντος».

Χθες το βράδυ, ο Ταγίπ Ερντογάν ισχυρίστηκε ότι οι φιλοκυβερνητικές δυνάμεις αναγκάστηκαν να οπισθοχωρήσουν ύστερα από τις βολές του τουρκικού πυροβολικού. Κατά τον Τούρκο πρόεδρο, επρόκειτο για «τρομοκράτες» οι οποίοι δρούσαν «ανεξέλεγκτα».

Η είδηση περί επικείμενης εισόδου κυβερνητικών δυνάμεων στο Αφρίν βγήκε στον αέρα το πρωί της Δευτέρας από τη συριακή τηλεόραση. Τα νέα θορύβησαν τον Ερντογάν, ο οποίος επικοινώνησε τηλεφωνικά με τον Ρώσο ομόλογό του Βλαντιμίρ Πούτιν και τον προειδοποίησε ότι τα τουρκικά στρατεύματα θα απαντούσαν.

Κουρδική πηγή έλεγε στην «Κ» ότι η αποστολή μικρής συριακής δύνα-

Βολές του τουρκικού πυροβολικού εναντίον της συριακής πολιτοφυλακής και απειλές του Ερντογάν για σύγκρουση με τη Δαμασκό.

μης έχει κυρίως συμβολική σημασία. «Θα υψώσουν τη συριακή σημαία στα σύνορα, επιβεβαιώνοντας ότι εμείς ποτέ δεν αμφισβητήσαμε τα σύνορα ή την ενότητα του συριακού κράτους. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ασκήσουν πίεση στους Τούρκους, αλλά και στη Ρωσία που τους καλύπτει, να σταματήσουν οι αεροπορικοί βομβαρδισμοί στο Αφρίν», υποστηρίζει η εν λόγω πηγή.

Διασώθηκε από τα ερείπια του σπιτιού του, στην ανατολική Γούτα, και αντικρίζει τη φρίκη του πολέμου στο νοσοκομείο.

«Δεύτερο Χαλέπι»

Στο μεταξύ, ο ειδικός απεσταλμένος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών Στάφαν ντε Μιστούρα προειδοποίησε ότι η πολιορκημένη από τα κυβερνητικά στρατεύματα ανατολική Γούτα μπορεί να γίνει «δεύτερο Χαλέπι». Τουλάχιστον 100 άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων πολλών παιδιών, σκοτώθηκαν τη Δευτέρα κατά τη διάρκεια των βομβαρδισμών.

REUTERS, A.P.

Επανεμφάνιση Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν

Φωτογραφία αρχείου από την εκστρατεία της Μαριόν Λεπέν στις τοπικές εκλογές, στη νότια Γαλλία, το 2015.

Η Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν επιστρέφει στα φώτα της δημοσιότητας με ομιλία σε συνέδριο της συντηρητικής πτέρυγας του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος των ΗΠΑ, στο Μέριλαντ. Η 28χρονη εγγονή του ιδρυτή του γαλλικού Εθνικού Μετώπου είχε ανακοινώσει πέρυσι την απόσυρσή της από την πολιτική, ενώ θρυλείται ότι πέρασε τη χρονιά βελτιώνοντας τα αγγλικά της.

Πέρα από το αντικείμενο της ομιλίας της Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν, που είναι οι σχέσεις μεταξύ των εθνικιστικών και συντηρητικών κινημάτων στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, το ενδιαφέρον εστιάζεται στη σημασία της επανόδου της για την εσωκομματική διαπάλη του Εθνικού Μετώπου. Επικεφαλής του κόμματος είναι η θεία της, κόρη του ιδρυτή, Μαρίν Λεπέν, η οποία απέσπασε 10 εκατομμύρια ψήφους στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, πέρυσι, με αντίπαλο τον Εμανουέλ Μακρόν.

Οι δύο γυναίκες καταλαμβάνουν αντίθετους πόλους στην εσωκομματική διαμάχη για την κατεύθυνση του κόμματος, με τη Μαρίν Λεπέν να εφαρμόζει πολιτική της αποδαιμονοποίησης (dediabolisation) του κόμματος και απομάκρυνσης από τις ανοικτά ρατσιστικές, αντισημιτικές και ξενοφοβικές θέσεις του πατέρα της, Ζαν-Μαρί Λεπέν.

Η Μαρίν Λεπέν υποστηρίζει επίσης το άνοιγμα του κόμματος σε απογοητευμένους πρώην ψηφοφόρους της Αριστεράς, με κοινωνικές πολιτικές που τείνουν προς σοσιαλιστικές κατευθύνσεις.

Η Μαριόν Μαρεσάλ Λεπέν, αντιθέτως, υποστηρίζει πιο σκληρή γραμμή στα ζητήματα μετανάστευσης, νόμου και τάξης και κοινωνικών αξιών, ενώ οικονομικά βρίσκεται πιο

Η εγγονή του ιδρυτή του Εθνικού Μετώπου θα μιλήσει σε συνέδριο του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος των ΗΠΑ.

κοντά στη νεοφιλελεύθερη πολιτική του Ζαν-Μαρί Λεπέν παρά στον κρατικό παρεμβατισμό της Μαρίν Λεπέν. Το κόμμα βρίσκεται σε περίοδο αναταραχής, λόγω της απόπειρας καθορισμού νέας γραμμής στα θέματα της Ευρωζώνης μετά την αποχώρηση του υπ' αριθμόν 2, Φλοριάν Φιλιπό. Παράλληλα, εκκρεμούν εις βάρος του δικαστικές υποθέσεις για διασπάθιση κονδυλίων του Ευρωκοινοβουλίου.

REUTERS, A.P.

Η σκυτάλη σε μια νέα... Μέρκελ

Η Κραμπ - Κάρενμπαουερ ακολουθεί την κεντρώα πολιτική της καγκελαρίου

Η Αγκελα Μέρκελ απέκρουσε τις πιέσεις της συντηρητικής πτέρυγας του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος επιλέγοντας ως γενική γραμματέα την Ανεγκρετ Κραμπ - Κάρενμπαουερ, μια πολιτικό που συνεχίζει την παράδοση της μετατόπισης των Χριστιανοδημοκρατών προς τον κεντρώο χώρο. Με την επιλογή αυτή, η καγκελάριος δρομολόγησε τη διαδοχή της, την ώρα που το πολιτικό της μέλλον αποφασίζεται στις κάλπες του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος.

Η εσωκομματική ψηφοφορία μεταξύ των 464.000 μελών των δυνητικών κυβερνητικών εταίρων της Αγκελα Μέρκελ ξεκίνησε χθες και θα ολοκληρωθεί στις 2 Μαρτίου. Τα μέλη του SPD συγκεντρώνονται κυ-

Ξεκίνησε χθες η ψηφοφορία στο SPD για τον μεγάλο συνασπισμό – Τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στις 4 Μαρτίου.

Η Αγκελα Μέρκελ και η Ανεγκρετ Κραμπ - Κάρενμπαουερ, χθες, στο Βερολίνο.

ρίως στα βιομηχανικά κρατίδια της Κάτω Σαξονίας, της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας και της Βαυαρίας, είναι κατά τα δύο τρίτα άνδρες, ενώ τα τρία τέταρτα έχουν ηλικία άνω των 50 ετών. Αυτά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά εμπνέουν αισιοδοξία στους οπαδούς του μεγάλου συνασπισμού, δεδομένου ότι οι αντιδράσεις εστιάζονται κυρίως στην αριθμητικά μικρότερη αριστερή πτέρυγα και στη νεολαία. Χθες, η εφημερίδα Bild επιχείρησε να υπονομεύσει την άσκηση εσωκομματικής δημοκρατίας, αποκαλύπτοντας ότι είχε εγγράψει με επιτυχία στον κατάλογο μελών του κόμματος έναν σκύλο και μία γάτα. Η επικεφαλής του κόμματος Αντρέα Νάλες είπε ότι κανείς δεν μπορεί να ψηφίσει χωρίς πιστοποίηση της υπογραφής και ανακοίνωσε ότι το κόμμα θα κινηθεί δικαστικά εναντίον όσων υπέβαλαν ψευδή στοιχεία. Πέρα από το χιούμορ, το πρόβλημα του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος επικεντρώνεται στη διαρκή δημοσκοπική του πτώση, με την AfD να το υποσκελίζει για πρώτη φορά σε δημοσκόπηση του ινστιτούτου INSA. Το SPD, που είχε αποσπάσει 20,5% στις εκλογές του Σεπτεμβρίου, εμφανίζεται τώρα να έχει πέσει στο 15,5%, μισή μονάδα πίσω από την AfD. Με την ψηφοφορία δι' αλληλογραφίας, τα μέλη θα κληθούν να αποφασίσουν αν προτιμούν μια νέα εκλογική αναμέτρηση με πολύ κακούς οιωνούς ή την ένταξη σε μία ακόμη κυβέρνηση υπό την Αγκελα Μέρκελ, που μπορεί να επισφραγίσει την καταστροφή του κόμματος. Στην ψηφοφορία του 2013, υπέρ του μεγάλου συνασπισμού είχε αποφανθεί το 76% των μελών των Σοσιαλδημοκρατών. Στην ψηφοφορία εκείνη δεν υπήρχε η οργανωμένη αντίδραση που καταγράφεται φέτος, με αιχμή του δόρατος τον 28χρονο επικεφαλής της κομματικής νεολαίας Κέβιν Κινερτ.

Διεργασίες

Εντονες εσωκομματικές διεργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και στους κόλπους των Χριστιανοδημοκρατών, με τη συντηρητική πτέρυγα να αλληθωρίζει προς την Αυστρία και προς το μείγμα αντιμεταναστευτικού λόγου και φιλικής προς τις επιχειρήσεις οικονομικής πολιτικής που χαρακτηρίζει την κυβέρνηση του νέου καγκελαρίου Σεμπάστιαν Κουρτς.

Η πτέρυγα αυτή επιχειρούσε να επιβάλει τον πρώην γενικό γραμματέα του υπουργείου Οικονομικών Γενς Σπαν στη θέση του διαδόχου της Αγκελα Μέρκελ. Η καγκελάριος και πρόεδρος των Χριστιανοδημοκρατών, ωστόσο, επέλεξε την 55χρονη πρωθυπουργό του κρατιδίου Σάαρ, την Ανεγκρετ Κραμπ - Κάρενμπαουερ, για τη θέση της γενικής γραμματέως του κόμματος. Το αξίωμα αυτό, στο οποίο είχε τοποθετηθεί η Μέρκελ με απόφαση του τότε καγκελαρίου Χέλμουτ Κολ, είχε λειτουργήσει για την ίδια ως προθάλαμος για την ανάληψη της κομματικής ηγεσίας.

REUTERS, A.P.

Σε ναρκοκράτος εξελίσσεται η Ολλανδία

Σε ναρκοκράτος εξελίσσεται η Ολλανδία, σύμφωνα με δημοσίευμα της βρετανικής εφημερίδας Guardian, καθώς η αστυνομία αδυνατεί να πατάξει την οικονομία του εγκλήματος που ακμάζει τα τελευταία χρόνια παρά τις προειδοποιήσεις της ολλανδικής αστυνομικής ένωσης. Οπως επισημαίνει η Guardian, οι επίσημοι αριθμοί δείχνουν πτώση της εγκληματικότητας, ωστόσο οι αστυνομικοί δηλώνουν πως η πλειονότητα των θυμάτων δεν προβαίνει στην καταγγελία αξιόποινων περιστατικών, με αποτέλεσμα περίπου 3,5 εκατ. εγκλήματα να μην καταγράφονται επισήμως κάθε χρόνο.

Χθες, δημοσιεύθηκε η αναφορά της ολλανδικής αστυνομικής ένωσης, η οποία αναφέρει πως «μόνο μία στις εννιά εγκληματικές ομάδες καθίσταται δυνατό να αντιμετωπιστεί», ενώ το βασικό πόρισμα στο οποίο καταλήγει είναι πως «η Ολλανδία διαθέτει αρκετά χαρακτηριστικά του ναρκοκράτους. Οι ερευνητές διαπιστώνουν την ανάδυση μιας παράλληλης οικονομίας».

Οι επικριτές της ολλανδικής πολιτικής ανεκτικότητας απέναντι σε φαινόμενα πώλησης κάνναβης στα coffee shops και πορείας ισχυρίζονται πως η χώρα έχει μετατραπεί ακουσίως σε μείζονα δίοδο που εξυπηρετεί το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και ανθρώπων. Το μεγαλύτερο μέρος των ναρκωτικών τύπου έκσταση που κυκλοφορούν στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ παράγεται από εργαστήρια νότια της χώρας, που ανήκουν κατά κύριο λόγο σε υποομάδες Μαροκινών. Σύμφωνα με τη Europol, το ήμισυ της συνολικής ποσότητας κοκαΐνης, αξίας 5,7 δισ. ευρώ, που κυκλοφορεί στην Ευρώπη διέρχεται από το λιμάνι του Ρότερνταμ. Η αναφορά προειδοποιεί, επίσης, πως τα εγκλήματα που διαπράττονται εις βάρος των ευάλωτων και πλικιωμένων ανθρώπων έχουν αυξηθεί κατακόρυφα εξαιτίας των περικοπών στην πρόνοια και της ατιμωρησίας.

Αντιμέτωποι με Ρώσους Αμερικανοί χρήστες Ιντερνετ

«Πρόσωπο με πρόσωπο» με Ρώσους βρέθηκαν –άθελά τους– πολλοί πολιτικοποιημένοι Αμερικανοί κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου του 2016, όπως αποκαλύπτουν οι New York Times. Οι Αμερικανοί χρήστες του Διαδικτύου νόμισαν αρχικά ότι συνάντησαν ομοϊδεάτες τους, προτού διαπιστώσουν ότι οι διαδικτυακοί συνομιλητές τους μιλούσαν ιδιότυπα αγγλικά. Δημιουργώντας ψευδεπίγραφες ομάδες στο Facebook, Ρώσοι χρήστες του Ιντερνετ προώθησαν 130 διαδηλώσεις, ερχόμενοι σε επαφή με 126 εκατομμύρια Αμερικανούς, τους οποίους βομβάρδισαν με προκλητικό περιεχόμενο για τις φυλετικές σχέσεις, την οπλοκατοχή, το μεταναστευτικό και άλλα «ακανθώδη» ζητήματα. Την τακτική αυτή επέλεξε ομάδα με τίτλο «Η καρδιά του Τέξας», η οποία διοργάνωσε μέσω Facebook διαδήλωση κατά της «ισλαμοποίησης» της πολιτείας. Αλλη ομάδα Ρώσων χρηστών του Facebook δημιούργησε την ίδια ώρα αντίπαλη ομάδα, με τίτλο «Ενωμένοι μουσουλμάνοι των ΗΠΑ», η οποία οργάνωσε παράλληλη αντιδιαδήλωση. Παρότι περίπου δέκα διαδηλωτές εμφανίσθηκαν στη διαδήλωση της «Καρδιάς του Τέξας», οι παριστάμενοι απορούσαν γιατί μια οργάνωση με 250.000 likes στο Facebook δεν κατάφερε να συγκεντρώσει περισσότερο κόσμο. Η αλληλεπίδραση με τέτοιες ψευδεπίγραφες ομάδες, όμως, απέδειξε ότι είναι ικανές να διασπείρουν την παραπληροφόρηση.

A.P.

RCB
Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα
Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός
www.rcbcy.com | 800 00 722
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

14-OIK_ELLADA_KATHI 21/02/18 00:02 Page 14

Η κυβέρνηση δυναμιτίζει το κλίμα

Επιμένει στις 10 κάλπες στην ψηφοφορία για τη Novartis στη Βουλή, παρά τις αντιδράσεις της αντιπολίτευσης

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Σε πεδίο οξύτατων αντιπαραθέσεων «περί τα διαδικαστικά», καθώς και μετωπικών συγκρούσεων «στο όνομα της διαφάνειας», μετατρέπεται από νωρίς σήμερα το πρωί η Ολομέλεια του Κοινοβουλίου: Η εθνική αντιπροσωπεία καλείται να συζητήσει και να αποφανθεί θετικά ή αρνητικά επί της προτάσεως των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ για σύσταση προανακριτικής επιτροπής για την υπόθεση Novartis, η οποία αφορά τη σύμφωνα με κατάθεση τριών προστατευόμενων μαρτύρων «εμπλοκή» δέκα κορυφαίων πολιτικών προσώπων.

Η έναρξη της συνεδρίασης αποτελεί ουσιαστικά τη συνέχεια συζητήσεων που έγιναν τις τελευταίες ημέρες, κυρίως στη διάσκεψη των προέδρων, και αφορά το πόσες κάλπες θα πρέπει να στηθούν αργά τη νύχτα – ίσως και μετά τα μεσάνυχτα, για τη μυστική ψηφοφορία.

Η πλειοψηφία επιμένει στη θέση της για δέκα κάλπες – όσα δηλαδή και τα πρόσωπα που φέρεται να εμπλέκονται στην υπόθεση, σε μια διαρκή προσπάθεια, όπως σχολιάζεται στους διαδρόμους της Βουλής, να διατηρούνται δυσμενείς για τους πολιτικούς αντιπάλους της σημερινής συγκυβέρνησης πολιτικές εντυπώσεις, ή και για να αναδειχθούν, ενδεχομένως, «διαφοροποιήσεις» από τον χώρο της αντιπολίτευσης, για ορισμένα εκ των προσώπων αυτών. Στον αντίποδα, η αντιπολίτευση και ειδικότερα η αξιωματική εγείρει ζήτημα μόνο μιας κάλπης. Το κεντρικό επιχείρημα εδώ είναι πως η «παραπεμπτική πρόταση» των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, στο «διά ταύτα», επί του οποίου δηλαδή καλείται η Ολομέλεια να αποφανθεί, δεν κάνει λόγο για αδικήματα συνδεδεμένα με πρόσωπα – κάτι που θα αιτιολογούσε τις δέκα κάλπες.

Με βάση τη χθεσινή απόφαση της διάσκεψης των προέδρων, οι πολιτικοί για τους οποίους προτείνεται Προανακριτική θα έχουν 20-25 λεπτά για να τοποθετηθούν.

Η επίμαχη πρόταση εισηγείται τη συγκρότηση της επιτροπής «προκειμένου να ερευνηθεί η αρμοδιότητα της Βουλής να ασκήσει ή μη σχετικές διώξεις» για τα πρόσωπα που καταγράφονται στη δικογραφία και ειδικότερα για «δωροληψία, δωροδοκία» και «νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα», με την παράλληλη σημείωση ότι «σε αρνητική περίπτωση», αν με άλλα λόγια κριθεί η Βουλή αναρμόδια, «να επιβεβαιωθεί η διωκτική αρμοδιότητα της ελληνικής Δικαιοσύνης».

«Στη φάση που βρισκόμαστε κανείς δεν είναι ούτε πάει για κατηγορούμενος ή ένοχος», σημείωσε χθες ο πρόεδρος της Βουλής Ν. Βούτσης. Η συγκεκριμένη αναφορά έγινε εξ αφορμής της απόφασης να δοθούν μόνο 20-25 λεπτά στους αναφερόμενους να μιλήσουν, θέλοντας να υπογραμμίσει ότι ο χρόνος αυτός είναι επαρκής.

Στη συνεδρίαση θα μιλήσουν 24 βουλευτές, οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, τέσσερις υπουργοί (Δικαιοσύνης και Υγείας), οι πολιτικοί αρχηγοί και, φυσικά, οι αναφερόμενοι στη δικογραφία.

Τέλος, σημειώνεται ότι το γραφείο του υπουργού Εξωτερικών Ν. Κοτζιά εξέδωσε ανακοίνωση για τον σχολιασμό που έτυχαν οι δηλώσεις στην πρόσφατη τηλεοπτική συνέντευξή του. Στη συγκεκριμένη ανακοίνωση αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «αντί να βλέπουν τις δηλώσεις του συνολικά, διάφοροι τιμητές επιχειρούν να χτίσουν ένα σαθρό οικοδόμημα αθλιοτήτων και ψόγων προς τον υπουργό Εξωτερικών».

Πλήρης διαλεύκανση το μήνυμα της ομιλίας του κ. Αλ. Τσίπρα

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

«Ηρεμία και προσήλωση» είναι το δίπτυχο πάνω στο οποίο θα επιδιώξει να κινηθεί σήμερα η κυβερνητική πλειοψηφία, στη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής επί της πρότασης για σύσταση προανακριτικής επιτροπής για την υπόθεση Novartis. Αυτό είναι το ζητούμενο, σύμφωνα τουλάχιστον με όσα συζητήθηκαν τις προηγούμενες ημέρες σε συσκέψεις με τη συμμετοχή κυβερνητικών και κομματικών στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ. Από την πλευρά της κυβερνητικής πλειοψηφίας αναμένεται στη σημερινή διαδικασία να κινηθούν στο πλαίσιο που ήδη έχουν προσδιορίσει και στο οποίο αναφέρθηκε και ο ίδιος ο κ. Αλ. Τσίπρας, ότι, δηλαδή, θα πρέπει να γίνει πλήρης διερεύνηση της υπόθεσης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η κυβέρνηση υιοθετεί πρακτικές που παραπέμπουν σε κυνήγι μαγισσών ή ότι

Ο πρωθυπουργός θα επιτεθεί στον κ. Μητσοτάκη με αφορμή τις αναφορές της αξιωματικής αντιπολίτευσης σε «σκευωρία».

δεν γίνεται σεβαστό το τεκμήριο της αθωότητας. Ο κ. Τσίπρας αναμένεται στην ομιλία του να αναφερθεί στις παραμέτρους της υπόθεσης που αφορούν τη φαρμακευτική δαπάνη και να μιλήσει για ειδική μεταχείριση συγκεκριμένων εταιρειών από προηγούμενες κυβερνήσεις. Αναμένεται, δε, να επιτεθεί στη Ν.Δ. και στον Κυριάκο Μητσοτάκη για τις αναφορές σε σκευωρία, ενώ θα κάνει αναφορά σε επιχείρηση τρομοκράτησης των προστατευόμενων μαρτύρων και σε ευθείες παρεμβάσεις στη Δικαιοσύνη από το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ο διευθυντής της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ, Κ. Ζαχαριάδης, δήλωσε (Ρ/Σ ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ) ότι «δεν θέλουμε το Κοινοβούλιο να γίνει αρένα ή Κολοσσαίο».

Ωστόσο, οι εισηγητές της πλειοψηφίας, αλλά και ο ίδιος ο κ. Τσίπρας θα επιμείνουν στην επισήμανση ότι υποθέσεις όπως αυτή της Novartis συνέβαλαν στο να οδηγηθεί η χώρα στα μνημόνια, θα αναφερθούν σε ειδικές σχέσεις της οικονομικής ελίτ του φαρμακευτικού κλάδου με στελέχη του παλαιού πολιτικού συστήματος και θα καταλήξουν στην επισήμανση ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να ερευνηθούν εις βάθος, προκειμένου να αποδοθούν ευθύνες εφόσον υπάρχουν, αλλά και για να ξεκαθαρίσει το τοπίο, να μην πλανώνται σκιές και υπόνοιες.

Από την πλευρά της κυβέρνησης ανέφεραν, χθες, ότι δεν υπάρχει κάποια διαφοροποίηση σε σχέση με την πρόταση που μορφοποιήθηκε από την Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ και παρουσιάστηκε την περασμένη εβδομάδα από τον κ. Τσίπρα. Μάλιστα, απαντώντας σε φημολογία που κυκλοφόρησε χθες για ενδεχόμενη αλλαγή στάσης έναντι ορισμένων εκ των δέκα προσώπων για τα οποία ζητείται η συγκρότηση Προανακριτικής, στενός συνεργάτης του κ. Τσίπρα τόνιζε ότι δεν υπάρχει κάτι τέτοιο και ότι η πλειοψηφία συνεχίζει να υποστηρίζει την πρόταση και, ως εκ τούτου, θα την υπερψηφίσει και στις δέκα κάλπες που θα στηθούν.

Πάντως, δεν είναι λίγοι εκείνοι στην κυβέρνηση που θεωρούν ότι οι εξαιρετικά υψηλοί τόνοι της πολιτικής αντιπαράθεσης με επίκεντρο την υπόθεση Novartis δεν κάνουν καλό ούτε στην επιδίωξη να επικρατήσει κλίμα ηρεμίας στην τελική ευθεία για την ολοκλήρωση της πορείας εξόδου από τα μνημόνια ούτε στην αναζήτηση συναινέσεων σε μια κρίσιμη για τα εθνικά θέματα περίοδο, όπως αποδεικνύεται η τρέχουσα συγκυρία. Φαίνεται, μάλιστα, ότι στην κυβέρνηση επενδύουν στην εκτόνωση της δημόσιας αντιπαράθεσης για την υπόθεση αμέσως μετά τη σημερινή διαδικασία στη Βουλή. Οπως, μάλιστα, αναφέρουν, ακόμα και αν οι εργασίες της Επιτροπής που θα συγκροτηθεί διαρκέσουν για κάποιο χρονικό διάστημα, από τη στιγμή που οι συνεδριάσεις της θα είναι κλειστές, δεν θα υπάρχει μεγάλη δημοσιότητα και η δημόσια συζήτηση σταδιακά θα εκτονωθεί.

ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΣΥ/ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Στη συνεδρίαση στη Βουλή για την υπόθεση της Novartis θα μιλήσουν 24 βουλευτές, οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, τέσσερις υπουργοί -Δικαιοσύνης και Υγείας, οι πολιτικοί αρχηγοί και τα αναφερόμενα στη δικογραφία πρόσωπα.

Ν.Δ.: «Οχι» στα επικοινωνιακά παιχνίδια

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Με τη γραμμή «όλα στο φως, χωρίς κουκούλες», αλλά και χωρίς τη συνδρομή της Ν.Δ. στη νομιμοποίηση της παράστασης πολιτικού διασυρμού που επιδιώκει να ανεβάσει η κυβέρνηση, στήνοντας δέκα κάλπες για δέκα πολιτικούς της αντιπάλους, προσέρχεται η αξιωματική αντιπολίτευση στη σημερινή συζήτηση στη Βουλή που αναμένεται να λάβει χαρακτηριστικά εφ' όλης της ύλης σύγκρουσης με την κυβέρνηση.

Υπό αυτό το πρίσμα και εφόσον δεν αλλάξει η διαδικασία, καθώς η Ν.Δ. θα επιμείνει στη μία κάλπη μέχρι την τελευταία στιγμή, αφού κατηγορίες για τα δέκα πρόσωπα ούτε στοιχειοθετούνται, πολλώ δε μάλλον δεν περιγράφονται στην κυβερνητική πρόταση για τη σύσταση της Προανακριτικής, οι βουλευτές της Ν.Δ. δεν θα υπερψηφίσουν την πρόταση.

Σύμφωνα με το επικρατέστερο μέχρι χθες σενάριο, δεν θα αποχωρήσουν από τη διαδικασία και θα φωνάζουν «ναι» στην Προανακριτική και «όχι στη σκευωρία». Πηγές της Πειραιώς

Εάν οι κάλπες είναι δέκα, οι βουλευτές θα παραμείνουν στην αίθουσα χωρίς να ψηφίσουν, τασσόμενοι υπέρ της Προανακριτικής, αλλά κατά της σκευωρίας.

θύμιζαν ότι η Ν.Δ. εξαρχής τάχθηκε υπέρ της ανάγκης «να χυθεί άπλετο φως και να αναδειχθεί η σκευωρία της κυβέρνησης» και προανήγγελλαν ότι το ίδιο θα κάνει και σήμερα, καθώς υπογράμμιζαν ότι μέχρι την τελευταία στιγμή «θα αγωνιστεί για να στηθεί μία κάλπη, στην οποία οι βουλευτές της θα ψηφίσουν απερίφραστα "ναι" στη συγκρότηση της προανακριτικής επιτροπής για να εκχωρήσουν στα μέλη της την αρμοδιότητα να κρίνουν την υπόθεση, όπως άλλωστε είναι η πρόταση που κατέθεσαν ο ΣΥΡΙΖΑ και οι ΑΝΕΛ».

Οι λεπτομέρειες της στάσης που θα τηρήσει η Ν.Δ. σήμερα στη Βουλή συζητήθηκαν σε χθεσινή ευρεία σύσκεψη υπό τον Κυρ. Μητσοτάκη, στην οποία μετείχαν, μεταξύ άλλων, οι δύο αντιπρόεδροι του κόμματος Κ. Χατζηδάκης και Αδ. Γεωργιάδης, οι εισηγητές της Ν.Δ. στη σημερινή συζήτηση Ν. Δένδιας, Μ. Βορίδης, Δ. Σταμάτης και Κ. Τζαβάρας και στενοί συνεργάτες του προέδρου της Ν.Δ.

Ο κ. Μητσοτάκης στη σημερινή παρέμβασή του αναμένεται να κινηθεί σε όσα είπε την περασμένη Πέμπτη ενώπιον της Κ.Ο. Εκεί έκανε λόγο για προσπάθεια της κυβέρνησης να σπιλώσει τους πολιτικούς της αντιπάλους και επανέλαβε ότι θα επιμείνει να πέσει άπλετο φως στις «σκοτεινές διαδρομές ενός πολιτικού και δικαστικού παρακράτους που κατασκευάζει κατηγορητήρια».

Αναμένεται δε και πάλι να ρίξει το γάντι προς τον πρωθυπουργό να στηρίξει την πρόταση της Ν.Δ. για τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την υπόθεση αγορапωλησίας βλημάτων στη Σαουδική Αραβία.

«Πράξη προδήλως άκυρη»

Προς αυτή την κατεύθυνση έδειξε και η χθεσινή δήλωση της εκπροσώπου Τύπου της Ν.Δ. που έκανε λόγο για «δικονομικά άκυρη» υπόθεση, με αφορμή το γεγονός ότι οι προστατευόμενοι μάρτυρες κατέθεσαν ανώνυμα χωρίς να βρίσκονται σε καθεστώς προστασίας (το καθεστώς προστασίας τους εγκρίθηκε από τον αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου στις 9 Φεβρουαρίου, ενώ η δικογραφία είχε ήδη διαβιβαστεί στη Βουλή στις 5 Φεβρουαρίου).

Η Μαρία Σπυράκη έκανε λόγο για «πράξη προδήλως άκυρη» και ενέταξε την κίνηση στο ευρύτερο κάδρο «προφανούς παρέμβασης κυβερνητικών στελεχών στην εξέλιξη της πολύκροτης», «πράξεων και παραλείψεων ορισμένων δικαστικών λειτουργών, αλλά και ωμών παρεμβάσεων της πρώην προέδρου του Αρ. Πάγου και νυν συμβούλου του πρωθυπουργού κ. Βασιλικής Θάνου».

Χρησιμοποίησε δε ιδιαίτερα σκληρή γλώσσα, προειδοποιώντας ότι η Ελλάδα κινδυνεύει να εξελιχθεί σε Πολωνία και διεμήνυσε ότι η Ν.Δ. θα εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες που έχει ώστε να διαφυλαχθεί η διάκριση των εξουσιών και να προστατευθεί το κράτος δικαίου».

Υπέρ της μιας κάλπης τάσσονται η ΔΗΣΥ και το Ποτάμι

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Τη σαφή αντίθεση του ΠΑΣΟΚ στη διαφαινόμενη σημερινή διαδικασία εξέφρασε χθες, κατά τη διάρκεια της διάσκεψης των προέδρων, ο εκπρόσωπος του κόμματος Β. Κεγκέρογλου, όπου και εντέλει προκρίθηκε η κυβερνητική εισήγηση για ξεχωριστή ψηφοφορία σε δέκα διαφορετικές αριθμημένες κάλπες για τα εμπλεκόμενα πρόσωπα της υπόθεσης Novartis. Στη Χαρ. Τρικούπη αντετίθεντο εξαρχής στη συγκεκριμένη εξέλιξη, προκρίνοντας τη λύση της μιας κάλπης με το «καθαρό» ερώτημα «ναι» ή «όχι» στη σύσταση προανακριτικής επιτροπής, καθώς, όπως τόνιζαν, μέχρι τούτη την ώρα δεν υπάρχει συγκεκριμένο κατηγορητήριο κατά των δέκα πολιτικών. Κορυφαίοι παράγοντες του κόμματος ανέφεραν στην «Κ» πως μέσω της προτεινόμενης από την κυβέρνηση διαδικασίας, το Μαξίμου επιχειρεί μία ακόμα «εργαλειοποίηση» της υπόθεσης με στόχο να αποκομίσει κομματικά οφέλη, τουτέστιν «να σπιλώσει περαιτέρω πολιτικά πρόσωπα με τον μανδύα της ψήφου των βουλευτών». Το θέμα της μιας κάλπης δεν έχει τελειώσει οριστικά καθώς στο ΠΑΣΟΚ ετοιμάζονται ήδη από χθες για τη σημερινή διαδικασία –που ξεκινά στις 9 το πρωί– με «πολεμικές διαθέσεις». Οι ίδιες πηγές ανέφεραν πως αν τελικά η προσπάθεια δεν ευοδωθεί και οριστικοποιηθεί η κυβερνητική πρόταση για δέκα ξεχωριστές κάλπες, τότε θα δώσουν κανονικά το «παρών» στην ψηφοφορία με τον στόχο να είναι διττός: Πρώτον, να σχηματιστεί προανακριτική επιτροπή ώστε τα στελέχη του κόμματος να αποδείξουν την αθωότητά τους και να μην επιστρέψει η δικογραφία στη Δικαιοσύνη και να μη «σέρνεται» επί μακρόν η σκιά της υπόθεσης. Δεύτερον, στην ακύρωση μιας μετέπειτα επικοινωνιακής διαχείρισης από πλευράς Μαξίμου, καθώς όπως έλεγαν στην «Κ» κομματικοί παράγοντες «δεν θα παίξουμε κανένα επικοινωνιακό παιχνίδι που θα βασίζεται σε διαδικαστικά τερτίπια», ζητώντας σαφώς «να χυθεί άπλετο φως».

Κ.Ο. Ποταμιού

Υπέρ της μιας κάλπης τάσσεται και ο Στ. Θεοδωράκης που χθες συγκάλεσε την Κοινοβουλευτική του Ομάδα. Το πρώτο που τέθηκε επί τάπητος είναι η σημασία της διαλεύκανσης της υπόθεσης Novartis που από την πρώτη στιγμή το Ποτάμι χαρακτήρισε ως ένα υπαρκτό σκάνδαλο, χωρίς να λησμονούνται διόλου οι «κυβερνητικές μεθοδεύσεις» που στόχο έχουν «να πλήξουν τους αντιπάλους». Οσον αφορά τη θέση του κόμματος στην περίπτωση που τελικά στηθούν οι δέκα κάλπες, από το Ποτάμι αφήνουν ανοικτά όλα τα ενδεχόμενα, προαναγγέλλοντας πως η σημερινή μάχη θα «είναι σκληρή σε όλα τα επίπεδα».

Συνάντηση Τσίπρα - Μέρκελ για την ΠΓΔΜ την Παρασκευή

Η απροθυμία της κυβέρνησης στα Σκόπια να προχωρήσει στις απαραίτητες –για την ελληνική πλευρά– αλλαγές της συνταγματικής ονομασίας της ΠΓΔΜ αποτελεί ίσως το πλέον σημαντικό «αγκάθι» στην εξελισσόμενη διαπραγμάτευση για το ονοματολογικό. Χθες, από το Μέγαρο Μαξίμου έγινε γνωστό ότι ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας θα συναντηθεί την ερχόμενη Παρασκευή με την καγκελάριο της Γερμανίας Αγκελα Μέρκελ, στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες. Πριν από το ραντεβού της με τον κ. Τσίπρα την Παρασκευή, η κ. Μέρκελ θα έχει συναντηθεί –συγκεκριμένα σήμερα το μεσημέρι– και με τον πρωθυπουργό της ΠΓΔΜ Ζόραν Ζάεφ. Σύμφωνα με το Μαξίμου, ο κ. Τσίπρας, κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνομιλίας που είχε χθες με την κ. Μέρκελ, ενόψει της συνάντησής τους την Παρασκευή, υπογράμμισε την ανάγκη για οριστική λύση στο θέμα της ΠΓΔΜ με αλλαγή και της συνταγματικής ονομασίας της γειτονικής χώρας.

Από την πλευρά της ΠΓΔΜ καλλιεργείται αισιοδοξία για τη διαδικασία, όπως φαίνεται και από τις τελευταίες δηλώσεις του κ. Ζάεφ (αυστριακός ραδιοσταθμός ORF), ο οποίος εξέφρασε την ελπίδα πως οι διαπραγματεύσεις θα έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς μέχρι

Στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής της Ε.Ε., ενώ η καγκελάριος συναντάται σήμερα με τον κ. Ζάεφ.

τη σύνοδο του ΝΑΤΟ τον ερχόμενο Ιούλιο. Ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ επανέλαβε, αυτή τη φορά πιο εμφατικά και με μεγαλύτερη σαφήνεια, ότι στις διαπραγματεύσεις με την Αθήνα για το ονοματολογικό δεν υπάρχει συζήτηση περί ταυτότητας. «Χαίρομαι, διότι στα επτά σημεία (σ.σ. των συζητήσεων Αθήνας - Σκοπίων) δεν γίνεται καμία αναφορά στην ταυτότητα. Είναι καλό, γιατί η ταυτότητα είναι ένα προσωπικό συναίσθημα. Αυτό το θέμα δεν λύνεται ούτε με ψηφοφορία στο Κοινοβούλιο, ούτε με δημοψήφισμα», δήλωσε χαρακτηριστικά ο κ. Ζάεφ. Ο πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ αναφέρθηκε και στο ΝΑΤΟ, λέγοντας ότι η διαδικασία ένταξης θα ξεκινήσει «το συντομότερο δυνατό, αφού πρώτα διευθετηθεί με την Ελλάδα το πρόβλημα».

Ο κ. Γκιόργκι Ιβάνοφ

Χθες, δηλώσεις έκανε και ο πρόεδρος της ΠΓΔΜ Γκιόργκι Ιβάνοφ, μάλιστα από την Τουρκία. Ο κ. Ιβάνοφ είναι ο δεύτερος υψηλόβαθμος αξιωματούχος από την ΠΓΔΜ που επισκέπτεται την Τουρκία σε διάστημα 10 ημερών (μετά τον κ. Ζάεφ), κατόπιν πρόσκλησης από την Αγκυρα. Ο κ. Ιβάνοφ έγινε δεκτός από τον πρωθυπουργό Μπιναλί Γιλντιρίμ, αλλά και τον πρόεδρο της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Στις δηλώσεις του ο κ. Ιβάνοφ ευχαρίστησε την Τουρκία για τη στάση που έχει τηρήσει από την πρώτη στιγμή στο ζήτημα της διαφοράς Αθήνας - Σκοπίων αλλά και για την υποστήριξη της πορείας της ΠΓΔΜ προς την ένταξη στο ΝΑΤΟ. Ο κ. Ιβάνοφ, μάλιστα, εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την αναγνώριση της χώρας του από την Τουρκία με τη συνταγματική ονομασία της («Δημοκρατία της Μακεδονίας»).

Στις επαφές που είχε ο πρόεδρος της ΠΓΔΜ στην Αγκυρα και στην ευρεία κυβερνητική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή και του κ. Ερντογάν, παρών ήταν ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου. Ο Τούρκος ΥΠΕΞ ανέφερε, άλλωστε, στο Twitter ότι στην ατζέντα τέθηκε η «κοινή ατζέντα» των δύο χωρών για ζητήματα που αφορούν την ευρύτερη περιφέρεια.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΣ

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_KATHI 20/02/18 18:45 Page 15

Αρνητική συγκυρία

Ο κ. Αντώνης Τσομπόπουλος, δ/ντής συναλλαγών της «Πήγασος ΑΧΕΠΕΥ», αναφέρει ότι η κακή χρονική στιγμή που συνέπεσε με την πτώση των διεθνών ομολόγων συμπαρέσυρε προς τα κάτω τις τιμές των ελληνικών κρατικών ομολόγων ενώ σε αυτό βοήθησε και η ρηχή εγχώρια αγορά. Οπως εξηγεί ο κ. Τσομπόπουλος, τα ελληνικά ομόλογα αποτελούν πεδίο δράσης των κερδοσκοπικών σχημάτων.

Πολιτικές εντάσεις

Ο κ. Μάνος Χατζηδάκης, επικεφαλής του τμήματος ανάλυσης της Beta ΑΧΕΠΕΥ, υποστηρίζει ότι «σαφώς το επενδυτικό ρίσκο της χώρας και οι πολιτικές εξελίξεις λόγω Novartis και Ιμίων επηρέασαν να έχει άσχημη πρεμιέρα το νέο 7ετές ομόλογο, αλλά ένας από τους βασικούς λόγους είναι ότι οι περισσότεροι διαχειριστές ομολόγων σταμάτησαν να αγοράζουν ελληνικά ομόλογα».

«Κλειδί» το χρέος

Σε ένα διεθνές περιβάλλον, όπου τα ασφαλέστερα ομόλογα όπως είναι τα αμερικανικά και τα γερμανικά καταγράφουν υψηλές αποδόσεις, είναι προφανές ότι ο δανεισμός μιας χώρας με αξιολόγηση junk, όπως η Ελλάδα, να είναι δύσκολή υπόθεση. Το σημείο-κλειδί, για να προχωρήσει ομαλά η έξοδος από το πρόγραμμα, είναι η ελάφρυνση του χρέους, υποστηρίζουν πολλοί αναλυτές.

Σύγκριση αποδόσεων του ελληνικού 7ετούς ομολόγου
με αντίστοιχα ομόλογα άλλων ευρωπαϊκών χωρών

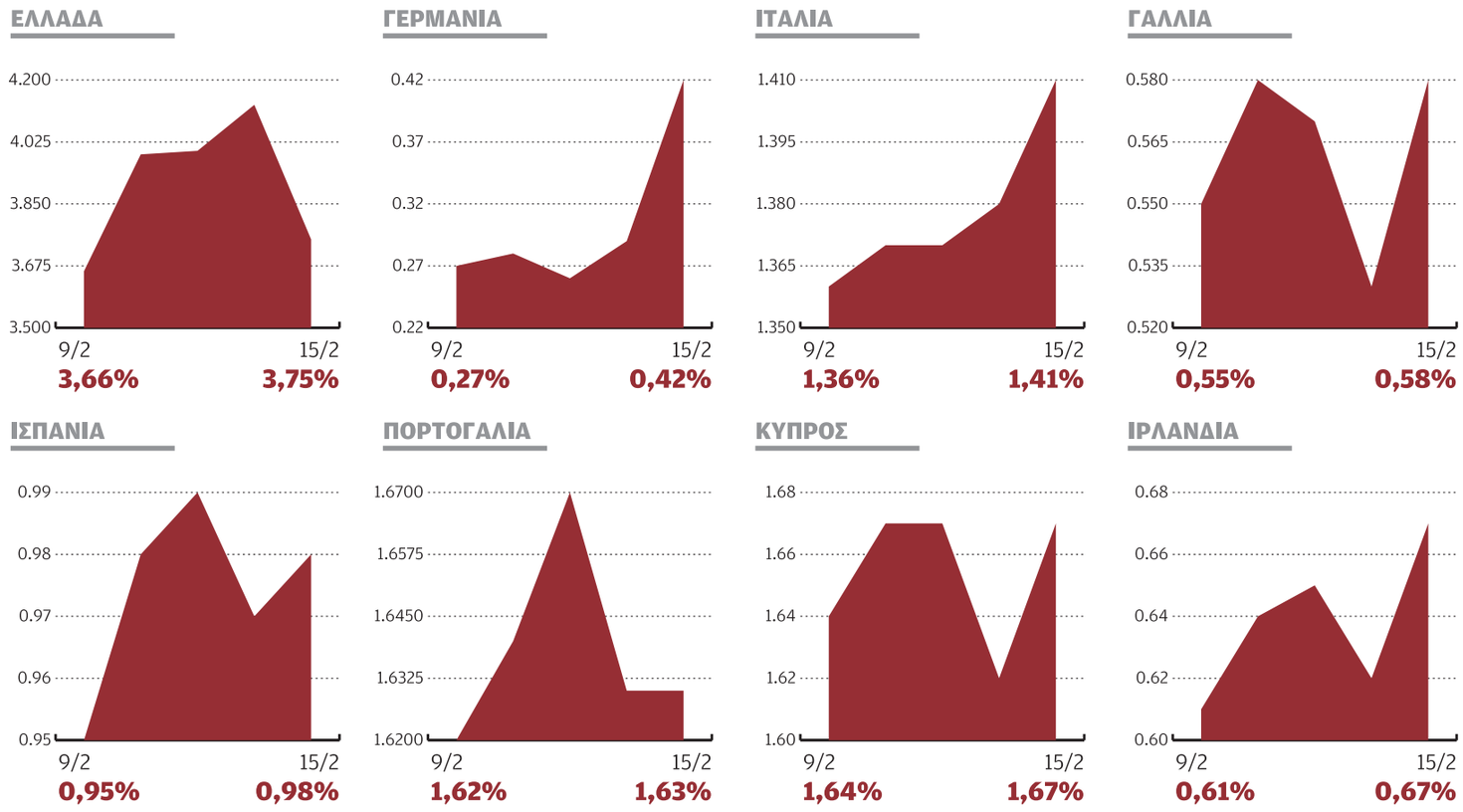

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ
στις 5 πρώτες συνεδριάσεις διαπραγμάτευσης του νέου 7ετούς ομολόγου

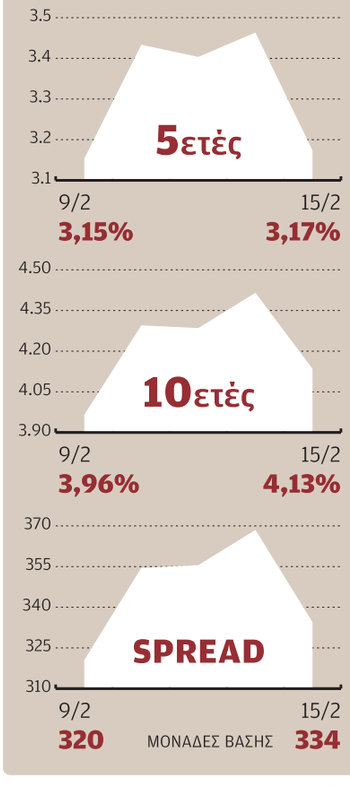

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι αγορές έστειλαν προειδοποιητικό μήνυμα

Η διεθνής αναταραχή εκτίναξε τις αποδόσεις, αποδεικνύοντας πόσο ευάλωτη παραμένει η οικονομία της Ελλάδας

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Η έκδοση του 7ετούς κρατικού ομολόγου και όσα ακολούθησαν στις πρώτες ημέρες διαπραγμάτευσής του πάγωσαν τα χαμόγελα από το ράλι των ελληνικών ομολόγων το 2017, που αναδείχτηκαν μεταξύ των καλύτερων επενδυτικών προϊόντων (με βάση την ετήσια απόδοσή τους) διεθνώς στις αγορές χρήματος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι αμέσως μετά την έναρξη διαπραγμάτευσης του νέου ομολόγου, την Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου 2018, στις ευρωπαϊκές πλατφόρμες ομολόγων επικράτησε ισχυρό κύμα πωλήσεων, οδηγώντας την απόδοση στο 4,13% (στη συνεδρίαση της περασμένης Τετάρτης), δηλαδή καταγράφοντας αύξηση 18% από την αρχική απόδοση του 3,5% που ξεκίνησε η διαπραγμάτευση του νέου ομολόγου.

Σύμφωνα με στελέχη της αγοράς ομολόγων που μίλησαν στην «Κ», οι βασικοί λόγοι αυτής της κατάρρευσης στις τιμές του νέου ομολόγου, που συμπαρέσυρε και τα άλλα ελληνικά κρατικά ομόλογα, ήταν κατ' αρχάς η κακή συγκυρία της έκδοσης, που συνέπεσε με τις αναταράξεις στις διεθνείς αγορές μετά τους φόβους για πληθωριστικές τάσεις στις ΗΠΑ που δημιούργησε η αύξηση των νέων θέσεων εργασίας στις 200.000 με αντίκτυπο στο μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων.

Ο αναλυτής της BofA/Merrill Lynch Αθανάσιος Βαμβακίδης τονίζει ότι η αρνητική συμπεριφορά των ελληνικών κρατικών ομολόγων οφείλεται στις επιπτώσεις της παγκόσμιας πώλησης των διεθνών ομολόγων. Μάλιστα, σημειώνει ότι τα ελληνικά ομόλογα εξακολουθούν να είναι επιλογή κυρίως κερδοσκοπικών κεφαλαίων, γεγονός που τα καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτα στη μεταβλητότητα της παγκόσμιας αγοράς. Οταν τα hedge funds αναγκάζονται να πουλήσουν για να μειώσουν την έκθεσή τους σε κίνδυνο κατά τη διάρκεια μιας αναταραχής στην αγορά, πωλούν μέρος της ελληνικής τους έκθεσης ανεξάρτητα από τις εξελίξεις στην Ελλάδα, καταλήγει ο κ. Βαμβακίδης. Ο πειρασμός των ρευστοποιήσεων που δημιούργησε το ισχυρό ράλι ανόδου των ελληνικών τίτλων που είχε ξεκινήσει στις 28 Νοεμβρίου 2017 μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής (swap) των 20 παλαιών ομολόγων του PSI με 6 νέα ομόλογα ήταν ακόμη ένας λόγος για την κακή πρεμιέρα του 7ετούς ομολόγου.

> *Τα ελληνικά ομόλογα εξακολουθούν να είναι επιλογή κυρίως κερδοσκοπικών κεφαλαίων, γεγονός που τα καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτα στις μεταπτώσεις των αγορών.*

Ο κ. Φαίδων Ταμβακάκης, αντιπρόεδρος της Alpha Trust ΑΕΔΑΚ, με δηλώσεις του στην «Κ» υπογραμμίζει ότι η πτώση της τιμής του νέου ομολόγου είναι καθαρά συγκυριακό φαινόμενο, αφού συνέπεσε με τις διεθνείς αναταράξεις στις αγορές ομολόγων και μετοχών. Οπως αναφέρει ο κ. Ταμβακάκης, τα ελληνικά ομόλογα είναι λιγότερα εμπορεύσιμα, διαπραγματεύονται σε μια ρηχή αγορά και είναι δεδομένο ότι επηρεάζονται άμεσα από τις διεθνείς αναταράξεις. Ταυτόχρονα σημειώνει ότι οι ρευστοποιήσεις που εκδηλώθηκαν είναι αποτέλεσμα και των υψηλών αποδόσεων που είχαν καταγραφεί τους προηγούμενους μήνες και έπρεπε να κατοχυρωθούν τα υψηλά κέρδη.

Ενας ακόμη παράγοντας που επέδρασικοί λόγοι αυτής της κατάρρευσης στις τιμές του νέου ομολόγου, που συμπαρέσυρε και τα άλλα ελληνικά κρατικά ομόλογα, ήταν κατ' αρχάς η κακή συγκυρία της έκδοσης, που συνέπεσε με τις αναταράξεις στις διεθνείς αγορές μετά τους φόβους για πληθωριστικές τάσεις στις ΗΠΑ που δημιούργησε η αύξηση των νέων θέσεων εργασίας στις 200.000 με αντίκτυπο στο μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων.

Ο αναλυτής της BofA/Merrill Lynch Αθανάσιος Βαμβακίδης τονίζει ότι η αρνητική συμπεριφορά των ελληνικών κρατικών ομολόγων οφείλεται στις επιπτώσεις της παγκόσμιας πώλησης των διεθνών ομολόγων. Μάλιστα, σημειώνει ότι τα ελληνικά ομόλογα εξακολουθούν να είναι επιλογή κυρίως κερδοσκοπικών κεφαλαίων, γεγονός που τα καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτα στη μεταβλητότητα της παγκόσμιας αγοράς. Οταν τα hedge funds αναγκάζονται να πουλήσουν για να μειώσουν την έκθεσή τους σε κίνδυνο κατά τη διάρκεια μιας αναταραχής στην αγορά, πωλούν μέρος της ελληνικής τους έκθεσης ανεξάρτητα από τις εξελίξεις στην Ελλάδα, καταλήγει ο κ. Βαμβακίδης. Ο πειρασμός των ρευστοποιήσεων που δημιούργησε το ισχυρό ράλι ανόδου των ελληνικών τίτλων που είχε ξεκινήσει στις 28 Νοεμβρίου 2017 μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής (swap) των 20 παλαιών ομολόγων του PSI με 6 νέα ομόλογα ήταν ακόμη ένας λόγος για την κακή πρεμιέρα του 7ετούς ομολόγου.

Ο κ. Φαίδων Ταμβακάκης, αντιπρόεδρος της Alpha Trust ΑΕΔΑΚ, με δηλώσεις του στην «Κ» υπογραμμίζει ότι η πτώση της τιμής του νέου ομολόγου είναι καθαρά συγκυριακό φαινόμενο, αφού συνέπεσε με τις διεθνείς αναταράξεις στις αγορές ομολόγων και μετοχών. Οπως αναφέρει ο κ. Ταμβακάκης, τα ελληνικά ομόλογα είναι λιγότερα εμπορεύσιμα, διαπραγματεύονται σε μια ρηχή αγορά και είναι δεδομένο ότι επηρεάζονται άμεσα από τις διεθνείς αναταράξεις. Ταυτόχρονα σημειώνει ότι οι ρευστοποιήσεις που εκδηλώθηκαν είναι αποτέλεσμα και των υψηλών αποδόσεων που είχαν καταγραφεί τους προηγούμενους μήνες και έπρεπε να κατοχυρωθούν τα υψηλά κέρδη.

Ενας ακόμη παράγοντας που επέδρασε αρνητικά στην κατακόρυφη πτώση των τιμών και στην αύξηση των αποδόσεων στα κρατικά ομόλογα ήταν το γεγονός ότι η Ελλάδα παραμένει μια επισφαλής χώρα επενδυτικά και συγκεντρώνει υψηλό ποσοστό επενδυτικού ρίσκου, οπότε είναι λογικό σε μια περίοδο αναταραχής των αγορών να είναι από τις πρώτες που εγκαταλείπουν οι διεθνείς επενδυτικοί οίκοι. Ο κ. Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ, επισημαίνει ότι η εγχώρια αγορά ομολόγων είναι ρηχή και επηρεάζεται άμεσα από τις διεθνείς αναταράξεις. Ταυτόχρονα το ελληνικό αφήγημα για την καθαρή έξοδο της χώρας από τα μνημόνια δεν είναι ξεκάθαρο και δεν έχει πείσει ακόμη τους επενδυτές. Μέχρι σήμερα δεν έχει κλειδώσει τι θα γίνει μετά τη λήξη των μνημονίων στις 18 Αυγούστου 2018 και με ποιον τρόπο θα συνεχίσει να καλύπτει τις δανειακές της ανάγκες η χώρα μετά το 2022.

Η Ελλάδα εκπέμπει αβεβαιότητα σε πολλούς τομείς

Η όξυνση της πολιτικής αντιπαράθεσης στη χώρα, με αφορμή το θέμα της Novartis, φαίνεται πως είναι ένας επιπλέον λόγος για κάποιους επενδυτές να είναι επιφυλακτικοί σε επενδύσεις σε ελληνικούς τίτλους, ακόμη κι αν δεν είναι ο βασικός. Σύμφωνα με τον κ. Ιωάννη Σώκο, αναλυτή της Nomura, οι πρόσφατες εξελίξεις με οικονομικά σκάνδαλα ή γεωπολιτικά θέματα δεν εξυπηρετούν την αγορά ομολόγων, ειδικά όταν εκτυλίσσονται την περίοδο όπου κεφάλαια 3 δισ. ευρώ επενδύθηκαν στην πρόσφατη έκδοση ύστερα από ένα μεγάλο διάστημα αποχής της Ελλάδας από τις αγορές. «Παρ' όλα αυτά, δεν νομίζω», λέει ο κ. Σώκος, «ότι αυτός είναι ο βασικός λόγος για την άνοδο των αποδόσεων των ομολόγων την τελευταία εβδομάδα. Το μόνο που μπορούμε να πούμε είναι ότι όλες αυτές οι εξελίξεις στην πολιτική σκηνή της χώρας δεν βοηθούν την αγορά αυτή την δεδομένη στιγμή, αλλά όχι ότι την προκάλεσαν, απλά την ενισχύουν.

Η αγορά προέρχεται από ένα ράλι το οποίο κατέβασε την απόδοση του 10ετούς ομολόγου κατά 170 μονάδες βάσης χωρίς κάποια σημαντική διόρθωση έως και την περασμένη εβδομάδα. Ο χρόνος που επελέγη για την ελληνική έκδοση, σε συνδυασμό με τις σημαντικές επενδυτικές κινήσεις που παρατηρήθηκαν σε διάφορες αγορές (μετοχές, ομόλογα), είναι ο βασικός λόγος για την πρόσφατη άνοδο των επιτοκίων», τονίζει ο κ. Σώκος και προσθέτει ότι το ράλι που προηγήθηκε χωρίς ενδείξεις κατοχύρωσης των κερδών δείχνει πως οι επενδυτές παρέμειναν αγοραστές σε ελληνικά ομόλογα, τάση που φυσικά ενισχύθηκε με την έκδοση του νέου 7ετούς ομολόγου. Από εκείνο το σημείο και έπειτα, οι πωλητές (λόγω του γενικότερου επενδυτικού ρίσκου) έχουν ένα δυσανάλογο αποτέλεσμα στις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων διότι η αγορά ήταν ήδη υπεραγορασμένη, με άλλα λόγια δεν υπήρχαν πλέον αγοραστές να απορροφήσουν τις πωλήσεις. «Κατά τη γνώμη μου», υποστηρίζει ο αναλυτής της Nomura, «δεν έχει αλλάξει κάτι στα βασικά θεμελιώδη μεγέθη (fundamental) και όσοι αποφάσισαν να επενδύσουν σε ελληνικά ομόλογα για διαφόρους λόγους, οι λόγοι αυτοί κατά πάσα πιθανότητα παραμένουν». Ωστόσο, αν δεν δούμε σύντομα μία αντιστροφή αυτής της ανόδου στις αποδόσεις, εγκυμονεί ο κίνδυνος η αγορά να θεωρήσει ότι η Ελλάδα δεν είναι έτοιμη να επιστρέψει στην κανονικότητα, σε αντίθεση με τις προσδοκίες της κυβέρνησης και των δανειστών για μία όσο γίνεται «καθαρή έξοδο».

Το πιο ανησυχητικό σημάδι, που φάνηκε μετά την πρεμιέρα διαπραγμάτευσης του 7ετούς ομολόγου στις 9 Φεβρουαρίου και που γίνεται ορατό με μια ματιά στην καμπύλη αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, είναι η πολύ μεγάλη αύξηση της απόδοσης του 5ετούς τίτλου, τις τελευταίες δύο εβδομάδες.

Στις 25 Ιανουαρίου 2018, στον απόηχο των αποφάσεων του Eurogroup για την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης, η απόδοση του 5ετούς είχε «βουτήξει» στο 2,662%. Ομως, σήμερα η απόδοση κυμαίνεται λίγο χαμηλότερα από το 3,2% (στο 3,17%). Τέλος, το 10ετές ομόλογο από το χαμηλό 12ετίας (3,62% στις 9 Ιανουαρίου 2018) αυτή την εβδομάδα έφθασε να τελεί υπό διαπραγμάτευση στο 4,13%.

ΑΠΟΨΗ

Χορεύοντας με τους χρηματοοικονομικούς λύκους

Του **ΚΩΣΤΑ ΜΗΛΑ**

Η Ελλάδα παραμένει μια μικρή και ανοιχτή οικονομία η οποία υφίσταται, ανά πάσα στιγμή, έντονους χρηματοοικονομικούς κραδασμούς. Κραδασμοί οι οποίοι απορρέουν τόσο από εσωτερικά γεγονότα όσο και από εξωτερικές, και μη ελεγχόμενες από εμάς, εξελίξεις. Ενώ λοιπόν το κλείσιμο της τελευταίας αξιολόγησης θα έπρεπε λογικά να λειτουργούσε με καθησυχαστικό τρόπο ως προς τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, ήρθε η αναταραχή στα διεθνή χρηματιστήρια σε συνδυασμό με εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις να μας υπενθυμίσει ότι, όταν με το καλό βγούμε με καθαρή (κατά την κυβέρνηση) έξοδο στις διεθνείς αγορές, θα χορέψουμε στον ρυθμό των χρηματοοικονομικών λύκων... Πράγματι, οι (διεθνείς) επενδυτές κάθε άλλο παρά αφελείς είναι. Και τούτο επειδή ενημερώνονται πάραυτα για τα ελληνικά πολιτικά τεκταινόμενα. Αυτά, σε συνδυασμό με τη διεθνή χρηματοοικονομική αστάθεια, πυροδότησαν μεγάλη αύξηση στο (μακροπρόθεσμο) spread μεταξύ του 10ετούς κόστους δανεισμού σε Ελλάδα και Γερμανία από το 3,27% στα μέσα Ιανουαρίου στο 3,6% στα μέσα Φεβρουαρίου και ακόμα μεγαλύτερη αύξηση στο (μεσοπρόθεσμο) spread μεταξύ του 5ετούς κόστους δανεισμού από το 2,92% στο 3,61% το ίδιο χρονικό διάστημα. Εκείνο λοιπόν το οποίο βλέπουν οι επενδυτές, κάτι το οποίο δυστυχώς εμείς αρνούμαστε να καταλάβουμε, είναι ότι η επιστροφή στην κανονικότητα δεν μπορεί να γίνεται ούτε με «όρους 1992», αλλά ούτε με «όρους 1989». Εξηγούμαι πάραυτα.

Από τη μία πλευρά, οι διεθνείς (και μη) επενδυτές αδυνατούν να αντιληφθούν την όποια χρησιμότητα την οποία μας προσφέρουν τα πρόσφατα συλλαλητήρια για το Μακεδονικό όταν όλη η οικουμένη τούς αποκαλεί (Πρώην Γιουγκοσλαβική) Δημοκρατία της Μακεδονίας ή κάτι συναφές, το οποίο σίγουρα χρησιμοποιεί τον όρο Μακεδονία.

Ομως, η αύξηση στο κόστος δανεισμού απορρίπτει και την επιστροφή στην κανονικότητα του 1989. Περίοδο κατά την οποία διαβάζαμε, στις εφημερίδες της εποχής, αστήρικτες καταγγελίες για κούτες... Pampers γεμάτες «θρυλικές» (και υποτιμημένες) δραχμές και παραλήπτη τον πρώην πρωθυπουργό Ανδρέα Παπανδρέου. Γιατί, είτε το θέλουμε είτε όχι, οι διεθνείς επενδυτές (αλλά και κάθε σώφρων πολίτης) «βλέπουν» μεγάλες ομοιότητες μεταξύ του «βρώμικου» 1989 και των σημερινών καταγγελιών για δωροδοκία πολιτικών βάσει του σκανδάλου Novartis. Με άλλα λόγια, οι αγορές εκτιμούν σήμερα ότι το ρίσκο επένδυσης στα ελληνικά ομόλογα είναι μεγαλύτερο σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (εντός 5ετίας δηλαδή) σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της Ελλάδας. Και τούτο επειδή οι αγορές εκτιμούν ότι το μεσοπρόθεσμο όραμα της Ελλάδας δυστυχώς έχει να κάνει μεταξύ κανονικότητας τύπου...1992 ή κανονικότητας τύπου...1989.

Αυτά βέβαια τα γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα μας ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Στουρνάρας, ο οποίος επαναλαμβάνει (με ενοχλητικό για τους κυβερνώντες τρόπο) ότι, με «βυθισμένη» (παρά τις τελευταίες αναβαθμίσεις) την πιστοληπτική μας ικανότητα στην περιοχή των junk bonds, κάθε σκέψη καθαρής εξόδου στις αγορές είναι εκτός λογικής.

Ο κ. Κώστας Μήλας είναι καθηγητής και πρόεδρος του ερευνητικού τομέα στο Τμήμα Οικονομικών, Χρηματοοικονομικών και Λογιστικής στο University of Liverpool.

16-OIK_ELLADA_KATHI 20/02/18 18:45 Page 16

Το ζήτημα των κόκκινων δανείων συζητήθηκε και κατά τη χθεσινή συνάντηση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννη Στουρνάρα με τις διοικήσεις των τραπεζών.

Ανω του στόχου η μείωση κόκκινων δανείων το δ΄ τρίμηνο του 2017

Περιορίστηκαν στα 95 δισ., όταν ο αρχικός σχεδιασμός των τραπεζών ήταν στα 95,9 δισ.

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Την καλύτερη επίδοση από το ξεκίνημα της κρίσης στο μέτωπο της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών ανοιγμάτων (NPEs) είχαν οι τράπεζες κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2017, ξεπερνώντας αισθητά τον στόχο που είχε τεθεί από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών στελεχών, το απόθεμα των NPEs στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 περιορίστηκε στα 95 δισ. ευρώ, έναντι στόχου 95,9 δισ. ευρώ που περιλάμβαναν οι επιχειρησιακοί σχεδιασμοί που έχουν συμφωνηθεί με τον SSM. Υπενθυμίζεται ότι τον Ιούνιο του 2016 τα NPEs έφταναν τα 150 δισ. ευρώ. Στελέχη τραπεζών σημειώνουν με ικανοποίηση ότι τα πράγματα, στο κρίσιμο αυτό μέτωπο, μπαίνουν σε μια σειρά και εκφράζουν την αισιοδοξία τους ότι τη φετινή χρονιά μπορεί η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων να αποτελέσει ευχάριστη έκπληξη, υπό την προϋπόθεση ότι το 2018 θα είναι μια θετική χρονιά για την οικονομία. Αναφέρουν ότι τη διαφορά θα κάνει τόσο η πλήρης ενεργοποίηση των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών –από την επόμενη εβδομάδα θα αυξηθεί κατά πολύ ο όγκος των πλειστηριασμών– όσο και οι πωλήσεις χαρτοφυλακίων κόκκινων δανείων, που θα ξεπεράσουν τα 5 δισ. ευρώ. Το μεγάλο όφελος για τις τράπεζες από τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς δεν έρχεται από τις ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων αλλά από το γεγονός ότι οδηγεί πολλούς, που μέχρι τώρα αρνούνταν συνεννόηση με την τράπεζα, να αναζητούν με δική τους πρωτοβουλία ρυθμίσεις.

> *Ο κ. Στουρνάρας ζήτησε από τις τράπεζες να επιταχύνουν τον βηματισμό τους προσφέροντας μακροχρόνιες οριστικές λύσεις.*

Το ζήτημα των κόκκινων δανείων συζητήθηκε και κατά τη χθεσινή συνάντηση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννη Στουρνάρα με τις διοικήσεις των τραπεζών. Ο κ. Στουρνάρας ζήτησε από τις τράπεζες να επιταχύνουν τον βηματισμό τους προσφέροντας μακροχρόνιες και οριστικές λύσεις. Επίσης συζητήθηκε το θέμα της επόμενης μέρας, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος χρηματοδότησης, με τα περισσότερα μέλη των διοικήσεων των τραπεζών να συμφωνούν με την προσέγγιση του διοικητή για τα πλεονεκτήματα ύπαρξης πιστωτικής γραμμής. Εκτενής συζήτηση έγινε για το stress test, τις υποχρεώσεις των τραπεζών και το χρονοδιάγραμμα. Οι τράπεζες στις 2 Απριλίου θα υποβάλουν τα τελικά στοιχεία, αφού προηγηθεί ανταλλαγή στοιχείων και διαβούλευση με την ΕΚΤ το επόμενο διάστημα. Την Παρασκευή 4 Μαΐου θα συνεδριάσει το Supervisory Board του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, το οποίο πιθανότατα θα εξετάσει τα αποτελέσματα του stress test για τις ελληνικές τράπεζες.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΕΤ, γεύμα εργασίας προς τον κ. Γιάννη Στουρνάρα παρέθεσαν ο πρόεδρος της ΕΕΤ Νικόλαος Καραμούζης, τα μέλη του Δ.Σ. της ένωσης και οι διοικήσεις των τραπεζών, στα γραφεία της ένωσης. Στη συνάντηση, συμμετείχαν επίσης οι υποδιοικητές, Θεόδωρος Μητράκος και Ιωάννης Μουρμούρας, διευθυντικά στελέχη της ΤτΕ καθώς και οι διευθύνοντες σύμβουλοι των ελληνικών τραπεζών, οι επικεφαλής των βασικών επιτροπών της ΕΕΤ, και η γενική γραμματέας. Συζητήθηκαν θέματα που αφορούν κυρίως την πορεία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος αλλά και την ελληνική οικονομία. «Οι διοικήσεις των τραπεζών είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις σε άριστο κλίμα με τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, τους υποδιοικητές και τα στελέχη της, και να συζητήσουν τις τρέχουσες εξελίξεις και τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τον χρηματοπιστωτικό τομέα. Συζητήθηκαν σε τεχνικό επίπεδο η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και η συμμόρφωση και προσαρμογή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος στις σύγχρονες εποπτικές και ρυθμιστικές οδηγίες και υποχρεώσεις».

Jpapadogiannis@kathimerini.gr

Σε μαζικές πωλήσεις χαρτοφυλακίων προχωρούν οι τράπεζες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Ανεβάζουν ταχύτητα οι τράπεζες στο θέμα της μείωσης των κόκκινων δανείων, προχωρώντας σε περισσότερες πωλήσεις δανείων ήδη από το πρώτο τρίμηνο του έτους. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η Alpha Bank αυξάνει στα 3,5 δισ. ευρώ –από 2,5 δισ. – το χαρτοφυλάκιο «Venus» που έχει βγάλει προς πώληση και οι προσφορές από υποψήφιους επενδυτές αναμένεται να κατατεθούν στα τέλη της εβδομάδας. Στα 2,3 δισ. ευρώ –από 1,5 δισ. ευρώ– έχει αυξηθεί και το χαρτοφυλάκιο «Arctos» που έχει δρομολογήσει προς πώληση η Τράπεζα Πειραιώς.

Οι μαζικές πωλήσεις στις οποίες προχωρούν οι τράπεζες είναι αποτέλεσμα των πιέσεων που δέχονται για εμπροσθοβαρή μείωση των κόκκινων δανείων μέσα από πωλήσεις και πλειστηριασμούς ήδη από το 2018. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι τράπεζες έναντι του SSM, δάνεια 11,5 δισ. ευρώ πρέπει να έχουν πωληθεί έως και τα τέλη του 2019, στόχος που αναμένεται να επιτευχθεί ήδη από το τρέχον έτος.

Σε ό,τι αφορά το «Arctos» η Τράπεζα Πειραιώς έχει ανοίξει τη διαδικασία των data rooms για τους υποψήφιους επενδυτές και οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να καταθέσουν μη δεσμευτικές προσφορές στις 23 Φεβρουαρίου. Σύμβουλος πώλησης είναι η EY και με βάση το χρονοδιάγραμμα οι τελικές προσφορές θα κατατεθούν στα μέσα Απριλίου, προκειμένου η διαδικασία να έχει ολοκληρωθεί στα τέλη του ίδιου μήνα. Το χαρτοφυλάκιο «Arctos» περιλαμβάνει 200.000 δάνεια που οφείλονται από 130.000 δανειολήπτες και αφορούν παλιές οφειλές τόσο της Τράπεζας Πειραιώς όσο και των τραπεζών που έχει απορροφήσει τα τελευταία χρόνια, όπως η ΑΤΕ, η Λαϊκή Τράπεζα, η Τράπεζα Κύπρου, η Γενική Τράπεζα, η Ελληνική Τράπεζα, η Millennium και η Πανελλήνια. Οι οφειλές προέρχονται κατά 30% από πιστωτικές κάρτες και κατά 70% από καταναλωτικά δάνεια που έχουν καταγγελθεί από το 2009, με τη μέση αξία ανά δάνειο να διαμορφώνεται στα 11.000 ευρώ και τη μέση αξία ανά οφειλέτη στα 17.000 ευρώ.

Εκτός από την Alpha Bank και την Τράπεζα Πειραιώς, ανάλογη πρωτοβουλία έχει λάβει και η Εθνική Τράπεζα με την πώληση του χαρτοφυλακίου «Earth», η ονομαστική αξία του οποίου είναι στο 1,9 δισ. ευρώ, ενώ μαζί με τους τόκους το προς πώληση χαρτοφυλάκιο φθάνει τα 5,2 δισ. ευρώ. Το χαρτοφυλάκιο της Εθνικής περιλαμβάνει 304.000 δάνεια που είναι σε καθυστέρηση επί επτά χρόνια κατά μέσον όρο και η μέση οφειλή ανά δανειολήπτη διαμορφώνεται στις περίπου 10.000 ευρώ. Έχει προηγηθεί στα τέλη του 2016 η μεταβίβαση στην Intrum του χαρτοφυλακίου «Eclipse» ύψους 1,5 δισ. ευρώ από τη Eurobank, η οποία αναμένεται

Η Alpha Bank αυξάνει στα 3,5 δισ. ευρώ -από 2,5 δισ. - το χαρτοφυλάκιο «Venus» που έχει βγάλει προς πώληση και οι προσφορές από υποψήφιους επενδυτές αναμένεται να κατατεθούν στα τέλη της εβδομάδας.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι τράπεζες έναντι του SSM, δάνεια 11,5 δισ. πρέπει να έχουν πωληθεί έως τα τέλη του 2019.

να μεταβιβάσει και δεύτερο πακέτο δανείων εντός του 2018.

Να σημειωθεί ότι όλα τα δάνεια που έχουν βγει προς πώληση ή πρόκειται να βγουν τους προσεχείς μήνες, συνδέονται με οφειλές από καταναλωτικά δάνεια και κάρτες ή μικρά επιχειρηματικά δάνεια που δεν φέρουν εξασφαλίσεις. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το χαρτοφυλάκιο «Amoeba» ύψους 1,6 δισ. ευρώ που δρομολογεί προς πώληση η Τράπεζα Πειραιώς και το οποίο περιλαμβάνει 700 μη εξυπηρετούμενα δάνεια 120 επιχειρήσεων, ονομαστικής αξίας 1,6 δισ. ευρώ, τα οποία συνδέονται με εξασφαλίσεις επί 1.350 ακινήτων. Η αξία τους έχει εκτιμηθεί από την τράπεζα στα 467 εκατ. ευρώ, ενώ πρόσθετες εξασφαλίσεις αξίας 160 εκατ. ευρώ υπάρχουν και επί άλλων περιουσιακών στοιχείων.

Με ευέλικτες μορφές εργασίας το 30% των απασχολουμένων

389 ευρώ μεικτά ο μέσος μισθός τον Μάιο, στα 1.152 για πλήρη απασχόληση

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Παγιώνεται στο 30% του συνόλου της μισθωτής απασχόλησης το ποσοστό όσων εργάζονται με ευέλικτες μορφές εργασίας και μισθό κάτω από 400 ευρώ τον μήνα. Σύμφωνα με τα αποκαλυπτικά στοιχεία του ΕΦΚΑ, που προέρχονται από τις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) των εργοδοτών προς το Ταμείο, κατά τον περασμένο Μάιο, 3 στους 10 εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα ήταν μερικώς απασχολούμενοι και αμείβονταν κατά μέσο όρο με μόλις 389,65 ευρώ μεικτά. Από τους συνολικά 2.055.456 εργαζομένους που δηλώθηκαν, με συνθήκες μερικής απασχόλησης εργάζονται 636.424 ή το 30,96% των απασχολουμένων. Το μέσο ημερομίσθιο για τους ίδιους δεν ξεπέρασε τα 23,48 ευρώ. Οπότε, μετά τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος «Εργάνη» με τις ροές απασχόλησης (προσλήψεις - αποχωρήσεις), έρχονται τα επίσημα στοιχεία του ΕΦΚΑ να αποκαλύψουν ότι οι ελαστικές μορφές απασχόλησης και δη η μερική και εκ περιτροπής εργασία κάνουν θραύση, συμπιέζοντας τους μισθούς των εργαζομένων. Ετσι εξηγείται άλλωστε το γεγονός ότι για έναν ακόμη μήνα, τον Μάιο του 2017, ενώ η μέση απασχόληση στις επιχειρήσεις αυξήθηκε κατά 2,36%, το μέσο ημερομίσθιο μειώθηκε κατά 2,38% και ο μέσος μισθός μειώθηκε κατά 0,09%. Για το σύνολο των εργαζομένων που δουλεύουν με όρους πλήρους απασχόλησης σε κοινές επιχειρήσεις, 1.511.369 άτομα, το μέσο ημερομίσθιο διαμορφώθηκε στα 49,6 ευρώ και ο μέσος μισθός σε 1.152,19 ευρώ. Συνεπώς, ο μέσος μισθός τον Μάιο του 2017 για τους μισθωτούς, ασφαλισμένους του ΕΦΚΑ, ανεξάρτητα από τη μορφή της απασχόλησης (μερική ή πλήρης) ήταν 927,25 ευρώ.

Συνολικά, τον περασμένο Μάιο υποβλήθηκαν ΑΠΔ από 252.847 επιχειρήσεις και 5.298 οικοδομοτεχνικά έργα και δηλώθηκαν 2.055.456 εργαζόμενοι, εκ των οποίων 2.032.829 σε κοινές επιχειρήσεις και 22.627 σε οικοδομοτεχνικά έργα. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ επισημαίνουν ότι δεν μπορεί να γίνει σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2016, καθώς η δημιουργία του υπερταμείου από την 1η Ιανουαρίου 2017 οδήγησε στη σταδιακή ένταξη νέων κατηγοριών ασφαλισμένων για τους οποίους υποβάλλονται δηλώσεις, όπως είναι οι αυτοαπασχολούμενοι με δελτίο παροχής υπηρεσιών που έχουν το πολύ δύο εργοδότες, δημόσιοι υπάλληλοι κι έμμισθοι δικηγόροι με καινούργια πακέτα κάλυψης.

Οι άνδρες αντιπροσωπεύουν το 53,14% των ασφαλισμένων στο σύνολο των επιχειρήσεων και το 52,63% στις κοινές επιχειρήσεις. Μάλιστα, το ποσοστό αυξάνεται στην πλήρη απασχόληση με τους άνδρες να αποτελούν το 56,34% των εργαζομένων και αντίστοιχα μειώνεται στη μερική απασχόληση (44,52%). Στο σύνολο των επιχειρήσεων, 22,81% των ασφαλισμένων είναι έως 29 ετών και 53,63% έως 39 ετών. Επίσης, 71,85% του συνόλου των ασφαλισμένων είναι ηλικίας 25 έως 49 ετών, στις κοινές επιχειρήσεις 71,92% και στα οικοδομοτεχνικά έργα είναι 65,84%. Τέλος, στο σύνολο των επιχειρήσεων, 17,73% των ασφαλισμένων είναι 50 έως 64 ετών, στις κοινές επιχειρήσεις 17,58% και στα οικοδομοτεχνικά έργα είναι 31,05%.

Η κατηγορία επαγγέλματος στην οποία απασχολείται ο μεγαλύτερος αριθμός ασφαλισμένων στις κοινές επιχειρήσεις, είναι «Υπάλληλοι γραφείου» με ποσοστό 21,24%. Στο σύνολο των ασφαλισμένων, 20,93% απασχολείται στον κλάδο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο», 18,21% στον κλάδο «Ξενοδοχεία και εστιατόρια» και 12,61% στις «Μεταποιητικές βιομηχανίες».

Το 21,55% των ασφαλισμένων με ελληνική υπηκοότητα απασχολείται στο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο», το 16,01% σε «Ξενοδοχεία και εστιατόρια» και το 12,22% στις «Μεταποιητικές βιομηχανίες».

Το 40,05% των ασφαλισμένων με υπηκοότητα άλλης χώρας Ε.Ε. απασχολείται σε «Ξενοδοχεία και εστιατόρια», το 13,17% στο «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο» και το 10,80% στις «Μεταποιητικές βιομηχανίες».

Η ακτινογραφία της μισθωτής εργασίας

ΜΑΪΟΣ 2017

		ΣΥΝΟΛΟ
Πλήρης απασχόληση	Αριθμός ασφαλισμένων	1.511.369
	Μέσος μισθός	€1.152,19
Μερική απασχόληση	Αριθμός ασφαλισμένων	636.424
	Μέσος μισθός	€389,65
Σύνολο	Αριθμός ασφαλισμένων	2.145.565
	Μέσος μισθός	€927,25

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ουραγός η Ελλάδα στους δείκτες απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ενωση

Κάτω από τα επίπεδα του 2008 παρέμεινε το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από εργασία, στην Ελλάδα, που παραμένει ουραγός στην αύξηση της απασχόλησης και στην κοινωνική συνοχή μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Ετσι, ενώ η απασχόληση στην Ε.Ε. συνέχισε την ανοδική πορεία της και το τρίτο τρίμηνο του 2017, και μάλιστα με γρηγορότερους ρυθμούς από ό,τι αναμενόταν, η χώρα μας διατήρησε την αρνητική πρωτιά στην ανεργία, είτε πρόκειται για το γενικό σύνολο του πληθυσμού είτε για τους νέους ή τους μακροχρόνια άνεργους, ενώ παρουσιάζει το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης. Η τριμηνιαία επισκόπηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απασχόληση, παρότι αποδεικνύει ότι «η ανάπτυξη επανήλθε στην Ευρώπη» όπως χαρακτηριστικά δήλωσε και η επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων, Δεξιοτήτων και Κινητικότητας του Εργατικού Δυναμικού, Μαριάν Τισεν, δείχνει ότι στη χώρα μας, η διόρθωση δεν βελτίωσε τη θέση της Ελλάδας στον ευρωπαϊκό πίνακα. Αναλυτικά, το τρίτο τρίμηνο του 2017, το 73,4% των ανέργων στην Ελλάδα ήταν μακροχρόνια άνεργοι, δηλαδή βρίσκονταν εκτός αγοράς εργασίας για πάνω από 12 συνεχόμενους μήνες. Το ίδιο τρίμηνο, η Ελλάδα κατέγραψε το υψηλότερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας στην Ε.Ε. (15,3%), ακολουθούμενη από την Ισπανία (7,1%) και την Ιταλία (6,2%), αλλά και το υψηλότερο ποσοστό στην Ε.Ε. «πολύ μακροχρόνιας ανεργίας», ήτοι ανεργίας άνω των 24 μηνών (11%). Αλλά και η κατάσταση των νοικοκυριών, ενώ στο σύνολο της Ε.Ε. συνεχίζει να βελτιώνεται με ποσοστό ανάπτυξης περίπου 1,5% σε ετήσια βάση (κυρίως λόγω της αύξησης των εσόδων από την εργασία), η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που δεν παρουσιάζει σταθερή τάση βελτίωσης των εισοδημάτων των νοικοκυριών. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών παραμένει κάτω από το επίπεδο του 2008 σε αρκετές χώρες, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Κροατία, αλλά και η Ολλανδία.

Σχετικά με την παραγωγικότητα της εργασίας στην Ε.Ε. και στην Ευρωζώνη, η έκθεση επισημαίνει ότι βελτιώθηκε κατά 0,8% από το τρίτο τρίμηνο του 2016 έως το τρίτο τρίμηνο του 2017. Μείωση καταγράφηκε στην Ελλάδα (-0,8%) και στην Πορτογαλία (-0,5%).

17-OIK_ADS KATHIMERINI_KATHI 20/02/18 18:49 Page 11

Blue Air smart flying

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΖΩΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Blue Air smart flying

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Eurobank Cyprus

Μεταβολές εβδομάδας				Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100		Πετρέλαιο	€/$
Χ.Α.Κ. 0,56%		Χ.Α. 2,09%		4,56%	5,82%	0,78%	0,70%	0,89%	ΕΡΕΥΝΑ Το πολύ χρήμα δεν φέρνει ευτυχία Σελ. 10	4,17%	2,38%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Κυριακή 18 Φεβρουαρίου 2018 • Έτος 10ο • Αρ. φύλλου 491*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική

Διπλωματικές ναυμαχίες

Η παρεμπόδιση γεώτρησης από Τουρκία, πώς αντέδρασε η Λευκωσία και π

Την ετοιμότητα της Αγκυρας να παίξει με τη φωτιά δείχνει το δραματικό 48ωρο ελληνοτουρκικής έντασης στο Αιγαίο μετά τον εμβολισμό του περιπολικού ανοικτής θαλάσσης «Γαύδος 090» από πλοίο της τουρκικής Ακτοφυλακής στα Ιμια, αλλά και το φράγμα τουρκικών πολεμικών στο πλωτό γεωτρύπανο «Saipem 12.000» στα όρια του οικοπέδου 3 της κυπριακής ΑΟΖ. Η αντιπαράθεση γύρω από τα Ιμια πο… κάλεσε τον συναγερμό της Αθήνα… ενημέρωση των συμμαχικών χωρ… τις προκλήσεις των Τούρκων και τη… κοινωνία των προθύ…

Deloitte.
Κύπρος Φορολογικές Πληροφορίες 2018
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «Κ» Ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ DELOITTE

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΟΥΛΙΔΗΣ

Ηρθε ως κύριος και φεύγει ως Sir!

Ο Ιωάννης Κασουλίδης, κλείνοντας πίσω του την πόρτα του γραφείου του υπ. Εξωτερικών, αποσύρεται στα χρόνια της παραγωγικής σύνταξης για να γράψει όσα μάζεψε αλλά και να ξεκουραστεί. Στην τελευταία του συνέ… τευξη μας μίλησε για τα χρόνια της…

Ανοξείδ…

«Ο Πούτιν παρακολουθεί τη ρωσική οικονομία να καταρρέει, μαζί με το κύρος του», ήταν ο τίτλος άρθρου του TIME τον Δεκέμβριο του 2014. Οι τιμές του πετρελαίου είχαν βυθιστεί, η Δύση είχε επιβάλει σκληρές κυρώσεις για την προσάρτηση της Κριμαίας και οι δυσοίωνες προφητείες έδιναν κι έπαιρναν. Τρία χρόνια αργότερα, η κατάρρευση που αρκετοί ονειρεύονταν δεν ήρθε και η κούρσα για τις προεδρικές εκλογές της 18ης Μαρτίου στη Ρωσία εξελίσσεται σε παράσταση για ένα ρόλο. **Σελ. 21**

Σκοπιανό με δύο αγκάθια

Γλώσσα και ταυτότητα

Στην πιο δύσκολη καμπή τους εισέρχονται οι διαπραγματεύσεις για το Σκο…

Από αυτή την Κυριακή στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
όλες οι προσφορές σ'ένα πακέτο και σε μια τιμή €2.50

Download on the App Store
GET IT ON Google play
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
kathimerini.com.cy

18-OIK_ELLADA_KATHI 20/02/18 18:47 Page 18

Τουρισμός, ναυτιλία, ενέργεια και τεχνολογία θα φέρουν την ανάπτυξη

Η Ελλάδα συγκεντρώνει πολλά πλεονεκτήματα που μπορούν να την καταστήσουν περιφερειακό ενεργειακό κόμβο.

Συνέντευξη στον **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ**

Ανταγωνιστικότερη φορολόγηση, μείωση της γραφειοκρατίας, διευκόλυνση των χρηματοδοτήσεων, αποτελεσματικό και άμεσο σύστημα απονομής δικαιοσύνης και ένα ευέλικτο εργασιακό πλαίσιο αποτελούν προϋποθέσεις τόσο για την προσέλκυση επενδύσεων όσο και για τη διατηρήσιμη ανάπτυξη της οικονομίας. Αυτό τονίζει μιλώντας στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της Deloitte Ελλάδος Δημήτρης Κουτσόπουλος, ο οποίος εντοπίζει ως κλάδους με τη μεγαλύτερη προοπτική στην Ελλάδα τον τουρισμό, τη ναυτιλία, την ενέργεια και την τεχνολογία.

– Είστε αισιόδοξος για την προοπτική της αύξησης των επενδύσεων και τι ζητούν οι πελάτες που συμβουλεύετε;

– Η προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων και η ουσιαστική ενθάρρυνση της υγιούς επιχειρηματικότητας πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητες προϋποθέσεις. Αυτό απαιτεί ωριμότητα του πολιτικού συστήματος και σίγουρα υιοθέτηση υποστηρικτικών αναπτυξιακών πολιτικών. Είμαστε αισιόδοξοι ότι, έστω και οριακά, η ωρίμανση αυτή επέρχεται ως αποτέλεσμα της οικονομικής πραγματικότητας. Από την εμπειρία μας ως σύμβουλοι επιχειρήσεων και επενδυτών με υγιή στρατηγικό προσανατολισμό, γνωρίζουμε ότι αναζητούν πολιτική σταθερότητα και σίγουρα ένα φιλικό προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλον. Αυτά σίγουρα προϋποθέτουν παραγωγική και λιγότερο γραφειοκρατική δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος δανειοδοτήσεων, αποτελεσματικό και άμεσο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ανταγωνιστικό και σταθερό φορολογικό σύστημα, σύγχρονο και συνδεδεμένο με την πραγματική οικονομία εκπαιδευτικό σύστημα και ένα ευέλικτο εργασιακό πλαίσιο.

Η σταθεροποίηση του δημοσιονομικού περιβάλλοντος προϋποθέτει ανταγωνιστικότερη φορολόγηση.

– Ποιοι κλάδοι θεωρείτε ότι παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη προοπτική για ανάπτυξη στην Ελλάδα;

– Θα έλεγα ότι η Ελλάδα παραδοσιακά έχει πλεονέκτημα σε κλάδους όπως η ναυτιλία και ο τουρισμός. Ο τουρισμός, ωστόσο, είναι ένας κλάδος που χρήζει δομικής αναβάθμισης και επέκτασης υποδομών, έτσι ώστε να προσελκύει υψηλότερου καταναλωτικού προφίλ επισκέπτες, με μεγαλύτερη τοπικά προστιθέμενη αξία και επέκταση προσφοράς υπηρεσιών σε όλη τη διάρκεια τους έτους.

Αράλληλα, η Ελλάδα συγκεντρώνει πολλά, ιδίως γεωγραφικά, πλεονεκτήματα που μπορούν να την καταστήσουν περιφερειακό ενεργειακό κόμβο, ενώ επιπλέον διαθέτει σημαντικό ορυκτό πλούτο. Επίσης θα έλεγα ότι υπάρχουν εξαιρετικές δυνατότητες να αναπτυχθεί ως κέντρο καινοτομίας. Μάλιστα, η πρόσφατη εμπειρία μας με τη δημιουργία του Πρότυπου Κέντρου Τεχνογνωσίας στη Θεσσαλονίκη, του Alexander Competence Center, μας έδειξε ότι διαθέτουμε πολλά νέα παιδιά με εξαιρετικά μυαλά και όρεξη για δουλειά. Επομένως, πρέπει, αντιστοιχα, να διευκολύνεται η επιχειρηματικότητά τους.

– Πιστεύετε σε μια καθαρή έξοδο, όπως την περιγράφει η κυβέρνηση, και στη χρηματοδότηση της χώρας αποκλειστικά από τις αγορές;

– Η υπερπροσφορά ρευστότητας και μηδενικών ή ενίοτε και αρνητικών επιτοκίων διεθνώς δεν μπορεί να διαρκέσει για πολύ ακόμη, και η σταθερότητα μπορεί να διαταραχθεί απότομα κατά την απόσυρσή της, οπότε και η διάθεση των επενδυτών για ανάληψη κινδύνου θα αναστραφεί. Θεωρούμε ότι, όσο πιο προσεκτική και συνετή είναι η δοκιμαστική έξοδός μας στις αγορές, τόσο καλύτερη, σταθερή και ασφαλής, στο πλαίσιο όσων εξάλλου έχουν προσυμφωνηθεί για τα επόμενα χρόνια με τους εταίρους και πιστωτές μας στην Ε.Ε., θα είναι η διαχείριση της μετάβασής μας σε ένα καθεστώς βαθμιαίως αυξανόμενης χρηματοδότησης από τις αγορές.

– Συμφωνείτε ότι έχει σταθεροποιηθεί το δημοσιονομικό περιβάλλον στη χώρα;

– Η σταθεροποίηση θεωρούμε ότι προϋποθέτει τη διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότερη φορολόγηση, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών, των φορολογούμενων. Ολα αυτά σε συνδυασμό με τη μείωση της δομικής, μεγάλης, μεσαίας και μικρής φοροδιαφυγής και την αποκατάσταση των διαπιστωμένων στρεβλώσεων. Αυτό προϋποθέτει την ωρίμανση του πολιτικού συστήματος και την εκ βάθρων αναδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης.

Επιχειρηματικές συμβουλές, ανάληψη ρίσκου

– Ποια είναι τα σχέδια της Deloitte για την επόμενη μέρα στην ελληνική αγορά;

– Οπως γνωρίζετε, το δίκτυό μας είναι δομημένο σε διάφορα businesses. Οι ομάδες όλων των businesses αναπτύσσονται δυναμικά σε συνεχή βάση για να εξυπηρετούνται οι εκάστοτε ανάγκες του πελάτη και των αγορών τις οποίες υπηρετούμε. Πέραν της καινοτομίας και της τεχνολογίας, που διαπερνούν όλο το εύρος των υπηρεσιών που προσφέρουν οι μονάδες μας, ειδικά στην Ελλάδα ο στρατηγικός μας σχεδιασμός προβλέπει ανάπτυξη σε όλες τις υπηρεσίες που προσφέρουμε, με αιχμή, θα έλεγα, το business consultancy και το risk advisory. Είναι γεγονός ότι υπάρχει στρατηγική εστίαση στη διαμορφούμενη ψηφιακή πραγματικότητα και στην αλματώδη εξέλιξη της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Προϋπόθεση για βιώσιμη ανάκαμψη οι μεταρρυθμίσεις, λέει η Ευρ. Επιτροπή

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ**

Αναθεώρησε προς τα πάνω τις προβλέψεις που έχει κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ανάπτυξη της Ευρωζώνης, ενώ διατήρησε αμετάβλητες τις προβλέψεις για την ελληνική οικονομία, όπου το ΑΕΠ θα αυξηθεί φέτος και του χρόνου κατά 2,5%, σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Κομισιόν που παρουσιάστηκαν χθες στις Βρυξέλλες.

Την ικανοποίησή του για την πορεία της ελληνικής οικονομίας εξέφρασε και ο αρμόδιος επίτροπος για τις Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις Πιερ Μοσκοβισί, ο οποίος είπε σχετικά με τις συζητήσεις που θα έχει με την ελληνική κυβέρνηση, καθώς σήμερα αναμένεται στην Αθήνα, ότι «θα διερευνηθεί τι θα ακολουθήσει», εννοώντας ποια θα είναι η εποπτεία που θα έχει η Ελλάδα μετά τη λήξη του προγράμματος. Ο κ. Μοσκοβισί είπε πως η Ελλάδα μετά το τέλος του προγράμματος θα μπορούσε σταδιακά να γίνει και πάλι μία «κανονική χώρα».

«Η Ελλάδα μετά το τέλος του προγράμματος θα μπορούσε να γίνει σταδιακά μια κανονική χώρα», δήλωσε ο αρμόδιος επίτροπος Πιερ Μοσκοβισί.

Ενίσχυση ανάκαμψης

Στο κεφάλαιο των χειμερινών προβλέψεων που αναφέρεται στην Ελλάδα με τίτλο «Ανάπτυξη ξανά», η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ελληνική οικονομία αναπτύσσεται πάλι, με το ΑΕΠ να φτάνει στο 1,6% το 2017 και η ανάκαμψη αναμένεται να ενισχυθεί τα επόμενα χρόνια. Ομως, η έκθεση τονίζει, όπως σε όλες τις εκθέσεις που έχουν γίνει στο πρόσφατο παρελθόν, ότι βασικός παράγοντας για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Σύμφωνα με την έκθεση, το ΑΕΠ στη χώρα αυξήθηκε κατά 0,3% το τρίτο τρίμηνο του 2017, που αντιστοιχεί σε ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 1,1%, και είναι η πρώτη φορά από το 2006 που η ελληνική οικονομία αναπτύσσεται για τρία συνεχόμενα τρίμηνα. Αυτό που βασικά κινεί την ανάκαμψη, σύμφωνα με την έκθεση, είναι οι εξαγωγές, ενώ η Ελλάδα σίγουρα επωφελείται και από την ευρύτερη ανάκαμψη στην Ευρώπη, αλλά και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της μέσω των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Για τη μείωση στην πρόβλεψη των επενδύσεων το 2017, η έκθεση τονίζει ότι αυτό οφείλεται στην καθυστέρηση στο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης του προγράμματος. Συγχρόνως, για τον πληθωρισμό η έκθεση τονίζει ότι ανήλθε στο 1,1% το 2017, λόγω της αύξησης των τιμών στην ενέργεια, ενώ ρόλο έπαιξε και η αύξηση της έμμεσης φορολογίας.

Η Κομισιόν προβλέπει ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας 2,5% το 2018 και το 2019.

Αύξηση κατανάλωσης

Στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επισημαίνεται ακόμα η σταθερή βελτίωση της αγοράς εργασίας και του επιχειρηματικού κλίματος, κάτι το οποίο μπορεί να οδηγήσει στη σταδιακή αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η πρόβλεψη είναι ότι το 2018 το επιχειρηματικό κλίμα στην Ελλάδα θα βελτιωθεί περισσότερο, οδηγώντας σε μια μέτρια ανάπτυξη των επενδύσεων. Το 2019 προβλέπεται μεγαλύτερη αύξηση των επενδύσεων που θα συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξη.

Σύμφωνα με την έκθεση της παγκόσμιας τράπεζας, ο πλούτος των 141 χωρών που εξετάζει η έρευνα αυξήθηκε το 2014 κατά 66% σε σύγκριση με το 1995, φτάνοντας τα 1.143 τρισ. δολ. από 690 τρισ. δολ. το 1995.

Στο 1/3 του μέσου όρου του ΟΟΣΑ ο κατά κεφαλήν πλούτος στην Ελλάδα

Στις 227.925 δολάρια διαμορφώθηκε το 2014 ο κατά κεφαλήν πλούτος στην Ελλάδα, σύμφωνα με έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας υπό τον τίτλο «The Changing Wealth of Nations 2018». Το παραπάνω ποσό δεν προκύπτει, φυσικά, από τα στοιχεία του διαθέσιμου εισοδήματος, αλλά λαμβάνει υπόψη μια σειρά παραμέτρων, από το παραχθέν κεφάλαιο έως ακόμη και τα βοσκοτόπια. Στην πραγματικότητα, δείχνει ότι η ανάπτυξη είναι στην ουσία η διαχείριση ενός ευρύτατου χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων και δη του παραχθέντος, του ανθρώπινου και του φυσικού κεφαλαίου, των φυσικών πόρων δηλαδή.

Οι 227.925 δολάρια αντιστοιχούν περίπου στο 1/3 του μέσου κατά κεφαλήν πλούτου στις χώρες υψηλών εισοδημάτων του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), όπου υπάγεται και η Ελλάδα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης, ο μέσος κατά κεφαλήν πλούτος στην ομάδα αυτή των χωρών ήταν το 2014 741.398 δολάρια. Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της έκθεσης, εξετάζονται συνολικά 141 χώρες.

Το μεγαλύτερο μέρος του πλούτου των Ελλήνων οφείλεται στο παραχθέν κεφάλαιο (134.895 δολάρια στο σύνολο του κατά κεφαλήν πλούτου), ενώ το ανθρώπινο κεφάλαιο συμβάλλει κατά 46% με 105.663 δολάρια. Το φυσικό κεφάλαιο υπολογίζεται σε 12.546 δολάρια, με τον πλούτο που αντιστοιχεί στην καλλιεργήσιμη γη να υπολογίζεται σε 4.945 δολάρια, κάτι που δείχνει βεβαίως και το γεγονός ότι η χώρα διατηρεί σε σημαντικό βαθμό τον αγροτικό της χαρακτήρα.

Αρνητικά επιδρά στον κατά κεφαλήν πλούτο η καθαρή οικονομική θέση της Ελλάδας –λόγω του υψηλού χρέους– με την αρνητική επίδραση να υπολογίζεται σε 25.179 δολάρια.

Σύμφωνα με την έκθεση, ο παγκόσμιος πλούτος αυξήθηκε το 2014 κατά 66% σε σύγκριση με το 1995, τα 1.143 τρισ. δολάρια από 690 τρισ. δολάρια το 1995. Η περίοδος αυτή χαρακτηρίστηκε από τη μεγάλη αύξηση του μεριδίου στον παγκόσμιο πλούτο των χωρών μεσαίου εισοδήματος, από 19% σε 28%, ενώ, από την άλλη, το μερίδιο των χωρών υψηλού εισοδήματος του ΟΟΣΑ υποχώρησε στο 65% από 75%. Η αλλαγή αυτή οφείλεται κυρίως στην ταχεία ανάπτυξη που καταγράφεται στην Ασία, οι περισσότερες χώρες της οποίας έχουν περάσει από την κατηγορία των χαμηλού εισοδήματος στην κατηγορία των μεσαίου εισοδήματος.

Εξαιρετικά φτωχές παρέμειναν οι χώρες χαμηλού εισοδήματος, κυρίως αυτές που βρίσκονται στην υποσαχάρια Αφρική, καθώς το μερίδιό τους την περίοδο 1995-2014 στον παγκόσμιο πλούτο αυξήθηκε μόλις στο 8% από 6%.

Εξαιρετικά φτωχές παρέμειναν οι χώρες χαμηλού εισοδήματος, κυρίως αυτές που βρίσκονται στην υποσαχάρια Αφρική.

Παρά τη συνολική αύξηση του παγκόσμιου πλούτου, και μάλιστα κατά 66% σε διάστημα είκοσι ετών, οι ανισότητες από χώρα σε χώρα παραμένουν. Ενδεικτικό του παραπάνω είναι ότι ο κατά κεφαλήν πλούτος στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ ήταν 52 φορές μεγαλύτερος από αυτόν στις χώρες χαμηλού εισοδήματος. Επιπλέον, δεν καταγράφηκε ανάλογη αύξηση του κατά κεφαλήν πλούτου. Μεγαλύτερο ήταν το πλήγμα σε ορισμένες χώρες της υποσαχάριας Αφρικής, σε κάποιες πετρελαιοπαραγωγούς χώρες της Μέσης Ανατολής, καθώς και σε χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ λόγω της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.

Ξεπέρασαν το ένα εκατομμύριο οι συνδέσεις συνδρομητικής τηλεόρασης

Τη σταθεροποίηση της εγχώριας αγοράς τηλεπικοινωνιών υπογραμμίζει η ετήσια επισκόπηση αγορών της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) για το 2016. Η αγορά τη χρονιά εκείνη ανήλθε στα 5,01 δισ. ευρώ, όση ήταν και το 2015. Και η συμβολή της στο ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 2,9%, ή 10 μονάδες βάσης υψηλότερα από την προηγούμενη χρονιά, κυρίως εξαιτίας της οριακής υποχώρησης του ΑΕΠ.

Στη σταθεροποίηση αυτή της αγοράς καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν οι σταθερές επικοινωνίες και οι υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης. Οι σταθερές επικοινωνίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΤΤ, επανέκαμψαν το 2016 αφού οι ευρυζωνικές συνδέσεις αυξήθηκαν κατά 8,6% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Παράλληλα, για πρώτη φορά μετά το 2002 αυξήθηκαν και οι συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας. Η αύξηση βεβαίως είναι οριακή, κατά περίπου 7 χιλ. συνδέσεις.

Από την άλλη πλευρά, οι υπηρεσίες συνδρομητικής τηλεόρασης αποτελούν μια νέα πηγή εσόδων για τις επιχειρήσεις τηλεπικοινωνιών. Το 2016 τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 2,1% και αντιστοιχούσαν στο 5,3% των συνολικών εσόδων του κλάδου. Μάλιστα η συμβολή τους στα έσοδα του κλάδου ήταν κατά 30 μονάδες βάσης αυξημένη συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά. Η ΕΕΤΤ ακόμη σημειώνει ότι οι συνδέσεις συνδρομητικής τηλεόρασης στο τέλος του 2016 ξεπέρασαν το 1 εκατομμύριο, εκ των οποίων το 10% ήταν συνδέσεις μέσω Διαδικτύου. Μόνον η αγορά της κινητής τηλεφωνίας παρουσίασε πτώση το 2016, «φρενάροντας» έτσι μια πιθανή ανάκαμψη της αγοράς τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την ΕΕΤΤ, οι συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας τη συγκεκριμένη χρονιά αυξήθηκαν (+3,8%), αλλά παρατηρήθηκε μεγάλη κάμψη της κίνησης. Ο συνολικός όγκος κλήσεων μειώθηκε οριακά (-1%), ενώ ο αριθμός των SMS υποχώρησε θεματικά, κατά 20%. Αντίθετα, αύξηση σημειώθηκε στην κίνηση δεδομένων (+48%), υποδηλώνοντας τη μετακίνηση των χρηστών από τις υπηρεσίες τηλεφωνίας / SMS των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας στην επικοινωνία μέσω Internet (IP Telephony/Instant Messaging) που προσφέρουν οι Facebook, WhatsApp, Viber κ.ά.

Οι σταθερές επικοινωνίες επανέκαμψαν το 2016 αφού οι ευρυζωνικές συνδέσεις αυξήθηκαν κατά 8,6% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι στο τέλος του 2016, οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών, σύμφωνα με τη διαδικτυακή υπηρεσία PriceScope, πρόσφεραν πάνω από 1.200 προϊόντα/πακέτα στην ελληνική αγορά, εκ των οποίων τα περισσότερα η Cosmote. Σύμφωνα με την ΕΕΤΤ, ο συνδυασμός όλων των υπηρεσιών στις τηλεπικοινωνίες θα μπορούσε να δημιουργήσει πάνω από 90.000 πακέτα.

19-ΟΙΚ_ΤΑΣΕΙΣ_ΚΑΤΗΙ 20/02/18 18:47 Page 19

Γιατί ο Ντέιβιντ Μπέκαμ πολεμάει τα κουνούπια

Η κλιματική αλλαγή φέρνει την ελονοσία σε πολλές χώρες που έως τώρα θεωρούνταν «άτρωτες» - Τι σημαίνει αυτό για την Ελλάδα

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Ο Ντέιβιντ Μπέκαμ κλεισμένος σε ένα γυάλινο κουβούκλιο, πολιορκημένος από χιλιάδες κουνούπια που πετούν γύρω από αυτό – ο βόμβος είναι εφιαλτικός! Οχι, δεν είναι fiction αλλά πραγματικότητα. Ο 42χρονος πρώην σταρ των γηπέδων αποφάσισε να υποστεί αυτό το μαρτύριο για τα γυρίσματα ενός ολιγόλεπτου φιλμ, στο πλαίσιο της νέας καμπάνιας της βρετανικής οργάνωσης Malaria No More, της οποίας είναι ιδρυτικό μέλος, στέλνοντας το μήνυμα: «Η ελονοσία πρέπει να πεθάνει, ώστε εκατομμύρια άνθρωποι να μπορέσουν να ζήσουν. Είμαστε η γενιά που μπορούμε να βάλουμε οριστικό τέλος σ' αυτό».

«Σκοπός αυτού του φιλμ είναι να μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε πόσο τυχεροί είμαστε που ζούμε σε χώρες τις οποίες δεν "αγγίζει" και τόσο η ελονοσία. Και να σκεφτούμε ότι ο μισός πληθυσμός του πλανήτη απειλείται από αυτήν. Είναι αδιανόητο να χάνονται τόσες ζωές, ενώ πρόκειται για μια ασθένεια που μπορεί να προληφθεί και της οποίας η θεραπεία κοστίζει λιγότερο από ένα φλιτζάνι τσάι», λέει στην «Κ» η Κλερ Χόφμαν, υπεύθυνη επικοινωνίας της Malaria No More. «Επίσης, θέλαμε να ενημερωθεί η διεθνής κοινή γνώμη για το ότι όλοι μας δυνητικά κινδυνεύουμε να νοσήσουμε αν επισκεφθούμε περιοχές στις οποίες η ελονοσία ενδημεί – όπως έχει συμβεί με τον Τζορτζ Κλούνεϊ, τον Ντέιβιντ Ατένμπορο, τον Μάικλ Κέιν και πολλούς άλλους, γνωστούς και άγνωστους, που έχουν ήδη νοσήσει...».

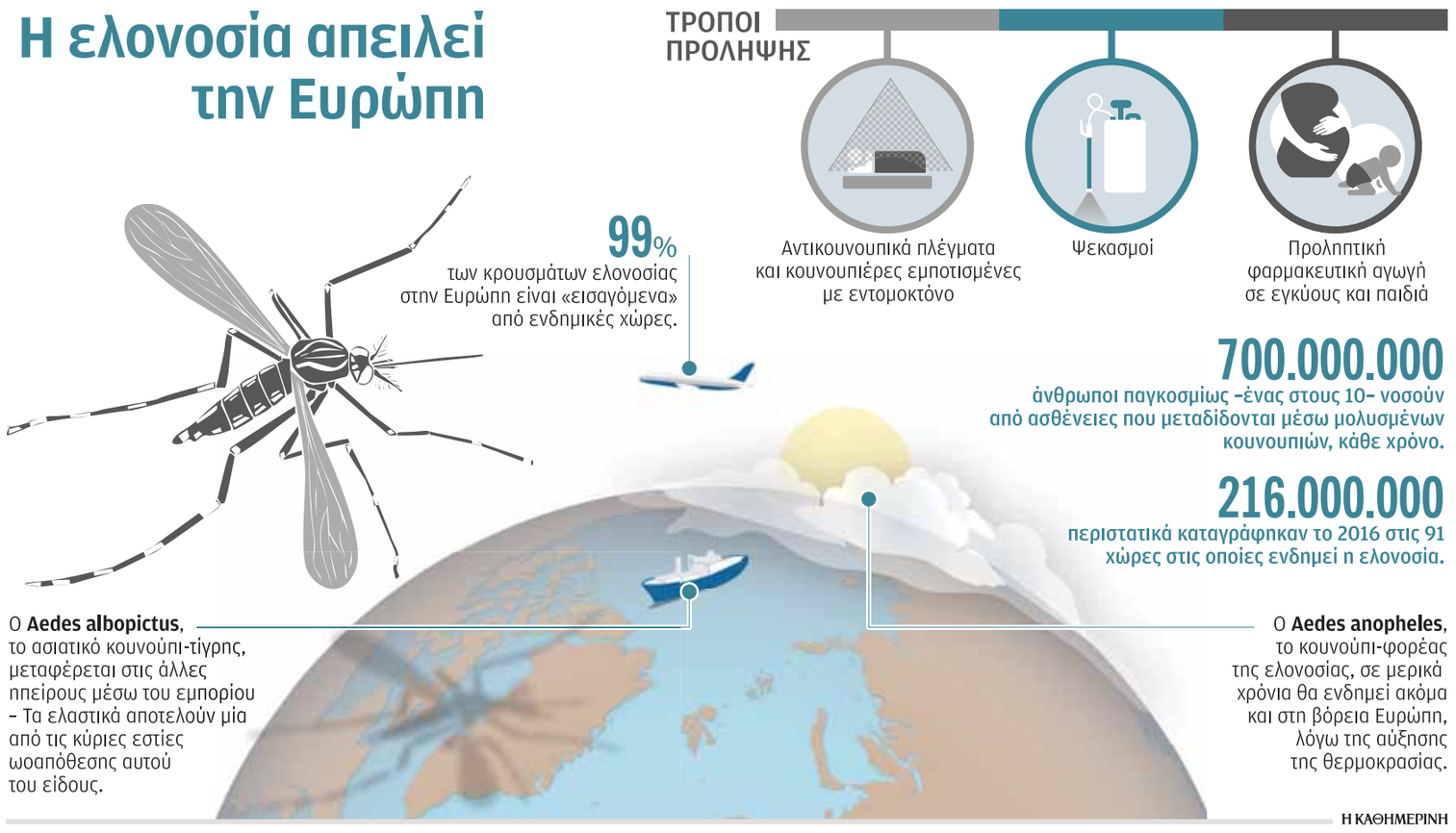

«Κακός αέρας»

Ελονοσία. Μαλάρια· από τις ιταλικές λέξεις «mala» και «aria», δηλαδή «κακός αέρας». Οι αριθμοί είναι εύγλωττοι. Περίπου 125.000 άνθρωποι ετησίως χάνουν τη ζωή τους από δήγμα φιδιού, 65.000 από δάγκωμα σκύλου, 3.250 από τσίμπημα σκορπιού, ενώ μόλις έξι από επίθεση καρχαρία. Στο μυαλό του μέσου ανθρώπου ο καρχαρίας φαντάζει ως το πιο φονικό ζώο στον πλανήτη, μαζί ίσως με τα λιοντάρια και τις τίγρεις.

Και όμως, ο ένοχος για πολύ περισσότερους –εκατοντάδες χιλιάδες– θανάτους είναι τόσο μικρός, που μπορούμε να τον συνθλίψουμε με τα δάχτυλά μας: το κουνούπι! Κάθε χρόνο, 700 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως –ένας στους 10!– νοσούν από ασθένειες που μεταδίδονται μέσω μολυσμένων κουνουπιών: ελονοσία, κίτρινος πυρετός, δάγκειος, ιός του Δυτικού Νείλου, Ζika. Ως φορείς ειδικά της ελονοσίας, μόνο το 2016, στις 91 χώρες στις οποίες ενδημεί η συγκεκριμένη λοιμώδης νόσος, τα κουνούπια ευθύνονταν για 216 εκατ. περιστατικά (5 εκατομμύρια πιο πολλά από το 2015) και 445.000 θανάτους – οι περισσότεροι παιδιών κάτω των πέντε ετών.

Οι αντίστοιχοι αριθμοί για το 2017 δεν έχουν ακόμη ανακοινωθεί, αλλά ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει ήδη εκφράσει την ανησυχία του. «Για πολλά χρόνια, η διεθνής αντίδραση στην ελονοσία εθεωρείτο ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα στον τομέα της δημόσιας υγείας. Τους τελευταίους μήνες διαπιστώσαμε μια ανησυχητική αλλαγή στην πορεία της. Τα στοιχεία δείχνουν ότι λιγότερες από τις μισές χώρες με συνεχιζόμενη μετάδοση της νόσου έχουν πετύχει τους προσδοκώμενους, κρίσιμους στόχους για τον περιορισμό της και τη μείωση των θανάτων. Η ελονοσία απειλεί το 50% του πληθυσμού της Γης και στοιχίζει στην οικονομία των αφρικανικών χωρών – τις οποίες πλήττει πιο έντονα– 12 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως, καθυστερώντας την ανάπτυξή τους. Η πρόοδος για την οποία ήμασταν τόσο υπερήφανοι φαίνεται να έχει σταματήσει», λέει ο Αντάνομ Γκεμπρεέσους, γενικός διευθυντής του ΠΟΥ. Πράγματι. Επί δεκαετίες, ο ανεπτυγμένος κόσμος είχε σχεδόν ξεχάσει την ελονοσία. Στις ΗΠΑ είχε εξαλειφθεί πλήρως από τη δεκαετία του '50. Σήμερα, τα περιστατικά εκεί πλησιάζουν τις 2.000 ετησίως, με διαρκώς αυξητική τάση. Στην Ευρώπη, η εικόνα είναι αντίστοιχη. Μόνο μέσα σε μία δεκαετία, από το 1990 έως το 2000, το ποσοστό των νοσούντων αυξήθηκε από 31 σε 71 ανά χίλιους ανθρώπους στον γενικό πληθυσμό. Γιατί μας... θυμήθηκε η ελονοσία; Και πόσο πρέπει να ανησυχούμε στην Ελλάδα;

Ο Ντέιβιντ Μπέκαμ πρωταγωνιστεί στη νέα καμπάνια κατά της ελονοσίας.

«Η πλικία της ελονοσίας ξεπερνά τα 20 εκατομμύρια χρόνια. Είναι μια αρρώστια την οποία το ανθρώπινο είδος αντιμετωπίζει σχεδόν από καταβολής του – και εξελίσσεται μαζί της. Οφείλεται στο πλασμώδιο (Plasmodium), έναν μικροοργανισμό (παράσιτο) που προσβάλλει τα ερυθρά αιμοσφαίρια στο αίμα μας. Μεταδίδεται με τσίμπημα από μολυσμένο θηλυκό κουνούπι που ανήκει στο γένος Aedes Anopheles (κώνωψ ανωφελής). Υπάρχουν περίπου 430 είδη κουνουπιών αυτού του γένους. Μόνο 30-40 από αυτά μπορούν να μεταδώσουν την ελονοσία», εξηγεί ο Αθανάσιος Τσακρής, καθηγητής Μικροβιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η μετακίνηση

Και σε τι οφείλεται η έξαρσή της τα τελευταία χρόνια; «Η αυξημένη μετακίνηση των πληθυσμών ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό και για τη... μετακίνηση της νόσου και την αύξηση των περιστατικών. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι των 99% των περιστατικών που καταγράφονται στην Ευρώπη αφορά ανθρώπους που επέστρεψαν από ενδημικές χώρες», λέει ο κ. Τσακρής.

«Η Ελλάδα, λόγω της αυξημένης μετακίνησης πληθυσμών αλλά και του κλίματός της, είναι ευάλωτη. Είναι συχνά τα περιστατικά τα τελευταία χρόνια και δεν αφορούν μόνο ταξιδιώτες από ενδημικές χώρες. Κάποια οφείλονται και σε εγχώρια μετάδοση, λόγω μόλυνσης των κουνουπιών μιας περιοχής με το παράσιτο της ελονοσίας, όπως καταγράφηκαν στη Λακωνία και αλλού».

«Βέβαια», συνεχίζει ο καθηγητής Μικροβιολογίας, «η θνησιμότητα την οποία η ελονοσία εμφανίζει στις αφρικανικές χώρες δεν έχει καμία σχέση με το τι συμβαίνει στον ανεπτυγμένο κόσμο, όπου χάρη στην πρόσβαση σε καλύτερη θεραπευτική αγωγή και σε επαρκέστερες δομές υγείας είναι μια αντιμετωπίσιμη νόσος – τουλάχιστον στην πλειονότητα των περιπτώσεων. Κάνω αυτή τη διευκρίνιση, γιατί η έκβασή της εξαρτάται και από το είδος του πλασμωδίου, την αντοχή του στα ανθελονοσιακά φάρμακα, όπως επίσης και από τη γενική κατάσταση της υγείας του ασθενούς».

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 20/02/18 23:51 Page 20

Περιορισμένες απώλειες την Τρίτη στο Χρηματιστήριο

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 0,50% και έκλεισε στις 841,83 μονάδες

Χωρίς φρέσκα κεφάλαια και σε συνδυασμό με την οξύτατη πολιτική αντιπαράθεση για το σκάνδαλο Novartis και τη μη λήψη απόφασης στο Eurogroup για εκταμίευση δόσης, το χρηματιστήριο δείχνει στάσιμο και αδύναμο να κινηθεί σε υψηλότερα επίπεδα, με τη μεταβλητότητα (volatility) να κυριαρχεί στις συναλλαγές.

Η χθεσινή συνεδρίαση κινήθηκε σε υποτονικά επίπεδα, καθώς η αξία των συναλλαγών δεν ξεπέρασε τα 56 εκατ. ευρώ εκ των οποίων η αξία των πακέτων αφορούσε κεφάλαια ύψους 9 εκατ. ευρώ. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,50% στις 841,83 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κινήθηκε μεταξύ των 836,09 μονάδων (-1,18%) και 848,49 μονάδων (0,29%). Υπενθυμίζουμε ότι είχε προηγηθεί ένα ανοδικό τριήμερο με συνολικά κέρδη 2,94% για τον Γενικό Δείκτη και ενίσχυση της κεφαλαιοποίησης κατά 1,86 δισ. ευρώ.

Στη χθεσινή συνεδρίαση ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες 0,53% στις 2.159,92 μονάδες, ενώ στο -0,56% ολοκλήρωσε τις συναλλαγές ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης Mid Cap και στις 1.302,63 μονάδες. Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,38% στις 913,76 μονάδες.

Αναλυτές επισημαίνουν ότι ο δρόμος της επιστροφής της χώρας στις αγορές μπορεί να γίνει πιο δύσβατος τους επόμενους μήνες, αν επιβεβαιωθούν οι φόβοι για επιδείνωση της διεθνούς συγκυρίας, με διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων στις ΗΠΑ και γενικευμένη άνοδο των αποδόσεων ομολόγων στις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Η αγορά αντιπαρήλθε το θετικό στοιχείο που ήταν η αναβάθμιση της χώρας από τη Fitch την περασμένη Παρασκευή, συνοδευόμενη από την εκτίμηση ότι η βιωσιμότητα του χρέους θα βελτιωθεί, οι Ευρωπαίοι θα προσφέρουν περαιτέρω ελάφρυνση χρέους μέσα στο 2018 και η Ελλάδα δεν θα χρειαστεί προληπτική γραμμή στήριξης.

Στις μετοχές της υψηλής κεφαλαιοποίησης τα υψηλότερα ημερήσια κέρδη κατέγραψε ο τίτλος της Lamda Development σε ποσοστό 5,38% με κλείσιμο στα 7,09 ευρώ και ακολούθησε με μικρότερα κέρδη 0,58% ο ΟΤΕ που διαμορφώθηκε στα 12,21 ευρώ. Ισχυρές πιέσεις ασκήθηκαν στη μετοχή της ΔΕΗ που υπέστη απώλειες 3,02% και έκλεισε στα 2,764 ευρώ. Σημαντικές απώλειες κατέγραψαν επίσης και οι μετοχές του ΟΠΑΠ (-2,32%), του ΑΔΜΗΕ (-2,22%) και των Ελληνικών Χρηματιστηρίων (-2,06%).

a.ntokas@kathimerini.gr

Παρά τη χθεσινή ανάκαμψη του αμερικανικού νομίσματος, το ευρώ έχει ενισχυθεί κατά 5,21% έναντι του δολαρίου το τελευταίο τρίμηνο.

Ανοδος στις χρηματιστηριακές αγορές της Ευρώπης

Με θετικό πρόσημο έκλεισαν χθες οι γενικοί δείκτες των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, εξαιρουμένου του Λονδίνου, παρά το γεγονός ότι ο τραπεζικός κλάδος δέχθηκε έντονες πιέσεις λόγω των αρνητικών αποτελεσμάτων του βρετανικού ομίλου HSBC. Στη Wall Street, ο δείκτης Dow Jones υποχωρούσε κατά 0,50% και ο δείκτης S&P 500 ενισχυόταν οριακά (0,09%) λίγο πριν από το κλείσιμο έπειτα από την ανακοίνωση απογοητευτικών κερδών από τους ομίλους λιανικού εμπορίου Walmart, Target και Costco Wholesale. Δεν είναι τυχαίο ότι κατόπιν των προαναφερόμενων αρνητικών αποτελεσμάτων, οι μετοχές των εταιρειών καταναλωτικών ειδών που περιλαμβάνονται στον δείκτη S&P 500 υποχωρούσαν κατά 1,93% πριν από τη λήξη της συνεδρίασης. Προηγουμένως, ο δείκτης Dax στη Φρανκφούρτη είχε ενισχυθεί κατά 0,83%, ο γαλλικός δείκτης Cac-40 κατά 0,64% και ο δείκτης FTSE Mib στο Μιλάνο κατά 0,46%. Στο Λονδίνο, ο δείκτης FTSE-100 υποχώρησε οριακά (-0,01%), ενώ η μετοχή του τραπεζικού ομίλου HSBC διολίσθησε 3% ύστερα από την ανακοίνωση χαμηλότερων του αναμενομένου κερδών για το 2017, αλλά και της ανάγκης για την άντληση 7 δισ. δολαρίων για την κεφαλαιακή ενίσχυσή της.

Στις ΗΠΑ επικρατεί ευρύτερος προβληματισμός ενόψει των μεγάλων εκδόσεων κρατικών ομολόγων που έχουν προγραμματιστεί μέσα στις επόμενες ημέρες διότι ενισχύουν τους φόβους για την αύξηση του δημοσίου χρέους στην ισχυρότερη οικονομία του κόσμου. Οι αποδόσεις των 2ετών αμερικανικών ομολόγων εκτοξεύθηκαν χθες στο υψηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας.

Παράλληλα, το αμερικανικό νόμισμα ενέτεινε χθες την άνοδό του από τα χαμηλά της τελευταίας τριετίας, φθάνοντας το 1,2344 δολάριο ως προς το ευρώ. Πάντως, το ευρώ έχει ενισχυθεί κατά 5,21% έναντι του δολαρίου το τελευταίο τρίμηνο.

Η τιμή του αργού πετρελαίου στη Νέα Υόρκη ενισχύθηκε κατά 0,68% στα 62,10 δολάρια το βαρέλι, φθάνοντας στο υψηλό των τελευταίων δύο εβδομάδων, λόγω της υποχώρησης των αποθεμάτων από τη διακοπή της λειτουργίας του αγωγού Keystone της TransCanada. Ομως, η άνοδος του δολαρίου οδήγησε στην εξασθένηση της τιμής του πετρελαίου Brent κατά 0,18%,στα 65,55 δολάρια το βαρέλι. Σημειωτέον ότι οι αγορές μετοχών και ομολόγων ήταν προχθές κλειστές λόγω αργίας.

BLOOMBERG, REUTERS

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	235.98	-0.2915
ALCOA CORP	48.48	2.3649
ALLEGHANY CRP	586.615	-1.5548
ALTRIA GROUP	64.81	-0.993
AMAZON COM	1478.356	2.0478
AMER EXPRESS C	97.2	0.4236
AMER INTL GROU	59.67	0.3363
AMGEN	184.02	0.2561
APPLE INC	173.865	0.8322
AVON PRODUCTS	2.87	5.1282
BANK OF AMERIC	32.059	0.2784
BAXTER INTL IN	67.43	1.6584
BOEING CO	356.2216	0.3328
BRISTOL MYERS	67.98	-1.4211
CAMPBELL SOUP	46.19	0.0433
CATERPILLAR IN	157.0766	0.5033
CIGNA CORP	192.93	-0.4541
CHEVRON	111.89	-0.2229
CISCO SYSTEMS	44.55	0.4963
CITIGROUP	76.89	0.0911
CERVECERIAS	28.52	0.5287
COCA-COLA CO	44.41	-1.2672
COLGATE PALMOL	70.14	-1.8472
DANAOS CORP	1.39	2.963
DIANA SHIPPING	3.7899	-0.0026
ENTERGY CP	75.2602	-1.9028
EXELON CORP	37.665	-0.3044
EXXON MOBIL	76.3407	-0.2604
FEDEX CORP	242.14	-0.8395
FORD MOTOR CO	10.62	0.0943
INTL BUS MACHI	155.09	-0.6979
GENERAL DYNAMI	223.65	-0.2409
GENERAL ELEC C	14.7901	-1.7269
GOLDM SACHS GR	267.51	-0.0411
HALLIBURTON CO	47.31	-0.4
HARTFORD FINL	53.62	-0.9605
HP INC	21.54	0.6542
HOME DEPOT INC	189.27	1.2301
HONEYWELL INTL	154.98	0.6168
INTEL CORP	46.595	2.2717
JOHNSON JOHNSO	131.76	-1.0439
JPMORGAN CHASE	115.06	0.3314
LAZARD	55.01	-0.704
MCDONALD'S COR	158.03	0.1521
MERCK & CO	55.32	-1.7232
MICROSOFT CP	92.83	0.9022
3M COMPANY	235.98	-0.2915
MORGAN STANLEY	55.39	0.4534
NIKE INC CL B	67.83	-0.6881
NORFOLK SOUTHE	140.38	-1.5844
PFIZER INC	36.32	0.1655
PROCTER & GAMB	81.615	-1.1925
RAYTHEON CO	218.4048	0.3099
ROCKWELL AUTOM	184.856	-0.3794
SCHLUMBERGER L	66.13	-0.2263
SOUTHERN	43.45	-1.0926
STEALTHGAS	4.5	0
TSAKOS ENERGY	3.42	0.5882
UNISYS CORP	11.75	5.3812
UNITED TECH CP	128.06	-0.9284
UNITEDHEALTH G	228.03	-0.5842
US BANCORP	55.315	-0.5305
VERIZON COMMS	49.32	-1.655
WALT DISNEY CO	106.93	0.3755
WELLS FARGO &	60.55	1.0008
WALMART INC	94.87	-9.4579

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	1739.8	0.718
ASSOC.BR.FOODS	2651	0.493
ADMIRAL GROUP	1894.5	0.611
ASHTEAD GRP.	2065	2.329
ANTOFAGASTA	893.4	-0.49
AVIVA PLC	500.4	1.275
ASTRAZENECA	4722	0.202
BABCOCK INTL	646.2	-0.031
BAE SYSTEMS	595.8	0.506
BARCLAYS	201.05	0.025
BRIT AM TOBACC	4493	1.194
BARRATT DEVLPM	562.2	1.115
BERKELEY GRP	3849	1.664
BR LAND CO	647.6	0.497
BHP BILLITON	1490.4	-4.584
BUNZL	2000	0
BP	475	0.2
BURBERRY GRP	1560.5	1.265
BT GROUP	230.8	1.228
COCACOLA HBC A	2464	0.163
CARNIVAL	4870	0.974
CENTRICA	130.75	1.593
COMPASS GROUP	1552	0.356
CAPITA PLC	180.4	-2.828
CRH	2500	1.709
DIXONS CARPHO	197.65	0.483
DCC	6685	0.375
DIAGEO	2493	-0.04
DIRECT LINE	388	0.675
EXPERIAN	1559	1.267
EASYJET	1675.5	1.607
FRESNILLO	1340.5	-1.506
GKN	418.6	0.965
GLENCORE	384.4	0.156
GLAXOSMITHKLIN	1325	1.253
HIKMA	985.6	4.806
HAMMERSON	465.8	1.283
HARGREAVES LS	1702.5	1.672
HSBC HOLDINGS	737	-3.09
INTL CONSOL AI	616	0
INTERCONT HOTE	4568	-2.746
3I GROUP	917.2	1.934
IMPBRANDS	2675.5	0.281
INTU PROPERTIE	213.2	2.303
INMARSAT	478.7	3.637
INTERTEK GROUP	4973	1.386
ITV	171.35	0.499
JOHNSON MATTHE	3171	0.539
KINGFISHER	361.4	0.753
LAND SECS.	938.5	0.428
LEGAL & GENERA	257	0.784
LLOYDS BNK GRP	67.85	-0.147
LOND STOCK EXC	4005	0.755
MERLIN	353.2	-0.926
MARKS & SP.	1242172	0.975
MONDI	1917	1.887
NATIONAL GRID	748	0.08
NEXT	4992	1.463
OLD MUTUAL	248.8	0.525
PROVIDENT FINC	684	0.382
PRUDENTIAL	1844	0.93
PERSIMMON	2465	1.649
PEARSON	696.6	-0.029
RECKIT BNCSR G	5928	-2.42
ROYAL BANK SCO	274.9	-0.254
RDS 'A	2256	-0.243
ROYAL DTCH SHL	2281	-0.088
RELX	1493	1.565
RIO TINTO	3990.5	-1.591
ROYAL MAIL	556.8	1.978
ROLLS ROYCE PL	840.6	1.35
RANDGOLD RES.	6150	0.163
RSA INSRANCE G	612	0.857
SAINSBURY(J)	254.5	1.314
SCHRODERS	3477	1.965
SAGE GROUP	702.8	1.678
SHIRE	3072.5	-1.222
ST JAMESS PLAC	1133.5	1.705
SKY PLC	1106	0.272
SMITHS GROUP	1596	1.656
SMITH&NEPHEW	1269	0.475
SPORTS DI INT	373.4	4.418
SSE PLC	1213	0.957
STANDRD CHART	820.2	0.171
SEVERN TRENT	1711.5	-0.175
TRAVIS PERKINS	1417.5	-0.421
TESCO	206.5	0.243
TUI AG	1542.5	1.081
TAYLOR WIMPEY	191.05	1.649
UNILEVER	3744	0.322
UNITED UTIL GR	664.4	0.181
VODAFONE GROUP	203	-0.27
WPP PLC	1400	-2.473
WHITBREAD	3918	0.384

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABBLTDN	23.74	1.11
RICHEMONTN	84.82	0.26
GEBERITN1	428.3	1.3
LAFARGEHOLCIM	55.34	1.36
NOVARTISN	80.46	0.98
ROCHEHOLDING	223.9	0.34
SGSN	2408	2.12
SWATCHGROUPI	410.6	0.59
ADECCON	75.24	1.02
JULIUSBAERN	61.74	0.75
CSGROUP AG	17.55	1.24
GIVAUDANN	2156	1.27
NESTLESA	75.2	0.32
TRANSOCEANN	8.7	-0.57
SWISSCOMN	510.4	0.04
SWISSREN	96.38	1.39
UBSGROUPN	17.985	1.47
ZURICHINSURAN	310.8	0.68

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N	182.75	2.3
ALLIANZ SE	192.52	2.22
BASF SE	87.48	1.23
BAY MOT WERKE	86.8	-0.48
BEIERSDORF	91.92	-0.02
BAYER N AG	98.93	1.15
COMMERZBANK	12.98	0.088
CONTINENTAL AG	229.3	1.1
DAIMLER AG N	70.62	-0.39
DEUTSCHE BANK	13.394	0.2
DEUTSCHE POST	37.44	0.34
DT BOERSE N	105.15	-0.65
DT LUFTHANSA A	27.23	0.19
DT TELEKOM N	13.29	0.11
E.ON SE NA	8.253	0.114
FRESENIUS MEDI	86.74	0.32
FRESENIUS SE	63.52	0.34
HEIDELBERGCEME	83.78	0.26
HENKEL AG&CO V	107.2	0.25
INFINEON TECH	22.51	0.49
K+S AG NA	22.24	0.29
LINDE	173.75	1.95
MERCK KGAA	83.5	0.36
MUENCH. RUECK	184.8	2
RWE AG	16.46	0.145
THYSSENKRUPP A	23.04	0.31
VOLKSWAGEN VZ	164.86	-1
VONOVIA SE	37.33	0.31
SIEMENS N	112.24	1.38
SAP SE	84.51	0.65

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS INDUS	41.27	1.75
AEGON	5.62	2
AKZO NOBEL	78.98	0.1
ALTICE A	7.84	-1.38
ASML HOLDING	159.25	3.24
BOSKALIS WESTM	31.19	2.13
GEMALTO	49.44	-0.32
HEINEKEN	85	-0.42
KONINKLIJKE DS	84.14	0.53
KPN KON	2.595	0.19
NN GROUP	36.26	0.69
OCI	19.385	1.89
PHILIPS KON	31.225	0.5
RANDSTAD	58.96	0.55
RELX	17.015	1.86
ROYAL DUTCH SH	25.825	0.16
UNIBAIL RODAMC	188.6	0.64
UNILEVER DR	43.43	0.53
VOPAK	38.73	1.39
WOLTERS KLUWER	40.36	1.23

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA	1.41	1.42
ATLANTIA	25.68	25.66
AZIMUT HLDG	18.06	17.92
CIR-COMP	1.13	1.10
ENEL	4.77	4.76
EXOR	60.58	60.30
ENI	13.71	13.63
GENERALI ASS	15.43	15.38
GEOX	2.72	2.72
INTESA SANPAOL	3.089	-0.6
LUXOTTICA	49.55	49.70
MEDIASET	3.17	3.18
MEDIOBANCA	9.84	9.84
PARMALAT	2.96	2.99
RCS MEDIAGROUP	1.08	1.09
PRYSMIAN	26.70	26.52
SNAM	3.63	3.65
STMICROELEC.N.	18.47	17.99
TELECOM ITALIA	0.72	0.70
TENARIS	13.71	13.59
TERNA	4.53	4.53
UNICREDIT	17.568	0.39

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO	1977.5	-0.65
ASAHI GROUP HL	5555	-2.15
ASTELLAS PHARM	1527	0.2
BRIDGESTONE CO	4811	-1.01
CANON INC	3953	-1.08
CASIO COMPUTER	1520	0.07
CITIZEN WATCH	837	-0.95
CLARION	347	4.52
CREDIT SAISON	1876	0.54
DAIWA SEC GROU	724.8	-0.12
SUBARU	3738	-0.8
FUJIFILM HOLDI	4365	-0.89
FUJITSU LTD	639.9	-2.72
HINO MOTORS	1454	-1.09
HITACHI	830.2	-0.54
HONDA MOTOR	3785	-1.71
IHI	3470	-1.98
ISUZU MOTORS	1741.5	-2.08
KAWASAKI HVY I	4005	-1.84
KAJIMA CORP	1008	0
KEIO	4865	1.25
KOBE STEEL	1210	1.26
KONICA MINOLTA	973	-0.1
JTEKT	1692	-1.28
MITSUB UFJ FG	784.6	-1.13
MITSUBISHI COR	3054	-1.2
MITSUBISHI ELE	1829.5	-2.35
MITSUBISHI MOT	835	0.36
NEC CORPORATIO	3215	0.63
NIKKON HLDG	2689	-0.85
NIKON CORP	2144	-0.46
NIPPON SUISAN	5555	0
NISSAN MOTOR C	1117	-0.89
NOMURA HOLDING	665.5	-0.14
NISSAN CHEM IN	3980	-1
NIPPON PAPER I	2155	
NTT DOCOMO	2733	0.18
OBAYASHI CORP	1194	-0.42
ODAKYU ELEC RA	2254	-0.09
OJI HOLDINGS	710	0
OSAKA GAS	2182.5	0.21
PIONEER	204	3.03
RICOH CO LTD	1181	-0.67
SECOM	7962	0.44
SEVEN & I HLDG	4500	0.81
SHARP CORP	3505	0.43
SHIMIZU CORP	1013	0.1
SHISEIDO	6350	-0.11
SONY CORP	5296	-0.17
SMFG	4773	-1.2
SUMITOMO CHEM	672	-0.44
SUZUKI	1346	2.36
TAISEI CORP	5400	0.75
TDK CORPORATIO	9230	-0.75
TOBU RAILWAY	3345	-0.89
TOKIO MARINE H	5038	-1.39
TORAY INDUSTRI	1095	-1.31
TREND MICRO	6010	-1.8
TOPY INDS LTD	3210	0.78
TORAY INDUSTRI	1095	-1.31
TOSHIBA CORP	312	0.32
TOYOBO	2080	0.29
TOYOTA MOTOR C	7291	-1.19
YAMAHA CORP	4725	0.64

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR	45.45	45.40
AIR LIQUIDE	102.10	101.80
ALSTOM	33.64	33.64
AXA	25.40	25.32
BNP PARIBAS	65.08	64.61
BOUYGUES	42.69	41.81
CAPGEMINI	103.60	104.95
CARREFOUR	19.25	19.62
CASINO GUICHAR	46.01	46.01
CREDIT AGRICOL	13.87	13.67
DANONE	64.51	64.47
DASSAULT SYSTE	103.50	104.00
EDF	10.43	10.79
ESSILOR INTERN	109.15	109.40
L'OREAL	175.60	175.50
L.V.M.H.	245.10	245.20
LAGARDERE S.C.	24.80	24.90
MICHELIN	126.30	124.55
PERNOD RICARD	133.00	133.55
PEUGEOT	17.90	17.86
KERING	390.20	389.50
PUBLICIS GROUP	61.50	61.40
RENAULT	86.90	87.89
SAINT-GOBAIN	44.26	42.99
SANOFI	64.55	64.30
SCHNEIDER ELEC	72.52	71.90
SOCIETE GENERA	46.26	46.46
SODEXO	99.30	99.78
STMICROELECTRO	18.46	18.00
TF1	11.72	11.67
THALES	92.12	90.36
TOTAL	46.60	45.89
VEOLIA ENVIRON	19.36	19.28

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER	29.13	2.2464
ABERTIS	19.4	-0.3083
AENA SME	166.9	0.5725
ACERINOX	12.05	2.9035
ACCIONA SA	67.56	0.2374
AMADEUS	59.5	0.4728
BANKIA	3.989	1.3208
BBVA	7.026	0.057
BANKINTER	8.91	1.0892
CAIXABANK	4.048	-0.5405
DSTR INT ALIME	3.956	0.7128
ENDESA	17.29	1.5267
ENAGAS	20.51	-0.726
FERROVIAL	17.645	1.554
FOMENTO DE CON	9.75	3.9446
GAS NATURAL	18.34	0.0819
GRIFOLS	23.87	1.3588
IBERDROLA	6.15	0.7206
INT AIRLINES G	6.998	0.5749
INDRA SISTEMAS	11.43	4.0984
INDITEX	27.33	2.5131
MAPFRE	2.77	0.8006
MERLIN PROP	11.33	0.8007
ARCELORMITTAL	28.82	0
OBR HUARTE LAI	5.076	1.8051
RED ELECTR COR	15.985	-0.8989
REPSOL	14.12	1.1824
BCO DE SABADEL	1.8265	0.1371
BANCO SANTANDE	5.679	1.6467
SACYR	2.55	-1.1628
TELEFONICA	7.654	0.5782
MEDIASET ES CO	9.394	0.3418
TECNICAS REUN	26.07	0.7731

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,2493	1,2484	1,2486
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4493	7,4477	7,4501
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8866	0,8871	0,8875
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,9180	9,9368	9,9421
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	133,11	132,62	132,68
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1545	1,1530	1,1533
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	9,7350	9,7252	9,7330
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5604	1,5626	1,5636
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,5757	1,5785	1,5793

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8839	0,8879
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	311,37	311,72
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΙΝ	0,4704	0,4710
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6904	1,6917
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,6368	1,6374
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,7638	9,7664
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	125,050	125,350
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	21,9736	22,1038
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8911	0,8905
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	642,978	643,881
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	4,7036	4,7060
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,5852	4,5876
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	14,5345	14,5459
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,5445	4,5475
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4806	0,4808
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,6820	4,6836
ΣΕΚΕΛ Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	4,4234	4,4267
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,362	25,372

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,2203
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8857
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4469
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,8425

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	247,08
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	247,08
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	247,08
ΠΩΛΗΣΗ	298,06

Kaniklides
since 1959
Secure Document & Records Management Services
«Η ορθή διαχείριση αρχείων αποτελεί τη βάση για τη συμμόρφωση με το GDPR»
Τηλ.: 22 507 507

21-OIK_XA-XAK_KATHI 20/02/18 23:48 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	841,83	-0,50
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.456,40	0,51
FTSE Κατασκευών-Υλικών	3.030,94	-0,84
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4.652,03	0,33
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8.415,21	-1,51
FTSE Πρώτων Υλών	4.165,66	-1,56
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.809,35	-1,99
FTSE Τεχνολογίας	1.045,50	-0,54
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3.360,89	0,58
FTSE Τραπεζών	913,76	-0,38
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	691,59	-0,38
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10.457,79	-0,25
FTSE Υγείας	325,64	1,14
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2.256,95	-1,32
FTSE Χημικών	10.422,36	-0,97
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.154,85	-2,33
FTSE Χ.Α. LargeCap	2.159,92	-0,53
FTSE Χ.Α. MidCap	1.302,63	-0,56
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	535,23	-0,54

▲ 37 ▼ 68 ► 32

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	21.359.099	38,52%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	960.019	1,73%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	7.100.280	12,80%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.900.222	7,03%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	20.215	0,04%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	1.383	0,00%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	513.253	0,93%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	126.527	0,23%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	193	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	14.210	0,03%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	44.497	0,08%
ΤΡΟΦΙΜΑ	48.827	0,09%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.824.454	3,29%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	7.395	0,01%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	2.337	0,00%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	4.041.309	7,29%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	1.223.580	2,21%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	6.774	0,01%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	365.284	0,66%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	13.890.762	25,05%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	55.450.619	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	1,060	9,28%	ATTICA BANK (ΚΟ)	0,031	-5,20%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	7,050	5,38%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	16,600	-3,49%
J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,922	4,65%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	1,400	-3,45%
ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	0,300	3,45%	MARFIN INVEST. GROUP (ΚΟ)	0,146	-3,31%
INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	0,860	2,38%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2,764	-3,02%
ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	5,080	2,01%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,040	-2,86%
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	1,840	1,66%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,565	-2,80%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	3,460	1,62%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	3,700	-2,63%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,339	1,19%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,682	-2,55%
ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	0,708	1,14%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	10,120	-2,32%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	9,16	0,00
ΑΔΜΗΕ	1,94	-2,22
ALPHA BANK	1,97	0,00
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,60	0,00
COCACOLA HBC	28,02	-0,25
ΕΥΔΑΠ	6,45	0,00
EUROBANK ERGASIAS	0,81	-1,70
FOLLI FOLLIE GROUP	17,88	-1,22
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	5,28	-2,04
GRIVALIA PROPERTIES	9,39	-0,95
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,22	-2,06
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,10	0,37
ΟΤΕ	12,21	0,58
JUMBO	15,56	-2,02
LAMDA DEVELOPMENT	7,05	5,38
MOTOR OIL	18,98	0,32
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,45	-1,56
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,31	0,00
ΟΠΑΠ	10,12	-2,32
ΟΛΠ	16,56	-0,84
ΔΕΗ	2,76	-3,02
TITAN	23,75	-0,21
VIOHALCO	3,46	1,62
SARANTIS	14,50	-0,68
TERNA ENERGY	4,87	0,41

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.100.280,14	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	5,60%
ALPHA BANK (ΚΟ)	6.385.892,60	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,40%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.323.041,30	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,38%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.637.906,77	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	0,30%
TITAN (ΚΟ)	3.958.320,60	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,28%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	3.893.791,94	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,23%
ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	3.867.548,44	TITAN (ΚΟ)	0,22%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.602.354,75	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,22%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.769.069,23	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,21%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	1.606.928,55	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,16%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.
57.072,47 (εκατ. ευρώ) **-0,35%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
55.450,62 (εκατ. ευρώ) **0,41%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
34.249,02 (εκατ. ευρώ) **17,97%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΩΡΑ 18.16 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	**308**	1.721	14.370
FTSE/X.A. Large Cap	**308**	1.721	14.370
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	**1.674**	25.169	415.358
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	**20**	110	8.803
ALPHA BANK (ΚΟ)	**54**	1.046	25.760
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	**0**	0	11.769
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	**6**	6	395
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	**25**	125	4.629
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	**29**	134	9.131
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	**157**	2.896	41.347
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	**14**	33	1.662
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	**6**	11	718
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	**9**	21	209
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	**56**	163	6.660
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	**12**	48	175
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	**24**	103	3.435
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	**127**	394	3.815
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	**33**	335	3.699
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	**16**	63	16.485
JUMBO (ΚΟ)	**35**	92	723
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	**145**	745	2.804
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	**60**	1.599	79.418
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	**46**	166	1.054
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	**47**	143	8.992
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**165**	13.018	129.772
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**31**	136	2.124
ΟΤΕ (ΚΟ)	**46**	400	6.199
ΟΛΠ (ΚΟ)	**2**	2	1.178
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**221**	2.120	17.146
ΔΕΗ (ΚΟ)	**173**	929	10.864
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	**29**	81	6.932
TITAN (ΚΟ)	**5**	7	364
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	**81**	243	9.096
Δικαιώματα σε Δείκτες	**30**	79	4.052
FTSE/X.A. Large Cap	**30**	79	4.052
Δικαιώματα σε Μετοχές	**0**	0	1.507
ALPHA BANK (ΚΟ)	**0**	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	600
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**0**	0	10
ΟΤΕ (ΚΟ)	**0**	0	37
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	300
ΔΕΗ (ΚΟ)	**0**	0	560
Συνολική Δραστηριότητα	**2.012**	26.969	435.287

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 20 Φεβρουαρίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5920	0,5940	0,5935	0,4830	786	0,5940	0,5980	0,5940	0,34
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc (Σ)	2,3950	2,4150	2,4000	0,2080	20.089	2,4000	2,4150	2,4100	0,63
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,4320	0,4320	0,4320	0,8880	1.000	0,4320	0,4580	0,4320	-1,37
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0060	0,0080		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,2320	0,2360		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,0275	0,0275	0,0275	0,0060	750	0,0270	0,0275	0,0275	0,00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1500	0,1620		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3500	1,3500	1,3500	1,0060	100	1,3400	1,3500	1,3500	-0,74
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,1280	0,1280	0,1280	0,2690	100	0,1220	0,1280	0,1280	3,23
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1630	0,1820		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0645		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,2340	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,3400	1,3700		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0550		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,5000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0180	0,0000		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0030		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0240		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0465	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0010	0,0020		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1800		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,2780		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1420	0,1450		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0400		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0885		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0040		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0050	0,0110		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0,0630	0,0685		
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0150	0,0165		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,1400	1,1600	1,1466	2,6560	8.710	1,1300	1,1500	1,1500	2,68
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2120	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,2700	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ""" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						0,8100	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1400		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0255	0,0000		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1420	0,1490		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0540	0,0000		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,4600	0,5150		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,4040	0,4300		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0380	0,0420		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,6000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0140	0,0000		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,0000	0,0000		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0490		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,2100	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,4780	0,4980		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2,8200	2,8600	2,8440	2,3980	3.370	2,8000	2,8600	2,8600	1,42
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0135	0,0135	0,0135	-0,0020	700.000	0,0130	0,0145	0,0135	-3,57
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,1500	0,1550		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,3000	1,4300		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,3300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,5600	0,5800	0,5601	1,6290	3.010	0,0000	0,5800	0,5800	5,45
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,2200	0,2340	0,2270	0,0990	40.149	0,2300	0,2400	0,2300	1,77
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	0,0790	0,0800	0,0790	-0,2000	80.200	0,0750	0,0800	0,0800	-1,23
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0960		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0165		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,2340		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0,0010	0,0020		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0360		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018 (Λ)						98,7500	100,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						27,0000	30,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	26,5000	26,5000	26,5000	0,0000	6.000	26,0000	0,0000	26,5000	0,00
ΙΝΓΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ, ΑΕ)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εκεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ_ΚΑΤΗΙ 20/02/18 18:44 Page 22

«Αχ, παππού, είναι ωραία εδώ»

Η ιστορία ενός Κορεάτη μετανάστη στις ΗΠΑ και η επιστροφή για τους Χειμερινούς

Οταν ο Σονγκ Χονγκ μιλούσε στα εγγόνια του για την παιδική του ηλικία, αστειευόταν ότι ήταν επαρχιώτης από μια ορεινή και αγροτική γωνιά του κόσμου που κανένας από τους συμπατριώτες του Αμερικανούς δεν είχε και μάλλον ούτε επρόκειτο να ακούσει ποτέ. Ξάφνου μια μέρα, στο σπίτι του στην Καλιφόρνια, άκουσε στις ειδήσεις ότι αυτή η ορεινή και αγροτική γωνιά του κόσμου την οποία είχε αφήσει εδώ και τέσσερις δεκαετίες για μια νέα ζωή στις ΗΠΑ, ήταν απροσδόκητα η πόλη που θα φιλοξενούσε τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς του 2018.

«Ενιωσα τόσο υπερήφανος», λέει, «που γίνονται οι Ολυμπιακοί στην ιδιαίτερή μου πατρίδα και έχω την ευκαιρία να τη δει ολόκληρη η οικογένειά μου, θέλω να τους τη δείξω». Επί χρόνια σχεδίαζαν το ταξίδι αυτό, και την περασμένη εβδομάδα ο Σονγκ και η σύζυγός του, η Τσονγκ, έφθασαν με τον γιο τους, τη νύφη τους και τα δυο τους εγγόνια για να εξερευνήσουν μια πόλη πολύ διαφορετική από εκείνη που είχαν αφήσει πίσω τους φεύγοντας το 1975.

Σήμερα οι κορυφαίοι αθλητές του κόσμου διαμένουν για μερικές εβδομάδες στα πολυώροφα κτίρια του Ολυμπιακού Χωριού, σε μια περιοχή που ο Σονγκ δεν είχε ποτέ φανταστεί ότι θα συνοδεύεται από τέτοιο πρεστίζ, την Γκάνγκνεουνγκ. Στην άλλη πλευρά της πόλης βρίσκεται το Ολυμπιακό Πάρκο που φιλοξενεί τα κυριότερα γεγονότα της διοργάνωσης, όπως οι παγοδρομίες και το χόκεϊ επί πάγου. Γελάει όλο χαρά βλέποντας τα εγγόνια, την εννιάχρονη Κλόι και τον εντεκάχρονο Μπράντον, να είναι εντυπωσιασμένα από την πόλη του. «Δεν είχαν ξαναέρθει ποτέ εδώ και λένε: "Αχ, παππού, η πόλη σου είναι πολύ ωραία". Ολα είναι όμορφα, όλα είναι καινούργια επειδή ήρθαν εδώ οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί», λέει.

Παλιά έτρωγαν εκεί μπολ με ρύζι και πατάτες, που ποτέ δεν τους έφταναν. Ερχονταν Αμερικανοί φαντάροι και έδιναν σοκολάτες στα παιδιά, που φάνταζαν τόσο πολύτιμες στον Σονγκ, αλλά οι Αμερικανοί τις μοίραζαν σαν να μην είχαν αξία. Ετσι ο ίδιος καταγοητεύθηκε από το πώς θα ήταν η ζωή στις ΗΠΑ. Τα χρόνια πέρασαν, κατετάγη στον στρατό και πολέμησε στο Βιετνάμ πλάι στις αμερικανικές δυνάμεις, που κάλεσαν τον Σονγκ και τους συναδέλφους του στον χώρο σίτισής τους. «Εβλεπα το μοσχαρίσιο κρέας, τα ντόνατς, τα μπισκότα, τα γλυκά, τα παγωτά, και ήταν εκεί συνέχεια», είπε.

Στην πατρίδα του δεν υπήρχαν δουλειές. Ο γιος του ο Τσάε ήταν μόλις τριών ετών όταν ο Σονγκ και η γυναίκα του ανησυχούσαν για το μέλλον του παιδιού, μην πεινάσει. «Τους είπα "πρέπει να προσπαθήσουμε να πάμε στην Αμερική"», θυμάται. «Φαντάστηκα ότι εάν πάμε εκεί θα έβρισκα δουλειά και θα είχαμε κάθε μέρα κρέας, γλυκά και κόκα κόλα». Ετσι κι έγινε. Η οικογένεια μετανάστευσε στην Καλιφόρνια. Ο Σονγκ έπιασε δουλειά ως ηλεκτροσυγκολλητής, και μετά ο ίδιος και η γυναίκα του αγόρασαν ένα φορτηγάκι για την πώληση παγωτού. Το ένα φορτηγάκι έγινε τέσσερα, ενώ δούλευαν και ένα δημόσιο πλυντήριο και ένα καθαριστήριο. Εργάζονταν 80 ώρες την εβδομάδα, αλλά δεν τους ένοιαζε να κοπιάζουν καθώς φαντάζονταν ότι έτσι δεν θα κόπιαζε ο γιος τους. Την ίδια περίοδο η Νότια Κορέα επίσης βρισκόταν σε φάση ανανέωσης. Η πόλη του, που στις αναμνήσεις του Σονγκ ήταν γεμάτη χαμόσπιτα με περιορισμένη παροχή νερού και ρεύματος, τώρα διαθέτει καλά εστιατόρια και ψηλά κτίρια, καθώς και την πιο σύγχρονη τεχνολογία στον κόσμο.

Υστερα από 42 χρόνια ο Σονγκ Χονγκ συνάντησε μια πόλη πολύ διαφορετική από εκείνη που είχε αφήσει πίσω του φεύγοντας το 1975. Σήμερα οι κορυφαίοι αθλητές του κόσμου διαμένουν για μερικές εβδομάδες στα πολυώροφα κτίρια του Ολυμπιακού Χωριού, σε μια περιοχή που ο Σονγκ δεν είχε ποτέ φανταστεί ότι θα συνοδεύεται από τέτοιο πρεστίζ, την Γκάνγκνεουνγκ.

Ωστόσο τώρα δεν μπορεί να φανταστεί να επιστρέψει μονίμως στην πατρίδα του: «Φοβάται πολύ για πόλεμο της Νότιας με τη Βόρεια Κορέα», λέει ο γιος του ο Τσάε, βοηθώντας τον πατέρα του να εκφραστεί στα αγγλικά, καθώς παραμένει καλύτερος στο να μιλάει κορεατικά.

«Στις ΗΠΑ δεν το έχουμε αυτό. Ο Καναδάς δεν είναι σαν τη Βόρεια Κορέα», προσθέτει ο Τσάε. «Εδώ που ήρθε ακούει αυτές τις κουβέντες, αυτή τη ρητορική. Δεν έχει να ανησυχεί για τέτοια πράγματα στις ΗΠΑ».

Παρακολουθώντας την τελετή έναρξης ο Σονγκ αποκόμισε ελπίδες από την παρουσία των Βορειοκορεατών, των οποίων η ζωή φαντάζεται ότι είναι όπως εκείνη που άφησε πίσω του φεύγοντας τότε φτωχός από τη Νότια Κορέα. «Θα πρέπει να έχουν κατενθουσιαστεί από τα φώτα, τα πυροτεχνήματα, την τεχνολογία. Πρέπει να ένιωσαν δέος», λέει, ελπίζοντας ότι οι αθλητές, οι συνοδοί και οι υπόλοιποι που θα επιστρέψουν στη Βόρεια Κορέα θα πουν σε φίλους και γείτονες ότι η Νότια Κορέα έχει αφθονία». Οπως ακριβώς κι εκείνος φανταζόταν την Αμερική. «Είμαστε η ίδια χώρα, ο ίδιος λαός. Η μόνη διαφορά είναι στη νοοτροπία μας», τονίζει.

Τώρα είναι ευτυχής που δείχνει στα εγγόνια του τα κατατόπια στην πόλη του, εμπλουτίζοντάς τα με ιστορίες από την παιδική του ηλικία. «Εδώ ήταν το μεγάλο δέντρο, εδώ ήταν το πατρικό μου σπίτι», τους λέει δείχνοντας. «Εδώ ερχόμουν με τους φίλους από το σχολείο, τρίβαμε σκόρδο στο πρόσωπό μας για να κάνουμε το μουστάκι μας να μεγαλώσει, όπως είχαμε δει σε μια αμερικανική ταινία... Αλλά δεν βοήθησε», τους είπε.

Τα εγγόνια του γέλασαν δυνατά κι αυτός έλαμψε από ευτυχία.

ASSOCIATED PRESS

Η Σούπερ Λίγκα με αριθμούς

Περίοδος 2016-2017 και α΄ γύρος 2017-2018

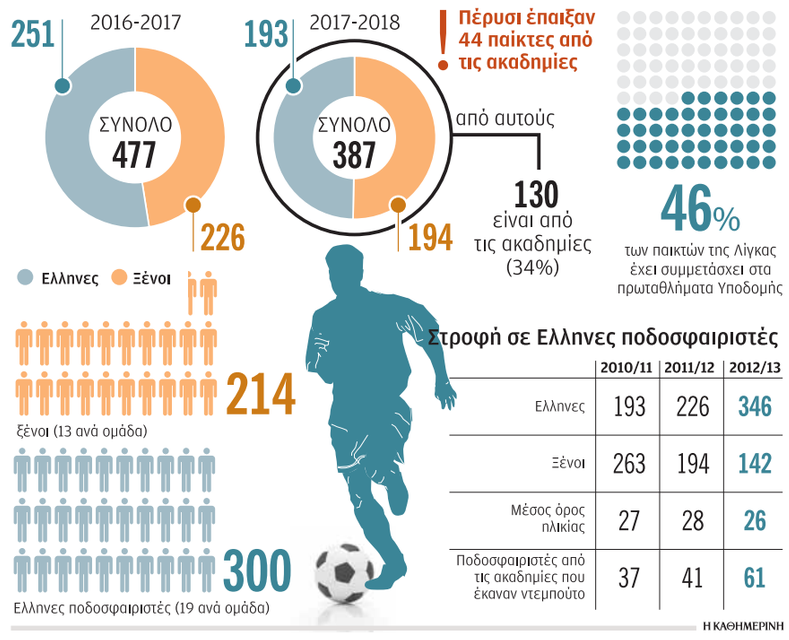

Στροφή σε Ελληνες ποδοσφαιριστές

	2010/11	2011/12	2012/13
Ελληνες	193	226	346
Ξένοι	263	194	142
Μέσος όρος ηλικίας	27	28	26
Ποδοσφαιριστές από τις ακαδημίες που έκαναν ντεμπούτο	37	41	61

Στροφή στο «φυτώριο στη Σούπερ Λίγκα

Σε μία δύσκολη στιγμή, λόγω της επίσημης αποχώρησης της NOVA από την κεντρική διαπραγμάτευση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων του πρωταθλήματος, η Σούπερ Λίγκα, αξιοποιώντας τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, σχετικά με τους ποδοσφαιριστές που απαρτίζουν τις ομάδες του πρωταθλήματος και σε συνέχεια συζητήσεων σε δύο συνεδριάσεις της Επιτροπής Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου, με θέμα τη λήψη μέτρων για την τόνωση της ελληνικότητας του πρωταθλήματος, δημοσιοποίησε μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι τα τμήματα υποδομών των ΠΑΕ-Μελών της Σούπερ Λίγκας αποτελούν ένα δυναμικό «φυτώριο» εκπαίδευσης ποδοσφαιριστών.

Σύμφωνα με τη Σούπερ Λίγκα «η επαγγελματική εκπαίδευση που γίνεται στα τμήματα Υποδομών των ΠΑΕ της Super League ωφελεί πολλαπλά το ελληνικό ποδόσφαιρο, ενώ παράλληλα θέτει τις βάσεις για τη συστηματική εξέλιξη των νέων ποδοσφαιριστών».

Μετά την αξιολόγηση δεδομένων που αφορούν την περίοδο 2016-17, αλλά και τον Α΄ Γύρο του φετινού πρωταθλήματος, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

• Ο αριθμός των Ελλήνων ποδοσφαιριστών που αγωνίζονται στο πρωτάθλημα είναι μεγαλύτερος του αριθμού των αλλοδαπών.

• Ικανοποιητικός αριθμός ποδοσφαιριστών που αγωνίζονται στην πρώτη ομάδα προέρχεται από τα φυτώρια. Πρόκειται για ποσοστό 34%, όσον αφορά τον πρώτο γύρο του φετινού πρωταθλήματος, το οποίο κρίνεται αρκετά υψηλό, λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά πάγια πρακτική οι ΠΑΕ τείνουν να χρησιμοποιούν περισσότερους ποδοσφαιριστές από τις Ακαδημίες των ΠΑΕ στο δεύτερο μισό του πρωταθλήματος.

Πηγές από τη Σούπερ Λίγκα σχολίαζαν ότι «υπάρχει αξιοποίηση των Ελλήνων ποδοσφαιριστών κάτι που τονώνει την ελληνικότητα του πρωταθλήματος, ενώ οι ποδοσφαιριστές αυτοί πλαισιώνουν τις εθνικές ομάδες από τις μικρότερες ηλικίες». Τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου, εκεί όπου έχουν συζητηθεί μέτρα ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η ελληνικότητα του πρωταθλήματος και μία από τις ιδέες που έχουν πέσει στο τραπέζι είναι να καθοριστεί ένας μάξιμουμ αριθμός αλλοδαπών και κοινοτικών ποδοσφαιριστών που θα μπορούν να έχουν οι ομάδες στο ρόστερ τους.

23-OIK_TECH_KATHI 20/02/18 23:37 Page 23

GADGETS

SAMSUNG

Ετοιμάζει το Samsung Galaxy Tab S4

Τον διάδοχο του Galaxy Tab S3 αναμένεται να παρουσιάσει η Samsung στο MWC 2018. Η συσκευή έχει κωδική ονομασία SM-T835 και πέρασε πρόσφατα από το GFXBench.
Ο κωδικός SM-T835 είναι το Samsung Galaxy Tab S4, το οποίο θα κυκλοφορήσει σε εκδόσεις WiFi και WiFi + LTE με οθόνη 10.5" ανάλυσης 2560 x 1600, επεξεργαστή 64bit octa-core Qualcomm Snapdragon 835, επεξεργαστή γραφικών Adreno 540 GPU, μνήμη RAM 4GB, αποθηκευτικό χώρο 64GB (επέκταση με microSD), κάμερα 13MP με LED flash και εμπρόσθια κάμερα 8MP.

HUAWEI

Τον Μάρτιο η νέα σειρά Huawei 20

Στις 27 Μαρτίου στο Παρίσι αναμένεται να παρουσιαστεί η σειρά Huawei P20. Όσον αφορά το Huawei P20 Plus, θα διαθέτει οθόνη 6.0" 18:9, τρεις κάμερες στο πίσω μέρος και διαστάσεις 155.3 x 74.2 x 7.7mm. Θα διαθέτει επίσης Always On Display (AOD) και μπαταρία 4000mAh, ενώ θα διαθέτει τον επεξεργαστή Kirin 970 της οικογένειας Mate 10. Το λειτουργικό σύστημα θα είναι το Android 8.1 Oreo με περιβάλλον χρήσης EMUI 8.1.

LENOVO

Παρουσιάζει νέα Smartphones στο MWC 2018

Τα νέα της smartphones Moto G6, G6 Play και G6 Plus αναμένεται να παρουσιάσει η Lenovo στο MWC 2018. Όσον αφορά το Moto G6 Plus, οι πληροφορίες κάνουν λόγο για οθόνη 5.93" Full HD+ (2160 x 1080, 18:9), επεξεργαστή 64bit octa-core Qualcomm Snapdragon 630, επεξεργαστή γραφικών Adreno 508 GPU, μνήμη RAM έως 6GB, αποθηκευτικό χώρο έως 64GB, dual κάμερα 12MP + 5MP, εμπρόσθια κάμερα 16MP και μπαταρία 3250mAh. Το Moto G6 Play, αναμένεται να έχει οθόνη 5.7" HD (1440 x 720, 18:9), επεξεργαστή Snapdragon 430, εμπρόσθια κάμερα με flash και μπαταρία 4000mAh. Τέλος, το Moto G6 αναμένεται με οθόνη 5.7" FHD+ (2160 x 1080, 18:9), επεξεργαστή Snapdragon 450, μνήμη RAM 3GB/4GB, αποθηκευτικό χώρο 32GB/64GB, dual κάμερα 12MP + 5MP, εμπρόσθια κάμερα 16MP και μπαταρία 3000mAh.

MAGIC LEAP

Παρουσιάζει το ζευγάρι γυαλιών Mixed Reality

Το δικό της ζευγάρι γυαλιών Mixed Reality παρουσιάζει η Magic Leap με τεχνολογία επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality). Όπως δήλωσε ο CEO της Magic Leap, Rony Abovitz, στο συνέδριο Code Media της ιστοσελίδας Recode, τα γυαλιά Magic Leap One θα κυκλοφορήσουν σε διάφορες εκδόσεις για επαγγελματίες και καθημερινούς χρήστες, με την τιμή τους να κινείται στα επίπεδα των high-end smartphones και tablets. Απώτερος στόχος είναι να αντικαταστήσουν μελλοντικά τις τηλεοράσεις, τα smartphones, τα laptops και τα tablets. Η πρώτη έκδοση του Magic Leap One αναμένεται μέσα στο 2018 και θα απευθύνεται κυρίως σε developers για να αναπτύξουν το κατάλληλο περιεχόμενο που θα δελεάσει μετέπειτα και τους απλούς χρήστες για να προχωρήσουν στην αγορά του. Η εταιρεία ανακοίνωσε συνεργασία με το NBA και τον Shaquille O'Neal για την δημιουργία περιεχομένου που αφορά το μπάσκετ.

Μπλοκάρει ενοχλητικές διαφημίσεις ο Google Chrome

Μαζί με το Facebook, η Google επιχειρεί να ελέγχει την online διαφημιστική αγορά

Το δημοφιλές πρόγραμμα πλοήγησης στο διαδίκτυο της Google Chrome, αρχίζει από την προσεχή Πέμπτη να μπλοκάρει επιλεκτικά online διαφημίσεις ιστοσελίδων, που συστηματικά ενοχλούν τους χρήστες ή παρεμποδίζουν το ομαλό «σερφάρισμά» τους.

Η νέα δυνατότητα θα βάζει αυτομάτως «φρένο» σε ενοχλητικές διαφημίσεις ιστοσελίδων, όπως αυτές που ξαφνικά παίζουν αυτόματα βίντεο με δυνατό ήχο.

Τριάντα μέρες θα έχουν στη διάθεσή τους οι ιδιοκτήτες ιστοτόπων για να προχωρήσουν σε αλλαγές στις διαφημίσεις τους.

Η Google φροντίζει να μπλοκάρει η ίδια επιλεκτικά μερικές διαφημίσεις, προκειμένου να μη μπλοκάρουν οι χρήστες όλες ανεξαιρέτως τις διαφημίσεις.

Θα μπλοκάρονται ακόμη και διαφημίσεις της ίδιας της Google, αλλά οι χρήστες θα έχουν την ευκαιρία να επιτρέψουν την προβολή μιας διαφήμισης, αν το επιθυμούν.

Στόχος της Google είναι να πείσει τους χρήστες να εγκαταλείψουν τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού (ad blockers) που επιτρέπει το καθολικό μπλοκάρισμα των διαφημίσεων και να αρκεσθούν στις νέες δυνατότητες του Chrome. Τα προγράμματα ad-blocking είναι ευρέως χρησιμοποιούμενα σε όλο τον κόσμο, σε μια προσπάθεια των χρηστών να κάνουν πιο εύκολη την περιήγησή τους στο Ίντερνετ, αλλά στερούν έσοδα από τους διαφημιζόμενους, τις διαφημιστικές και την ίδια τη Google. Μαζί με το Facebook, η Google ελέγχει την online διαφημιστική αγορά. Οι καχύποπτοι αναλυτές εκτιμούν ότι η νέα κίνηση της Google δεν αποσκοπεί τόσο στο να «καθαρίσει» το διαδίκτυο από τις ενοχλητικές διαφημίσεις, όσο στο να διευρύνει το δικό της μερίδιο στη διαφημιστική «πίτα».

Είναι ενδεικτικό ότι ο Chrome θα εξαιρεί από το «μπλόκο» μία από τις πιο σημαντικές μορφές διαφήμισης της Google, όσες «τρέχουν» πριν τα βίντεο στο YouTube (το οποίο ανήκει στην ίδια). Στην ουσία, με τη νέα κίνησή της, η Google φροντίζει να μπλοκάρει η ίδια επιλεκτικά μερικές διαφημίσεις, προκειμένου να μη μπλοκάρουν οι χρήστες όλες ανεξαιρέτως τις διαφημίσεις.

Ανάμεσα στις online διαφημίσεις που μπαίνουν στο στόχαστρο, είναι όσες ξεπηδούν με μεγάλο ξεχωριστό παράθυρο (pop-up) χωρίς καν εικονίδιο εξόδου, οι μεγάλες που «αιωρούνται» πάνω από την ιστοσελίδα και εκείνες που έχουν έντονα χρώματα στο υπόβαθρο της ιστοσελίδας.

Αν ορισμένοι ιστότοποι δεν συμμορφώνονται και δεν αναπροσαρμόζουν το είδος και την εμφάνιση των online διαφημίσεών τους, ο Google Chrome θα τις μπλοκάρει αυτόματα για λογαριασμό των χρηστών.

Η Google, αφού κάνει δειγματοληπτική έρευνα, θα ειδοποιεί τους ιδιοκτήτες ιστοτόπων ότι πρέπει να προχωρήσουν σε αλλαγές στις διαφημίσεις τους μέσα σε 30 μέρες. Αν αυτοί δεν συμμορφώνονται, θα αρχίζει το «μπλόκο» από τον Chrome. Οι όποιες ενστάσεις από τους ιδιοκτήτες ιστοτόπων, των οποίων μπλοκάρονται οι διαφημίσεις επειδή κρίνονται ενοχλητικές, θα λύνονται μέσω της Συμμαχίας για Καλύτερες Διαφημίσεις, η οποία περιλαμβάνει ως μέλη τη Google, το Facebook, μεγάλους οργανισμούς ενημέρωσης όπως η News Corp κ.α.

Αντικαρκινικά νανορομπότ καταστρέφουν τους όγκους

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα νανορομπότ εξαπλώνονται στον εγκέφαλο, κάτι που θα προκαλούσε επικίνδυνες παρενέργειες.

Αμερικανοί και Κινέζοι επιστήμονες δημιούργησαν τα πρώτα νανορομπότ που προγραμματίζονται για να εντοπίζουν τους όγκους στο σώμα, να αποκόπτουν την κυκλοφορία του αίματος σε αυτούς και έτσι να τους συρρικνώνουν ή και να τους εξαφανίζουν τελείως.

Τα νανορομπότ, που δοκιμάσθηκαν με επιτυχία σε πειραματόζωα (ποντίκια και χοίρους) με καρκίνο του μαστού, των πνευμόνων, των ωοθηκών και με μελάνωμα του δέρματος, χαρακτηρίσθηκαν από σημαντική πρόοδος στο πεδίο της νανοϊατρικής. Θα ακολουθήσουν κλινικές δοκιμές σε ανθρώπους.

Δοκιμάστηκαν σε πειραματόζωα, θα ακολουθήσουν κλινικές δοκιμές σε ανθρώπους.

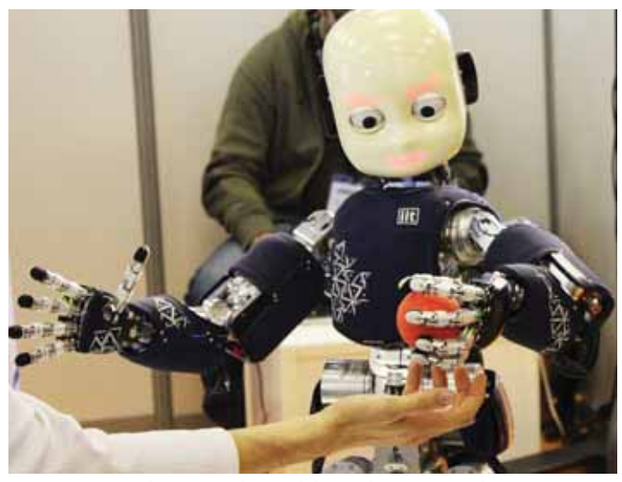

Κάθε νανορομπότ αποτελείται από ένα επίπεδο «οριγκάμι DNA» ορθογώνιου σχήματος, με διαστάσεις 60 επί 90 νανομέτρων (δισεκατομμυριοστών του μέτρου).

Οι ερευνητές του Πολιτειακού Πανεπιστημίου της Αριζόνα και του Εθνικού Κέντρου Νανοεπιστήμης και Τεχνολογίας της Κινεζικής Ακαδημίας Επιστημών, με επικεφαλής τον καθηγητή μοριακών επιστημών Χάο Γιαν, έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό βιοτεχνολογίας "Nature Biotechnology". «Αναπτύξαμε το πρώτο πλήρως αυτόνομο ρομποτικό σύστημα DNA για στοχευμένη θεραπεία του καρκίνου. Αυτή η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλούς τύπους καρκίνου, καθώς τα αιμοφόρα αγγεία που τροφοδοτούν τους συμπαγείς όγκους, είναι ουσιαστικά όλα τα ίδια», δήλωσε ο Γιαν. Η μεγάλη πρόκληση της νανοϊατρικής είναι η αξιοποίηση θεραπευτικών βιολογικών ή συνθετικών νανομηχανών που θα τριγυρνούν στο σώμα, χωρίς να κάνουν ζημιά στα υγιή κύτταρα. Η νέα μέθοδος χρησιμοποιεί νανορομπότ για να μεταφέρει θεραπευτικά μόρια στην περιοχή των καρκινικών όγκων, όπου καταφέρνουν να μπλοκάρουν τη ροή του αίματος σε αυτούς. Κάθε νανορομπότ αποτελείται από ένα επίπεδο «οριγκάμι DNA» ορθογώνιου σχήματος, με διαστάσεις 60 επί 90 νανομέτρων (δισεκατομμυριοστών του μέτρου). Ένα ένζυμο-κλειδί, η θρομβίνη, προσαρτάται στην επιφάνεια του νανορομπότ, καθώς και μια άλλη ουσία που καθοδηγεί (προγραμματίζει) το νανορομπότ να επιτίθεται μόνο σε καρκινικά κύτταρα και όχι σε υγιή. Πολλά νανορομπότ μαζί περικυκλώνουν τον καρκινικό όγκο και απελευθερώνουν πάνω του το συγκεκριμένο ένζυμο.

Η θρομβίνη μπορεί να φράξει την κυκλοφορία του αίματος προς τον όγκο, δημιουργώντας θρόμβο μέσα στα αιμοφόρα αγγεία που τον τροφοδοτούν. Προκαλείται έτσι ένα είδος μίνι-εμφράγματος, που έχει ως συνέπεια την καταστροφή του όγκου. Η θεραπεία συρρίκνωσης ή εξαφάνισης των όγκων γίνεται μέσα σε 24 ώρες και δεν φαίνεται να έχει επιπτώσεις στους υγιείς ιστούς. Στη συνέχεια, τα περισσότερα νανορομπότ αποσυντίθεται και αποβάλλονται από το σώμα μέσα σε ένα ακόμη 24ωρο. Σε τρία από τα οκτώ πειραματόζωα η νανοθεραπεία οδήγησε σε πλήρη υποχώρηση των όγκων, ενώ η μέση διάρκεια της επιβίωσής τους υπερδιπλασιάσθηκε από 20,5 σε 45 μέρες. Σε ποντίκια με μελάνωμα η θεραπεία όχι μόνο συρρίκνωσε τους πρωτογενείς όγκους, αλλά απέτρεψε και τις μεταστάσεις. Τα έως τώρα πειράματα σε ζώα δείχνουν ότι τα νανορομπότ είναι ασφαλή και αποτελεσματικά. Επίσης δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι εξαπλώνονται στον εγκέφαλο, κάτι που θα προκαλούσε επικίνδυνες παρενέργειες όπως εγκεφαλικό. Οι ερευνητές δήλωσαν αισιόδοξοι ότι όχι μόνο η νέα θεραπεία θα έχει πρακτικές εφαρμογές στη μάχη κατά του καρκίνου στο μέλλον, αλλά επίσης ότι θα είναι δυνατό να προσαρμοσθεί και για άλλες παθήσεις.

Εμβρυα προβάτων με ανθρώπινα κύτταρα δημιουργούν επιστήμονες

Η νέα μέθοδος είναι διαφορετική από τη γνωστή ξενομεταμόσχευση, κατά την οποία μεταμοσχεύεται σε άνθρωπο ένα όργανο που ανήκει σε ζώο. Τα πρώτα έμβρυα προβάτων που περιέχουν και ανθρώπινα κύτταρα, δημιούργησαν επιστήμονες στις ΗΠΑ. Για κάθε 10.000 κύτταρα του προβάτου, το ένα είναι ανθρώπινο. Είχε προηγηθεί από τους ίδιους επιστήμονες η δημιουργία εμβρύων χοίρων με κύτταρα ανθρώπου, με μικρότερη αναλογία ένα ανθρώπινο κύτταρο για κάθε 100.000 κύτταρα χοίρου.

Το νέο επίτευγμα, που ανακοινώθηκε από τον δρα Πάμπλο Ρος του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια-Ντέηβις σε συνέδριο στο Όστιν του Τέξας, αποτελεί ένα ακόμη βήμα για τη μεταμόσχευση σε ανθρώπους οργάνων που θα έχουν αναπτυχθεί στο εσωτερικό των ζώων. Εφόσον αυτό περάσει από το στάδιο της επιστημονικής φαντασίας σε εκείνο της πραγματικότητας, θα αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των διαθέσιμων προς μεταμόσχευση οργάνων. Και από τη στιγμή που τα όργανα θα έχουν μεν αναπτυχθεί μέσα στα ζώα, αλλά θα αποτελούνται από κύτταρα του ασθενούς, υποτίθεται ότι δεν θα απορρίπτονται ως ξένο σώμα από το ανοσοποιητικό σύστημά του μετά την μεταμόσχευση. Η νέα μέθοδος είναι διαφορετική από τη γνωστή ξενομεταμόσχευση, κατά την οποία μεταμοσχεύεται σε άνθρωπο ένα όργανο που ανήκει σε ζώο, καθώς σε αυτή την περίπτωση το μόσχευμα είναι ξένο προς τον ανθρώπινο οργανισμό. «Σήμερα ακόμη και τα πιο κατάλληλα όργανα, με εξαίρεση όσα προέρχονται από πανομοιότυπους διδύμους, δεν διαρκούν για πολύ, επειδή με το πέρασμα του χρόνου το ανοσοποιητικό σύστημα συνεχώς τούς επιτίθεται», δήλωσε ο Pos, σύμφωνα με τη βρετανική «Γκάρντιαν».

Το νέο επίτευγμα, που ανακοινώθηκε από τον δρα Πάμπλο Ρος του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια-Ντέηβις σε συνέδριο στο Όστιν του Τέξας.

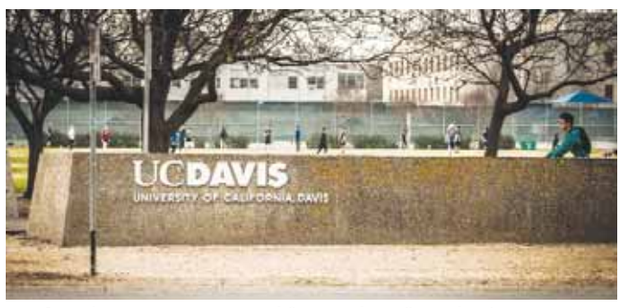

Ο καθηγητής ζωικής βιοτεχνολογίας Μπρους Γουάτλοου του Ινστιτούτου Ρόσλιν της Σκωτίας, όπου δημιουργήθηκε το πρώτο κλωνοποιημένο πρόβατο «Ντόλι», δήλωσε ότι είναι μακρύς ο δρόμος, έως ότου ανθρώπινα όργανα καλλιεργούνται σε ζώα και μετά μεταμοσχεύονται σε ασθενείς, χαρακτήρισε όμως το νέο επίτευγμα της δημιουργίας εμβρύων προβάτων με ανθρώπινα κύτταρα ως «σημαντικό βήμα». Μέχρι στιγμής οι ερευνητές έχουν επιτρέψει σε αυτές τις εμβρυικές «χίμαιρες» προβάτων-ανθρώπων και χοίρων-ανθρώπων να ζήσουν έως 28 μέρες (τις 21 μέσα στο ζώο). Στόχος τους είναι να επεκτείνουν αυτό το χρονικό διάστημα στις 70 μέρες, αλλά θα χρειασθούν ειδικές εγκρίσεις γι' αυτό.

MARKET PLACE

Νέα παγκόσμια αναγνώριση για τη Hyundai Motor

Νέα παγκόσμια αναγνώριση για τη Hyundai Motor, με τη διάκριση iF Design Award για το Kona και το i30 Fastback, στην κατηγορία Αυτοκίνητα/Οχήματα. Το βραβείο αναγνωρίζει την κομψή και εκφραστική εμφάνιση του πρώτου πεντάθυρου κουπέ στην κατηγορία compact και του πρώτου SUV στην κατηγορία subcompact. "Η Hyundai κερδίζει την παγκόσμια αναγνώριση ακόμα μια φορά, μέσα από τον κορυφαίο θεσμό βραβείων της αυτοκινητοβιομηχανίας. Αυτά τα βραβεία έρχονται να αναγνωρίσουν τη δέσμευσή μας για κατασκευή αυτοκινήτων που μαρτυρούν τη μοναδική προσέγγισή μας στο σχεδιασμό αυτοκινήτων", δήλωσε ο Thomas Bürkle, Αρχισχεδιαστής στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Σχεδιασμού της Εταιρείας. Σημειώνεται ότι το Hyundai i30 Νέας Γενιάς εξασφάλισε τη μέγιστη βαθμολογία, 5 αστέρια από τον ανεξάρτητο Ευρωπαϊκό Οργανισμό Euro NCAP. Πέτυχε την υψηλότερη βαθμολογία για την ασφάλεια ενηλίκων και παιδιών εντός του οχήματος, για τους πεζούς καθώς και για τα ενεργά συστήματα ασφαλείας που διαθέτει.

Ανοιγμα από την ΕΚΟ στην υγραεριοκίνηση

Σε άνοιγμα στην αγορά της υγραεριοκίνησης στην Κύπρο προχωρά η ΕΚΟ με έξι πρατήρια σε όλη την Κύπρο και με σχεδιασμό ώστε γεωγραφικά να εξυπηρετούνται όλες οι περιοχές.Η εταιρεία έχει προχωρήσει σε έξι αιτήσεις για εγκατάσταση υγραεριοκίνησης σε έξι πρατήρια. Μέχρι στιγμής έχει λάβει μία άδεια οικοδομής και πέντε πολεοδομικές άδειες. Η άδεια οικοδομής αφορά υφιστάμενο πρατήριο στο κέντρο της Λεμεσού, στο οποίο θα δημιουργηθούν οι απαραίτητες υποδομές για εγκαταστάσεις υγραεριοκίνησης. Ήδη έχουν αρχίσει οι εργασίες ούτως ώστε και με την τελική έγκριση οι καταναλωτές να μπορούν να προμηθευτούν καύσιμα υγραερίου από τα έξι πρατήρια.

Καλύτερη τράπεζα το 2018, η Τράπεζα Κύπρου

Την καλύτερη τράπεζα στην Κύπρο το 2018 στον τομέα του Private Banking ανέδειξε, για τρίτη συνεχή χρονιά, την Τράπεζα Κύπρου το περιοδικό Euromoney. Σύμφωνα με ανακοίνωση της Τράπεζας Κύπρου, «η βράβευση καταδεικνύει το υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρεται στους πελάτες του Private Banking της Τράπεζας Κύπρου από την Διεύθυνση Wealth & Markets και επιβεβαιώνει την επιτυχή στρατηγική της Τράπεζας στην παροχή εξατομικευμένων και ολοκληρωμένων επενδυτικών υπηρεσιών στον τομέα της διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων». Αναφέρει ότι «το βραβείο έχει ιδιαίτερη αξία για την τράπεζα αφού αυτό απονέμεται κατόπιν ψηφοφορίας ανάμεσα στους πελάτες, οι οποίοι αξιολογούν την ποιότητα των τραπεζικών και επενδυτικών υπηρεσιών που λαμβάνουν». Προσθέτει ότι το βραβείο για την καλύτερη τράπεζα στο Private Banking απονέμεται από το διεθνές περιοδικό Euromoney ύστερα από τη διενέργεια ανεξάρτητης ανάλυσης των οργανισμών σε σχέση με το επίπεδο εξυπηρέτησης που προσφέρουν καθώς και την εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία στον τομέα Private Banking.

Εγκαινίασε την πτήση Λάρνακα- Ιωάννινα η TUS

Η κυπριακή αεροπορική εταιρεία TUS Airways πραγματοποίησε, την Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου, την πρώτη επίσημη πτήση του δρομολογίου της από την Λάρνακα στα Ιωάννινα. Το νέο δρομολόγιο συνδέει για πρώτη φορά την Κύπρο με την πρωτεύουσα της Ηπείρου με απευθείας πτήση και είναι η πιο πρόσφατη προσθήκη στη λίστα των προσφερόμενων προορισμών της εταιρείας. Οι πτήσεις θα πραγματοποιούνται κάθε Δευτέρα και Παρασκευή. Το γεγονός γιορτάστηκε με μια σεμνή τελετή κοπής της κορδέλας πριν από την αναχώρηση της πτήσης στο Διεθνές Αεροδρόμιο της Λάρνακας 'Γλαύκος Κληρίδης'. Επιπρόσθετα, κατά την άφιξη της πτήσης στο αεροδρόμιο των Ιωαννίνων 'Βασιλιάς Πύρρος', οι επιβάτες της πρώτης πτήσης έτυχαν υποδοχής από τον Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Καχριμάνη, τον Δήμαρχο της πόλης κ. Θωμά Πέγγα και άλλους επισήμους σε μια εορταστική τελετή με παραδοσιακή μουσική, χορούς και εδέσματα της περιοχής.

24-OIK_AGORES_KATHI 20/02/18 23:38 Page 24

Η Ε.Ε. εξετάζει τη μείωση κεφαλαιακών απαιτήσεων για τις χρηματιστηριακές

Μέχρι την ερχόμενη Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου θα πρέπει όλες οι χρηματιστηριακές εταιρείες (ΕΠΕΥ) να έχουν αποστείλει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τις κεφαλαιακές τους απαιτήσεις, σύμφωνα με το προτεινόμενο πλαίσιο της νέας προληπτικής εποπτείας, με ημερομηνία αναφοράς των υπολογισμών την τελευταία εργάσιμη του 2017 (29/12). Στόχος αυτής της συγκέντρωσης των στοιχείων, που θα αποστείλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Τον Ιανουάριο, οι Credit Suisse, UBS, Citigroup, Bank of America, Société Générale και Deutsche Bank πραγματοποίησαν το 15,19% των συναλλαγών στο Χ.Α.

μέχρι τις 8 Μαρτίου 2018 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι να αποφασισθεί –ύστερα από διαβούλευση μεταξύ όλων των εποπτικών αρχών των χωρών της Ευρωζώνης– η μείωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων των χρηματιστηριακών εταιρειών. Η ουσία ξεκινά από το γεγονός ότι στο προηγούμενο εποπτικό πλαίσιο η ευρωπαϊκή οδηγία εξίσωνε ουσιαστικά τις χρηματιστηριακές (ΕΠΕΥ) με τις τράπεζες, αν και οι πρώτες ούτε δέχονταν καταθέσεις, ούτε χορηγούσαν δάνεια, και γενικότερα λειτουργούσαν (και συνεχίζουν να λειτουργούν) με ένα πολύ διαφορετικό επιχειρηματικό μοντέλο.

Οπως αναφέρεται στο ενημερωτικό δελτίο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, «στόχος των προτάσεων είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων του υφιστάμενου πλαισίου, με τον καθορισμό ενός πλαισίου προληπτικής εποπτείας αποκλειστικά για τις επιχειρήσεις επενδύσεων προσαρμοσμένο στα επιχειρηματικά μοντέλα των εν λόγω επιχειρήσεων, πιο ευαίσθητο ως προς τους κινδύνους που πράγματι ενέχουν και προκύπτουν από την παροχή των υπηρεσιών και την άσκηση των δραστηριοτήτων τους».

Σύμφωνα με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σύνολο των επιχειρήσεων επενδύσεων (ΕΠΕΥ) κατατάσσεται σε τρεις κατηγορίες: συστημικές, μικρές μη διασυνδεδεμένες και λοιπές επιχειρήσεις επενδύσεων. Οι συστημικές (αναφέρεται στις τραπεζικές ΕΠΕΥ) με ενεργητικό άνω των 30 δισ. ευρώ θα συνεχίσουν να εμπίπτουν στο ίδιο θεσμικό πλαίσιο με αυτό των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των ΕΠΕΥ που χαρακτηρίζονται ως μικρές με συγκεκριμένα κριτήρια υπολογίζονται ως το υψηλότερο των απαιτήσεων αρχικού κεφαλαίου και του 25% των ετήσιων παγίων εξόδων τους. Για τις λοιπές επιχειρήσεις προβλέπεται, επιπλέον, ο υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων βάσει συγκεκριμένων παραγόντων ανάλογα με την έκταση των δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που παρέχουν. Η νέα πρόταση για τη δημιουργία νέου πλαισίου προληπτικής εποπτείας των επιχειρήσεων επενδύσεων βασίζεται στο σκεπτικό ότι το ισχύον ευρωπαϊκό πλαίσιο προληπτικής εποπτείας προβλέφθηκε κυρίως για τις τράπεζες και τους κινδύνους τους οποίους αντιμετωπίζουν.

Εν τω μεταξύ, τον πρώτο μήνα του 2018, οι διεθνείς επενδυτικοί οίκοι (Credit Suisse, UBS, Citigroup, Bank of America, Société Générale και Deutsche Bank) που δραστηριοποιούνται στο Χ.Α. ως μέλη εξ αποστάσεως (remote members) πραγματοποίησαν το 15,19% των συναλλαγών. Συνολικά, σε σύνολο 48 χρηματιστηριακών, οι 10 πρώτες σε μερίδια αγοράς κάλυψαν το 79,85% των συναλλαγών του φετινού Ιανουαρίου.

ΑΝΕΣΤΗΣ ΝΤΟΚΑΣ

Τα χρηματιστήρια δεν τρόμαξαν από την άνοδο του πληθωρισμού

Η αγορά ομολόγων προεξοφλεί την αύξηση των επιτοκίων στις ΗΠΑ

Η Wall Street και τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια αγνόησαν χθες σε μεγάλο βαθμό την είδηση ότι ενισχύθηκε τον Ιανουάριο ο δομικός πληθωρισμός στις ΗΠΑ και κινήθηκαν ανοδικά, με τον πανευρωπαϊκό δείκτη Stoxx Europe 600 να κλείνει ενισχυμένος κατά 1,07%.

Πρόκειται για σημάδι ωριμότητας από την πλευρά των επενδυτών, οι οποίοι επέλεξαν να εξετάσουν την ευρύτερη εικόνα (η αμερικανική και η ευρωπαϊκή οικονομία αναπτύσσονται με ικανοποιητικό ρυθμό, γεγονός που ευνοεί τις μετοχές), ή για μεταφορά της πίεσης στην αγορά ομολόγων; Η απόδοση του αμερικανικού 10ετούς ομολόγου αυξήθηκε χθες στο 2,91%, στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τεσσάρων ετών, καθώς ενισχύεται η υποψία των επενδυτών ότι η αμερικανική Ομοσπονδιακή Τράπεζα θα αυξήσει ταχύτερα από το αναμενόμενο τα επιτόκια δανεισμού.

Η είδηση ότι ο δομικός πληθωρισμός στις ΗΠΑ (εξαιρείται η τιμή της ενέργειας και των επεξεργασμένων τροφίμων) αυξήθηκε τον Ιανουάριο κατά 0,3%, σε σχέση με τον Δεκέμβριο, προκάλεσε αρχικά πτώση στη Wall Street, με τον S&P 500 να ανοίγει υποχωρώντας κατά 0,5%. Ωστόσο σταδιακά άλλαξε το κλίμα, με τους επενδυτές να εξετάζουν τη γενικότερη εικόνα. «Ετήσια μεταβολή του δομικού πληθωρισμού κατά 1,8% εξακολουθεί να είναι κάτω από τον στόχο της Fed για διατήρηση του πληθωρισμού στο 2%», εξηγεί στο Reuters ο Τζόζεφ Λαβόρνια, επικεφαλής οικονομολόγος της Natixis για τις ΗΠΑ. Τα μηνιαία στοιχεία τείνουν να είναι ευμετάβλητα και δεν πρέπει να δίνει κανείς υπερβολική σημασία σε αυτά, αλλά να εξετάζει τη μεσοπρόθεσμη τάση, προσέθεσε ο Φιλ Ορλάντο, επικεφαλής αναλυτής μετοχών στη Federal Investors, με έδρα τη Νέα Υόρκη. «Η αγορά κάνει αυτό ακριβώς που κάνει η αγορά, πρώτα πυροβολεί και μετά ρωτάει», προσέθεσε ο Ορλάντο, εκτιμώντας ότι η αγορά θα εξακολουθήσει να είναι νευρική μέχρι την πρώτη συνεδρίαση της Fed τον Μάρτιο, υπό τον νέο πρόεδρό της Τζερόμ Πάουελ. Ενα άλλο στοιχείο που εκτιμάται ότι περιόρισε την αντίδραση των επενδυτών είναι πως τον Ιανουάριο μειώθηκαν δεύτερο συνεχόμενο μήνα οι λιανικές πωλήσεις στις ΗΠΑ (κατά 0,3% τον Ιανουάριο, μεγαλύτερη υποχώρηση από τον Φεβρουάριο του 2017), γεγονός που υποδηλώνει πως θα περιοριστεί η καταναλωτική ζήτηση το πρώτο τρίμηνο. Οι επενδυτές έχουν προεξοφλήσει πως η Fed θα αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού κατά 0,25% τον Μάρτιο. Την Τρίτη, κατά την τελετή ορκωμοσίας του, ο Πάουελ είχε αφήσει να εννοηθεί ότι θα συνεχίσει την πολιτική της σταδιακής αύξησης των επιτοκίων δανεισμού. Ορισμένοι επενδυτές προβλέπουν πως η Fed θα αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού τέσσερις φορές το 2018 και όχι τρεις, όπως προβλέπουν οι Αμερικανοί κεντρικοί τραπεζίτες.

Η είδηση ότι ο δομικός πληθωρισμός στις ΗΠΑ αυξήθηκε τον Ιανουάριο κατά 0,3%, σε σχέση με τον Δεκέμβριο, προκάλεσε αρχικά πτώση στη Wall Street, με τον S&P 500 να ανοίγει υποχωρώντας κατά 0,5%. Ωστόσο σταδιακά άλλαξε το κλίμα, με τους επενδυτές να λαμβάνουν υπ' όψιν τη γενικότερη εικόνα.

Πίεση

Μπορεί ο S&P 500 να ενισχυόταν χθες το βράδυ κατά 1,09% και ο Dow Jones κατά 0,80%, ωστόσο η πίεση είχε μεταφερθεί στα αμερικανικά ομόλογα. Η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου ενισχύθηκε στο 2,91% , δηλαδή στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τεσσάρων ετών. «Ηταν αναμενόμενο να υπάρξει υποχώρηση, καθώς προσπαθούμε να εξακριβώσουμε τι συμβαίνει στην οικονομία και με ποιον τρόπο θα μπορούσε να προσαρμόσει η Fed τη νομισματική της πολιτική υπό τη νέα ηγετική ομάδα, δεδομένου πως έχουμε νέα μακροοικονομικά στοιχεία», λέει ο Ορλάντο.

Η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου ενισχύθηκε στο 2,91%, δηλαδή στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τεσσάρων ετών.

Οι επενδυτές έχουν προεξοφλήσει ότι η Fed θα αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού κατά 0,25% τον Μάρτιο. Την Τρίτη, κατά την τελετή ορκωμοσίας του, ο Πάουελ είχε αφήσει να εννοηθεί ότι θα συνεχίσει την πολιτική της σταδιακής αύξησης των επιτοκίων δανεισμού. Ορισμένοι επενδυτές προβλέπουν ότι η Fed θα αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού τέσσερις φορές το 2018 και όχι τρεις. Η άνοδος της απόδοσης των αμερικανικών κρατικών ομολόγων συμπαρέσυρε και τα γερμανικά ομόλογα, που ενισχύθηκαν κατά τρεις μονάδες βάσης στο 0,774%, σύμφωνα με στοιχεία του Tradeweb.

Μικρά κέρδη στο ΧΑΚ

Θετικό κλίμα, για δεύτερη συνεχόμενη χρηματιστηριακή συνάντηση, επικράτησε στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, με την αγορά

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε την Τρίτη στις 70,12 μονάδες.

να επανέρχεται στο επίπεδο των 70 μονάδων.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε την Τρίτη στις 70,12 μονάδες, σημειώνοντας οριακή αύξηση της τάξης του 0,30%. Η ημερήσια αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €95.435. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 41,99 μονάδες, καταγράφοντας κέρδη σε ποσοστό 0,29%.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σημείωσε μόνο η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,85%, ενώ χωρίς μεταβολή παρέμεινε ο δείκτης των Ξενοδοχείων.

Πτώση σημείωσαν ο δείκτης των Επενδυτικών με ποσοστό 1,13% και ο δείκτης της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,36%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με όγκο συναλλαγών αξίας €48.212 (τιμή κλεισίματος €2,41 – άνοδος 0,63%), της Πετρολίνα με €9.986 (τιμή κλεισίματος €1,15 – άνοδος 2,6%), των Τσιμεντοποιείων Βασιλικού με €9.584 (τιμή κλεισίματος €2,86 – άνοδος 1,42%), της CTO με €9.450 (τιμή κλεισίματος €0,014 –πτώση 3,57%) και της Άλκης Χατζηκυριάκος με €9.113 (τιμή κλεισίματος €0,23 – άνοδος 1,77%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 7 κινήθηκαν ανοδικά, 4 καθοδικά ενώ μια παρέμεινε αμετάβλητη. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 69.

Πάνω από 600 εκατ. άντλησαν οι επιχειρήσεις από εκδόσεις ομολόγων το πρώτο δίμηνο

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Περισσότερα από 600 εκατ. ευρώ αντλήθηκαν μέσω ομολογιακών εταιρικών εκδόσεων πριν ακόμη συμπληρωθεί το πρώτο δίμηνο του 2018 από εισηγμένες εταιρείες. Η μείωση του επενδυτικού ρίσκου της Ελλάδας (country risk) που αποτυπώνεται στην αποκλιμάκωση των αποδόσεων στα κρατικά ομόλογα σε συνδυασμό με την άνοδο των χρηματιστηριακών τιμών, ωθεί τις επιχειρήσεις από το ξεκίνημα της χρονιάς να αντλήσουν φθηνά κεφάλαια. Η αρχή έγινε στις 22 Ιανουαρίου με τη μεγαλύτερη εγχώρια τσιμεντοβιομηχανία Τιτάν που ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διάθεση ομολογιών συνολικής ονομαστικής αξίας 100 εκατ. ευρώ. Οι νέες ομολογίες διέπονται από τους ίδιους όρους που διέπουν τις ομολογίες που εκδόθηκαν τον Νοέμβριο 2017, συνολικής ονομαστικής αξίας 250.000.000, λήξεως το 2024, με επιτόκιο 2,375% και με την εγγύηση της μητρικής.

Οι νέες ομολογίες θα εισαχθούν προς διαπραγμάτευση στην εποπτευόμενη από το χρηματιστήριο της Ιρλανδίας αγορά, Global Exchange Market (GEM). Τα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη γενικών εταιρικών σκοπών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η εξόφληση τραπεζικού και λοιπού δανεισμού.

Η μεγαλύτερη έκδοση μέχρι σήμερα για το 2018 αφορά την Alpha Bank που εξέδωσε με επιτυχία καλυμμένη ομολογία ύψους 500 εκατ. ευρώ πενταετούς διάρκειας και αποδόσεως στη λήξη 2,75%, στο πλαίσιο του προγράμματος καλυμμένων ομολογιών Ι. Η εκδοθείσα καλυμμένη ομολογία εισήχθη προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου και αξιολογήθηκε από τους οίκους πιστοληπτικής αξιολογήσεως Moody's και Fitch με διαβάθμιση Β3 και Β αντιστοίχως.

Στις 23 Ιανουαρίου η εισηγμένη εταιρεία «Κτήμα Κώστα Λαζαρίδη» συνήψε με την Εθνική Τράπεζα και τη «NBG Bank Malta Limited» σύμβαση κάλυψης κοινού ενυπόθηκου ομολογιακού δανείου ποσού 3,7 εκατ. ευρώ.

Η μείωση του επενδυτικού ρίσκου της Ελλάδας ωθεί τις επιχειρήσεις από το ξεκίνημα της χρονιάς να αντλήσουν φθηνά κεφάλαια.

Το ομολογιακό δάνειο είναι διάρκειας έξι ετών και θα χρησιμοποιηθεί εξ ολοκλήρου για αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού όπως σημειώνει η εταιρεία. Την πρώτη απόφαση χρονολογικά για ομολογιακό δάνειο της χρονιάς έλαβε η εισηγμένη συμμετοχών Unibios για την άντληση 1,87 εκατ. ευρώ. Οι ομολογίες του δανείου θα διατεθούν με δικαίωμα προτίμησης στους υφιστάμενους σήμερα μετόχους της εταιρείας. Τα έσοδα του ομολογιακού δανείου θα διατεθούν για τις επενδυτικές και τραπεζικές ανάγκες της εταιρείας. Την έκδοση ομολογιακού δανείου έως 10 εκατ. ευρώ καλούνται να εγκρίνουν οι μέτοχοι της εισηγμένης εταιρείας ακίνητης περιουσίας BriQ Properties στην έκτακτη γενική συνέλευσή της, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 22 Φεβρουαρίου.

Τέλος, την περασμένη Παρασκευή ξεκίνησε στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών η διαπραγμάτευση του ομολόγου της Δέλτα Τεχνική συνολικής αξίας 6,5 εκατ. ευρώ.

Τα κεφάλαια που συγκεντρώθηκαν θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση του πρώτου μέρους του επενδυτικού προγράμματός της. Συνολικά, το πλάνο περιλαμβάνει την ανάπτυξη έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, με ισχύ πλέον των 90 MW, καθώς και την προώθηση εγκαταστάσεων αντλιών θερμότητας.

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO